

ARTORICA BESTSELLER • NEW YORK TIMES
ANGEOLOGIA

DANIELE
TRUSSONI

PIRELLA

ANGELOPOLIS

ANGELOPOLIS

DANIELLE TRUSSONI

Za Angelu

Jedna od izvornih dvanaest grana teologije, Angelologija je utjelovljena u liku angelologa čija stručnost pokriva kako teorijsko proučavanje sustava anđela, tako i njihovo proročansko poslanje u povijesti čovječanstva.

Anđeoskim glasom, nježna sva i draga, u svom govoru prozbori spram mene.

– Dante, *Pakao* (prijevod Mihovil Kombol)

ANGELOPOLIS

Marsova polja 33, Sedmi arondisman, Pariz, 1983.

Znanstvenik je pregledavao djevojčicu, prstima joj pritiskao kožu. Osjećala je njegov dodir na lopaticama, na kralješcima, leđima. Pokreti su mu bili odlučni, klinički, kao da je očekivao da će na njoj pronaći nešto pogrešno - trinaesto rebro ili drugu kralježnicu koja poput željezne tračnice raste uz onu izvornu. Djevojčici je majka rekla da učini što znanstvenik od nje zatraži, pa je u tišini trpjela sve: kada joj je oko nadlaktice stegnuo gumenu vrpcu; ukočila se kada joj je vrhom igle prešao preko uskog traka vene; a kada joj je zario iglu pod kožu i kada je njezina krv napunila štrcaljku, stiskala je usnice sve dok joj nisu utrnule. Gledala je kako sunčeva Svjetlost pada kroz prozore, kako bojom i toplinom blagoslivlja sterilnu prostoriju, te osjećala prisutnost koja bdije nad njom kao da je duh sišao s nebesa kako bi je čuvao i utješio je.

Dok je znanstvenik punio tri epruvete njezinom krvlju, sklopila je oči i mislila na majčin glas. Majka joj je voljela pričati priče o začaranim kraljevstvima, uspavanim ljepoticama i hrabrim vitezovima spremnima boriti se za dobro; pričala bi o bogovima koji se preobražuju u labudove te o prelijepim dječacima koji se pretvaraju u rascvjetalo cvijeće i ženama koje izrastaju u stabla; šaptala bi da postoje anđeli, kako na nebu, tako i na zemlji, te da postoje ljudi koji, baš poput anđela, mogu letjeti. Djevojčica je te priče slušala a da nikad nije bila sasvim sigurna jesu li istinite. No u jedno je doista vjerovala: u svakoj se bajci kraljevne probude, labud se ponovno preobrazi u Zeusa, a vitez pobjeđuje zlo. U hipu, zamahom čarobnog štapića ili izgovaranjem čarolije, noćna se mora dokončava i počinje nova era.

Proi krug

LIMB

V. A. Verlaine probio se kroz kordon žandara uputivši se prema tijelu. Bila je već gotovo ponoć, susjedstvo je bilo pusto, no ipak su cijelo područje oko Champs de Marsa - od Quai Branlyja do Avenije Gustava Eiffela - blokirali policijski automobili pa su u tami pulsirala modra i crvena svjetla. U kutu mjesta zločina bio je postavljen reflektor; oštra svjetlost razotkrivala je unakaženo tijelo koje je ležalo u lokvi električno modre krvi. Žrtvine crte lica bile su neprepoznatljive, tijelo izlomljeno i krvavo, dok su ruke i noge bile iskrivljene pod čudnim, neprirodnim kutovima, kao grane odlomljene sa stabla. Verlaineu je kroz glavu prošla rečenica: "Iskidan na komade." Pozorno je promatrao biće dok je umiralo, gledao krila koja su se raširila iznad njegova tijela. Promatrao je kako bolno drhti, slušao njegovo oštro stenjanje koje se polako pretvaralo u tiho cviljenje. Rane su bile teške - duboka posjekotina na glavi i još jedna na prsima - no ipak se činilo da biće nema namjeru predati se, da je njegova želja za preživljavanjem golema, da će se boriti unedogled iako mu se krv razlijeva po tlu poput tamnoga sirupa. Zatim je tanak sloj mliječno bijele tekućine prekrivio oči bića te mu je pogled postao prazan, a Verlaine je znao da je anđeo napokon umro.

Kada je bacio pogled preko ramena, čeljust mu se ukočila. Iza kordona policije stajala su najrazličitija bića, živuća enciklopedija stvorova koji bi ga istog trena ubili samo da su znali da ih može vidjeti onakvima kakvi doista jesu. Zastao je, prilagodio se hladnoći koju je osjećao, preuzeo na sebe ulogu znanstvenika dok je u glavi katalogizirao viđena bića: bila je ondje cijela kongregacija anđela Mara, prelijepih prostitutki osuđenih na propast čiji su darovi ljudima bili toliko veliko iskušenje; gusijanski anđeli, koji su mogli vidjeti prošlost i budućnost; anđeli Rahab, slomljena bića koje su u anđeoskome svijetu smatrali nedodirljivima. Mogao je uočiti sitne istaknute fizičke odlike anđela Anakim: oštri nokti, široko čelo, blago nepravilna struktura kostura. Sve je to vidio toliko jasno da mu se prizor zadržao u glavi čak i kada je okrenuo leđa frenetičnome ozračju oko mjesta zločina. Žrtvina krv počela je otjecati izvan područja osvjetljenog reflektorom, polako zalazivši u sjenu. Pokušao se usredotočiti na metalnu konstrukciju Eiffelova tornja kako bi se smirio, no bića su zaokupila svu njegovu pozornost. Nije mogao skinuti oči s njihovih krila koja su lepršala na pozadini noći, tamnoj poput tinte.

Verlaine je svoju sposobnost da vidi bića otkrio prije deset godina. Njegovo umijeće bilo je dar: veoma malen broj ljudi može vidjeti anđeoska krila bez napornog treninga. Ispostavilo se da je Verlaineov vid oštećen - od petoga je razreda nosio naočale i bez njih nije mogao vidjeti ni vlastita stopala - zbog deformacije rožnice, zbog čega je svjetlost ulazila u njegove oči u omjeru koji mu je omogućavao vidjeti cijeli spektar anđeoskih krila. Bio je rođen da bude lovac na anđele.

Verlaine sada nije mogao blokirati obojenu svjetlost koja se uzdizala oko

anđeoskih bića, polja energije koja su bila sasvim drukčija od bezličnih, bezbojnih prostora koje su zauzimali ljudi. Uhvatio se kako ih prati pogledom dok se kreću Champ de Marsom, kako uočava svaku njihovu kretnju priželjkujući se osloboditi njihove halucinantne privlačnosti. Katkad mu se događalo da pomisli kako ljudi, kako su ta bića njegovi osobni demoni, kako živi u osobnom krugu pakla gdje beskrajne varijacije demona samo paradiraju ispred njega, kao da su se ovdje okupili samo kako bi ga izlagali kušnjama i mučenjima.

Takve su ga misli, međutim, mogle odvesti u ludnicu. Morao je paziti na ravnotežu, ne zaboraviti da vidi stvari na višim frekvencijama nego normalni ljudi, da posjeduje dar koji mora njegovati i čuvati čak i ako mu on nanosi bol. Njegov prijatelj i mentor Bruno, koji ga je ovamo doveo iz New Yorka i obučio ga da bude lovac na anđele, dao mu je tablete za smirenje. Premda se Verlaine trudio uzimati ih što manje, sada je posegnuo za emailiranom kutijicom u džepu svoje jakne i iz nje istresao dvije bijele tablete.

Osjetio je ruku na ramenu i okrenuo se. Stroga izraza lica, Bruno je stajao iza njega.

"Posjekotine upućuju na napad Emima", rekao je ispod glasa.

"Na isto upućuje i oderana koža", rekao je Verlaine. Raskopčao je jaknu - žutu sintetičku sportsku jaknu iz 1970-ih koja je svjedočila o njegovu sumnjivu ukusu - i zakoračio bliže tijelu.

"Imamo li na raspolaganju ikakve identifikacijske dokumente?"

Njegov je mentor dohvatio novčanik od svijetlog antilopa umrljan krvlju i počeo izvlačiti sadržaj. Brunin izraz lica iznenada se promijenio. Podignuo je plastičnu karticu.

Verlaine ju je uzeo i zabrinuto proučio. Bila je to vozačka dozvola države New York, s fotografijom crnokose žene zelenih očiju. Srce mu je počelo jače tući u prsima kada je shvatio da vozačka dozvola pripada Evangelini Cacciatore.

Duboko je udahnuo trudeći se smiriti prije nego što se okrene prema Brunu.

"Misliš li da je to doista ona?" rekao je naposljetku Verlaine, pažljivo motreći izraz šefova lica. Znao je da sve - njegov odnos s Brunom, povezanost s Angelološkim udruženjem* tijekom njegova života od ovoga trenutka nadalje - ovisi o tome kako će se ponašati sljedećih deset minuta.

Evangeline je ljudska žena, a ovo je čistokrvna ženka Nefila, - odgovorio je Bruno kimajući prema raskrvavljenom tijelu koje je ležalo između njih. - Ali uvjeri se sam.

Verlaine je zavukao prste između puceta žrtvine kabanice, a ruke su mu toliko silovito drhtale da se morao smiriti kako bi pronašao put do njezinih ramena. Ženino je lice bilo sasvim neprepoznatljivo.

Sjećao se kada je prvi put ugledao Evangeline. Bila je istodobno i prelijepa i neupadljiva dok ga je svojim krupnim zelenim očima gledala kao da je lopov koji je došao ukrasti njihove svete tekstove. Bila je sumnjičava u vezi s njegovim motivima i odlučna u namjeri da mu ne dopusti pristup. Zatim ju je uspio nasmijati i urušiti

čvrsti oklop njezine vanjštine. Taj trenutak što su ga proveli zajedno zauvijek se urezao u njega i koliko god se trudio, nikako nije mogao zaboraviti Evangeline. Prošlo je već više od desetljeća otkako su zajedno stajali u knjižnici samostana svete Rozalije, oboje s otvorenim knjigama ispred sebe, oboje još nesvjesni istinske prirode svijeta. "A bijaše tada divova na Zemlji, a i poslije." Te riječi, baš kao i žena koja mu ih je pokazala, promijenili su mu život.

Nikom nije rekao istinu o Evangeline. Nitko zapravo nije znao da se pretvorila u jedno od onih bića. Za Verlainea je čuvanje Evangelinine tajne bilo prešućeni zavjet koji ih je povezo: znao je pravu istinu, no nije ju namjeravao ikome reći. Shvatio je da je to bio jedini način da ostane vjeran ženi koju je volio.

Verlaine je ugurao vozačku dozvolu u džep i otišao.

McDonald's, Avenija Champs-Elysée, Provi arondisman, Pariz

Pariz je bio prepun angelologa te je, kao takav, bio najopasnije mjesto u univerzumu za anđela Emim, kao što je bila Eno, sklona lakoumnom ponašanju. Poput ostalih pripadnika svoje vrste, bila je visoka i vitka, visokih jagodica, punih usana i sivkaste kože. Nosila je tešku crnu šminku, crveni ruž za usne i crnu kožnatu odjeću te je bez straha često otvoreno pokazivala svoja crna krila, izazivajući tako angelologe. Takvo se ponašanje smatralo provokacijom, no Eno nije imala namjeru skrivati se. Uskoro će ovo biti njihov svijet. Grigorij joj je to obećao.

No angelolozi su svejedno vrebali po cijelom Parizu: znanstvenici koji su izgledali kao da već pedesetak godina nisu napuštali arhive Angelološke akademije, pretjerano revni novajlije koji su fotografirali svako biće na koje bi naišli, angelološki biolozi koji su tragali za uzorcima anđeoske krvi te, po Enoinu mišljenju najgori, lovci na anđele koji su uhićivali sva anđeoska stvorenja. Ti su idioti često miješali Golobiu- me Emime, a Emime poistovjećivali sa znatno čistim bićima poput Grigorija. U posljednje se vrijeme činilo da su lovci na svakom uglu, da motre, čekaju spremni uhititi i privesti svoje žrtve. Za one koji su mogli uočiti lovce, život u Parizu pretvorio se u nelagodu. Onima koji ih nisu mogli prepoznati, život u gradu pretvorio se u smrtonosnu igru.

Eno se, dakako, pridržavala strogih pravila igre te joj je prvi i najvažniji zadatak bio da opasnost privođenja prepustiti drugima. Nakon što je ubila Evangeline, brzo je napustila mjesto zločina i uputila se Champs-Elyséeom, gdje nitko neće ni pomisliti pogledati je. Bilo joj je jasno da je katkad najbolje sakriti se ondje gdje te svi mogu vidjeti.

Eno je sklopila ruke oko šalice od stiropora te uronila u neprestanu živost Champs-Elyséea. Sada kada je njezin posao u Parizu obavljen, vratit će se čim prije svojim gospodarima. Zadatak joj je bio ubiti mladu ženu Nefila. Tjednima je pratila

stvorenje, motrila i bilježila njezino ponašanje. Meta ju je naposljetku zaintrigirala.

Evangeline se razlikovala od Nefila koje je prije susretala. Prema njezinim gospodarima, Evangeline je bila dijete iz roda Grigorija, no nije raspolagala ni jednom osobinom anđela svoje skupine. Odrasla je među ljudskim bićima nakon što su je njezini odbacili te je, sudeći prema onome što je Eno uočila, opasno suosjećala s ljudima. Grigorij je htio da Evangeline umre. Eno još nikada nije razočarala svoje gospodare.

A ni oni, bila je sigurna, nikada neće razočarati nju. Grigorij će je odvesti natrag kući u Rusiju, gdje će se stopiti s masama anđela Emim. U Parizu je bila odveć upadljiva. Sada kada je obavila posao, žudjela je za tim da napusti ovaj opasni i odvratni grad.

Na teži je način doznala kakve sve opasnosti vrebaju od pariških angelologa. Prije mnogo godina, dok je još bila mlada i naivna u odnosu s ljudima, jedan ju je angelolog gotovo ubio. Dogodilo se to u ljeto 1889., tijekom pariške Svjetske izložbe, kada su ljudi nahrupili u grad kako bi vidjeli tek podignut Eiffelov toranj. Prošetala se izložbom i zašla među svjetinu koja se gurala na okolnim poljanama. Za razliku od mnogih Emima, obožavala se šetati među lijepim bićima koja su nastanjivala Pariz, voljela je ispijati kavu u njihovim kavanama i šetati se njihovim parkovima. Voljela je zaci u užurbanost ljudskoga društva, prpošnu energiju njihova prolaznog postojanja.

Tijekom šetnje uočila je zgodnoga engleskog vojnika koji je zurio u nju s druge strane Champs de Marsa. Nekoliko su minuta razgovarali o izložbi, a zatim ju je primio za ruku i poveo pokraj skupine vojnika pješaštva, prostitutki i uličnih čistača, pokraj kočija i konja. Njegov mek glas i džentlmensko ponašanje naveli su je na zaključak kako je odgojen bolje od većine ljudskih bića. Nježno ju je držao za ruku, kao da je previše krhka da je dodiruje, no istodobno ju je pažljivo promatrao kao draguljar koji se divi dijamantu. Ljudsku je žudnju smatrala fascinantnom - njezin intenzitet, način kako upravlja njihovim životima i oblikuje ih. Taj je muškarac žudio za njom. Eno ga je smatrala zabavnim. Još se sjećala njegove kose, njegovih tamnih očiju, predivno oblikovana tijela u vojničkoj odori i s kapom na glavi.

Pokušala je procijeniti je li muškarac u njoj prepoznao ono što uistinu jest. Odvukao ju je daleko od vreve, a kada su zastali iza živice, zagledao joj se u oči. Lice mu se promijenilo: bio je nježan i zaljubljen, no sada je njegovo ponašanje prošlo nasilje. Zadivila ju je njegova preobrazba, promjenjiva priroda ljudske požude, način kako može istodobno voljeti i mrziti. Iznenada, muškarac je izvukao bodež i nasrnuo na nju. "Zvijeri", psikao je, zamahnuo bodežom prema Eno, a glas mu je bio prepun mržnje. Eno je brzo reagirala i poskočila ustranu pa je bodež promašio metu: umjesto da joj probode srce, vojnik joj je zarezao rame, prorezao haljinu i zario oštricu u tijelo, odvojio meso kao da je čipka. Eno se bacila na njega, prstima mu drobila kosti vrata sve dok mu oči nisu bile nalik na blijede oblutke. Odvukla ga je iza stabala i

uništila svaki trag onoga što je na njemu nekoć bilo lijepo: njegove lijepe oči, kožu, nježne ušne školjke, prste koji su joj - prije samo nekoliko minuta - pružali zadovoljstvo. Svukla je s njega jaknu i zaogrnila se njome kako bi sakrila ozljedu. Ono što ničim nije mogla sakriti bilo je poniženje.

Ozljeda je zacijeljena, no ostao je ožiljak u obliku mjesечеva srpa. Svako malo stala bi ispred zrcala i proučavala jedva vidljivu liniju kako bi se podsjetila na izdaju na koju su ljudi sposobni. Nakon što je u novinama pročitala vijest, shvatila je da je čovjek bio angelolog, jedan od brojnih engleskih agenata u Francuskoj u 19. stoljeću. Bila je uvučena u klopku. Eno je bila nasamarena.

Taj je čovjek odavno mrtav, no u ušima je još mogla čuti njegov glas, toplinu njegova daha kada ju je nazvao zvijeri. Riječ *zvijer* usjekla joj se u pamćenje poput sjemena koje je u njoj raslo, oslobađalo je svih stega. Njezin posao plaćenice sviđao joj se sve više sa svakom novom žrtvom. Proučavala je ponašanje angelologa i njihove navike, tehnike hvatanja i ubijanja anđeoskih bića sve dok svoj posao nije naučila do savršenstva. Mogla je namirisati lovca, osjetiti ga, osjetiti njegovu želju da je uhvati i ubije. Katkad bi im čak dopustila da je uhite. Dopuštala bi im da na njoj ostvaruju svoje fantazije. Dopuštala bi im da je odvedu u svoj krevet, da je privežu, igraju se s njom, nanose bol. Kada bi zabava prošla, jednostavno bi ih ubila. Bila je to opasna igra, ali i igra nad kojom je imala potpuni nadzor.

Eno je na nos nataknila goleme sunčane naočale crnih ispupčenih stakala. Rijetko je izlazila bez njih. Skrivale su njezine velike žute oči i neprirodno visoke jagodične kosti - jednu od najuočljivijih odlika Emima - tako da je izgledala poput ljudske žene. Zavalila se u naslonjač, ispružila duge noge i sklopila oči; prisjetila se užasa na licu svoje žrtve, otpora mesa dok joj je zabijala nokte u rebra i rasporila ih, drhtavice iznenađenja koje ju je obuzelo kada se modra krv razlila preko pločnika. Nikada do tada nije ubila sebi superiorno biće, a to se iskustvo protivilo svemu za što je bila obučena. Očekivala je borbu dostojnu Nefila. No Evangeline je umrla patetično lako, poput ljudske žene.

Mobitel joj je počeo vibrirati u džepu, a dok je posezala za njim, zagledala se u gomilu koja je prolazila pokraj nje, pogledavajući s ljudi na anđele. Samo se jedna osoba koristila ovim brojem, a Eno je morala biti sigurna da će moći razgovarati a da je nitko ne prisluškuje. Emimi su naslijedili obvezu služenja Nefilima pa je godinama jednostavno obavljala svoju dužnost radeći za Grigorija iz zahvalnosti i straha. Pripadala je ratničkoj kasti i svoju je sudbinu spremno prihvaćala. Osim polaganog uzmicanja života, konačne borbe za zrak i slatke ukočenosti mrtvoga tijela, malo ju je toga privlačilo.

Drhtavih ruku, prihvatila je poziv. Začula je gospodarov promukao, šaptav, zavodljiv glas koji je povezivala s moći, boli, smrću. Izgovorio je samo nekoliko riječi, no odmah joj je bilo jasno - iz načina na koji je govorio, kako mu je glas bio prožet otrovom - da je nešto pošlo po zlu.

Prije nego što je pronašao mrtvu Evangeline ispod Eiffelova tornja, Verlaine je predosjetio njezinu smrt. Pojavila mu se u snu kao jezivo biće sazdana od svjetlosti. Progovorila je, glas joj je odzvanjao hodnicima njegova uma. Riječi koje je izgovarala isprva su bile nerazgovijetne, no zatim su, dok se trudio razabrati ih, postajale sve jasnije i jasnije. *Dođi mi*, rekla je dok se nadvijala nad njim, prelijepo i užasno biće svjetlucave kože, krila skupljenih uz ramena poput eterična šala od gaze. Bilo mu je jasno da sanja, da je ona samo plod njegove mašte, nešto što je podsvjesno dozvao, neka vrsta demona koji ga progoni. No ipak ga je obuzeo užas kada mu se primaknula i dodirnula ga. Položivši svoje hladne prste na njegove grudi, izgledalo je kao da mu pokušava osjetiti bilo. Iz ruku joj je prošla vrućina i prešla na njegovo tijelo, poput struje koja joj iz prstiju prelazi na njegove grudi, prži mu tijelo. Sa strahovitom je jasnoćom spoznao da će ga Evangeline ubiti.

Uvijek bi se baš u tom trenutku sna probudio bez daha, istodobno obuzet strahom, ljubavlju, požudom, beznađem i poniženjem. U budno bi stanje isplivao svjestan da je s njim bio anđeo tame. Da nije bilo Brunine intervencije i dalje bi bio uhvaćen u začarani krug užasa i požude.

I dalje se u mislima boreći s prizorom Evangelinina masakrirana tijela, Verlaine se uputio prema ulici. Nije uspijevaio ženu iz svojeg sna povezati s raščetverenim tijelom. Kasnije te večeri planirao je s prijateljima večerati u Maraisu, no bilo je jasno da se neće moći ponašati kao da se ništa nije dogodilo. Njegov Ducati 250 bio je parkiran u ulici Monttessuy. Već sam pogled na nj - ulašteni kromirani blatobrani i kožnato sjedalo - pomogao mu je vratiti se u sadašnjost.

Ducati je kupio tijekom svojega prvog mjeseca u Parizu i restaurirao ga, uklonio s njega hrđu i obojio ga u crveno. I dan-danas bio mu je nešto najdraže što posjeduje jer mu je davao osjećaj slobode kad god bi ga vozio. Dok je palio motor, na boji je uočio nazupčanu ogrebotinu. Opsovao je ispod glasa i protrljao je kako bi vidio koliko je duboka, premda je, iskreno govoreći, ta ogrebotina bila samo jedno od mnogobrojnih oštećenja koja je Ducati pretrpio tijekom godina. Ironično je svaku ogrebotinu i sitno udubljenje povezivao s točno određenim iskustvima u proteklih deset godina. Nije više mogao ni nabrojiti koliko se puta ozlijedio te se - za razliku od Ducatija - na njemu već moglo vidjeti koliko mu je godina. Ugledavši svoj odraz u izlogu trgovine pokraj koje je prolazio, zaključio je kako je motocikl bolje ušćuvan od njega samoga.

Dok se približavao pristaništu, nešto je drugo privuklo njegovu pozornost. Poslije,

kada je Verlaine razmišljao o trenutku kada je ugledao Evangeline, samome će sebi reći kako je njezinu prisutnost osjetio i prije nego što ju je ugledao, da se dogodila promjena u atmosferskome pritisku, nešto poput neravnoteže do koje dođe kada toplu prostoriju zapuhne nalet hladnog zraka. No u tom trenutku uopće nije mislio. Jednostavno se okrenuo, a ona je bila ondje, uz samu obalu Seine. Verlaine je prepoznao oštar obris njezinih ramena i svjetlucavo crnilo kose. Prepoznao je i njezine visoke jagodične kosti, iste one zelene oči koje su maloprije zurile u njega s vozačke dozvole. Jednostavno je želio zuriti u nju, biti siguran da je to doista ona, biće od krvi i mesa, a ne samo slika u njegovoj glavi. Verlaine je nakratko privukao njezin pogled te je u tom trenutku osjetio kako mu se percepcija preokreće, kao da mu se u glavi otključala neka zahrđala brava. Zaustavio je dah. Osjećaj hladnoće razlio mu se niz kralježnicu i proširio se cijelim tijelom. Masakrirana žena ispod Eiffelova tornja bila je neznanka. Postavio je Ducati na nogare i uputio se prema svojoj Evangelini.

Prešla je ulicu dok joj je prilazio, a on je bez razmišljanja pošao za njom slijedeći je onako kako bi slijedio bilo koju drugu metu. Pitao se može li ga osjetiti iza sebe, osjetiti na sebi njegov pogled. Znala je da je ondje pa ga je s predumišljajem vodila dalje, ni u jednom se trenutku ne udaljivši previše od njega niti mu dopustivši da joj sasvim priđe. Ubrzo su se našli dovoljno blizu te je na staklima parkiranog kombija ugledao njezin lik: srebrnast, lelujav, fluidan poput priviđenja. Kada se slika umirila, vidio je da joj je kosa ošišana u neurednu bob-frizuru te se činilo da nosi tešku, crnu šminku. Mogla je to biti bilo koja od nekoliko tisuća mladih žena koje hodaju Parizom, no njezina krinka nije mogla prevariti Verlainea. Znao je da je to istinska Evangeline.

Teškom ju je mukom pratio kada je ubrzala korak. Ulice su bile krcate ljudima; Evangeline je mogla lako nestati, u trenu iščeznuti u vrtlogu gomile. U svim lovovima u kojima je dosad sudjelovao obavio je svoj posao savršeno. Slijedio je, uhićivao i privodio stvorenja bez ikakvih problema. No u ovom je slučaju sve bilo drukčije. Htio je uhvatiti je, no ovdje se nije mogao pridržavati uobičajenog protokola. Najveći je problem bio taj što je samo htio razgovarati s njom, shvatiti što se dogodilo u New Yorku. Htio je objašnjenje. Osjećao je da zaslužuje barem toliko.

Osjećao je kako potplati njegovih cipela - smeđe kožnate cipele koje je nosio već godinama - proklizuju sa svakim novim korakom. Pri samoj pomisli da bježe mogao ponovno izgubiti obuzela ga je jeza straha koji se zgusnuo u gustu kuglu u njegovu želucu. Znao je da ga lako može izigrati poželi li to. Doista, bez ikakvih je problema mogla raširiti krila i odletjeti. Već ju je vidio kako to čini. Kada ju je posljednji put vidio, uzdignula se daleko od njega i zašla visoko u nebeski svod; krila su joj svjetlucala na mjesecini, bila je prelijepo čudovište među zvijezdama.

Nikome nije rekao za to, ni angelolozima s njujorškog zadatka ni muškarcima i ženama koji su ga ocjenjivali na akademiji. Evangelinin pravi identitet ostao je tajna,

a njegova ga je šutnja činila sudionikom u njezinoj prevari. Šutnja je bila jedini dar koji joj je mogao dati, no zbog tog se dara osjećao poput izdajnika. Svima je lagao. Nešto prije, dok je stajao na mjestu zločina, nije mogao pogledati Bruni u oči.

Verlaine je mrzio taj osjećaj. Previše je godina proveo loveći stvorenja, predugo se i odveć revno trudio uhititi ih, da bi sada bio ovako potresen. Što god da se između njih dogodilo, prošlo je već mnogo godina. Sad je bio drukčiji čovjek. Bude li uhvatio Evangeline, morat će je i zarobiti. Nije smio zaboraviti što je ona i što mu može učiniti. Bude li je uhitio, morat će je privesti. Bude li ga napala, borit će se. Morao se brzo kretati, zanemariti vlastite osjećaje. Morao je samoga sebe uvjeriti kako je ovo samo još jedan u nizu anđela, samo još jedan rutinski lov.

U daljini su na pozadini noćnog neba treperila svjetla Eiffelova tornja, blistava poput konstelacije koja se sručila na Zemlju. Verlaine je trčao, ruka mu je drhtala kada je posegnuo za pištoljem. Izvukao ga je iz pojasa i uključio ga. S obzirom na strujni udar jačine dvjesto volti što ga je izbacivao, bio je to moćan, ali ne i smrtonosan pištolj. Pogodi li se njime preko *furcule*, ključne vilice, solarni pleksus anđela, biće satima ostaje ošamućeno. Nije se htio poslužiti silom, no nije htio dopustiti da mu Evangeline ponovno pobjegne.

Limuzina, Most d'Alma na Seini, Pariz

Axicore Grigorij zurio je kroz zatamnjeno staklo prozora limuzine. Bila je jasna proljetna noć, ulice su vrvjele ljudima, zbog čega je bilo malo vjerojatno da će napuštati mračnu unutrašnjost automobila. Mrzio je *homo sapiense* i koža mu se ježila pri samoj pomisli da bi se mogao naći okružen ljudskim društvom. Kada je baš morao zaći među ljude, držao se što je moguće dalje od njih: nije hodao među njima, nije jeo u njihovim restoranima, putovao je privatnim zrakoplovom. Kada bi kojim slučajem samo dodirnuo ruku nekoga ljudskog bića, osjećao bi se duboko i do srži oskvrnuto. Čudila ga je i sama pomisao na to da su ta odvratna bića nekoć privukla njegove pretke. *Što su, za Boga miloga*, pitao se dok bi promatrao ljude koji su pokraj njega prolazili, *Stražari imali na umu?* Nije uspijevaio shvatiti ni kako je njegov brat blizanac Armigus uspio ostati u Rusiji, dok se on, Axicore, zatekao na prljavome pariškom mostu kao običan Gibborim.

Njegova pratetka Sneja Grigorij bila je uvjerena kako je jedno od tih odvratnih stvorenja, mlada žena po imenu Evangeline, unuka njezina pokojnog sina Percivala. Sve se to Axicoreu doimalo previše nategnuto, osobito nakon što je anđeo plaćenik u kojeg je imao veliko povjerenje motrio metu nekoliko tjedana. Eno je Axicorea izvještavala o svemu. Doznao je da je Evangeline niska, mršava, tamnokosa te da izgledom veoma nalikuje na ljudska bića. Živjela je jednostavno, nije pokazivala krila, nije imala nikakvih doticaja s Nefilima te se većinu vremena kretala među ljudima. Nije imala ni jednu osobinu karakterističnu za Nefile niti ijednu od mnogobrojnih tipičnih oznaka pripadnika čiste rase, a još manje odlike tipične za obitelj Grigorij.

Kontrast između njih mogao se uočiti jednostavnom usporedbom s njime samim, savršenim predstavnikom Obitelji Grigorij. Bio je za glavu viši od ljudskih bića, tanke i blijede kože, blijedomodrih očiju. Odijevao se savršeno, baš kao i Armigus: često su bili isto odjeveni, ali nikada dvaput isto odijelo. Jutros je tako stigao paket iz radionice omiljenog krojača, djeda Arthura iz Savile Rowa: češljani baršun, crn i gladak poput jaguarova krzna. U elegantnoj odjeći, s gustom plavom kosom koja im

je u kaosu uvojaka padala na ramena, blizanci su bili zadivljujući, klasično zgodni, dovoljno čarobni da i najljepše žene zastanu i zure u njih, osobito u rijetkim prilikama kada bi zajedno zašli u svijet ljudi. Po tome su nalikovali na sve muškarce iz roda Grigorij, osobito na pokojnog Percivala Grigorija. Blizanci su bili kraljevići među seljacima - kako je znala govoriti njihova majka - kraljevska bića prisiljena hodati Zemljom, odvučena u materijalni svijet premda su trebala biti u eteričnome, među eteričnim bićima.

Dakako, s obzirom na razvodnjavanje njihove rase tijekom posljednjeg tisućljeća, te su fizičke odlike bile samo površinske. Istinske odlike Nefila bile su znatno suptilnije i složenije od samoga vanjskog izgleda, boje očiju ili tjelesne građe. Ako je Evangeline doista Snejina krv i meso, zaključio je Axicore, onda je najružniji Grigorij koji se ikada rodio.

Lupkajući dugim, bijelim prstom po prozorskom staklu, Axicore se trudio odagnati osjećaj gađenja te se usredotočiti na zadatak koji ga je čekao. Pokupio je Eno iz restorana na Champs-Élyséesu, a ona je bila toliko tiha, toliko sablasno tiha da gotovo i nije bio svjestan njezine prisutnosti iako je sjedila pokraj njega u limuzini. Silno joj se divio, smatrao ju je jednim od najnasilnijih anđela Emim koje je ikada susreo, premda ju je - nipošto to nije htio glasno priznati - smatrao znatno privlačnijom od većine nižih anđeoskih bića. Eno je doista bila prelijepi stroj za ubijanje, jedna od onih kojima se divio i potajno ih se bojao, ali ne i najpametniji anđeo u nebeskim sferama. Njezini izljevi bijesa znali su biti siloviti. Morao je biti oprezan s njom. Zato je Axicore morao obzirno rezimirati objašnjenje koje joj je dao u telefonskom razgovoru. Eno je učinila veliku pogrešku. Evangeline je bila živa.

“Jeste li sigurni?” upitala je Eno, a njezine su se žute oči žarile iza tamnih stakala sunčanih naočala. “Ja nikada ne griješim.”

Bila je bijesna, a Axicore je njezin gnjev htio iskoristiti u svoju korist.

“Sasvim siguran”, odgovorio je. “I nisam jedini, upravo je sada progoni jedan angelolog. Lovac na anđele.”

Eno je skinula sunčane naočale, a svjetlost njezinih očiju probijala se kroz tamu.

“Jeste li ga identificirali?”

“Jedan od tipičnih predstavnika”, odgovorio je Axicore, osjećajući nelagodu pri samoj pomisli na to što bi učinila tom lovcu na anđele kad bi ga uhvatila. Axicore je imao priliku vidjeti Enoine žrtve. Takvo jezivo nasilje gotovo je budilo sućut u njemu.

“Pobrinut ćemo se sada za to”, rekla je Eno i ponovno navukla sunčane naočale. “A onda ćemo se vratiti kući. Želim otići iz ovoga užasnog grada.”

Prisjećajući se svojeg djetinjstva u Rusiji, Axicore se zavalio u sjedalo. Napustili bi stan u gradu i mjesecima boravili na Krimu, na obiteljskom posjedu smještenome uza samu obalu. Klan Grigorij okupio bi se na čajanci, a on i njegov brat raširili bi krila - velika zlatna krila koja bi se na suncu ljeskala poput zlatnih listića - podignuli

se u zrak i izvodili trikove za rodbinu punu divljenja. U zraku bi izvodili akrobacije praćene odobravanjem starije generacije, četiristo godina starih Nefila koji su odavno odustali od takvih atletskih manevara. Ondje su bili i njihovi roditelji te ih, odjeveni u bijelo, ponosno pratili pogledima. Bili su zlatna djeca drevne Obitelji. Bili su mladi, prelijepi, visoko iznad svih ostalih stvorenja. Činilo se da ne postoji baš ništa što bi ih moglo spustiti na zemlju.

Djevičanski prilaz, Sedmi arondisman, Pariz

Duboko u sjenama prolaza, Verlaine je osjećao hladnu prisutnost, znao je da je Evangeline ondje, da mu u mraku stoji toliko blizu da na potiljku osjeća ledeno bockanje njezina daha.

Ustuknuo je korak trudeći se vidjeti je jasnije, no jedva se razabirala u sjeni. Toliko joj je toga htio reći, postaviti toliko pitanja, no nikako nije uspijevao izgovoriti ih. Suprotstavljeni osjećaji koje je imao prema Evangeline - ljubav i bijes koje je osjećao - ispunjavali su ga gnjevom i zbunjenošću. Obuka koju je prošao nije ga pripremila za ovo. Htio je ščepati je za ruku i prisiliti da progovori. Jednostavno je morao znati da nije umislio sve što se između njih dogodilo.

Naposlijetku je ugurao ruku u džep i iz njega izvadio vozačku dozvolu.

“Mislím da si nešto izgubila.”

Pogledi su im se nakratko sreli, a ona je uzela vozačku dozvolu iz njegove ruke.

“Povjerovao si da sam ono bila ja.”

“Svi su dokazi upućivali na to”, rekao je Verlaine, a želudac mu se okretao pri pomisli na krvavi užas ispod Eiffelova tornja.

“Nije bilo drugog načina.” Glas joj je bio samo šapat. “Namjeravali su me ubiti.”

“Tko te htio ubiti?”

“Ali pogriješili su”, rekla je i oči su joj se raširile. “Navela sam ih na pogrešan put. Navela sam ih da ubiju nekoga drugog.”

Verlainea je obuzeo čudan, dvojak osjećaj, želja da zaštiti Evangeline od bilo koga tko je pokušava ubiti, ali i želja da je privede. Prva mu je reakcija bila da nazove Brunu i odvede je u zatvor u La Forestièreu.

“Morat ćeš mi reći nešto više o tome.”

Evangeline je tada zavukla ruku u džep svoje jakne i izvadila nešto krupno i oblo te predmet odmah predala Verlaineu. Promotrio je blještavilo pozlate i dragulje na površini koji su izgledali poput komadića okamenjene soli. Uklonio je naočale, obrisao ih o košulju te ponovno vratio na nos: u fokusu mu se našlo filigranski izrađeno jaje. Okretao ga je među prstima, puštao da dragulji svjetlucaju na slaboj svjetlosti.

“Zašto bi ti htjeli učiniti nažao?” upitao je gledajući je u oči. Čak su mu i zelene šarenice njezinih očiju djelovale opasno i hipnotički. Pri pomisli na to obuzela ga je silna, bolna želja da ponovno bude ono što je nekoć bio - optimističan mladić pun povjerenja, s budućnošću ispred sebe. “Jedna si od njih.”

Evangeline mu je prišla bliže, primaknula usne tik do njegova uha i šapnula:

“Moraš mi vjerovati kada ti kažem da nikada nisam bila jedna od njih. Lutala sam s jednog mjesta na drugo trudeći se shvatiti u što sam se pretvorila. Od tada je prošlo već deset godina i još mi nije jasno. Samo jedno znam sa sigurnošću: nisam

član Obitelji Grigorij.”

Verlaine se odmaknuo, osjećao se kao da ga netko lomi napola. Htio je vjerovati joj, no istodobno je dobro znao što sve Nefili mogu učiniti.

“Reci mi, onda”, rekao je, “što te vraća ovamo?”

Verlaine je jaje optočeno draguljima bacio u zrak i ponovno ga uhvatio. “Uskršnji zeko?”

“Ksenija Ivanova.”

“Vladimirova kći?” upitao je Verlaine. Smrt Vladimira Ivanova bila je samo jedna od fatalnih posljedica neuspjelog zadatka u New Yorku. Bio je to Verlaineov prvi okršaj s ubitačnim vjerolomstvom njihovih neprijatelja.

“Vladimir je bio jedan od rijetkih ljudi koje sam poznavala izvan samostana”, rekla je Evangeline. “Bio je blizak s mojim ocem. Njegova kći Ksenija preuzela je kavanu nakon njegove smrti te je bila toliko dobra da me ondje zaposli i dopusti mi živjeti u malenu stanu smještenome u stražnjem dijelu. Stanarinu mi je uzimala od plaće.

Tako sam provela nekoliko godina. Zbližila sam se s Ksenijom, iako nikada nisam bila sigurna je li joj potpuno jasan posao kojim se bavio njezin otac te povezanost moje Obitelji s njim.”

“Pretpostavljam da se nisi previše trudila objasniti joj”, odgovorio je Verlaine.

Evangeline ga je nakratko pogledala, odlučila ne obazirati se na njegov komentar pa nastavila:

“Zato sam i bila iznenađena kada mi je Ksenija prošlog mjeseca rekla kako mora nešto raspraviti sa mnom. Odvela me gore u očev stan, u prostoriju gotovo jednako malenu kao što je bila moja, još prepunu njegovih stvari, kao da ju je netom napustio. Pokazala mi je jaje koje držiš u ruci. Rekla mi je da je bila iznenađena kada ga je pronašla među Vladimirovim stvarima nakon što je umro.”

“To uopće nije Vladimirov stil”, rekao je. Vladimira su svi pamtili kao nemilosrdnog asketa. Njegova kavana u Maloj Italiji bila je paravan za život pun strogoće.

“Mislim da je to jaje samo čuvao za nekoga”, rekla je Evangeline. “To je bio jedini takav predmet među njegovim stvarima. Ksenija ga je pronašla umotanoga u tkaninu na dnu jednoga od njegovih putnih kovčega. Vjerovala je da ga je u New York donio kada se preselio, iz Pariza 1980-ih godina. Ksenija nije znala što bi s njim pa ga je jednostavno zadržala. Onda gaje prije nekoliko mjeseci odnijela u aukcijsku kuću na procjenu, a nedugo zatim počele su se događati čudne stvari. Nefili su je počeli slijediti. Pretražili su joj stan i kavanu. Kada mi je napokon rekla za jaje, bila je izbezumljena od straha. Jedne su joj noći dvojica Gibborima provalili u stan i pokušali ukrasti jaje. Jednog sam ubila, a drugi je pobjegao. Nakon toga sam shvatila da joj moram reći istinu. Sve sam joj objasnila - posao kojim se bave naši očevi, Nefile, čak i vlastitu situaciju - a na moje iznenađenje, o Vladimirovu je poslu znala

mного više nego što sam isprva mislila. Ksenija je naposljetku pristala zatvoriti kavanu te je nestala. Uzela sam jaje. Zato sam došla ovamo. Moram pronaći nekog tko će mi moći pomoći shvatiti što ono znači.”

“A Ksenija?”

“Da se nisam umiješala, Ksenija bi bila mrtva.”

“Je li tijelo ispod Eiffelova tornja bilo njezino?”

“Ne”, Evangeline je zatresla glavom, imala je ozbiljan izraz lica. “Bila je to samo jedna od ženki Nefila koja je pomalo nalikovala na mene. Podvalila sam joj svoje osobne dokumente i navela Emima da povjeruje kako sam to zapravo ja.”

Verlaine je promislio o svemu, shvatio koliko se Evangeline trudila preživjeti.

“Oni, dakle, misle da si mrtva”, izjavio je naposljetku.

Evangeline je uzdahnula, na licu joj se vidjelo da osjeća olakšanje. “Nadam se”, rekla je. “To će mi omogućiti dovoljno vremena da se sakrijem.”

Dok je Verlaine promatrao Evangeline, pogled mu se spustio na njezin vrat te joj je na koži uočio blistav, tanak zlatni lančić. Još je nosila svoj privjesak, isti onaj privjesak koji je nosila i onoga dana kada su se prvi put sreli. Legenda kaže da je zloglasni doktor Raphael Valko napravio tri talismana od rijetkoga i skupocjenog metala poznatoga pod imenom valkin. Jedan je privjesak namijenio sebi, drugi je darovao kćeri Angeli, a treći supruzi Gabrielli. Evangeline je nakon majčine smrti naslijedila Angelin privjesak; Verlaine je nosio Gabriellin privjesak, koji je uzeo nakon njezine smrti. Prinio je ruku svojem vratu, izvukao privjesak i pokazao ga Evangelini.

Evangeline je zastala, nakratko se zagledala u privjesak i rekla: “Znači, bila sam u pravu”, rekla je pružajući ruku prema jajetu što ga je držao u ruci. Laki dodir njezinih prstiju bio mu je toliki šok da je gotovo ispustio jaje. Nadao se da će ona i dalje govoriti, no osjećao se nemoćnim zamoliti je da nastavi.

“To je bilo namijenjeno tebi. Gabriella bi sigurno htjela da bude tako. Čuvaj ga na sigurnome.” Obujmila mu je prstima šaku, kao da je htjela da se njegovi prsti zaključaju oko jajeta poput brave.

“Oni ovo žele”, izjavio je Verlaine i nakratko pogledao jaje. “No što je to, k vragu?”

“Ne znam”, odgovorila je Evangeline i zagledala mu se u oči. “Zato si mi i potreban.”

“Ja?” upitao je Verlaine, kojem nije bilo jasno kako bi joj mogao pomoći.

“Ti si angelolog, zar ne?” upitala je Evangeline, a glas joj je zvučao izazivački. “Ako mi itko može pomoći da ovo shvatim, onda si to ti.”

“Zašto se ne obratiš drugima?” upitao je Verlaine.

Evangeline je odstupila, a zrak oko nje kao da se nabrao, kao da je njezina odjeća žarila toplinom, a glatka se površina zraka napunila električitetom. Njezin ljudski izgled raspršio se u zamahu zakrivljena prostora, tijelo se počelo kolebati i leluhati

kao da je sazdano od obojena dima. Svjetlo oko nje eksplodiralo je u trenutku kada je raširila krila.

Verlaine je trepnuo te - u čudnovatu i zbunjujućem trenutku - u vidnom polju zadržao Evangelininu dvojnu prirodu: izvanjsku iluziju žene i skrivenu stvarnost krilatoga bića. Slike ljudskog bića i anđela bile su poput holograma koji su se zakretanjem svjetla stapali jedan s drugim. Raširila je krila, prvo jedno, a zatim i drugo, i rotirala ih sve dok njihovim vrhovima nije dodirnula zidove prolaza. Bila su golema i blistava - slojevi perja duboko grimizne boje prošarane srebrnim nitima - te su istodobno bila prozirna, nestvarna, tako laka da se kroz njih mogla vidjeti struktura zidova koji su se iza njih uzdizali. Gledao ih je kako vibriraju energijom. Pulsirala su polaganim ritmom njezina disanja, lagano joj dodirivala ramena i slala drhtaje kroz kosu.

Naslonio se na zid kako bi zadržao ravnotežu. Godinama se Verlaine upinjao zamisliti Evangelinina krila, predočiti si ih. Kada ih je prije desetak godina vidio prvi put, bilo je to s velike udaljenosti, očima novajlije koji tada još nije znao razlikovati anđele prema njihovoj vrsti. Sada je mogao dešifrirati čak i njezine najsitnije odlike, suptilne poput zareza u kvarcu. Čak je i u sjeni vidio prelijevanje njezine kože u duginim bojama, čudan obojeni sjaj koji joj se pojavio oko kose. Koračao je oko nje, proučavao je kao da je krilata skulptura u Louvreu, te se pitao kako je to živjeti izvan vremena. Evangeline neće starjeti poput ljudskih bića, neće umrijeti još nekoliko stoljeća. Kada Verlaine bude starac, Evangeline će izgledati isto kao danas - poput mladoga i lijepog lika isklesanoga u mramoru. On će umrijeti, a ona će njegovo postojanje pamtiiti kao nešto kratko i beznačajno.

Tek je sada shvatio da je posebnija nego što je slutio. Jedva je dolazio do daha. Evangeline je bila čudo koje mu se razotkrilo pred očima.

“Shvaćaš li sada zašto im se ne mogu obratiti?” šaptala je Evangeline.

“Dođi ovamo”, rekao je Verlaine, a Evangeline mu je, na njegovo iznenađenje, prišla. Mogao je osjetiti strujenje zraka koji joj se vrtložio oko krila, namirisati slatki miris njezine kože. Njezino zapešće, koje je uhvatio kako bi joj osjetio puls, bilo je hladno kao led. Prstom joj je pritisnuo venu. Puls joj je bio usporen i slab, gotovo nepostojeći. “Tvoja krv?”

“Plava.”

“Vid?”

“I više nego savršen.”

“Tjelesna temperatura?”

“Deset stupnjeva niža od temperature ljudskih bića.”

“Čudno”, rekao je. “Imaš i ljudske i nefilske osobine. Otkucaji srca nevjerovatno su usporeni: manje od dva otkucaja u minuti, znatno ispod nefilskog prosjeka.” Stisnuo joj je podlakticu. “Gotovo si zaleđena. No koža ti je rumena. Izgledaš ljudski koliko i ja.”

Evangeline je udahnula kao da se trudi sabrati se.

"Koliko si već ubio bića kao što sam ja?"

"Nikada u životu nisam susreo biće kao što si ti, Evangeline." "Način na koji si to rekao", uzvratila je zureći mu u oči, "daje naslutiti da shvaćaš u što sam se pretvorila."

"Sve što sam činio, svaki lov u kojem sam sudjelovao, trebao mi je omogućiti da te shvatim."

"Reci mi onda", izgovorila je Evangeline drhtavim glasom, "što sam?"

Verlaine ju je pogledao, svjestan da njegov prvotni umjereni oprez ustupa mjesto snažnim osjećajima. Naposljetku je rekao:

"Sudeći prema boji, veličini i snazi tvojih krila, sasvim je jasno da si jedna iz reda elitnih anđela. Jedna od Grigorija, potomak velikog Samjaze, Percivalova unuka, Snejina praunuka. No istodobno si i ljudsko biće. Nevjerojatna si, čudesna."

Odmaknuo se i ponovno zagledao u Evangelinina krila, dodirnuo joj kožu ispod perja.

"Postoji nešto što sam oduvijek htio znati", rekao je. "Kakav je osjećaj letjeti?>

"Voljela bih da ti to mogu objasniti", rekla je. "Bestežinski osjećaj, osjećaj lakoće, lepršavosti, kao da ću se rasplinuti u zraku. Dok sam još bila ljudsko biće, nisam mogla ni zamisliti kako je to kada zakoračiš u prazninu, survaš se, a zatim se uzdigneš, poletiš s vjetrom. Katkad mi se čini da više pripadam nebesima nego Zemlji, da moram preoblikovati kretanje kako bih ostala na Zemlji. Znala sam letjeti preko Atlantika, gdje me nitko nije mogao vidjeti; letjela bih kilometrima i kilometrima bez osjećaja umora. Katkad bih u zoru vidjela svoj odraz na vodi i pomislila da trebam nastaviti dalje. Tad bih samu sebe morala prisiliti da se vratim."

"U tvojoj je prirodi da letiš", rekao je Verlaine. "No što je s drugim osobinama Nefila? Jesi li i njih već iskusila?"

Izraz njezina lica promijenio se i Verlaine je mogao vidjeti da se boji vlastitih sposobnosti.

"Osjetila su mi pomalo izmijenjena, sve je jače i oštrije, voda i hrana više mi nisu potrebni onako kao nekoć, ali ne osjećam nikakve žudnje karakteristične za Nefile. Fizički sam različita, no moj unutarnji život nije se promijenio. Duh mi je ostao isti. Možda sam naslijedila tijelo demona", blago je izgovorila Evangeline, "no nikada svjesno neću postati jedna od njih."

Verlaine je dodirnuo privjesak koji joj je ležao na koži. Bio je toliko hladan da je tanak sloj leda prekrivao njegovu površinu. Verlaineov je prst ostavio vodenast, rastopljeni trag, _

"Smrzavaš se."

"Zar si očekivao da će mi koža biti poput tvoje?" upitala je Evangeline.

"Bio sam u društvu s mnogo Nefila, izravno sam s njima razgovarao. Možeš osjetiti led koji im kola žilama: ledeni su, no to je drukčija vrsta hladnoće, kao da među

nama hodaju mrtvi. Oni nemaju dušu. Hrane se dušama ljudskih bića. Čak ih i osrednji angelolog može s lakoćom identificirati. No ti nisi takva. Da nisam znao istinu, bio bih uvjeren da si ljudsko biće. Možeš proći kao jedna od nas.”

“Plašim li te?”

Verlaine je zatresao glavom:

“Moram vjerovati svojim instinktima.”

“Kako to misliš?”

“Da možda izgledaš kao jedna od njih, no nisi jedna od njih. Da si drukčija. Da si bolja.”

Evangelinina se koža ljeskala na polusvjetlu Mjeseca. Iznenada je poželio privući je bliže sebi, zagrijati je u svojem zagrljaju. Možda bi joj mogao pomoći. Osjećao je kako ništa nije važno, samo ovaj trenutak s Evangelinom. Prstom joj je pomilovao obraz i obujmio je, osjetivši na ruci prašnjavu površinu perja dok ju je privlačio sve bliže. Htio se barem na trenutak osjećati kao da je svijet iza njih samo daleki san, nestvarnost. Angelolog i Nefil, lovac i lovina - sve je to bilo nevažno. U cijelom postojanju, ovdje su bili samo njih dvoje. Verlaine je htio da ta iluzija potraje zauvijek.

No držati je uza se bilo je kao grliti sjenku. Odmaknula se jer joj je pažnju privuklo nešto iza njega. Krajičkom oka, Verlaine je uhvatio nekakav pokret. U prolaz je iznenada zašao automobil, njegova prednja svjetla zabila su se u tamu. Otvorila su se vrata i iz automobila je iskočio anđeo Emim. Prije nego što se Verlaine uspio pomaknuti, Evangeline je potrčala niz prolaz te se brzinom i gracioznošću tipičnom za najvještija bića uzdignula u zrak i sletjela na jedan od krovova iznad njih. Anđeo Emim raširio je krila - velika, divovska i moćna crna krila - te poletio za njom.

Bruno je lutao ulicama ne znajući gdje bi tražio Verlainea. Pronašao je njegov Ducati napušten u blizini Seine, pa je instinktivno znao da će čudna večer postati još čudnijom. S Verlaineom se nešto događalo, bilo je to očito. Volio je svoj Ducati i rijetko se od njega odvajao. Ostaviti ga odbačenoga na nogostupu - osobito u ovo doba noći kada su se zatvoreni restorani i kafići Sedmog arondismana pretvorili u šumu izloga zastrtih roletama - uopće nije bilo karakteristično za njega.

Bruno je zavukao ruku u džep i izvadio plošku punu viskija Glenfiddich Solera Reserve te potegnuo velik gutljaj. Cijelo prokleta susjedstvo bilo je prepuno Nefila. Nakon vremena što ga je proveo u New Yorku, mislio je da je najgore iza njega. No ispostavilo se da je od svih mjesta na svijetu područje između Bon Marchéa i Eiffelova tornja najgušće nastanjeno populacijom Nefila staroga svijeta.

Tijekom karijere lovca na anđele - trideset godina službe u Jeruzalemu, Parizu i New Yorku - svjedočio je sve većoj drskosti Nefila. Nekoć su ta bića strahovala od javnog pokazivanja te su smišljala domišljate načine kako svoje postojanje zadržati u tajnosti. Nekoliko je stoljeća njihov opstanak ovisio o spretnom stapanju s ljudskim bićima. No sada se činilo kako ih to više nimalo ne opterećuje. Među novim anđelima pojavila se sklonost ekshibicionizmu. Izvješća, ispovijedi, fotografija i videozapisa bilo je posvuda. Nekoć bi takva svjedočanstva završavala u senzacionalističkim časopisima, zajedno s izvješćima o viđenjima neidentificiranih letećih objekata ili Jetija. Bruno je sve to pratio s velikim zanimanjem, no posljednjih nekoliko godina počeo ga je hvatati strah. Takav je ekshibicionizam bio čista arogancija: ova su bića vjerovala kako su sada dovoljno jaka da se objave javnosti. Pa ipak, koliko god se to činilo čudnim, Bruno je uočio da je ljudska populacija sve manje šokirana što se anđeli više razotkrivaju javnosti. Nije postojala opća svijest o njima, nije bilo straha, kao ni istinskog propitivanja o prirodi Nefila. Ljudska su bića bila toliko prezasićena nadnaravnim da su izgubila svaki senzibilitet. Bruno je morao priznati kako u svemu tome ima neke genijalnosti: bića su odabrala pravi trenutak u povijesti kako bi iz sjene vlastita postojanja stupila na svjetlost dana. Nakon tisuća godina života u izolaciji, spremno su prigrlili doba kada je popularnost postala sve.

Od svih njegovih agenata, smatrao je, Verlaine je bio najsposobniji izaći na kraj s promjenama ponašanja tih bića. Bruno je Verlainea na poprištima zločina proučavao jednako pažljivo kao i tijela te mu se sviđalo ono što vidi: daroviti mladi čovjek s potencijalom da postane odličan vođa. Bilo je nedvojbeno da se Verlaine još trudi pronaći svoje mjesto u njihovoj organizaciji - bio je darovit, ali neuobičajen, bez klasične obiteljske priče, bez standardnog obrazovanja, ali sa zastrašujućim talentom za uočavanje i uhićivanje anđela. Slijedeći samo instinkte, Bruno je Verlainea

iščupao iz njegova uobičajenog života studenta u New Yorku, doveo ga u Pariz i obučavao ga strogo, onako kako obučava samo najjače i najinteligentnije novake. Vidio je u njemu nešto jedinstveno, rijetko viđenu ravnotežu inteligencije i intuicije. A pokazalo se da je već na samome početku obuke Verlaine pokazao iznimne talente lovca na anđele - šesto čulo za pronalaženje tih bića, zajedno s odvažnošću da ih uhvati. Uza sve to, Verlaine je imao dojmljivu sposobnost uočiti anđele i to bez ičije pomoći.

Među najrazličitijim odjelima udruženja, lovci na anđele primali su najviše državnih sredstava, bili najbolje plaćeni i najstroži kad je riječ o selekciji kandidata. Kao upravitelj njihova pariškog ureda, Bruno je osobno birao članove svojeg tima, a svakog od članova osobno je obučavao. Bio je to bolan proces, jednako istančan i detaljan kao i obuka samuraja. Verlaine je zaobišao uobičajeno školovanje - težak i dugotrajan studij koji se temeljio na proučavanju tekstova i arhiva - te je odmah počeo s obukom lovca na anđele.

Sada je bio jedan od Bruninih ponajboljih lovaca. Mladi američki znanstvenik, koji nekoć nije imao pojma kakva ga budućnost očekuje, sada je s nevjerojatnom preciznošću mogao osjetiti prisutnost anđela. Shvaćao je psihologiju Nefila, a pokazao je i nepogrešivu sposobnost uočavanja razlika između ljudske i anđeoske anatomije: tijela Nefila bila su stvorena za letenje, imala su tanke i šuplje kosti koje su njihove kosture činile lakima poput ptičjih i pokretnima za let. Mogao je uočiti sitne fizičke odlike karakteristične za Nefile: oštre, svjetlucave nokte, široko čelo, blago nepravilnu strukturu kostura, krupne oči. Uočio je i svjetlucavost njihove kože, način kako se presijava kao da je posuta kristalnom prašinom. Struktura samih krila - djelotvorno uvlačenje krila, prozračan sastav perja, mehanizmi za pojačavanje mišića - od samoga je početka fascinirala Verlainea. Majstorski je ovladao svim metodama uočavanja, zarobljavanja, vezivanja i ispitivanja anđela, umijećima kojima je ovladala samo elita njihova udruženja. Bruno je bio uvjeren da se Verlaine već može smatrati velikim lovцем, no nekako je imao osjećaj da bi njegov šticićenik u konačnici mogao postati jedan od mitskih lovaca na anđele kakvi se rađaju samo jedanput u generaciji.

Ali postojalo je nešto što je kočilo Verlainea, nekakva slabost koju je Bruno naslućivao duboko ispod površine, no koju nije uspijevaio razabrati. Stoga je smatrao kako je osobno odgovoran pružiti Verlaineu pomoć da uspije.

Nešto u daljini privuklo mu je pogled. Činilo se kao da se nešto događa na suprotnome kraju ulice. Bruno se zaustavio, isključio motor i izašao iz automobila kako bi bolje vidio. Ondje je stajao anđeo Emim, raširenih crnih krila preko kojih je mjesečina bacala sivkast sjaj, dajući perju prozračnost dima. Premda Bruno nije mogao vidjeti što se nalazi iza stvorenja, bio je siguran - prema njegovu ratobornu stavu i sasvim raširenim krilima - da se priprema za

napad. Bio je siguran da je zločin ispod Eiffelova tornja bio djelo Emima, a s obzirom na to da se ovaj prolaz nalazio u blizini, postojali su veliki izgledi da je pronašao ubojicu.

Izvadio je mobitel, snimio nekoliko fotografija stvorenja i, nakon što se spojio na zaštićenu mrežu udruženja, poslao fotografije kako bi identificirao anđela. Na ekranu se pojavio cijeli niz profila Emima, no njega je zanimao samo jedan.

Ime: Eno Vrsta: Emim Visina: 200 cm

Boja kose: crna Boja očiju: crna

Područje djelovanja: nepoznato. Postoje nepotvrđena svjedočenja o viđenjima u Sankt Peterburgu u Rusiji (vidi izvještaj o telefonskim pozivima).

Posebne fizičke odlike: klasične odlike anđela Emim; crna krila širine 360 centimetara i visine 122 centimetra; obično djeluje zajedno s pripadnicima roda Nefila.

Povijest praćenja: do prvoga dokumentiranog angelološkog susreta došlo je 1889. tijekom Svjetske izložbe u Parizu, što je rezultiralo smrću agenta. Sljedeći susreti uključivali su opsežna praćenja tijekom Drugoga svjetskog rata (vidi bilješke agenata u dosjeu), uzimanje DNK uzoraka iz pramenova kose te cijeli niz fotografija koje su agenti snimili na različitim lokacijama u Parizu (vidi fotografije u nastavku). Za Eno su karakteristični izljevi krajnjeg nasilja, osobito seksualnog nasilja nad muškarcima koje je zavela (vidi laboratorijska izvješća).

Premda su izvješća o praćenju dala naslutiti da se Eno nalazi u Sankt Peterburgu,

Bruno je bio siguran da je upravo ona anđeo kojeg je vidio na suprotnome kraju ulice te da je odgovorna za ubojstvo ispod Eiffelova tornja. Bruno je u brutalnosti ubojstva prepoznao Enoin potpis, veliko umijeće i snagu ubojice, osobit način na koji je tijelo bilo unakaženo. Duboko je udahnuo i vratio telefon u džep. Ništa se nije promijenilo. Eno je bila sadistički raspoložena kao i inače.

Kad je bio dvadesetogodišnji engleski lovac na anđele, i sam je pokleknuo Enoinim čarima. Bila je nevjerojatno vješta u izbjegavanju njihovih ponajboljih agenata, istinski podmukao anđeo Emim za kojim je tjeratica raspisana prije više od sto godina, a Bruno je bio odlučan u namjeri da je uhvati. Znao je da je smrtonosna. Ubijeni agent koji se spominje u njezinu dosjeu imao je opekotine trećega stupnja na prsima, što je upućivalo na strujni udar, dok su mu oko vrata, zapešća i članaka pronađeni ožiljci od užeta, što je značilo da je bio svezan i mučen. To su potvrdile i posjekotine na licu, prsima i stražnjici. Bio je kastriran i bačen u Seinu.

Bruno je bilo jasno s kakvim stvorenjem ima posla, no kada bi se našao u Enoinoj blizini, imao je osjećaj da je ušao u električno polje u kojemu je svaka racionalna misao bila nemoguća. Izvorna privlačnost između Stražara i ljudi bila je, dakako, čisto fizička, mračna i uporna seksualna privlačnost, fenomen čiste požude, nešto što

nije posustajalo s vremenom. Zato ga nije trebalo iznenaditi što je zašao u začarani, opsesivni krug lova na nju. Činjenica da bi mogao ostati bez svojeg položaja na akademiji, da bi mogao izgubiti cast, pa čak i poginuti - sve bi to izbljedjelo kada bi progonio Eno. Bila je prelijepa, no Brunu to nije zanimalo. Bilo je nečega hipnotičkoga u samome njezinu postojanju, nečega opasnoga i uzbudljivoga u spoznaji što će mu sve pokušati učiniti bude li uspio u svojoj namjeri. Zahvaljujući njoj osjećao se živim čak i kada je kanila ubiti ga.

Djevičanski prilaz, Sedmi arondisman, Pariz

Verlaine se uzverao na prozorsku dasku, šćepao željeznu balkonsku ogradu, zanjihao noge kako bi dobio zamah i podignuo se prema krovu. Potplati cipela klizali su mu dok se penjao. Duboko je udahnuo i nastavio. Iznad su bila još četiri balkona, svaki od njih izvan njegova dosega, no svakim je korakom bio sve bliže Evangelini. Vidio ju je kako stoji ondje gore, na vrhu krova, uzdignuta kao mitsko čudovište.

Mišići su mu gorjeli dok se prebacivao preko balustrade posljednjeg balkona. Bio je to dobar osjećaj. Tijelo mu je bilo okretno i izdržljivo, mišići napeti i izduženi. Za manje od jednoga tjedna bit će mu 43 godine, a bio je u životnoj formi, mogao je trčati kilometrima a da se i ne oznoji. Verlaine je prebacio nogu preko balustrade od lijevanoga željeza i uzverao se na krov prekriven ravnim crijepom.

Anđeo Emim proletio je pokraj njega, očešavši se krilima o njegova leđa dok je letio prema nebu. Na koži je osjetio drhtanje zraka, snagu tijela tog stvorenja koje je prošlo pokraj njega. Da ju je uhvatio za krila, sigurno bi ga povukla sa sobom u visine. Gledao je kako uzlazi dok su se iza nje vidjela svjetla i krovovi Pariza. Kada se anđeo Emim spustio na krov, Evangeline se pridigla. Ubrzo su oba stvorenja stajala nasred krova, okrenuta sučelice, dok su im se krila ravnomjerno pomicala. U Verlaineovoj glavi nije bilo ni traga sumnji da je riječ o iznimno moćnom anđelu. Koža joj je bila sablasno prozirna, a detalji njezine građe upućivali su da je riječ o anđelu pripadniku višeg ratničkog reda. Dok je proučavao strukturu kostiju i crte lica ovog stvorenja, vidio je kako sve na njemu - od njezinih krupnih, izvanzemaljskih očiju do tanahna tijela - stvoreno da oblikuje čudnu i neljudsku ljepotu. Čovjek rijetko susreće ovako dojmljivog Emima. Duboko je udahnuo i zapitao se kakav bi Bog stvorio ovako zavodljivo i zlo biće. Pa ipak, bila je potrebna samo kratka usporedba da bi se zamijetilo kako su Evangelinina krila superiornija u svakom smislu.

Verlaine je začuo nešto iza sebe, pa se okrenuo i ugledao Brunu, koji se propeo s balkona ispod njega. Kroz glavu mu je proletjelo da je odmah trebao zvati pojačanje, da je praćenje Evangeline bez potpore kolega protivno onome što je naučio na obuci, no Verlaineu nije ni palo na pamet da ga pozove upomoć.

“Vidim da imaš posljednjih želja”, rekao je Bruno.

“Mislio sam da je to jedan od uvjeta za ovaj posao.”

“Krenuti sam protiv stvorenja kao što je Eno ravno je samoubojstvu”, rekao je Bruno trudeći se doći do daha dok se prebacivao preko ruba krova. “Vjeruj mi, prošao sam to.”

Verlaine je uočio oklijevanje u Bruninim kretnjama, a smetenost u njegovu govoru naveli su ga da se zapita kakva je to povezanost njegova šefa i Eno da ga je natjerala

na takvo ponašanje. Verlaine se okrenuo prema anđelima koji su stajali na krovu, okrenuti jedno prema drugome.

“Mislim da se ovdje događa nešto drugo.”

Bruno je nakratko zurio u Eno i Evangeline, kao da njihove postupke prati očima antropologa. Stvorenje je napravilo krug oko Evangeline, kao da obilježava teritorij, a zatim polako raširilo golema crna krila. Prašno se perje doimalo teškim i glomaznim, no znao je da bi mu već na sam dodir ruka prošla kroz krila kao da su sazdana od svjetlosti i zraka. Premda su bila skromnija od Evangelininih, i Enoina su krila bila veličanstvena, nanizana u redove: kao da su premazana uljem, sitna su pera postupno prelazila u veća, neprozirna pera. Većina anđela Emim bila je odbojna, no ova je ženka bila privlačna; sve mane njezine narušene vrste stvorile su uznemirujuću i mračnu ljepotu. Verlaine je htio zapamtiti ovo što je vidio, pohraniti u um kako bi se mogao svega prisjećati u budućnosti.

Kao da je htjela demonstrirati njihovu snagu i okretnost, Eno je omotala krila oko svojeg tijela, a zatim ih u trenu izbacila van, tako da su se napuhnula poput kobrinih vrata. Premda ih je već godinama intenzivno proučavao, Verlaine nikada nije bio potpuno spreman na misterij, čistu, neobjašnjivu čaroliju anđeoskih krila. Snaga, podrijetlo i položaj unutar nebeskih sfera - sve bi postalo jasno jednim jedinim zamahom krila. Kada je Evangeline svisoka pogledala svoju protivnicu, koja se spremala napasti je, raširila je krila u znak odgovora pa joj se sloj grimiznog svjetla omotao oko tijela poput svjetlucava oblaka. Okrenula se oko vlastite osi, a mjesečina joj je kliznula preko tijela. Njezin je potez istodobno trebao prestrašiti i impresionirati.

Anđeli su stajali nasred krova, okrenuti sučelice, a krila su im se ravnomjerno pokretala.

“Pozorno prati”, šapnuo je Bruno, bio je uznemiren. “Možda nikada nećeš vidjeti ovakav obred prepoznavanja. “Nagnuo se prema Verlaineu i još više utišao glas. “Prvo rašire krila kako bi se utvrdio hijerarhijski položaj. Kada postoji velika razlika u snazi, slabiji se anđeo odmah podčini. No ovaj okršaj sasvim sigurno neće biti takav. Ispred sebe imamo dva ženska anđela, obje imaju nevjerojatna krila, jedna s pedigreom koji bi je trebao svrstati među elitne anđele, a druga sa snagom plaćenika. Nije vidljivo koja je od njih dominantna. Ako ne mogu utvrditi koja je nadređena, onda će započeti dvoboj.”

Verlaine je promatrao dok mu je strah grčio želudac. U normalnim bi okolnostima Verlaine ovaj obred smatrao predivnim, napadom i obranom dvaju snažnih, ali poprilično različitih vrsta anđela. Verlaine je mnogo puta gledao arhivske snimke obreda prepoznavanja između Nefila, no Enoin agresivan stav i Evangelinina obrambena reakcija nisu nalikovali ni na jedan od slučajeva s kojima se imao prilike susresti. Dvoboj između anđela bio je zapravo suočavanje sa smrću. Samo ga jedan anđeo može preživjeti. No unatoč tome što je Evangeline pripadala višem redu

anđela, nekako je osjećao daje Eno ta koja će pobijediti.

Dvoboj se tijekom stoljeća ukorijenio u Rusiji, gdje su se Nefli udomačili. Ljudska su bića nekoć oponašala tu praksu, izazivali jedan drugoga u ime časti, brojili korake dok bi se udaljavali jedan od drugoga, a zatim pucali iz blizine. S vremenom su ljudska bića odustala od te prakse. Sada još samo Nefili izlaze na dvoboje.

Evangeline je zauzela stav. Verlaine je jasno vidio da se bori s vlastitim mislima, da je ovaj sukob za nju neočekivan, da se ne želi boriti. Sjetio se kako mu je rekla da je odlučila ne biti poput Nefila, da je rođena s odlikama zvijeri, no da odbija prihvatiti vlastitu sudbinu. Svaki atom njezina bića govorio joj je da ubije Eno, no on je znao da si ona neće dopustiti učiniti to.

Iznenada, anđeo se vinuo u zrak, njezina su je krila još jedanput podignula iznad krova. Evangeline je raširila krila i poletjela prema nebu. Eno je lebdjela, čekala Evangeline, promatrala je, pripremala se napasti. Borba je počela u vrtlogu. Izdaleka su nalikovale na vretence koji kruže na mjesecini.

Dok je Verlaine proučavao njihove kretnje, shvatio je da je Evangeline mnogo iskusnija nego što je isprva mislio. Eno je jurnula i nasrnula, kružila je oko Evangeline i izazivala je. Evangeline je odgovorila tako što je iz sve snage nasrnula na Eno. Eno je pala unatrag, posrtala kroza zrak. Oporavivši se, podignula je noge do grudi te ih čvrsto držala uz tijelo dok je kretala naprijed; dva-tri puta se okrenula, oko svoje osi kako bi dobila zamah, pretvorila se u vatrenu kuglu i jurnula na Evangeline, bacivši je na krov takvom silinom da su cre-povi zaštroptali. Ostala je mirno ležati, zaprepaštena silinom pada.

Elegantnim zamahom krila, Eno je sletjela i počela hodati prema Evangeline. Drhtala je i teško disala od napora dok joj je crna kosa padala preko ramena. Zastala je iznad Evangeline, skupila krila i spremila se zadati posljednji udarac, kadli je Evangeline nasrnula i neljudskom snagom odgurnula Eno te joj zadala udarac u solarni pleksus.

"Jako lijep udarac", rekao je Bruno ispod glasa. Solarni pleksus najslabija je točka svih anđeoskih bića. Čvrst udarac u tu točku može dokončati dvoboj u samo nekoliko sekunda.

Eno se sklupčala i podignula ruke kako bi se zaštitila. Evangeline je ponovno udarila nevjerojatnom snagom, krajnje precizno, podmuklo. U samo nekoliko sekunda osvojila je prednost nad svojom suparnicom, pribila je uz tlo te potplatom čizme pritisnula elegantnu krivulju njezina vrata kao da će joj zdrobiti grkljan. Evangeline je bila jači anđeo. Preživjet će. Raspolagala je snagom i umijećem koji su joj omogućivali da ubije Eno ako poželi, mogla ju je ubiti bez ikakva napora, ubiti je s lakoćom, kao da potplatom čizme gnječi kukca. Usprkos samome sebi, Verlaine je bio ponosan na nju. Gledao je, čekao da zada smrtonosan udarac.

Umjesto toga, Evangeline je kleknula na jedno koljeno i prebacila krila preko ramena u znak predaje. Verlaine je šokirano gledao kako se Eno oporavlja i, ne gubeći vrijeme, svija Evangelinine ruke iza leđa i vezuje ih. Pogled mu se susreo s Evangelininim pa je znao da je ta predaja zapravo poruka namijenjena njemu. Evangeline je imala moći Nefila, no svjesno je odlučila ne biti jedna od njih. Bilo je savršeno jasno kako su ga svi njegovi snovi, svi anđeli koje je slijedio, vodili do Evangeline. A sada će je ponovno izgubiti.

Bruno je sigurno mislio isto jer bio je spreman poći po Evangeline. Iskoračio je s pištoljem u ruci. Verlaine je znao uobičajenu proceduru: ustrijeliti anđela električnim pištoljem i puštati struju sve dok mu se krila ne imobiliziraju. Ošamućeni će anđeo tada izgubiti nadzor nad vlastitim tijelom i pasti na tlo, nakon čega ga lovci na anđele mogu svezati. Verlainea je obuzela panika pri pomisli da bi mogao ozlijediti Evangeline. Premda je ova metoda trebala samo ošamutiti, istodobno je izazivala golemu bol.

“Ne pucaj”, šapnuo je Verlaine, koji se zbog panike osjećao nestabilno dok je preko crepova koračao prema Brunu.

“Nisam krenuo na Evangeline”, rekao je Bruno ispod glasa. Ruka mu se tresla dok je ispuštao pištolj.

Gledali su kako Eno podiže Evangeline na noge, odvlači je do ruba krova i obuhvaća rukom oko struka te zamahom krila odlijeće s njom u noć. Bruno i Verlaine stajali su u tišini, gledali kako se Eno uspinje u nebo. Verlaineu se činilo kao da je u Enoinim rukama dio njega samoga, da on blijedi što se ona više udaljavala. Bruno mu je položio ruku na rame, a Verlaine je htio vjerovati kako njegov mentor osjeća i shvaća njegov usijani bijes, gnjev, njegovu neutaživu želju za osvetom.

“Idemo za njima”, izjavio je Verlaine.

“Beskorisno je slijediti Eno u Parizu”, rekao je Bruno i uputio se prema rubu krova te se počeo spuštati prema balkonu. “Želimo li je uhvatiti, moramo je loviti na njezinu terenu.”

Drugi krug

POŽUDA

Zimski dvorac, Ermitaz, Sankt Peterburg

Da je Veri Varvari bilo dopušteno činiti što ju je volja, otišla bi iz svojeg ureda s bijelim zidovima s kojih se ljuštio gips i papirima u neredu te otišla šetati se prostranim baroknim hodnicima Zimske palače. Prošla bi kroz drevne hodnike s pozlaćenim zrcalima i kristalnim svijećnjacima, slobodna kao dijete u palači sazdanoj od pržena šećera. Prešla bi preko golemog trga ispred palače, prošla ispod arkada južnog pročelja i odlutala u muzej u kojemu je svojom identifikacijskom karticom mogla otvoriti sva vrata. Među slikama, tapiserijama, porculanom i skulpturama - svim lijepim stvarima koje su Romanovi prikupili tijekom svoje tristogodišnje vladavine Rusijom - osjećala bi se nesputano poput kraljevine.

Umjesto toga, svoju je dugu plavu kosu smotala u punđu, prišla prozoru i otvorila jedno prozorsko krilo. Ispod prozora bilo je anđeoskih bića, mogla ih je osjetiti poput visoke frekvencije koja joj je vibrirala u ušima. Zapuhnuo ju je ledeni noćni vjetar, premda ga je jedva osjetila. Cijeli život proveden u vlažnoj klimi Sankt Peterburga dao joj je čvrstu građu, otpornost na sve vrste bolesti, kao i to da oštre zime prebrodi bez osjećaja nelagode. Nije bila ni visoka ni niska, ni mršava ni debela, ni pretjerano lijepa ni ružna. Samu je sebe zapravo smatrala oglednim primjerkom prosječnosti, a ta joj je spoznaja davala snage da se pouzda samo u vlastiti um, da se intelektualno razvija i zaboravi isprazan život kakvim su živjele mnoge žene koje je poznavala - život ispunjen kupnjom, djecom i supruzima - te da bude uspješna u svojem poslu. To bi joj stvaralo problem kad bi se trebala spustiti na razinu ljudi koje je susretala na ulici: jednostavno nije željela slušati o njihovim svakodnevnim uspjesima i neuspjesima. Jedan njezin bivši momak požalio se kako joj je um poput mentalne klopke - u početku je otvoren, poziva čovjeka da uđe u njega, a zatim se žestoko zatvara i zarobljava svakoga tko se usudi ući. Njezine veze s muškarcima nikada nisu trajale dulje od mjesec ili dva, no čak je i to bilo pretjerano.

Nagnuvši se naprijed, Vera je protegnula vrat kroz prozor te joj je u vidno polje ušao zeleno-bijeli mramor Zimskog dvorca, čija se kupola nalik na lukovicu nazirala u daljini. Rijeka Neva, na čijoj su površini plutali i tonuli komadi leda, protjecala je u njegovoj blizini. Sve što je u Sankt Peterburgu smatrala ružnim - komunistička

stambena naselja, nakićene vile novopečenih bogataša koji su se rugali upadljivoj bijedi oko sebe, izostanak političkih sloboda tijekom Putinove vladavine - doimalo se beskrajno dalekim dok je opčinjena promatrala djelić Zimskog dvorca.

Verin položaj znanstvenog novaka obuhvaćao je proučavanja ruskih Nefila, njihove infiltracije u carsku obitelj i aristokraciju, njihovih artefakata, genealogija, njihovih sudbina tijekom Oktobarske revolucije. Odrasla je u postsovjetskom Peterburgu, okružena raskošnim zdanjima Romanovih u talijanskome stilu, što je - zajedno s angeleloškom obukom - duboko utjecalo na njezin ukus. Nije, poput tolikih Rusa, čeznula za tim da iskusi to prošlo izobilje, da osjeti luksuz i pretjeranost jednog prošlog doba, no ipak tu dekadenciju nije doživljavala kao bolest, ne onako kako su na to gledali komunisti. Mogla je prihvatiti slojevitost povijesnih tijekova onako kako čovjek prihvaća slojeve na koje se nailazi tijekom arheoloških iskapanja: djelovanje Nefila na Zemlji moglo se pronaći ispod površine dosadašnjih društvenih, ekonomskih i političkih struktura. Znala je da su ta bića nekoć zatrovala samu srž njezine domovine te da će, s obzirom na sve veću populaciju anđela, ponovno učiniti takvo što.

Sa samo dvije godine rada nakon razdoblja obuke, Vera je bila na samom dnu hijerarhijske ljestvice, zadužena za katalogiziranje artefakata. Samo je malen dio zbirke Ermitaža neprestano izložen javnosti. Ostatak od tri milijuna predmeta iz riznice pohranjen je u skladištima ispod dvorca, daleko od očiju javnosti. Među tim je predmetima pronašla nebrojene ostatke blaga Romanovih: iskidane drevne knjige, Rembrandtove slike preko kojih su bile ispisane crvene brojke koje su označavale njihovo mjesto u sovjetskim inventarima, pokućstvo uništeno vatrom ili vodom. Velik dio predmeta nekoć se nalazio u privatnoj zbirci Katarine Velike, no uvelike ih je nadogradila carica Aleksandra Romanov prije svrgavanja s vlasti 1917. Prikupljati djeliće razbacane poviješću i sastavljati ih ponovno u cjelinu - iznova uvezivati knjige, lijepiti oguljeni email, uklanjati ožiljke crvene boje - bio je posao u kojem je uživala. Čovjeku su se rijetko pružale takve prilike, dok je pristup zbirkama poput ove u Ermitažu bio gotovo nemoguća misija. Bivši su kustosi držali te predmete pod ključem gotovo sto godina jer nisu bili sigurno što činiti s tolikim blagom. Kad god bi ušla u neku od prostorija skladišta, osjećala bi se kao da je ušetala u vremensku kapsulu, jezivu poput egipatske grobnice, prostor prepun toliko čudnih tajni da je bilo nemoguće podijeliti ih s ostatkom svijeta. Otkrila je da su pojedini dijelovi zbirke krajnje uznemirujući, gotovo zastrašujući, gomila bizarnih kurioziteta. Bilo je ondje nekoliko stotina slika i crteža, cijela prostorija ulja na platnu s prikazima anđela, labudova i djevoja koja su je navodila da se zapita koji su motivi stajali iza želje da se prikupljaju baš takvi predmeti. Jesu li ih Romanovi odabirali aktivno i svjesno ili ih je netko nabavljao umjesto njih, bez određenih kriterija? Iz nekog joj je razloga osobni ukus kolekcionara bio iznimno važan.

Baš tog jutra dok je pretraživala gomilu rukopisa koje su uništili sovjeti, Vera je

naišla na svežanj bakroreza. Do sada je već bila naišla na cijeli niz neobičnih predmeta, no ovi su bakrorezi nekako zračili, možda zato što su bili tako neobični. Svaki je bakrorez bio portret jednog anđela. Svako od tih bića doimalo se krajnje jedinstvenim, s detaljima zbog kojih se svako od njih međusobno razlikovalo, no bilo je jasno da je riječ o veoma čistim bićima, možda arkandelima. Provjeravajući potpis umjetnika, otkrila je da su bakrorezi djelo Albrechta Dürera, slikara, matematičara i angelologa iz 15. stoljeća kojemu se Vera duboko divila. Njegova serija o Apokalipsi temeljito se proučavala na studiju angelologije jer je bila riječ o viziji onoga što bi se moglo dogoditi budu li Stražari ikada pušteni iz svojeg podzemnog zatvora.

No ti su se bakrorezi doimali poput Dürerove polazne točke. Na neobičan su je način podsjećali na fotografije koje je Seraphina Valko snimila tijekom Druge anđeoske ekspedicije 1943. godine. Glasovita doktorica Valko i njezin tim locirali su tijelo mrtvog Stražara, izmjerili ga, fotografirali i identificirali kao jednog od anđela koji je protjeran s nebesa zato što se zaljubio u ljudsku ženu.

Prije godinu dana, tijekom konferencije u Parizu, Vera je osobno vidjela fotografije. Premda su fotografije bile crno-bijele, izrađene u uvjetima koji su bili daleko od idealnih, tijelo mrtvoga anđela bilo je jasno vidljivo. Dugi udovi, prsa bez ijedne dlake, uvojci kose koji mu padaju preko ramena, pune usnice - stvorenje se doimalo punim života i zdravim, kao da je samo na trenutak sklopilo oči. Samo je slomljeno krilo odmaknuto od torza, krilo položeno pod čudnim kutom, razotkrivalo istinu: anđeo je bio mrtav već tisućama godina, zakopan u dubinama planinskog klanca. Stvorenje je bilo muškog spola, sa sasvim prepoznatljivim organima ljudske anatomije, što se vrlo jasno vidjelo na fotografiji. Fotografije Seraphine Valko dokazale su da su Stražari fizička bića, i to u većoj mjeri ljudska nego što se to tradicionalno vjerovalo. Anđeli nisu bili bespolna bića, nego tjelesna stvorenja čija su tijela bila samo savršenije inačice ljudskog tijela. A što je najvažnije, te su fotografije dokazale da se mogu razmnožavati. Sve Verine pretpostavke o Stražarima, sav njezin rad koji je trebao poduprijeti njezine teorije, ovisio je o tom zaključku.

Vera se odmaknula od prozora i naslonila se na radni stol sa zahrđalim metalnim nogama iz Brežnjevljeve ere. Otvorila je ladicu i iz nje izvadila omotnicu koju je bila sakrila među časopise. Mapa sa spisima bila je odveć glomazna da bi je držala na radnome stolu, gdje bi je vidio svatko tko bi svratio na usputni razgovor. Uzevši u obzir ograničeno vrijeme koje je smjela provesti u skladištu Ermitaža, a s obzirom na strogu zabranu donošenja artefakata u ured, nije imala drugog izbora nego potajno iznijeti bakroreze iz njihove grobnice. Bila joj je to jedina nada da svoje istraživanje privede kraju. Ako je dosad išta naučila na svojem području rada, onda je to činjenica: nitko joj neće pomoći da napreduje ako si sama ne pomogne.

Polako je razvezala uvez, raširila skice preko stola, divila se kompleksnosti crteža, oštrini linije, čistoj genijalnosti Dürerove kompozicije. Isprva ju je ovim bakrorezima privukla Dürerova umjetnička vještina. No sada, u privatnosti njezina ureda,

bakrorezi kao da su oživjeli, dobili pokret i energiju. Samo je umjetnik poput Dürera, moćan i vješt, mogao prisiliti promatrača da duboko u svojoj utrobi osjeti kako je Stražar, poput Zeusa, mogao zavesti djevicu. Zureći u bakroreze, Vera je zamislila susret: anđeo se u vrtložnome vjetru ukazuje mladoj ženi. Siri krila i zasljepljuje ju svojim blještavilom. Ona trepće, trudi se shvatiti tko ili što joj se to ukazalo, no previše je uplašena da išta kaže. Anđeo je pokušava utješiti te užasnutu ženu grli krilima. Nastupa trenutak užasa, empatije i privlačnosti. Vera je htjela osjetiti baš to: nježan dodir perja i kože, usijanje zagrljaja, sraz boli i zadovoljstva, straha i požude.

Aeroflot Iljušin IL-96300, ekonomska klasa, 10 500 metara iznad Europe

Svjetla u kabini bila su isključena. Većina putnika iskrivila se na svojim sjedalima dok su se trudili spavati. Bruno je spustio plastični stolić i servirao si večeru koju je kupio prije ukrcaja u zračnoj luci Roissy: sendvič sa šunkom u francuskome kruhu i bocu burgundskog vina. Ako je postojalo išta što mu je bilo jasno u trenutačnoj situaciji, onda je to bila činjenica da ne može razmišljati prazna želuca.

Postavio je na stolić dvije plastične čaše i u njih natočio vino. Verlaine je prihvatio ponuđenu čašu te je u tišini iskapio, a zatim stavio slušalice na uši. Bio je previše nervozan da bi išta jeo. Osjećao se kao da mu je susret s Evangelinom dao uvid u drukčiji život, život koji je Verlaine gotovo zaboravio.

Nitko to nije znao, tako se barem nadao, a i Bruno se borio s vlastitim demonima: nije uspijevaio zaboraviti Eno, način kako se kretala, njezinu ljepotu i snagu. Na mobitelu je ponovno otvorio njezin profil, prelistao dodatne dokumente, bacio pogled na ĐNK izvješće, a zatim odustao od proučavanja njezinih fotografija - divljenja fotografijama, bilo bi poštenije reći - koje su prikazivale biće iznimno hladnih crta lica. Nije bilo nikakve koristi od toga da samoga sebe zavarava kako mu se te prodorne crne oči nisu urezale duboko u srce.

“Što to gledaš?” upitao ga je Verlaine škiljeći kroz naočale.

Bruno mu je predao fotografiju.

“Eno”, odlučio je reći mu istinu, “među našim je agentima to ime istinska opsesija”, nastavio je. “Prelijepa je, to je jasno, no ima u njoj i nečega hipnotičkoga, nečega što izazov hvatanja čini gotovo neodoljivim. Našim agentima službeno preporučujemo da se previše ne upinju uhvatiti je. No oni se često ne obaziru na taj savjet.

Kada je Verlaine na mobitelu otvorio njezin dosje, lice mu je poprimilo zgrožen izgled: Žrtva je pretrpjela opekotine na vratu, zapešćima i gležnjevima; posjekotine na licu, torzu, stražnjici i leđima. Na tijelu je napravljena -prema autopsijama prethodnih žrtava - takozvana obredna kastracija. Organi nisu pronađeni na mjestu zločina pa se pretpostavlja da su odneseni kao trofej.

"Ona sigurno nije netko koga bi čovjek poželio pozvati doma na tihu romantičnu večeru", nastavio je Bruno. "Koliko god netko sebe smatrao lovcem, Eno je ta koja lovi. Prema standardima anđela Emim, ona je još mlada - i gladna."

"Ali što želi s Evangelinom?" upitao je Verlaine.

Za Brunu je to bilo zanimljivo pitanje. Kada je posljednji put vidio Evangeline, bila je u središtu operacije koja je završila kao neopisiva katastrofa: izgubili su izvidnicu u Miltonu u New Yorku te cijeli niz agenata, kao i artefakt neizrecive vrijednosti. Evangelinina baka Gabriella, bliska Brunina prijateljica, pronađena je mrtva na peronu podzemne željeznice. Evangeline je netragom nestala. Posljednjih deset godina Bruno ju je u najboljem slučaju smatrao dezerterkom, a u najgorem izdajnicom, krivcem za zločin protiv njihova udruženja.

Ovo što su radili nije bilo u skladu s propisima udruženja. Bruno je ispio velik gutljaj vina, trudeći se pritom sagledati sve posljedice njihove odluke da pođu u potragu za Eno i Evangelinom. U ovom je trenutku odlazak u Rusiju bio podložan sankcijama. Bruno je, dakako, bio slobodan poći u potjeru za bilo kojim opasnim stvorenjem i nije uvijek morao tražiti dopuštenje za to, no ovo je bila neuobičajena situacija. Osobno je kupio zrakoplovne karte kako let ne bi ušao u dosje te je znao da će morati djelovati bez uobičajene potpore. Bio je to čin nepoštovanja hijerarhije dostojan Evangeline, a još više njezine majke Angele Valko, jedne od najodvažnijih angeloloških stručnjaka novije povijesti.

Kad je Bruno došao na parišku akademiju, Angela Valko već je bila legenda. Već su je tada smatrali najsajnijom znanstvenicom. Njezinu je reputaciju dodatno uvećao njezin suprug, zloglasni lovac na anđele poznat pod imenom Luca Cacciatore. Angeli su na njezinu pedigreu zavidjeli svi studenti akademije. Budući da je bila kći Gabrielle i doktora Raphaela Valka, dobivala je poduke od roditelja pa im je samim time postala i duhovna nasljednica. Ispostavilo se kako je ona jedan od rijetkih slučajeva kada dijete uspjehom premaši staru obiteljsku slavu: Angelin rad bio je toliko napredan da uopće nije bilo važno tko su joj roditelji niti što su sve učinili kako bi joj pomogli. Njezin rad promijenio je smjer bitke protiv anđela – angelolozi su se usredotočili na mogućnost masovnog uništenja Nefila.

Kao i kod većine slavni parova, većina onoga što je Bruno doznao bila su samo naklapanja, no sigurno je u pričama koje je čuo bilo i malo istine. Kad god bi joj na put stala kakva zastarjela tradicija ili društvena zabrana, Angela bi posegnula za promjenama. Ako ne bi mogla promijeniti sustav, onda bi stvorila novi. Tako se udala za Lucu, kojeg je upoznala kada je došao kao gost s rimske akademije. Kada su članovi vijeća - stari i konzervativni angelolozi koji su željeli da školu vode i u njoj rade ljudi slični njima - odbili Lucinu molbu za premještanje u pariški odjel, Angela mu je pomogla da oformi vlastitu jedinicu lovaca na anđele. Zajedno su regrutirali prvi naraštaj lovaca na anđele, a ostatak je povijest.

Njihov je rad naposljetku pošao strašno po zlu. Luca je umro sam i zaboravljen

u Americi, njihovu kćer odgojile su časne sestre u samostanu svete Rozalije - zapravo strankinje - koje ju naposljetku nisu mogle zaštititi. Istina o Evangelini kao o potpuno formiranom anđeoskom biću bila je konačni udarac nekoć neoskrvutoj ostavštini Obitelji Valko. Bruni je istina o Evangelini izazvala potpuni šok cijelog sustava. Vidjeti je uzdignutu na vrhu krova, s krilima iza leđa, stvorilo je istinsku kemijsku reakciju. Potisnuo je instinktivnu želju daje uništi. .

“Otkriti što Eno želi s Evangelinom moglo bi zahtijevati određena istraživanja”, rekao je Bruno kako bi napokon odgovorio na Verlaineovo pitanje. “Enoini motivi nikada nisu jasni. Uvijek od nas skriva ono najbolje.”

“Više me zanima kako pronaći Evangeline nego teoretiziranje o njezinoj otmičarki”, rekao je Verlaine.

Bruno se iznenada zapitao nije li njegova opsesija anđelom Eno zasjenila sve što je ikada rekao ili učinio.

“Ona radi samo za obitelj Grigorij. Želi li Evangeline, onda se sigurno događa nešto iznimno važno.”

“To sigurno ima nekakve veze s njima”, rekao je Verlaine i posegnuo u svoju naprtnjaču.

Bruno je gledao kako razmotava papir i iz njega vadi raskošno jaje ukrašeno draguljima. Bilo je sasvim vidljivo da je skupocjeno, no u normalnim okolnostima takav kič nikada ne bi privukao Bruninu pozornost. “Kako si s tim uspio proći sigurnosnu provjeru?” Verlaine je jaje držao ispred Brunina lica i rekao: “Gledaj ovo.”

Zatim je pritisnuo maleno puce i jaje se rastvorilo na nevidljivim šarkama te u svojoj unutrašnjosti razotkrilo drugo, skriveno jaje. I to se jaje zatim rastvorilo i razotkrilo dvije sićušne minijature: filigranski izrađenu zlatnu kočiju i kerubina čije je emajlirano tijelo prekriveno draguljima svjetlucalo poput lakom premazana ulja na platnu. Ono što je isprva izgledalo poput kompaktnog kamena sada se rastvorilo i, kao čarolijom, pretvorilo u intrigantnu dioramu.

“Evangeline mi ga je dala”, rekao je Verlaine. “Nadao sam se da ćeš ti možda znati zašto je to učinila.”

Bruno je ponovno pogledao jaje te je, ne znajući što bi s njime, zatvorio mehanizam. U ruci je osjetio metalni trzaj dok se mehanizam zatvarao.

“Ne bih ti znao reći. No postoji li neka veza, onda idemo na pravo mjesto kako bismo doznali o čemu je riječ.”

Bruno je osjetio kako mu se želudac diže dok se zrakoplov spušta. Podižući zaslon na prozoru zrakoplova, zagledao se kroz njegovu rastvorenu leću od akrilne plastike. U daljini, onkraj izmaglice mraka, treperila su svjetla Sankt Peterburga. Napinjao je pogled kako bi ugledao meandre Neve i kupolu katedrale svetog Izaka, no uspio je razaznati samo blagu gradaciju sivila koje je iznad svjetala lebdjelo poput mrlja na apstraktnoj slici. Kada su kotači dodirnuli pistu, a zrakoplov poskočio od udarca,

Bruno je gotovo mogao osjetiti gustoću anđeoske populacije, kao da njihova prisutnost stvara još jedan sloj atmosfere. Među njima je bila i Eno. Kada se okrenuo kako bi pogledao Verlainea, shvatio je da je njegov najbolji lovac savršeno svjestan protiv čega su krenuli. Žrtvovat će vlastiti život - žrtvovat će zapravo sve - kako bi pronašli Evangeline.

Palača Grigorija, ulica Milionaja, Sankt Peterburg, Rusija

Suprotno znatno mudrijoj procjeni, Armigus je ljudsko biće pustio da vrišti. Znao je da bi bilo mnogo jednostavnije brzo mu dokončati život i sve po kratkom postupku privesti kraju. Bodež - komad naoštrene kosti koju su muški predstavnici Obitelji Grigorij nasljeđivali već generacijama - bio mu je nadohvat ruke, čovjeku su ruke bile svezane, a plastična folija spremna da je podmetne kako se pod ne bi uprljao krvlju, no na prvome je katu zazvonilo zvono čiji je zvuk odzvanjao prostranstvom mramora i štukatura. Dok je Armigus izlazio iz prostorije, čovjek ga je očajnički preklinjao pogledom. Htio je umrijeti brzo, Armigus je to vidio, no nije imao izbora, morao je napraviti stanku u zabavi. Naposljetku, možda je to bio njegov brat, koji se vratio iz Pariza. A bude li Axicore morao čekati, bit će bijesan.

Armigus je hodao dugim hodnikom koji se protezao od jednoga do drugog kraja kuće, prošao pokraj niza suvremenog pokućstva od čelika i stakla, pokraj polica prepunih bakrenih tibetanskih zdjela, zbirka brončanih odljevaka Sive. Prije Revolucije u ovome je stanu živio niži ogranak carske Obitelji, a to se razdoblje blizancima nije nimalo sviđalo, tako da su u inat glomaznim štukaturama iz 19. stoljeća i mramornim podovima kompliciranih uzoraka Axicore i Armigus ispunili prostor suvremenim pokućstvom, tatamijima, azijskom umjetnošću, svilenim zaslonima, apstraktnim impresionističkim slikama - svime što će im pomoći da rasprše ustajali zrak prošlosti.

Imali su isti ukus u svemu. U razgovorima bi jedan drugome dovršavali rečenice. U djetinjstvu su se znali lažno predstavljati kako bi zbunili profesore i prijatelje. Kada su odrasli, običavali su u krevet odvlačiti žene onoga drugoga, razmjenjivati ljubavnice kojima nikada ne bi rekli istinu. Axicore i Armigus Grigorij doista su bili istovjetni u svemu, osim u jednoj sitnici: Axicoreu je desno oko bilo zeleno, a lijevo plavo, dok je Armigusu lijevo oko bilo zeleno, a desno plavo. Kada bi stali jedan sučelice drugome, izgledalo bi kao da jedan od njih stoji ispred zrcala. Kada bi stali jedan pokraj drugoga, moglo ih se prepoznati prema boji očiju. Armigus je često razmišljao o toj anomaliji koja se nikad prije, a ni poslije, nije pojavila u Obitelji Grigorij. Možda su bili različiti od drugih, jedinstveni.

Uzdišući od dosade, Armigus je došao do ulaznih vrata. U normalnim bi okolnostima vrata umjesto njega otvarao anđeo Anakim, no kad god bi u kuću dovodio ljudska bića, otpustio bi Anakima s dužnosti. Vrištanje i plakanje uvijek bi izbezumilo Anakima, koji je doista bio hijerarhijski najniži anđeo u svakom smislu te riječi. Anakimi jednostavno nisu mogli tolerirati sklonosti i navike Nefila.

Osjetio je usijanu, senzualnu energiju anđela Emim i prije nego što je na vratima ugledao Eno. Podignula je sunčane naočale i zataknila ih u kosu te rekla:

“Tvoj brat me zamolio da dođem po tebe.”

Armigus se izmaknuo ustranu i propustio Eno. Bila je visoka kao Armigus, snažna i opasna.

“Želi da ti pomognem uhvatiti Snejina Nefila?”

“Već sam je uhvatila”, rekla je Eno i oholo ga ošinula pogledom koji je rječito govorio što osjeća prema Armigusu. Draži joj je bio Axicore, kojeg je smatrala istinskim Nefilom, tako da se uvijek njemu obraćala. Armigus je bio samo pomoćni gospodar, slab na ljudska bića.

“Axicore je sada prevozi u Rusiju, no potrebna mu je tvoja pomoć. Želi da razgovaraš sa Snejom - da joj kažeš da je Evangeline u njegovim rukama i da se nađe s njim u Sibiru kako bi dovršio posao.” “A što je s Godwinom?”

Eno je zatrepkala, očito iznenađena time što je naćeo tu temu. Poslovi Grigorija s Godwinom bili su povjerljive prirode, nipošto tema o kojoj se raspravlja s anđelom plaćenikom, no Armigus je htio zadobiti Enoino povjerenje. Htio je svidjeti joj se. No ona ga je samo smatrala još većim slabićem. Vidio joj je to u očima.

“O tome ćeš morati razgovarati sa svojim bratom”, rekla je Eno ledenim glasom.

Hodajući prema središtu prostorije, zastala je ispod staklene skulpture koja je visjela sa stropa, a čiji su kristali hvatali svjetlo i bacali ga preko njezine tamne kože, crne kose, jeziva žutog sjaja oko očiju. Sobom je odjeknulo jecanje.

“Nisi sam?” upitala je Eno podižući obrvu. U kutu usana pojavio se vrh njezina dugoga crnog jezika.

“Usred nećega sam”, odgovorio je Armigus.

Eno mu se zagledala u oći i nasmiješila se, lice joj je poprimilo sadistićki izraz.

“Armiguse, je li ovdje s tobom ljudsko biće?”

Armigus je skrenuo pogled i odbio odgovoriti na pitanje. Axicore nije odobravao njegov apetit za ljudskim mužjacima, no Eno je savršeno shvaćala njegovu sklonost.

“Znaš, Armiguse, tvoj brat te treba odmah. Nemaš vremena za igru. Bit će mi drago pobrinuti se za to biće umjesto tebe”, rekla je prilazeći mu. “I više nego drago.”

Armigus je iz džepa izvadio ključ svoje spavaće sobe i položio ga na Enoin dlan. Činila mu je uslugu - mrzio je trenutak kada bi ih morao ubiti, mrzio je smrad ljudske krvi i mesa - no ipak nije mogao ne pomisliti kako je izigran.

“Nemoj ostaviti nered iza sebe”, šapnuo je.

“Znaš da nisam takva”, rekla je Eno smiješeći se.

Sabravši se, Armigus je dohvatio jaknu i požurio se prema vratima te ih zatvorio iza sebe prije nego što mu do ušiju dopru zvukovi Enoina mučenja.

U to vrijeme, dok je Sunce izlazilo na rubu grada, a nebo ispuštalo eteričnu izmaglicu, za stolovima od hrastova drveta nije bilo ni jednog znanstvenika. Verlaineu su takva mjesta uvijek djelovala utješno jer su ga podsjećala na ono što je bio dok je dane provodio istražujući, pripremajući se za predavanja ili sređujući bilješke. I doista, čim su Bruno i on stupili u istraživački centar, čim je začuo zvuk potplata cipela na ulaštenom podu, osjetio je kako se opušta, kao da je nakon tumananja neprijateljskim okruženjem napokon zašao u siguran prostor.

Vreva na hodniku privukla mu je pozornost u trenutku kada je Vera Varvara energično ušla u prostoriju donoseći sa sobom ozračje grčevite djelotvornosti. Sagnuo se kako bi je, tipično pariški, dvaput poljubio u obraz. Uočio je kako se pogled njezinih modrih očiju uop; će nije zaustavio na njemu: gledala ga je kao da ga nikad prije nije susrela. Osjetio je kako mu se obrazi žare te se zapitao je li uopće bilo pametno što ju je pozvao.

Premda je bila savršen agent kada je riječ o savjetovanju - njezino golemo znanje o Sankt Peterburgu i pristup angelološkim zbirkama u Ermitažu bili su od neprocjenjive vrijednosti - nije bio siguran kako će se osjećati kada ga ponovno vidi. Godinu dana prije upoznali su se na konferenciji u Parizu, gdje su nakon ispijanja pića u Četrnaestom arondismanu zajedno proveli noć u blizini akademije. Ujutro su se složili da je to bila pogreška te da će se ponašati kao da se ništa nije dogodilo. Od toga dana nisu pretjerano komunicirali. Premda je pretpostavljao da će im profesionalna suradnja jednoga dana biti korisna, nije ni pomislio da će se Veri obratiti zbog Evangeline.

Verlaine je zurio u Veru, promatrao njezine pokrete. Bila je jednako lijepa i brutalno elegantna, no bio je iznenađen što se više uopće nije mogao sjetiti kakav je osjećaj bio dodirivati joj tijelo. Mogao se samo sjetiti kako se osjećao dok je u naručju držao Evangeline: sjećao se njezine prisutnosti nalik na vrtlog bijeloplavog snijega koji je oko njega plesao i lepršao dok ga je pokušavao uhvatiti rukama.

Vera, međutim, nije ništa zaboravila; iznenada se okrenula prema Verlaineu i prodorno ga pogledala pogledom koji je istodobno zračio znatiželjom i bliskošću, no zatim je nakratko pogledala Brunu. Shvativši da nisu sami, lice joj je poprimilo izraz nezainteresirane kolegice. "Hvala ti što si pristala naći se s nama u tako kratkom roku", rekao je Bruno.

"Poprilično me iznenadio vaš poziv." Vera se rukovala s Brunom te im obojici

rukom dala znak da sjednu za jedan od stolova. "Molim vas, recite mi kako vam mogu pomoći."

"Nisam baš siguran možeš li nam pomoći", rekao je Bruno.

"Zapravo", umiješao se Verlaine, "nadali smo se da bi nam mogla dati neke informacije."

"Sa zadovoljstvom." Vera je pogledom prelazila preko Verlainea sve dok nije počeo osjećati mučninu. Ponovno se počeo prisjećati nekih detalja iz noći koju su proveli zajedno.

I ne pokušavajući išta objasniti, izvadio je iz džepa jaje optočeno draguljima i počeo ga okretati između prstiju kao Rubikovu kocku. Svakim pokretom zapešća upinjao se zaboraviti da je prije samo nekoliko sati to jaje bilo u Evangelininim rukama te da su je Nefili vjerojatno oteli kako bi ga se domogli.

Vera je uzela jaje iz Verlaineove ruke i oprezno ga podignula, kao da bi moglo eksplodirati.

"Bože. Kako ste došli do ovoga?"

"Prepoznaješ ga?" upitao je Bruno, koji je bio vidljivo iznenađen njezinom burnom reakcijom. "Da", crte njezina lica postajale su blaže dok je tonula u misli. "To je Fabergéovo jaje s kočijom s kerubinom izrađeno 1888. za caricu Mariju Romanovu." Vera je prstom prelazila preko emajlirane površine, a zatim stručnom kretnjom otvorila jaje i razdvojila šarke tako da je zlatni mehanizam zaškripao. Kada je s postolja uklonila kočiju i kerubina, Verlaine je zastao iza nje i gledao joj preko ramena. U pitanju je bio istančan majstorski rad: oči od safira, zlatna kosa - svaki detalj na kerubinu bio je savršen.

"Sto piše na vrpci?" upitao je Bruno.

"Grigorijev", odgovorila je Vera čitajući natpis ispisan ćirilicom. Zastala je promatrajući napisano. "Patronim od Grigorij, što znači Grigorijev sin."

Verlaine nije mogao ne pomisliti na Evangelininu povezanost s Obitelji Grigorij: kao unuka Percivala Grigorija, bila je potomak jedne od najpodmuklijih Obitelji Nefila.

"Je li moguće da ovo jaje pripada Obitelji Grigorij?"

Vera ga je zabrinuto pogledala.

"U Rusiji je Grigorij iznimno često prezime."

Bruno je zakolutao očima.

"To je samo komad carske dekadencije, lijepo izrađen ukras. Ništa dublje od toga."

"Ne slažem se s tvojom estetskom senzibilnošću", rekla je Vera. "Fabergéova su jaja iznimno profinjeni predmeti, gotovo savršeni u svojem pomanjkanju praktičnosti, jer jedini im je smisao bio oduševiti i iznenaditi onoga kome su namijenjena. Njihova vanjština, na prvi pogled kompaktna, zapravo se rastvara, a ispod nje se ukazuje drugo jaje koje u sebi skriva dragocjen predmet, iznenađenje. Ta

su jaja najčišće očitovanje umjetnosti zbog umjetnosti: ljepote koja razotkriva isključivo samu sebe.”

Verlaineu se sviđalo kako je Vera stajala dok je govorila. Imala je stav balerine te je pomicala ruku u ritmu glasa, kao da su njezine ideje koreograf koji joj usklađuje ritam tijela. Možda je osjetila prodornost Verlaineova pogleda, jer iznenada je promijenila stav.

“Nastavi”, rekao je Bruno.

“Prvo carsko uskršnje jaje izradio je Carl Fabergé za ruskoga cara 1885. godine, a ono je oduševilo caricu Mariju Fedorovu, koja je u djetinjstvu viđala slične kreacije na danskome dvoru. Fabergé je angažiran da svake godine izradi novo i originalno jaje. Draguljar je dobio umjetničku slobodu da jaja izrađuje prema vlastitoj mašti pa su, kako si i sami možete zamisliti, jaja iz godine u godinu bivala sve složenija i skupocjenija. Jedino pravilo kojega se Fabergé morao pridržavati jest da svakog Uskrsa mora izraditi novo jaje i da se u njemu mora nalaziti iznenađenje.”

Vera je uzela kočiju i kerubina te ih postavila na jedan od hrastovih stolova. Verlaineu se učinilo kako bi se skupocjena stvarčica mogla početi okretati poput igračke na navijanje jednim okretom ključa.

“Neka iznenađenja bila su minijature, poput ove”, nastavila je Vera. “Druga su bila broševi optočeni draguljima ili portreti cara i njegove Obitelji izrađeni na slonovači. Nakon što je car Aleksandar ubijen 1894., njegov sin Nikolaj II. preuzeo je tradiciju i svake godine naručivao po dva jajeta: jedno za svoju majku, a drugo za suprugu, caricu Aleksandru. Za obitelj Romanov ukupno su izrađena pedeset četiri jajeta. Nakon Revolucije 1917. mnoga su konfiscirana. Ona koja nisu, raspršila su se svijetom - prokrijumčarena su iz Rusije i prodana kolekcionarima ili su prešla u posjed preživjelim rođacima Obitelji Romanov. Od tada su postala muzejski izlošci ili blaga u riznicama bogataša. Mnogo ih se nalazi u Ermitažu, a i u Buckinghamskoj palači nalazi se više od desetak takvih jaja. Obitelj Forbes skupljala ih je godinama, a i Grace Kelly je dobila jedno - jaje sa satnim mehanizmom pod nazivom Modra zmija - prigodom vjenčanja s princem Ranierom. Ta su jaja iznimno vrijedna i rijetka te su samim time postala statusni simbol dobrog ukusa i bogatstva, osobito nakon dražbe Obitelji Forbes. Od pedeset četiri originalna carska jajeta, za njih osam ne zna se gdje su. Kolekcionari vjeruju da su izgubljena, ukradena ili skrivena u privatnim trezorima, a postoji mogućnost i da su ih uništili revolucionari. Ovo jaje, sa svojim profinjenim iznenađenjem u obliku kerubina i kočije, jedno je od osam koja nedostaju.”

Bruno je s prezirom pogledao jaje.

“Nije izgubljeno ako je kod nas”, zaključio je.

“Svijet općenito, a osobito kolekcionari, smatra da mu se izgubio svaki trag”, izjavila je Vera. Podignula je zlatnu kočiju sa stola i preokrenula je. Škiljeći, proučavala je osovinu okrećući je noktom. Iznenada, pomaknula se zlatna pločica.

“Ah”, uzdahnula je Vera trijumfalno se osmijehujući i pokazala Verlaineu niz ćirilskih slova ispisanih preko pločice.

Verlaine ih nije znao dešifrirati.

“Što piše?”

“Ermitaž”, odgovorila je Vera. Podignula je pločicu prema Verlaineu kako bi mogao bolje vidjeti. Ugledao je niz brojeva urezanih cijelom dužinom pločice, brojeve koji su se toliko slabo vidjeli da je morao škiljiti kako bi ih raspoznao.

“Nakon Revolucije oformljeno je vijeće koje je trebalo katalogizirati blago Romanovih. Na brojne su predmete ispisali brojeve, a katkad su ih čak ispisivali preko Rembrandtovih ulja na platnu, sve kako bi dobili svoje mjesto u arhivskim skladišnim prostorima. Brojevi su se često znali oljuštiti ili su se izgubile identifikacijske etikete, tako da je u skladištima nastao potpuni kaos, a mnogi su predmeti pali u zaborav ili se našli na pogrešnim mjestima.”

Verlaine je rekao:

“Čini se da dosta znaš o tome.”

“Nažalost, svoju prvu godinu ovdje provela sam radeći taj teški i mukotrpan posao. Pronalazila bih najneobičnije stvari skrivene ispod svodova arhiva”, uzdahnula je Vera i ponovno se zagledala u jaje. “Zanimljivo je, međutim, da iako su blaga Romanovih najvećim dijelom katalogizirana, Fabergéova jaja nisu.”

“Ali što je s pločicom koju si pronašla?” upitao je Bruno.

“Vjerojatno ju je u jaje umetnuo netko drugi”, odgovorila je Vera.

“Ali zašto?” upitao je Verlaine.

Vera se blago nasmiješila, a Verlaine je shvatio da Verine riječi imaju veću težinu nego što je prethodno mislio.

“Pođite sa mnom. Postoji samo jedan način da budemo sigurni.”

Izašli su iz čitaonice i uputili se hodnikom koji je vodio dalje od ulaza u istraživački centar, prolazivši pokraj niza identičnih vrata sve dok se Vera nije naprasno zaustavila ispred elektronske ploče za otključavanje vrata. Prislonila je palac uz ploču, nakon čega su se otvorila susjedna vrata.

Njezine visoke potpetice odzvanjale su na ulaštenom mramoru dok ih je uvodila u golemu rokoko prostoriju prepunu pozlate. Strop je svjetlucao obasjan svijećnjacima, dok su uza zidove bile poredane staklene vitrine s predmetima koje su donirali nekadašnji angelolozi: traktat serafina Dunsca Scotusa, kamen s natpisom koji je nekoć pripadao Johnu Deeju, zlatni model Orfejeve lire, uvojak kose mrtvog anđela pronađenoga u Đavoljem ždrijelu. Uza sam strop nalazile su se tisuće ruskih, bizantskih i pravoslavnih rukopisa prikupljenih generacijama, koji su u Ermitaž uglavnom prebačeni tijekom hladnog rata. Da nije bilo Evangeline i žurbe da je čim prije pronađe, Verlaine je osjećao da bi ovdje mogao provesti cijeli život i samo istraživati ove predmete.

Dočekao ih je nizak muškarac u smeđemu vunenom odijelu:

“Vera Petrovna Varvara”, rekao je, a piskutav mu je glas zvučao umorno. Nakon noćne smjene provedene u arhivu, očito mu je bilo drago susresti druge ljude.

Pružajući mu malenu zlatnu pločicu, Vera je rekla:

“Iz stalne zbirke, molim.”

“Imate li dopuštenje za ovo?” upitao je, zureći prvo u zlatnu pločicu, a zatim u Veru.

Vera je zadignula rukav haljine i pružila mu podlakticu. Arhivar je iz džepa izvadio olovku i uključio je te zatim brzom kretnjom skenirao mikročip u njezinoj ruci. Pištanjem je potvrdio njezin identitet.

“Dobro onda”, rekao je muškarac, okrenuo se na petama i nestao iza stola u dubini zamračene prostorije. Trebalo mu je gotovo deset minuta da se vrati, što je Verlainea nagnalo da zamisli kako se čovjek izgubio među policama koje su međusobno bile povezane poput rebara harmonike. Ideja da dođu u Ermitaž bila je pogrešna od samog početka. Evangeline bi mogla postati hrana za lešinare prije nego što se arhivar vrati. Naposljetku se pojavio držeći veliku omotnicu od tvrdoga, žućkastog papira.

“Ovo je kod nas pohranjeno 1984”, izjavio je odsječnim glasom i pružio Veri omotnicu.

Vera je zavukla ruku ispod pečata i otvorila omotnicu. Na stol je pala vrpca 8-milimetarskog filma.

“Ovo nisam vidio još od djetinjstva”, rekao je Verlaine. “A čak je i tada ovakav film bio zastario.”

“Osamdeset četvrta”, rekao je Bruno uzimajući omotnicu kako bi u njoj pronašao neku bilješku koja bi sve objasnila. Glas mu je zvučao šuplje pa je Verlaine znao da je ta godina probudila nešto u njegovu sjećanju, nešto glomazno i čvrsto poput spomenika na mjestu pokolja. “Te je godine ubijena Evangelinina majka.”

Skladište biološkog otpada, laboratorij Obitelji Grigorij, Ekaterinburg, Rusija

Evangeline je napela leđa u luk sve dok joj se debele kožnate vrpce nisu napele preko prsa. Pokušala je pomaknuti noge, no i one su bile svezane. Nije čak mogla ni pomaknuti glavu više od centimetar-dva ustranu. Vid joj je bio zamućen od tupog bola u sljepoočnicama. Sklopila je oči i ponovno ih otvorila trudeći se jasnije vidjeti, pokušavajući shvatiti gdje je i kako je ovamo dospjela te kako se našla ovako prikovana poput leptira probodenoga pribadačom. Njezino je sjećanje sadržavalo oblike koje nije uspijevala dešifrirati, opažaje koje dosad nije osjetila niti ih je mogla imenovati: brušenje motora zrakoplova, oštar ubod igle, sputavajući pritisak lisičina na svojoj koži. Uočivši beton premazan bijelom bojom, pretpostavila je daje u bolnici ili, možda, zatvoru. Čudan pulsirajući zvuk poprimio je izražajnost i ritam zapovjedničkoga glasa koji se ubrzo raspršio u kišu statičkog elektriciteta. Tko god da je govorio, sigurno je bio u blizini, no glas je čula kao da dopire s kraja tunela, zvučao je daleko, poput jeke.

Buka je iznenada utihnula, a sjećanja su joj nahrupila u svijest kao da je netko odjednom otvorio vrata njezina uma. Sjetila se krova, anđela crnih krila i dvoboja. Sjetila se uzvišenog osjećaja slobode, kratke, ali prpošne gorljivosti koja ju je obuzela trenutak prije nego što će se predati. Sjetila se Verlainea, koji je bespomoćan stajao u blizini. Sjetila se kako se osjećala kada ju je dodirnuo. Sjećala se topline njegove kože dok joj je prstom prelazio preko obraza i drhtavice koja ju je obuzela kad joj je rukom dodirnuo nježnu kožu između krila i leđa.

A onda su joj misli odlutale još dalje u vrijeme, u trenutak kada je osjećala jednak strah kao i sada. Bio je posljednji dan 1999. godine u New Yorku. Dok je ostatak svijeta slavio dolazak novog tisućljeća, Evangeline je proživljavala osobnu apokalipsu. Pronašla je klupu u Central Parku i sjela na nju; previše ošamućena da bi se pomicala, samo je promatrala prolaznike. Anđeoska su se bića toliko vješto uklopila u ljudsku populaciju da su - usprkos jezivim svjetlima koja su ih okruživala - izgledala potpuno ljudski. Neki Nefili zastajali su kada bi je uočili, prepoznali je kao jednu od njih, a Evangeline je osjećala kako joj se cijelo biće grči. Bilo je nemoguće da je jedna od njih. Pa ipak, više nije bila ljudsko biće. Promjene na svojem tijelu uočavala je kao da je riječ o nekom drugome. Otkucaji srca bili su joj usporeni i

slabi, jedva ih je osjećala pod prstima. Disanje joj se toliko usporilo da je udisala samo jedanput ili dvaput u minuti. Kada bi udahнула, obuzeo bi je intenzivan osjećaj prožet zadovoljstvom, kao da se hrani zrakom. Znala je da Nefili žive petsto godina, osam puta dulje od ljudskoga prosjeka, te je pokušala zamisliti godine koje ju čekaju, dane i noći beskonačne prikovanosti uz tijelo kojemu je potrebno samo malo sna. Bila je čudovište, jedno od onih bića koja su njezini roditelji pokušavali uništiti, proizvod prijestupa koji je spojio nebo i Zemlju.

Evangeline je ponovno napela kožnate vrpce, no čvrsto su je stezale. Krila su joj bila rastvorena i čvrsto pritisnuta uza stol. Osjećala ih je na koži, meka poput svilenih plahti. Znala je da će, bude li ih uspjela pomaknuti, vrpce popustiti, dati joj dovoljno prostora da se izvuče i oslobodi. No čim se počela pomicati, zaustavio ju je prodoran bol: bila je čavlima prikovana za stol. Kroz kožu njezinih krila bili su probodeni čavli.

Netko je stupio u njezino periferno vidno polje. Evangeline je uspjela okrenuti glavu dovoljno da vidi ženu u bijeloj kuti.

“Ona je vrlo neobično biće”, rekla je žena.

“Mislim da je doktor Godwin tragao baš za tim”, odgovorio je drugi glas.

Evangelinina se koža zažarila, ruke su joj počele drhtati u metalnim lisičinama. Prezime Godwin bilo joj je poznato. Znala je za njega još iz djetinjstva - njezin je otac govorio o Malcolm Godwinu sa strahom i mržnjom - no njegovo je ime više poticalo osjećaj

smrtnoga straha nego prezira što ga je iskazivao njezin otac. Ako je iza svega ovoga Godwin, onda zna da je u strašnoj opasnosti. Obuzeo ju je osjećaj nemira. Bolje joj je da si iskida krila nego da se prepusti njemu na milost i nemilost.

Podignula je glavu i pritisnula čelo uz kožnatu vrpcu očekujući kako će osjetiti njezin hladan pritisak, no umjesto toga elektrode su u nju ispustile struju koja joj se širila tijelom poput vala vrućine. Oči su joj se od bola ispunile suzama. Trepnula je kako bi ih odagnala, pa su joj kliznule niz sljepoočnice. Iznad njezine glave gorjela su jarka svjetla koja su je zasljepljivala. Kada su joj se oči priviknule na svjetlo, vidjela je ruku koja je držala injekciju. Kad joj je medicinska sestra zabola iglu u ruku, duboko je udahнула i upinjala se zadržati svijest. A žudjela je utonuti u san. Nije se, međutim, smjela prepustiti. Kad bi se prepustila, možda se nikada više ne bi probudila.

Angelološki istraživački centar, Ermitaž, Sankt Peterburg, Rusija

Dok su se uskim metalnim stubištem spuštali u podzemni svijet Ermitaža, Verlainea je zapuhnuo zadah gustog zraka bez kisika, prožet jedva osjetnim zadahom baruta.

“Držite se jedan drugoga i pazite da ne padnete”, rekla je Vera. Produžila je ispred njih i pritisnula prekidač, nakon čega je prostor obasjala gola žarulja. Spustili su se u dugačak hodnik obložen vapnencem. Vera je s police uzela džepnu svjetiljku, uključila je i uputila se kroz uzak mračan prolaz.

“Ovaj prolaz vodi do prostorija u kojima je car nekoć držao artiljeriju kojom se koristio protiv političkih agitatora.” Skrenuli su iza ugla, a Verlaine se suočio s prolazom koji je bio toliko uzak da se očešao o njegove zidove, koji su mu na ramenima i rukavima ostavljali tanak sloj bijele prašine.

“Osjećate li miris baruta?” nastavila je Vera. “Kad god ga osjetim, prisjetim se nekoliko tisuća ljudi koji su se okupili ispred palače i svih zločina koje je nad Rusima počinila njihova vlastita vojska.”

Vera je otvorila vrata i pustila ih u prostoriju.

“Ove prostorije sada pripadaju udruženju i u njih je tijekom desetljeća pohranjeno više od tri milijuna nekatalogiziranih umjetnina. Svojih prvih pet mjeseci ovdje provela sam katalogizirajući predmete za svojeg nadzornika.” U tom je trenu zastala ispred drvenih vrata u kamenom zidu, izvadila iz džepa svežanj ključeva i otključala ih. “Ovo je privatni prostor. Kada bi znao da sam vas dovela ovamo, izbacio bi me na ulicu.”

Jednim pokretom, Vera je otvorila vrata i uvela ih unutra. Zadivljen gomilom predmeta, Verlaine je ušao unutra.

“Nakon smrti Angele Valko, njezin je otac, doktor Raphael Valko, sve dokumente vezane za njezina istraživanja darovao istraživačkom centru akademije.”

“Godinama već nisam čuo ništa o Raphaelu”, rekao je Bruno. “Osamdesetih je godina naprasno napustio akademiju kako bi se posvetio vlastitim istraživanjima. Bio je prastar kad sam ga upoznao. Pretpostavljam da je do sada već umro.”

“Raphael Valko itekako je živ”, izjavila je Vera. Zavukla je ruku ispod police i

izvukla kovčeg obložen kožom. Kada ga je otvorila, u zrak se podignuo oblak prašine koja se vrtložila pod slabim svjetlom džepne svjetiljke. Obasjavajući snopom svjetla sadržaj kovčega, podignula je uokvirenu sliku, čije je staklo bilo prekriveno debelim slojem prašine, i pružila je Verlaineu. Uklonivši prljavštinu, ispred sebe je ugledao Evangeline. Stajala je između svojih roditelja, jednom je rukom držala majčinu ruku, a drugom očevu. Nije joj moglo biti više od pet ili šest godina. Imala je dugu kosu ispletenu u pletenice, a u osmijehu joj je nedostajao jedan prednji zub. Evangeline je nekoć bila normalno dijete. Iznenada je poželio da se više potrudio zaštititi je. Nije si mogao pomoći, osjećao se kako je u svemu pošao stranputicom - trebali su uhvatiti Evangeline i Eno dok su još imali prilike. Podigavši pogled, ugledao je Brunu, koji je u rukama držao omot za spise s pravokutnim biljegom.

Bruno je otvorio omot. Unutra su se nalazili neuvezani papiri. Na vrhu prvog lista bio je ručno ispisan citat. Bruno ga je pročitao naglas: *Ova prispodoba odnosi se na sve koji um svoj žele uzdići u više sfere, jer onaj tko pobijedi pogled trebao bi skrenuti prema špilji Tartarskoj. Kakvu god izvrsnost sa sobom uznese, izgubit će je čim pogled svoj usmjeri dolje.*

“Boethiusova *Utjeha filozofije*”, rekao je Verlaine. Taj je odlomak istinska mantra angelologa, a odnosi se na geološku tvorevinu poznatu kao špilja Đavolje ždrijelo. Riječ je o planinskoj špilji gdje su zatočeni Stražari, a angelolozi vjeruju kako su još ondje i čekaju oslobođenje. Prišao je bliže kako bi pročitao zapis i uočio kako je pokraj njega netko zapisao: *tatin prijevod.*

“Imaš li neku predodžbu o tome?” upitao je Verlaine Veru.

“Ovo je rana skica prijevoda doktora Raphaela Valka bilježnice časnog Clematisa, koja je napisana tijekom Prve anđeoske ekspedicije. Zapis se vjerojatno odnosi na mit o Orfeju i Euridiki: Orfej je spasio svoju voljenu, no u trenutku izlaska iz Hada, odnosno Tartara, okrenuo se i zauvijek je izgubio. Angela Valko je, međutim, smatrala da se taj dio ne odnosi samo na Orfeja i njegovu liru - koja je, kako i sami znate, pronađena u Đavoljem ždrijelu - nego i na duhovno putovanje, na izlazak individualna uma iz tame vlastita 'ja' i pronalaženje višeg smisla.”

“Kad to tako kažeš, Angela djeluje kao neka vrsta sufija”, rekao je Bruno.

“Istina, bila je neobična”, izjavila je Vera. “Premda je bila veliki znanstvenik, većinu svojeg rada tumačila je kao dio duhovnog putovanja, uvjeren da je materijalni svijet samo jedna ekspresija podsvjesnoga, a da je kolektivna podsvijest zapravo Bog. Božja je riječ stvorila univerzum, a svako ljudsko biće ima pristup tom izvornom jeziku upravo kroz podsvijest. Mogli bismo je prozvati Jungovom zagovornicom, no u povijesti se takav misticizam pojavljivao davno prije Carla Junga. Uglavnom, Angelu je ovaj citat zanimao zbog svoje vertikalno- sti, uzlazne putanje od provalije prema nebu, iz tame u svjetlo, iz pakla u raj. Svaki korak prema gore izvodi tragača sve više iz kaosa i vodi prema mjestu ljepote i reda.”

“Poput Jakovljevih ljestava”, rekao je Verlaine.

“Ili”, nadovezala se Vera usmjeravajući Svjetlost džepne svjetiljke prema

unutrašnjosti prostorije, "strastvenog sakupljača."

Verlaine nije mogao vjerovati vlastitim očima. Poslagana u staklene kovčege, ondje se nalazila nevjerojatna zbirka nekoliko tisuća vrsta ptičjih jaja: jaja običnih ptica premazana bojom, etiketirana jaja ptice dodo prerezana napola, jaja crvendaća u formaldehidu s ptićem stisnutim uz ljusku. Bila su tu i kristalna jaja, jaja optočena draguljima, jaja s danskoga i francuskog dvora. Asortiman je bio jedinstven i opsesivan, zbog čega je Verlainea obuzela znatiželja kolekcionara.

"Jaje koje ste mi pokazali u istraživačkom centru ovdje bi se sjajno uklopilo, zar ne?"

"Savršeno", odgovorio je Bruno ispod glasa. "Otkuda sva ova jaja?" "Nikome nisam rekla ni riječi o ovome", odgovorila je Vera, "no ne dolazim ovamo samo kako bih se divila jajima. Uvjeren sam da to što je Angela Valko posjedovala jedno od Fabergéovih jaja te ga uspjela upisati u naše arhive nije samo puka slučajnost."

"Ne možeš ozbiljno misliti kako postoji veza između jedne od naših ponajboljih znanstvenica i ove zbirke", izjavio je Bruno.

"Poprilično sam ozbiljna", oštro je odgovorila Vera. "Neću vas zamarati svojim istraživanjima više nego što je potrebno, no jedan od mojih trenutačnih i meni dragih projekata jest razmnožavanje Nefila. Jednostavno se ispostavilo kako je nekoć rađanje iz jajeta bilo uobičajeno među najčišćim vrstama čiji su mladunci bili snažniji, ljepši, spretniji i inteligentniji od drugih vrsta."

Verlaineov je pogled tada pao na ilustraciju slavnog *Priručnika mjerenja* Albrechta Dürera, koji je uspravno stajao među izloženim jajima. Čuo je za Durerovu teoriju o zakrivljenosti ljuske jajeta, za njegovu opsesiju jajetom i njegovim savršeno euklidskim oblikom iz kojega su se rađali savršeni anđeli. Verlaine je odmah odbacio tu zamisao. Činilo mu se da su u nedostatku čvrstih dokaza angelolozi katkad skloni posezati za ispraznim teorijama. Nije bio siguran je li Verino zagovaranje davalo teoriji vjerodostojnost ili je samo dokazivalo da je poludjela. Vera je nastavila:

"Mnoge europske kraljevske Obitelji priželjkivale su nasljednika rođenoga iz jajeta, pa su spletkarile, ugovarale brakove s pripadnicima drugih kraljevskih Obitelji na temelju reproduktivnih vjerojatnosti. No ipak, kako je vrijeme prolazilo, jaja Nefila postajala su sve rjeđa."

"I tad se na sceni pojavljuje Cari Fabergé", umiješao se Verlaine. "Baš tako", odgovorila je Vera. "Ni Romanovi, dakako, nisu bili imuni na graju koja se dizala oko jaja. Fabergé je zaigrao na kartu upravo te opsesije. Njegova jaja bila su skupocjeni, vješto izrađeni predmeti koji su, kada bi ih se otvorilo, razotkrivali iznenađenje koje je govorilo o tajnim željama kraljeva - a najdragocjenije iznenađenje bilo bi kada bi se iz jajeta izlegao nasljednik. Tradicija darivanja emajliranih jaja za Uskrs izrasla je iz gorljive čežnje carskih Obitelji da im se dogodi jedno takvo rođenje. I doista, svi ruski Nefili priželjkivali su nasljednika rođenoga iz jajeta. Takav

događaj bio bi iznimno važan jer bi im zajamčio trenutačni napredak.”

“Ako je tomu doista tako, zašto onda više nema jaja?” upitao je Bruno. “Nema konkretnog odgovora na to pitanje, no čini se kako su Nefili izgubili sposobnost stvaranja jaja. Koliko znamo, nakon 17. stoljeća više nije bilo rođenja iz jajeta, no to nije ubilo svaku nadu. Na dvoru kralja Luja XIV. podignula se silna strka oko stvaranja jednog jajeta, tolika da je dvorski slastičar umjetnički izradio čokoladna jaja i predstavio ih kralju i kraljici za Uskrs. Iznenadjenje u središtu svakog jajeta bilo je nekakva interna šala koju je kraljevska obitelj itekako dobro shvatila. Iznenada, posvuda su se počela pojavljivati jaja. Pomodarstvo vezano za jaja masovno se proširilo. Obične Obitelji počele su bojiti kokošja jaja, a tvornice su proizvodile na milijune čokoladnih jaja, od kojih su neka u sebi sadržavala sitne igračke, što je bilo izravno povezano s jajima optočenima draguljima koja su se, dakako, odnosila na toliko priželjkivanu anđeosku djecu. Ljudska bića počela su oponašati običaje Nefila, ne shvaćajući pritom da slave rođenje svojih ugnjetača. Najironičnije je to što su čokoladna jaja sada tako uobičajena za Uskrs. Nitko ne shvaća da jedući čokoladno uskršnje jaje slijedi tradiciju čije podrijetlo ne poznaje, odnosno šalu koju ne razumije.

“Za kršćane jaja simboliziraju Kristovo uskršnuće”, rekao je Bruno. “To nema nikakve veze s Nefilima.”

“Površinski, da, to izgleda kao da je u skladu s kršćanskom proslavom Uskrsa”, uzvratila je Vera. “No zagledaš li se dublje, uvidjet ćeš da jaje kao simbol nema gotovo nikakve veze s Crkvom. Ukrašavanje pisanica, pravoslavni običaj razbijanja jaja na uskršnje jutro, lov na jaja, svi ti narodni običaji imaju veoma opskurno podrijetlo. Pitaj bilo koga na ulici zašto za Uskrs boji jaja i vidjet ćeš da neće imati pojma.”

“Ne bi li bilo logičnije imati božićna, a ne uskršnja jaja?” upitao je Verlaine.

“Božić je proslava Kristova ljudskog rođenja”, odgovorila je Vera. “A Uskrs je njegovo drugo, duhovno, besmrtno rođenje. Rođenje unutar rođenja. Jaje u jajetu.” Vera je džepnu svjetiljku odložila na stol. “Što nas vraća razlogu našeg dolaska u ovu prostoriju. Netko je, najvjerojatnije Angela Valko, iznenadjenju u Fabergéovu jajetu s kočijom i kerubinom pridodao metalnu pločicu. Taj netko htio je da onaj tko je pronađe pogleda film pohranjen u našem arhivu.”

Vera je otišla do sive plastične kutije koja se nalazila na suprotno- me kraju prostorije i donijela je na stol. Otvorila je cijeli niz metalnih kopči i iz kutije izvadila prastari filmski projektor. Odmotala je kabel i ukopčala projektor u produžni kabel koji je visio na zidu. U projektoru se začulo električno brušenje, a kada je Vera pritisnula prekidač, snop oštre bijele svjetlosti bacio je kvadrat svjetla na zid.

“Evo ga”, - rekla je. “Dodajte mi filmsku vrpču.”

Verlaine je položio film na Verin dlan i osjetio kako ponovno drhti od tjeskobe. Možda su u filmu samo prizori s laboratorijskom opremom ili je, što bi bilo još gore,

toliko oštećen da sadrži samo iskrivljene slike koje je nemoguće razaznati.

Vera je ubacila filmsku vrpču u za to predviđeno mjesto te je postavila u žljebove. Nakon što se početak filmske vrpce omotao oko kotača koji se okretao, pritisnula je tipku i cijeli se kolut s filmskom vrpcom počeo okretati. Treperavi žućkasti kvadrati svjetlosti pojavili su se na zidu od vapnenca, a zatim, kao čarolijom jačom od bilo kojeg uroka o kojemu su učili na Angelološkoj akademiji, ispred njih pojavila se Angela Valko.

Verlaineovi mišići ukočili su se pri pogledu na Evangelininu majku, kao da mu je kroz kralježnicu putovala ista ona struja koja je pokretala projektor. Angelino lice bilo je ozbiljno, plava kosa svezana u rep, dok su njezine krupne modre oči zurile u kameru i oči ljudi koji su se okupili kako bi pokušali shvatiti poruku koju im je ostavila.

Verlaine je osjetio iracionalnu želju da se obrati ženi na zidu, da ispruži ruku i dodirne neopipljivo svjetlo koje je treperilo u zraku punom prašine, da priđe bliže iluziji. Bila je prelijepa i - Verlaine ih je tek sada, nakon što je vlastitim očima vidio Percivala Grigorija, mogao usporediti - gotovo istovjetna svojem ocu Nefilu. Na sebi je imala raskopčanu bijelu kutu ispod koje se vidjela crna jakna u stilu Beatlesa.

Laboratorij je bio sterilan, poput svih ostalih, s velikim prozorima i ulaštenim betonskim podom. Pipete, hvataljke, epruvete i predmeti koje isprva nije mogao identificirati bili su složeni na polici iza nje. U blizini su se nalazile staklene tikvice, neke pune tekućine, druge s nekakvim prahom. Nešto se ljeskalo na njezinu vratu. Verlaine je pozornije pogledao i shvatio da je riječ o ogrlici, privjesku u obliku lire što ga je prije samo nekoliko sati dodirnuo na Evangelininu vratu.

Iznenada, u kadar je ušao Evangelinin otac. Dojmljiv, odjeven u majicu i traperice, Luca uopće nije izgledao onako kako ga je Verlaine zamišljao. Na filmu je bio mlad i pun života, prepun energije i odlučnosti. Imao je dugu crnu kosu koja mu je padala preko potamnjele, osunčane kože te tamne oči. Njegove kretnje bile su okružene austom brižnosti - zašao je dublje u kadar i zastao kako bi se uvjerio da je sve na svojem mjestu - no u sebi je imao i poleta koji se doimao neprikladnim s obzirom na svjedočanstva koja je Verlaine o njemu čuo. Prema legendi, utemeljitelj jedinice za lov na anđele bio je mračno odrješita osoba strateška uma, koji mu je omogućavao da anđele hvata i ubija lakoćom koja je izluđivala angelologe.

Par je razmijenio sudioničke poglede - kao da su isplanirali baš svaki detalj filma - a Luca se zatim nagnuo i poljubio Angelu u obraz. Bila je to brza kretnja koja se mogla izvesti mnogo puta u danu, no iz tog se poljupca jasno vidjelo koliko ju je volio.

Čudan grleni glas - napola jecanje, napola režanje - nagnao je Angelu da se okrene. Slijedeći njezin pogled, kamera je prešla preko laboratorija i zaustavila se na stvorenju. Nefil je visio na metalnoj kuki, noge su mu se njihale iznad tla. Premda je

anđeo bio muškog roda, njegova duga i sasvim svijetloplava kosa, uska ramena i uski, elegantni bokovi davali su mu krhku ljepotu. Blistava krila bakrene boje padala su mu uz tijelo poput perja ugušene ptice. Anđeo je bio svezan, možda pretučen, najvjerojatnije omamljen sedativima s obzirom na to da je djelovao smušeno.

Zaokupljen treperavim prizorom, Verlaine je istodobno bio zgrožen i fasciniran. Anđeo je djelovao i prelijepo i groteskno, poput vile uhvaćene u paukovu mrežu, sa svjetlucavom kožom koja je meko treperila na staklu. Prepoznao je tekućinu nalik na med koja se cijedila preko anđelove kože, polako mu klizila niz prsa i noge te kapala s obješenih stopala na pod na kojemu se već bila stvorila mlaka - bio je to isti onaj iscjedak što ga je osjetio na Evangelininoj koži kada ju je dodirnuo prije samo nekoliko sati. Uznemiren, na trenutak je zamislio kako bi Evangeline reagirala kada bi je ovako svezali. Bi li se otimala dok bi joj se uže zarezivalo u kožu? Bi li se krilima obavila kao šalom dok bi je ispitivali? Luca je sigurno tukao anđela - nije bilo drugog objašnjenja za stanje u kojemu se nalazio - a trebalo je pričekati i vidjeti hoće li pribjeći još nasilnijim metodama. Verlainea je obuzela mučnina pa je iznenada poželio napustiti prostoriju i izaći van, udahnuti svjež zrak na površini Zemlje.

Zatim je Angela Valko progovorila.

“Onima koji se protive našim metodama dobivanja informacija reći ću sljedeće: ne možemo se više pridržavati moralnog kodeksa koji su prije dvije tisuće godina donijeli naši utemeljitelji. Taj kodeks zahtijeva da se borimo koristeći se prihvaćenim metodama. Postupali smo dostojanstveno, u našoj se borbi ophodili suzdržano i s mnogo prosudbe. Posljedica je toga da su naši neprijatelji podmukliji nego ikada dosad. Razvili su metode protiv nas. U skladu s tim, moramo razviti vlastite metode obrane. Angelolozi koji su sa mnom radili na akademiji ili ovdje u laboratoriju znaju da nisam reakcionarna. Moj se rad sastojao od sustavnog prikupljanja činjenica do kojih sam došla promatranjem ili eksperimentima. Znanstvenica sam i bilo bi mi draže da me ostave na miru da nastavim sa svojim radom. Moje uvjerenje da se Nefili mogu iskorijeniti samo napornim radom tijekom nekoliko generacija nije se promijenilo. No jasno je da se doseg tih stvorenja povećao i da moramo uzvratiti. Anđeoski oblici života svake se godine nevjerojatno umnažaju diljem svijeta. Pobjeda nad čovječanstvom ovim je stvorenjima nadohvat ruke te se čini kako moramo biti spremni i budno ih motriti. Borili smo se predugo i prenaporno da bismo sada izgubili rat protiv Nefila. Neću dopustiti da se to dogodi. Zato i snimam ovo izvješće. To nije nikakva isprika za ono što Luca i ja namjeravamo učiniti, nego pokušaj da vam demonstriramo svoje motive te da, u slučaju naše pogibije, a Luca i ja uvjereni smo kako je to i više nego moguće, pomognemo ostalim angelolozima shvatiti tajne strukture koje Nefili podižu.”

U kadar je tada stupio još jedan muškarac, a Verlaine je bio zaprepašten što ispred sebe vidi mladog Vladimira Ivanova. Verlaine je u glavi izračunao da se njegov susret s Vladimirom u New Yorku zbilo dvadeset godina nakon nastanka ove

snimke. Godine 1999. Vladimir je imao držanje čovjeka umornoga od života, no 1984. još je bio čovjek pun elana za posao kojim se bavio. Pokraj Vladimira stajala je žena koju Verlaine nije poznao. Nosila je bijelu kutu preko smeđe haljine. Bila je toliko ukočena, poput skulpture, da je Verlaine jedva uočio njezinu pojavu.

“To je Nadia”, šapnuo je Bruno. “Vladimirova supruga, laboratorijska tehničarka koja je asistirala Angeli. Nakon Angelina ubojstva napustila je svoje radno mjesto na akademiji. Kada je Vladimir napustio New York, nije pošla s njim.”

Verlaine je okrenuo leđa filmu u trenutku kada je Vladimir rukama obujmio anđelova prsa i podignuo ga s kuke. Stvorenje je bilo glomazno – barem šezdeset centimetara više od muškaraca koji su se s njime nalazili u prostoriji. Anđeo se otimao, uzdizao, kočio tijelo dok ga je Vladimir vezao za stolac, dok se uže napinjalo i stezalo kako se pomicao. Anđelova krila visjela su izvan užadi, mlitavo padajući poput šišmiševih krila, sve dok ih anđeo u očaju iznenada nije raširio, udario jednim od njih Angelu u lice i odbacio je u zid. Verlaineova želja da zaštiti Angelu i odmakne je od tog stvorenja bila je još jača, a njegov se osjećaj poput jeke utjelovio u Luci: kamera se trznula i zanjihala, a zatim umirila kada ju je Luca odložio na stol i utrčao u kadar. Ščepao je anđela, sklopio mu krila te, pridržavajući ga, pomogao Vladimiru da mu sveže krila.

“Nastavimo s ovim”, rekla je Angela glasom koji je zvučao grublje. Lijeva strana lica bila joj je ogrevena. Privukla je svoj stolac bliže svezanom anđelu, položila bilježnicu u krilo i počela olovkom lupkati po papiru. Metalni zvuk opruge u olovci odzvanjao je u ritmu Angelinih riječi.

Nakratko je pogledala Lucu, kao da želi provjeriti snima li razgovor, a zatim se ponovno okrenula prema anđelu.

“Stvorenje je zarobljeno u ulici de Rivoli oko pola dva ujutro, a na putu do našeg sjedišta ubrizgan mu je ketamin. Preliminarna promatranja upućuju na to da je stvorenje staro između dvjesto i tristo godina te da posjeduje sve osobine Nefila. Prvotni pokušaji da se od bića prikupe informacije nisu urodili plodom. I dalje odbija suradnju.”

Angela je pogledala anđela, a Luca ju je pratio kamerom. Anđeo je u ispitivačku zurio suženih očiju. Lice mu je bilo crveno od bijesa, a disanje - zbog škripanja užeta ili iz čistog bijesa - glasno. Ispod kože vidjele su mu se žile te se činilo da će svakoga trena eksplodirati pod navalom krvi.

Angela ga je gledala klinički hladno i upitala:

“Jesi li spreman?”

Anđelove su se nosnice raširile. Pokazivao je ratobornost sasvim karakterističnu za Nefila njegova ranga i krvne linije. Verlaine je prepoznao neobuzdan, besraman bijes palog anđela. Premda već godinama nije čitao Miliona, nije mogao ne pomisliti na Lucifera - najsjajniju nebesku zvijezdu - koji uništen ljepotom i ponosom pada u dubine Zemlje.

“Govori, zvijeri”, rekao je Vladimir pristupajući anđelu straga i stežući uže.

Stvorenje je sklopilo oči i reklo:

“Da su riječi štitovi, moj bi mi glas pohrlio u pomoć.”

Izgovorene riječi kao da su lebdjele na njegovu laku, lepršavu glasu izgovorenome u čistom registru anđela.

“Zagonetke te nikamo neće odvesti.”

“Onda ću za sada ostati tu gdje jesam”, odgovorilo je stvorenje.

Vladimir je pogledom odmjerio anđela, a zatim mu brzom kretnjom odvalio pljusku. Trak modre krvi kliznuo mu je preko usnice i brade te pao na prsa. Podmuklo, demonski se drsko nasmiješio.

“Zar doista mislite da je bol djelotvorna metoda? Proživio sam stvari koje vi ne možete ni pojmiti.”

Angela je ustala, odložila bilježnicu i olovku na stolac, prekrižila ruke na prsima i rekla Luci:

“Možda će biti otvoreniji za suradnju budem li s njim osobno razgovarala.”

Kamera se naglo pomaknula, a Luca je - odloživši je na stol tako da su Angela i anđeo ostali u kadru - ušao u kadar.

“Ne dolazi u obzir da te ostavim nasamo s ovim ovdje”, rekao je.

Angela mu je položila dlan na ruku kao da želi umanjiti njegovu zabrinutost.

“U trenutačnim okolnostima ne može bog zna što učiniti. Znam da raspolaže informacijama koje bi nam dobro došle ako progovori. Budeš li čuo išta zabrinjavajuće, samo uđi.” Angela je nakratko pogledala anđela čije su oči bile sklopljene kao da čeka naredbu za pogubljenje. Preko lica joj se razlila odlučnost, a Verlaine je znao da upravo iskušava samu sebe nasuprot tom stvorenju, odmjerava s njim inteligenciju i snagu, kalkulira koliki su joj izgledi da ga pobijedi. Prepoznao je taj osjećaj. Upravo ga je on tjerao da nastavi loviti.

“Hajde, Luca”, rekla je Angela otvarajući vrata. “Dozvat ću te bude li ikakvih problema.”

Film se na trenutak zacrnio, zabljesnuo pa nastavio dalje. Blistava industrijska svjetiljka iznad glave bila je zamračena, a gorjela je samo stolna svjetiljka u uglu koja je preko anđela bacala modru sjenu. Angela Valko sjela je na metalni stolac nasuprot anđelu. Bili su sami.

“Predstavi se, molim”, rekla je Angela.

“Percival Grigorij treći”, odgovorio je anđeo. “Sin Sneje i Percivala Grigorij a II.”

Verlaine se pozorno zagledao u biće trudeći se shvatiti kako je ovo mogao biti isti onaj anđeo kojeg je susreo u New Yorku. Percival Grigorij kojeg je upoznao bio je deformiran i bolestan, prozirne kože, vodenastih, bljedomodrih očiju. Anđeo na filmu bio je prelijep, koža mu je blistala od zdravlja, zlatna mu je kosa bila sjajna, izraz lica nadmoćan i ohol. Zapravo, postojala je dojmjljiva sličnost između angelologinje i anđela. Zapravo, da ih je netko vidio zajedno, odmah bi pomislio da

su krvni srodnici. Uostalom, Angela nikada nije doznala istinski identitet svojeg oca. Ni jedno od njih nije moglo znati što će vrijeme donijeti. Godine 1984. oboje su bili ovjekovječeni u vlastitoj nevinosti.

“Percivale”, rekla je Angela nešto nježnijim glasom, kao da igra novu ulogu, ulogu žene koja želi odobrovoljiti partnera raspoloženoga za svađu. “Mogu li ti poslužiti pićem?”

“Lijepo od tebe”, odgovorio je Percival. “Votku. Cistu.”

Angela je ustala i odšetala iz kadra. Verlaine je čuo zveckanje stakla. Ubrzo se vratila s čašom od brušena kristala.

Percival je pogledao čašu, a zatim svoje ruke svezane užetom. “Hoćeš li, molim te?”

Angela je oklijevala, a zatim odvezala uže, a Verlaine je poželio uskočiti u film, spriječiti je, upozoriti je kakva joj opasnost prijete od Percivala, odmaknuti je od njega. Srce mu se ukočilo zbog onog što se trebalo dogoditi. Angela Valko upadala je u klopku.

Kada je uže s Percivalovih zapešća pao na pod, Angela mu je pružila čašu i vratila se natrag na stolac.

“A sada je vrijeme da mi odgovoriš na pitanja.”

Percival je ispio gutljaj, progutao i izjavio:

“Možda. Ali prvo imam ja pitanje za tebe: kako to da ovako lijepa mlada žena provodi toliko vremena u tamnici laboratorija? Čisto sumnjam da to donosi previše zadovoljstva.”

“Moj mi posao donosi određena zadovoljstva”, odgovorila je Angela. “Jedno od njih hvatanje je i proučavanje bića poput tebe. Bit ćeš odličan ogledni primjerak za moje studente.”

Percival se nasmiješio. Izraz lica bio mu je okrutan.

“Na svu sreću, nisam okrutan kao moj djed. On bi te ubio pet minuta nakon prvog susreta. Raskomadao bi te i ostavio da iskrvariš. Meni ne bi palo na pamet ubiti te na tako prljav način.”

“To je utješno”, rekla je Angela i zavukla ruku ispod kute, izvukla pištolj i okrenula ga prema Percivalovim grudima. “Jer ja nemam takvih skrupula.”

Percival je pio votku i vrtio čašu u rukama, kao da razmišlja što bi trebao učiniti, a zatim eksplozivnom kretnjom bacio čašu prema*

Angeli. Čaša se razbila o zid i sitni su se komadi kristala raspršili na sve strane.

“Odveži me”, rekao je.

Angela se naslonila na naslon stolca i nasmiješila se.

“Daj, pa znaš da te ne mogu pustiti. Tek si progovorio.” Zatim je podignula pištolj - sasvim polako, kao da mu procjenjuje težinu - i zapucala. Metak je promašio, no Percival je povikao iznenađen i bijesan. “Imam razlog zašto sam te dovela ovdje. Ne namjeravam te pustiti dok ne dobijem neke odgovore.”

“U vezi s čime?”

“U vezi s Malcolmom Godwinom.”

“Nemam pojma o kome govoriš.”

“Imam dokaz da je komunicirao s tobom”, rekla je Angela. “Ono što sada moraš učiniti jest dati mi neke detalje.”

“Griješiš ako misliš da si nam ikakva prijatna. Tvoj nam je rad zapravo silno pomogao.”

“Što ti je Godwin dao?” upitala je Angela savršeno ugođenim glasom. “Želim doznati sve: o eksperimentima, subjektima nad kojima su provedeni, njihovoj svrsi. Osobito me zanima kako je Godwin dobio pristup mojem radu.”

Kao da razmatra opcije koje su mu na raspolaganju, Percival je duboko udahnuo.

“Projekt je tek u početnoj fazi.”

Premda je Angela zadržala kliničku ravnodušnost, Verlaine je mogao vidjeti da ju je Percival iznenadio, da se uopće nije nadala njegovoj kapitulaciji. Namjeravao je surađivati. Spoznaja da će dobiti ono što traži izbacila ju je iz ravnoteže.

“Tehnički napredujemo veoma brzo”, Percivalov se izgled mijenjao dok je govorio, bijela mu je koža postajala još bljeđa, kao da se udaljio od Angele i otplovio u misli koje je dugo čuvao u sebi.”

“Malcolm Godwin u posljednjih je nekoliko mjeseci putovao preko željezne zavjese”, rekla je Angela. “Je li to na neki način povezano s vašim projektom?”

“Ugradnja u stari svijet nije bila moj prvi izbor, no ne smijemo, dakako, zaboraviti Stražare.” - Lepršav se ton njegova glasa promijenio, premetnuo se u nešto samo mrvicu glasnije od cviljenja poslušna djeteta koje se predaje zahtjevima zahtjevna učitelja.

“Potkopavate li Valkinea?”

“Ne bih to nazvao potkopavanjem”, izjavio je Percival. “To je više nalik na izvlačenje prašine iz uragana. Količina je minimalna, a uvjeti zastrašujući. No ipak nam je potreban materijal. To je jedini način.”

“Način da se učini što?”

“Savršenstvo”, odgovorio je Percival odsječno. Dok je govorio, pogled njegovih modrih očiju postao je oštiji.

“Savršenstvo je ideja”, uzvratila je Angela. “To nije nešto što se može izgraditi.”

“Čistoća je možda bolja riječ. Vraćamo čistoću koju smo izgubili prije četiri tisuće godina. Uzet ćemo natrag ono što je uništeno u Potopu, čistoću svoje rase koja je narušena generacijama miješanja s ljudskim rodnom, te ponovno stvoriti izvornu rasu Nefila.”

“Želite ponovno stvoriti raj”, izjavila je Angela zaprepašteno.

Percival se nasmiješio i kimnuo glavom.

“Edenski je vrt stvoren za ljudska bića”, rekao je. “Angelopolis je za anđele, čista stvorenja kakva na Zemlji nisu viđena još od postanka.”

“Ali to je nemoguće”, rekla je Angela. “Nefili nikada nisu bili čisti. Rođeni ste iz miješanja anđela sa ženama. Izvorno ste miješani.”

Percival je rekao:

“Dobro me promotri, moju prozirnu kožu, moja krila, pa mi reci što jest moguće, a što nije. Moja je obitelj posljednja u nizu iznimno čistih Nefila. Ako je moguće moje postojanje, onda je sve moguće. No ono što ćemo moći u budućnosti sada se čini još nevjerojatnijim.”

Angela je ustala i počela šetati amo-tamo po prostoriji, a sjena joj je naizmjenice padala preko anđela.

“Stvarate alternativni svijet za sebe, svijet stvoren samo za Nefile.”

“Bilo bi točnije reći da smo stvorili petrijevu zdjelicu, a iz male ćemo biološke kulture stvoriti novi svijet, svijet koji će zamijeniti ovo što nazivate ljudskom civilizacijom.

Dok je Angela razmatrala ono što je upravo čula, Verlaine je zamislio pitanje koje joj se sigurno motalo po glavi: *Zašto bi Nefili to učinili baš sada, nakon tisućljetnog suživota s ljudskim bićima? Kako mogu provesti u djelo nešto tako drastično? I što će učiniti s ljudskim bićima?*

“Nije to novi pothvat”, rekao je Percival čitajući Angeline misli. “Cijeli niz godina tražimo način kako se pomaknuti iz mrtve točke. Dvadeseto stoljeće pružilo nam je neke nove dijelove slagalice: rat nam je omogućio da svoje nove formule testiramo na ljudskim subjektima, znanost nam je omogućila da pogledamo u unutrašnjost naše tvorevine, a tehnologija nam je omogućila prikupljanje i uspoređivanje podataka.” Percival je sklopio ruke u krilu. “A pronašli smo i saveznika.” “Doktora Malcolma Godwina”, rekla je Angela. “Pronašli ste angelologa koji će za vas krasti i špijunirati.”

“Pronašli smo čovjeka koji cijeni dvojbu naše rase”, uzvratilo je Percival.

“Srozavanje Nefila”, rekla je Angela. “Plodnost Nefila se smanjila, oslabila je vaša imunost na ljudske bolesti, smanjio vam se raspon krila, baš kao i životni vijek. Naravno, savršeno sam upućena u taj fenomen. Posljednjih nekoliko godina proučavala sam moguće uzroke.” Percival je uzvratilo:

“Iznimno nam je pomogla tvoja genetika anđeoskih stvorenja. Doktorice Valko, zapravo ćemo upravo zahvaljujući tvom radu moći obnoviti svoju rasu.”

“Moj rad nema nikakve veze s genetskim inženjeringom.” Percival se ponovno nasmiješio, a Verlainu se ponovno vratila ona zastrašujuća slutnja - da anđeo može manipulirati Angelom kako ga volja.

“Dobro su mi poznate tvoje teorije, doktorice Valko. Cijelu si karijeru provela dešifrirajući nefilski DNK. Spekulirala si čak o Valkineovoj ulozi u proizvodnji anđeoskih proteina. Istraživala si zagonetke vezane za hibride anđela i ljudi. Uspjela si čak pronaći i zarobiti mene, a to nije mala stvar. Svojim si radom razotkrila tajne kodove, tajne proizvodnje, pronašla sve odgovore na svoja pitanja. No ipak još ne vidiš.”

Samo je podrhtavanje Angeline donje usnice dalo naslutiti da postaje sve nervoznija.

"Mislim da bi te naše sposobnosti mogle iznenaditi", izjavila je Angela, a na licu su joj se mogli uočiti samo sitni znakovi nesigurnosti. Ustala je, otišla do ormarića i iz njega izvadila obli predmet. "Ovo bi ti, vjerujem, moglo biti poznato."

Verlaine je odmah prepoznao predmet: bilo je to emajlirano jaje optočeno draguljima. Premda je nalikovalo na ono u njegovu džepu, ukrasi na njemu bili su znatno drukčiji. Izvana je blještalo obloženo modrim safirima.

"To je", izjavila je Vera nakon što je predmet promotrila uvježbanim okom, "još jedno od jaja koja nedostaju."

Dok je pratio Angeline pokrete, Verlaine je shvatio da mu se cijelo tijelo ukočilo, onako kako se uvijek ukoči kada nanjuši trag koji će ga odvesti dalje.

Angela je ponovno sjela, okrećući u rukama jaje na kojemu su se ljeskali dragulji. Na Verlaineovo veliko iznenađenje, Percival ju je fascinirano promatrao.

"Mislila sam da ćeš ga možda prepoznati", rekla je Angela. Rastvorila je jaje. Unutra se nalazila zlatna kokoš s dijamantnim očima. Angela joj je pritisnula kljun i ptica se rastvorila te razotkrila niz staklenih bočica.

Izraz lica Percivala Grigorija prelazio je iz iznenađenosti u zbunjenost, a zatim i u bijes, no glas mu je i dalje zvučao smireno.

"Kako?"

Angela se trijumfalno nasmiješila.

"Baš kao što ste vi motrili nas, i mi smo motrili vas. Znamo da je Godwin prikupljao uzorke krvi. Angela je podizala bočice jednu za drugom i čitala etikete na njima. - ALEKSEJ, LUCIEN, EVANGELINE."

Da nije bilo prizvuka tjeskobe u Angelinu glasu dok je izgovarala kćerino ime, Verlaine bi posumnjao da je doista čuo ono što je čuo. *Ako su Nefili locirali Evangeline još u njezinu djetinjstvu, što li će joj samo učiniti sada kada im je u rukama?*

Angela je vratila bočice u jaje i zatvorila ga.

"Ono što bih voljela shvatiti jest zašto zapravo imate ove uzorke." "Ako želiš shvatiti", odgovorio je Percival, "onda ćeš nam se pridružiti. Tvoj će rad imati svoje mjesto u Angelopolisu."

"Ne", odgovorila je vadeći injekciju iz džepa. "Imam nekih vlastitih ideja vezanih za pročišćenje."

Percival je skupio oči dok je promatrao injekciju u njezinoj ruci. "Što je to?"

"Otopina u kojoj je virus. On napada stvorenja s krilima: ptice i Nefili osobito su osjetljivi na njega. Stvorila sam ga u svojem laboratoriju služeći se mutacijama poznatih virusa. Jednostavan je, nalik na virus gripe. Ljudska bi bića od njega dobila glavobolju i vrućicu, no ništa ozbiljnije od toga. Pusti li ga se, međutim, u populaciju Nefila, doći će do izumiranja kakvo nije viđeno još od Potopa." Angela je injekciju sa zelenkastom tekućinom podignula prema svjetlu. Blago ju je

zatresla, kao da ljuljuška vino u čaši. "Netko bi to mogao nazvati biološkim oružjem. No ja bih to nazvala izjednačavanjem snaga."

U Angelinim je očima zablistala iskra okrutnosti, a Verlaine je shvatio da je uspjela preokrenuti tijek ispitivanja. Percival Grigorij ponovno je bio u njezinim rukama.

Angela je kratko oklijevala, a zatim se s injekcijom u ruci uputila . prema njemu. Osjećajući sve snažniju tjeskobu, Verlaine je shvatio da ne bi trebao biti ovdje, da ne bi trebao svjedočiti posljednjem susretu Angele Valko i njezina oca. Tijekom nekoliko desetljeća nakon snimanja ovoga filma virus u njezinoj injekciji zarazio je 60 posto Nefila, podmuklo djelotvorno ubivši ili osakativši anđele. Bolest je prerasla u toliko moćnu silu da su se mnogi u udruženju šalili kako je to zapravo pošast koju je nebo poslalo kako bi im pomoglo u radu.

Verlaine je, međutim, znao strašnu istinu koju Angela nije znala: osobni rat koji je pokrenula završit će neuspjehom. Anđeo će joj odati svoje tajne, no bit će i posljedica. Ubrzo, samo nekoliko dana nakon snimanja ovoga filma, Angela Valko će umrijeti.

Treći krug

NEZASITNOST

Angelopolis, Čeljabinsk, Rusija

Doktor Malcolm Godwin uočio je teško Evangelinino disanje, napor koji joj je zadavalo samo treptanje očima te izraz očaja na njezinu licu, koji je bio vidljiv kad god bi nakratko došla svijesti. Nesretno je stvorenje nalikovalo na vretenca kojeg je spržilo sunce. Kada ju je posljednji put vidio, bila je samo malena djevojčica. Zurila je u njega s neskrivenom znatiželjom. Proveo je dvadeset pet godina tražeći je, cijelo se vrijeme nadajući da će je imati ispred sebe ovako kao što je ima sada.

“Hajde, hajde popij malo vode”, rekao je kada je ponovno otvorila oči. Smiješeći se, izlio joj je vodu preko usana i pustio da joj se cijedi niz bradu. Lijekovi za omamljivanje bili su djelotvorni. Čak i da opusti vrpce kojima je bila vezana, ne bi imala snage podignuti glavu.

“Sjećaš li me se?” šaptao je milujući joj prstom ruku. Kada je bilo jasno da Evangeline nema pojma tko je on, pridodao je nešto glasnijim glasom:

“Bilo je to jako davno kada si me došla posjetiti sa svojom majkom.”

Na zahtjev Angele Valko, Godwin je svoj dnevni raspored organizirao tako da Evangeline viđa samo kada u laboratoriju nema nikoga. Zbog toga su se često susretali rano ujutro ili kasnije tijekom večeri, kada bi ostali napustili zgradu. Osobno je pregledao Evangeline: izmjerio joj puls, stetoskopom joj poslušao disanje. Kada je došao trenutak da joj uzme uzorak krvi, Angela je Evangeline privila uza se kako bi umirila njezino tijelo, koje je drhtalo dok joj se igla zabadala u venu. Nije mogao ne biti dirnut time koliko je inače flegmatična Angela Valko, nadaleko poznata po hladnokrvnosti u najnapetijim situacijama, tada uza se privila svoju kćer kako bi umirila tijelo djevojčice koja je drhtala dok joj je igla prodirala u venu, a njezina jarko crvena krv punila špricu. Po svemu sudeći, klinička priroda postupka umirila je Angelu, ali ne i Evangeline - Godwinu je njezin instinktivni strah više nalikovao na reakciju divlje životinje zatočene u kavezu nego na reakciju malene djevojčice.

Angela je budno motrila svaki pregled, a Godwin nikada nije uspio razabrati čini li to iz tjeskobe ili puke znatiželje, nada li se potajno da će u njezinoj krvi pronaći

nešto neobično. Iz laboratorija, međutim, nikada nisu došli nikakvi neobični rezultati vezani za njezinu krv. Pa ipak, Godwin je čuvao sve uzorke sa svakog pregleda, etiketirao ih i zaključavao u metalni ormarić.

“Tvoja je majka osobno inzistirala da se naprave testiranja”, šaptao je Godwin otirući kap vode s Evangelinine brade. “I premda je pokazivala razumnu količinu zabrinutosti za tvoju dobrobit, teško je shvatiti motive ljudske žene koja svoje dijete podvrgava tako invazivnim pretragama. Osim ako, dakako, dijete nije sasvim ljudskoga roda.”

Evangeline je pokušala govoriti. Bila je teško drogirana. Premda joj je glas bio slabašan i nije mogla fokusirati pogled, Godwin ju je razumio kada je rekla:

“Ali moja je majka bila ljudsko biće.”

“Da, ali odlike Nefila mogu se očuvati u ljudskom biću poput, primjerice, raka”, rekao je Godwin hodajući prema stolu s medicinskim instrumentima. Ondje je bio poredan niz skalpela i različitih oštrica. Uzeo je jedan skalpel - ni najoštriji ni najtuplji - i vratio se Evangelini.

“I ti i tvoja majka na prvi ste pogled djelovale poput ljudskih bića, no anđeoske osobine u vama mogle su - kako bih to rekao - procvjetati poput crnoga i pogubnog cvijeta. Nitko ne može sa sigurnošću reći zašto se to događa, a i poprilično je rijetko da se stvorenje rođeno u ljudskom obličju preobrazi, no i to se već događalo.”

“A da je došlo do preobrazbe?” upitala je Evangeline.

“Bilo bi mi veoma drago da sam joj svjedočio”, odgovorio je Godwin okrećući skalpel između prstiju. Nekoć je bio Angelin najcjedeniji student, prvi kojemu je nakon niza godina dodijeljen osobni laboratorij, jedini u kojega je imala povjerenja. Ono što nikada nije razmotrila, što joj on nije dopustio vidjeti, bili su razmjeri njegove ambicije.

“Nažalost, ni ti ni ona nikada niste pokazivale znakove da niste ljudska bića. Tvoja je krv, primjerice, bila crvena, premda si se rodila s hrskavicom na koju se nadovezuju krila. No da si se promijenila ili pokazala znakove promjene, a da su to angelolozi zamijetili, s tobom bi postupili na uobičajeni način.”

“A to je?”

“Proučavali bi te.”

“Želiš reći da bi nas ubili.”

“Nisi dobro poznavala svoju majku”, nehajno je izjavio Godwin. “Bila je ponajprije znanstvenica. Angela bi s oduševljenjem dočekala empirijsko proučavanje bilo kojeg stvorenja. Dopustila je da te testiram. Zapravo, inzistirala je da te proučim. A usuđujem se reći da bi žrtvovala i više od toga.”

“A da sam bila jedna od njih?” upitala je Evangeline. “Bi li me žrtvovala?”

Godwin se htio nasmiješiti. Umjesto toga ugrizao se za usnicu i usredotočio se na hladan metal skalpela.

“Nije važno što bi ona htjela. Da je bilo ikakva znaka tvoje genske podudarnosti s

Nèflima te da je o tome izviješteno udruženje, istog bi te trena oduzeli majci.”

Evangeline se napela i nategnula vrpce kojima je bila svezana. “Moja bi se majka usprotivila.”

“Bila mi je sasvim nepoznata činjenica da je Grigorij njezin otac. Njezino je podrijetlo bilo skriveno iz nužde, i njoj samoj i drugim agentima. Tvoja baka Gabriella smatrala je da bi za obje bilo pogubno kada bi se doznalo da je Angela anđeo. Prijetnja nije počivala u onome što je ona bila, nego u onome u što se mogla pretvoriti. Ili, bolje rečeno”, rekao je Godwin pogledavši Evangeline u oči, “opasnost je počivala u njezinu genetskom potencijalu, u onome što je njezino tijelo moglo stvoriti.”

“Ja sam bila ta prijetnja.”

“Ne bih rekao da si ti osobita prijetnja, Evangeline”, rekao je Godwin postavljajući skalpel na njezin vrat i pritišćući joj ga uz kožu.

Godwin je povukao oštricu preko Evangelinine bijele kože, ispod koje se pojavio mjehur modre krvi. Gledao je kako se mjehurić rasprskava i teče joj niz vrat. Uzeo je staklenu bočicu sa stola. Podižući je prema svjetlu, ispunio ga je trijumfalan osjećaj.

Most Ermitaž, Zimski kanal Sankt Peterburg

Verlaineove su misli bile u kaosu dok je s Verom i Brunom hodao nasipom uz palaču. Tamna voda kanala ispod njih ljeskala se kao da je premazana tankim slojem ulja. Dvije su se velike zgrade uzdizale s obiju strana staze popločene kamenom, obje urešene u talijanskom stilu, tako da je Verlaine na trenutak imao dojam kao da korača kroz kakav film smješten u doba renesanse te da će svakoga trena pred njih iz sjene stupiti gospoda u baršunastim odijelima. Bio je sasvim dezorijentiran zbog fizičkih prizora koji su ga okruživali i slika koje su mu se nizale u glavi - prizora s Angelom i Percivalom, s injekcijom s virusom u njezinoj ruci.

Krajičkom oka, vidio je Veru kako rukom pokazuje jednu pa zatim drugu zgradu: "Stari ermitaž i Teatar ermitaža."

Verlaine je nastavio koračati ispred njih, ponovno si u glavi pustivši vlastiti film. Od svega što je vidio u Ermitažu, najviše ga je progonila slika Percivala Grigorija. Njegova duga krila, njegovo dugoljasto tijelo koje se ljeska prekriveno jantarnom tekućinom, uže kojim su mu bile svezane ruke i noge - Percival je bio profinjeno stvorenje kojemu se Verlaine više divio nego što ga se bojao. Verlaine je, dakako, i prije viđao takve anđele. Mnoge je od njih ispitivao na približno isti način kao i Angela Percivala. No u njemu se sada nešto pomaknulo. Sada kada je izbliza vidio Evangeline, dodirnuo njezina krila, osjetio pod rukom hladnoću njezina tijela, Verlaine više nije mogao tako jednostavno smatrati Nefile isključivo neprijateljima, strašnim parazitima koji su se priljepili na čovječanstvo, demonima koje treba iskorijeniti. Na čudan je način istodobno osjećao gađenje prema ciljevima i metodama udruženja te očajničku potrebu da mu to isto udruženje pomogne pronaći Evangeline.

Okrenuo se prema Veri. Ona ga je bila sustignula i sada je hodala uz njega, s rukama u džepovima jakne.

"Nigdje nema baš nikakva zapisa o toj strukturi, tom Angelopolisu", izjavila je kao da su cijelo vrijeme raspravljali o toj temi. "Nijedan angelolog nije vidio to mjesto niti ga je ijedna ekspedicija pokušala locirati." "Zato što nitko zdrave pameti ne bi ni pomislio da su Nefili planirali izgraditi takvo što", rekao je Bruno

hodajući iza njih.

Verlaine se okrenuo kako bi pogledao Brunu.

“Pa ipak”, rekao je, izivciran Bruninim nehajnim stavom. “Percival Grigorij govorio je o tome kao o procesu koji je već u tijeku.” Verlaine se obuzdao da ne kaže ono što je uistinu mislio: ako Angelopolis doista postoji i ako iza njega stoji obitelj Grigorij, onda mogu biti sigurni da je Evangeline ondje.

“Onaj je video snimljen prije gotovo tri desetljeća”, odgovorio je Bruno. “Da su izgradili takvo što, onda bismo za to i doznali.”

“Grigorij je možda lagao”, nagađala je Vera. “Angelopolis je utopija anđeoskih bića, nešto o čemu smo svi slušali u školi, no nitko zapravo ne vjeruje da je to stvarno. Nefili su ga možda htjeli izgraditi, no to ne, znači da je takvo što i fizički moguće. To je ponajprije koncepcija, ideja koja je među anđelima postojala još od velikog pokolja tijekom Potopa.” “To je najvjerojatnije objašnjenje”, rekao je Bruno. “Priče o mitskome anđeoskom raji Angelopolisu jesu poput Nigdjezemske Petra Pana.”

“Ali film upućuje na to da su Nefili, barem kada je riječ o Percivalu Grigoriju, radili na izgradnji tog raja”, rekao je Verlaine. “Spomenuo je Valkinea. Imali su uzorak Evangelinine krvi. Čini mi se kako je sasvim jasno da je razlog zbog kojega su se 1984. htjeli domoći Evangeline jednako aktualan i danas.”

Vera se iznenada zaustavila i okrenula se prema Verlaineu. “Evangeline Cacciatore nije viđena od 1999.”

Verlaine je bacio pogled preko vode Zimskog kanala, prema širokom potezu nasipa.

Bruno je tada rekao:

“Evangeline je sinoć u Parizu oteo anđeo Emim. Verlaine je prije toga imao čast razgovarati s njom. Kočija s kerubinom bila je prije toga u njezinim rukama, tako smo i došli do tog jajeta.”

“A zato ste došli k meni”, rekla je Vera.

“Ti si nam najveća nada da doznamo što se događa”, izjavio je Verlaine trudeći se obuzdati osjećaj žurbe koji ga je obuzimao. “Ovo ne može biti slučajnost. Nefili su iz nekog razloga pošli u potjeru za Evangelinom. Angela, jaje, film, bajka o Angelopolisu, sve to mora biti nešto više od pukog spleta okolnosti.”

“Sasvim sigurno”, uzvratilo je Bruno. “No funkcija Angelopolisa, svrha njegove izgradnje, točna lokacija - Percival Grigorij nije odao ništa od svega toga.”

“Istina”, rekla je Vera. “Moramo doznati što su govorili nakon što su prestali snimati razgovor.”

“Svi su mrtvi”, promrmljao je Verlaine. “Vladimir, Angela, Luca, pa čak i Percival Grigorij.”

“Zapravo, nisu mrtvi baš svi sudionici tog razgovora”, rekao je Bruno hodajući ispred njih, pogledom prelazeći preko ulice u potrazi za taksijem. Iz smjera kanala

puhao je ledeni vjetar pa je Verlaine privio jaknu uza se. Skupina anđela Mara stajala je ispod kamenog luka na čijem se granitnome pročelju zrcalilo svjetlucaje njihove blijedožute kože. Rijetko su izlazili van. Njihove duboko usađene oči s podočnjacima rječito su govorile o stotinama godina života u sjeni. Krila su im bila zeleno-narančasta, prošarana modrim detaljima, nalik na blistavo paunovo perje obasjano svjetlom zore. Bilo je nečeg zbunjujućeg pri pogledu na anđele koji su stajali ispred lijepih arkada mosta, kao da je došlo do pomaka na koji se oči još moraju priviknuti. Da je bilo normalno jutro i da su bili u Parizu, Bruno bi inzistirao da ih sve pohvataju.

Nakon vremena koje se doimalo poput vječnosti, uz rub pločnika prošao je izudarani karavan i naprasno se zaustavio. Bruno je vozaču dao adresu pa su se ukrkali. Dok su kretali, Verlaine je iza njih uočio otmjeni crni automobil. Slijedio ih vozeći istom brzinom kao i taksi.

“Jeste li ga uočili?” upitala je Vera.

Bruno je kimnuo glavom.

“Držim ga na oku.”

Verlaine se naslonio uz prozor i promatrao automobil, čekao hoće li dati neki znak da ih doista slijedi. Vera ga je nakratko pogledala u oči, nasmiješila se i dodirnula mu ruku. Njezin je potez bio dvoznačan, a on je bio siguran da je i htjela da bude takav.

Taksi je projurio pokraj Teatrološkog instituta u ulici Mohovaja, a zatim, nakon križanja na Pestelu, skrenuo na usku aveniju obrubljenu stablima. Izlozi barova i kavana bili su osvijetljeni, no trgovine su još bile zatvorene i zaključane, s metalnim rešetkama navučenima preko ulaza.

“Ostavite nas ovdje”, rekao je Bruno dajući vozaču znak da ih ostavi ispred jednoga od prepunih barova. Izašli su i hodali nekoliko blokova zgrada, a Bruno se cijelo vrijeme osvrtao prije nego što je zastao ispred trgovine čije je pročelje bilo urešeno okrnjenom štukaturom. Iznad ulaza u trgovinu pisalo je LA VIEILLE RUSSIE.

Bruno je podignuo željeznu alku na vratima i pustio je da udari o metalnu ploču. Verlaine je začuo zvuk koraka koji su odzvanjali negdje ' u kući. Iznenada se otvorila špijunka na sredini vrata i u njih se zagledalo glomazno oko. Vrata su se otvorila, a ispred njih se pojavila žena s filma, Vladimirova supruga koja je asistirala Angeli Valko. Nadia - sada sitnija, s više sjedina i blago pogrbljena - na sebi je imala crnu plišanu haljinu i broš s rubinima na dekolteu. Verlaine je pogledao na svoj ručni sat - bilo je već gotovo sedam sati ujutro.

“Nije li malo prerano za odlazak u operu?” upitao je Bruno blago se naklonivši.

“Bruno”, rekla je i zbacila uskomešanu masu sijede kose preko ramena.

Bruno se sagnuo da je poljubi te joj usnama dodirnuo oba obraza.

“Znala si da dolazimo.”

“Pariški angelolozi više nisu konspirativni kao što su nekoć bili”, rekla je

pokazujući im rukom da uđu u mračno predsoblje. “Uglavnom, imam prijatelje u ruskom ogranku udruženja koji su vas uočili u istraživačkom centru i telefonirali mi. Uđite, uđite. Trebali biste biti oprezniji. Možda nisam jedina koja zna da ste došli u Sankt Peterburg.”

Unutrašnjost kuće bila je u tipično francuskom stilu. Kroz predsoblje su došli u salon obložen tamnim drvetom i crvenim baršunom te tapetama cvjetnog uzorka iz Drugog francuskog Carstva. Sa stropa je visjela velika svjetiljka s kristalima koji su se prigušeno caklili na polusvjetlu. Nadia ih je provela kroz manju prostoriju čiji su zidovi bili ukrašeni ruskim pravoslavnim ikonama. Slike su bile najrazličitijih veličina i oblika, a visjele su jedna uz drugu - okviri su im se dodirivali - pa se činilo da su zidovi prekriveni sjajnim, bogato urešenim oklopom.

Kada je Nadia zamijetila da Verlaine proučava slike, rekla je:

“Moj je otac volio pravoslavne ikone pa je ruskim slikarima pružao potporu i otvarao im stražnji dio svojeg antikvarijata u Parizu. Prihvaćao je njihova djela u zamjenu za boje i kistove. Tad je to bila više- manje pravedna razmjena. Sada, kao što i sami možete pretpostaviti, te slike imaju određenu povijesnu i sentimentalnu vrijednost. Te su slike zapis vremena kojeg više nema. Kada ih vidim, sjetim se kako je bilo živjeti u egzilu, sjetim se dugih objeda u vrtu s mojim roditeljima i njihovim prijateljima, šaptanja na ruskome, koji mi je elegantno, ali i jetko odjekivao u ušima. Ove su ikone na neki način muzej moje mladosti.

Kao da se tek tada sjetila da nije sama, Nadia se okrenula i nastavila ih voditi dalje kroz niz uskih prostorija punih kaveza s pticama i mramornih poprsja. Uza zid stajala je vitrina s leptirima, sa stotinama šarenih primjeraka pribodениh iglicama na ploče, a na bakrenoj pločici u podnožju pisalo je kako zbirka pripada velikome vojvodi Dimitriju Romanovu. Kada je Verlaine prišao bliže kako bi bolje promotrio, nizovi krila, koja su izgledala kao da su posipana puderom, izazvali su u njemu jezu, neku vrstu iluzije perspektive. Iznenada je shvatio da su izloženi primjerci zapravo pera s anđeoskih krila. Ugledao je jarko žuta krila anđela Avestan, tih prelijepih, ali i otrovnih stvorenja čija su krila natopljena otrovom; krila Pharzupha, najvećih kicoša u anđeoskom svijetu, koja su se prelijevala u najrazličitijim nijansama zelene, a pod određenim vrstama svjetla čak su se prelijevala i modro i grimizno, poput krljušti nekih riba; bljedoljubičasta i narančasta krila anđela strvinara Andras; biserno bijela krila anđela čarobnica Phaskein, čiji glasovi potiču dnevna sanjarenja i apatiju; jednolično zelena krila anđela parazita Mapa, koji obuzimaju duše ljudskih bića i hrane se topline živih. Verlaine je u glavi imao gotovo cijeli Linnéov katalog brojnih vrsta tih bića - no nikada nije smogao snage početi prikupljati uzorke njihova perja. Sama pomisao da bi mogao ubijati i prikupljati uzorke tih bića fascinirala ga je, ali i izazivala mučninu.

“Veliki vojvoda Dimitrij Romanov bio je vrlo osebujan čovjek”, izjavila je Nadia uočivši Verlaineov interes. “Uz pomoć ruskih kemičara stvorio je konzervans kojim

je mogao obložiti pera anđela i učvrstiti ih, fantastična stvar, nešto što je moglo sačuvati mirise, pa čak i iluzije. Dimitrij je te uzorke perja darovao svojim roditeljima, koji su ga upoznali tijekom njegova egzila. Zapravo, u to je vrijeme pomagao i Coco Chanel u stvaranju njezine nadaleko poznate linije parfema. Nije slučajnost da je Chanel bila upletena u intrige tijekom nacističke okupacije. Njezine su veze s Nefilima sezale još u doba Oktobarske revolucije.”

Verlaine nije znao kako protumačiti tu informaciju. Nefilsko podrijetlo carske Obitelji bilo je dobro poznato - udruženje je njihovo svrgavanje slavilo kao veliku pobjedu - no nikada nije zamišljao kako bi se to moglo manifestirati među njihovim potomcima. *Ako je Dimitrij Romanov bio Nefil, kojeg je vruga onda skupljao uzorke anđeoskog perja? Kakvi su zapravo ljudi bili Nadijini roditelji ako su bili povezani s njim? Kakvu je ulogu u povijesti njegove Obitelji igrala povezanost s Coco Chanel i nacistima?* Htio je prisiliti Nadiju da mu kaže nešto više o tome, no Brunin mu je pogled rekao da odustane tako da ju je samo slijedio do suprotnoga kraja prostorije.

Nakon što je otključala drvena vrata, uvela ih je u veći prostor. Verlaineu je trebalo vremena da se snađe, no ubrzo je shvatio da su zapravo ušli kroz stražnja vrata antikvarijata. Divovska mjedena blagajna stajala je na ulaštenu hrastovu stolu, a njezine svjetlucave tipke zrcalile su se na velikom staklenom izlogu koji je gledao na ulicu. U zraku se osjećao težak miris duhana, kao da su zidove prekrivali slojevi desetljeća pušenja u ovome prostoru. Verlaine se migoljio kroz prostoriju. Prostor je bio ispunjen neobičnim predmetima: barometar, lutka s velikom, tipično moskovskom šubarom, barokni stolci presvučeni svilom. Na jednome su zidu visjela zrcala u pozlaćenim okvirima. Bile su tu porculanske figurice, ulja na platnu s portretima ruskih vojnika, bakrorezi Petra Velikog, nekoliko zlatnih epoleta. Verlaine je uočio ironiju Ruskinje rođene u Francuskoj koja u postsovjetskom Sankt Peterburgu prodaje predrevolucionarne starine. Ispisan preko izloga, stajao je izokrenut natpis: LA VIEILLE RUSSIE, ANTIKVARIJAT.

“Ne obazirite se na nered”, rekla je. “Preuzela sam La Vieille Russie nakon smrti svojih roditelja. Sada su sve zalihe antikvarijata pohranjene ovdje.”

Tada je ušla druga žena i žaračem razgrnula umiruću žeravicu u kaminu te dodala nekoliko klada, a prostorija se ispunila toplinom i svjetlošću. Verlaine je shvatio da trgovina istodobno služi i kao gostinjska soba: bio je ondje sklopivi krevet, ormarić s kutijama čaja i staklenkama meda. Po cijeloj su trgovini bili razbacani stolci, klupice za klavir i sanduci. Nadia ih je kretnjom ruke pozvala da sjednu.

Vera ga je povukla za ruku, kimnula prema jednom od zidova i šapnula:

“Vidi, još jedno jaje koje nedostaje.”

Verlaine je pogledao prema uokvirenu ulju na platnu koje je visjelo na zidu iza Nadije. Bio je to portret djeteta u bež, smeđim i zlatnim nijansama. Debeli nanosi boje davali su slici blistavu teksturu. Djetetu je bilo pet ili šest godina i bilo je odjeveno u bijelu haljinicu obrublenu čipkom. Verlaineov se pogled na trenutak

zadržao na krupnim modrim očima, bujnoj, kovrčavoj kestenastoj kosi i ružičastim ručicama koje su

- na njegovo zaprepaštenje - držale blijedo Fabergéovo jaje.

“Djevojčica na portretu sam ja”, izjavila je Nadia. “Naslikao me očev prijatelj u Parizu. Jaje je Aleksandrino omiljeno jaje, takozvano ljubičasto jaje, a dobila ga je 1897., u najsretnijem razdoblju svojeg braka.”

Verlaine je pogledao staricu pa ponovno sliku. Premda je bilo neke sličnosti u očima, malo se toga podudaralo sa slikom. Nadia na slici zračila je dječjom nevinošću, koja se očitovala u ukrasu što ga je držala u sklopljenim rukama. Bilo je teško razabrati detalje na jajetu, koji su

bili naslikani brzim, impresionističkim potezima kistom. Verlaine je mogao razabrati samo kako su na površini jajeta naslikani magloviti portreti. Odvraćajući pogled od slike i usmjeravajući ga prema Nadiji, shvatio je da ne može procijeniti vrijednost trećega u nizu osam blaga koja su izgubljena već gotovo cijelo stoljeće. Osjećao se očajno, djetinjasto, poput Ivice koji slijedi put obilježen blistavim šljunkom.

“Prvo ćete nešto pojesti”, rekla je Nadia. “A onda ćemo razgovarati.”

“Ne znam imamo li vremena za to”, odgovorio je Verlaine.

“Sjećam se koliko je Vladimir naporno radio”, rekla je tiho Nadia. “Znao je po cijele dane biti na zadatku i ne jesti kako treba. Vratio bi se sasvim iscrpljen. Jedite, a onda ćete mi reći zašto ste došli.”

Kao da su ga njezine riječi vratile natrag u vlastito tijelo, Verlaine je osjetio oštar osjećaj gladi te je shvatio da zapravo nije ni pomislio na hranu otkako je susreo Evangeline. *Kako bi bilo čudno, pomislio je, biti poput Evangeline, biti stvorenje iznad fizičkih, ljudskih potreba.* Još satima nakon njihova susreta osjećao je snažnu potrebu biti u njezinoj blizini. *Gdje li je ona sada? Kamo ju je Eno odvela?* U mislima je vidio Evangeline, njezinu blijedu kožu i tamnu kosu, način na koji ga je gledala s onog krova u Parizu. Ledena vanjšтина koju je stvorio tijekom godina provedenih na ovome poslu pucala je pri svakoj pomisli na nju. Morao je ¹ osnažiti vlastitu odlučnost želi li imati iole nade da će je uspjeti pronaći.

Nadia je sa stola sklonila nekoliko enciklopedija i zatim otvorila jedan od kovčega te u njega ubacila gomilu zdjela i srebrnog jedaćeg pribora koji su također bili na stolu. Obrisala je krpom površinu i postavila stol. Žena koja je maloprije potpalila vatru sada je ušla u prostoriju noseći na pladnju zdjelu kaše i dimljeni losos. Ulila je vodu u samovar pokraj ormarića s čajem, uključila ga i ponovno izašla.

Osjetivši miris hrane, Verlainea je obuzela divljačka glad. Dok su jeli, punili su zdjelice kašom sve dok zdjela u kojoj je kaša bila poslužena nije ostala prazna. Osjećao je kako mu se tijelo zagrijava, a snaga ponovno vraća. Nadia je iz jednog od ormara izvadila prašnjavu bocu bordoškoga vina, otvorila je i nalila im u čaše

vino boje zdrobljenih kupina. Verlaine je ispio gutljaj, osjećajući kako mu jezik bockaju voćni okusi i tanin.

Osjećao je da ih Nadia promatra, proučava im kretnje, čita govor njihovih tijela. Razumjela je rad angelologa, a najbolje među njima već je vidjela u akciji. Odmjeravala je može li im vjerovati.

Naposljetku je rekla:

“Koliko sam shvatila, bili ste s Vladimirom na njegovom posljednjem zadatku.”

“Bruno i ja bili smo s njim u New Yorku”, odgovorio je Verlaine.

“Možete li mi reći je li pokopan?” Glas joj je bio toliko tih da se morao napinjati kako bi je čuo. “Pokušavala sam dobiti neke informacije od Angelološke akademije, no ništa mi nisu htjeli potvrditi.”

“Kremirali su ga”, odgovorio je Bruno. “Njegov se pepeo čuva u New Yorku.”

Vrteći to u glavi, Nadia se ugrizla za usnicu i rekla:

“Želim vas zamoliti za uslugu. Možete li mi pomoći prevesti njegov pepeo u Rusiju? Voljela bih da je uz mene.”

Bruno je kimnuo glavom, a iz strogosti njegove geste Verlaine je mogao iščitati žaljenje zbog onoga što se dogodilo Nadijinu suprugu.

Ustala je i izašla iz prostorije, vrativši se s pitom od krušaka koju je narezala na kriške i poslužila na pozlaćenim tanjurićima. Osjećao se miris karameliziranog šećera i klinčića. Zatim je iz samovara ulila čaj u šalice nalik na tulipane.

“Nadia, posjetili smo vas iz vrlo specifičnih razloga”, rekao je Bruno.

“Bilo mi je jasno da vam je nešto na umu.” Uspravila se na stolcu kada joj je Bruno pružio jaje s kočijom i kèrubinom umotano u tkaninu.

Nadia je na nos postavila naočale za čitanje, uklonila tkaninu i drhtavim rukama počela proučavati jaje. Lice joj se zarumenilo, oči su joj zablistale. Verlaine je vidio da obuzdava emocije.

“Kako ste došli do ovoga?” naposljetku je upitala uzbuđenim glasom.

“Vaša ga je kći pronašla među Vladimirovim stvarima, a u naš je posjed došlo prije nepuna dvadeset četiri sata zahvaljujući različitim preokretima, obratima i pukom igrom sudbine”, objasnio je Verlaine pogledavajući Brunu kako bi vidio koliko toga smije reći.

“Vjerujemo da ga je Vladimiru dala Angela Valko”, rekao je Bruno.

“Možda kako bi ga čuvao za Evangeline”, pridodao je Verlaine.

“Donijeli su ga meni u Ermitaž, a ja sam im pomogla identificirati ga kao jedno od nestalih Fabergéovih jaja”, rekla je Vera.

“Sada mi je jasno zašto ste ovdje”, rekla je Nadia držeći jaje na dlanu.

“Prepoznajete ga?”

“Naravno. Godinama je bilo u posjedu mojih roditelja. Zajedno s jajetom koje vidite na mojem portretu.”

“Onda vam je sigurno jasno njegovo značenje?” upitao je Verlaine. Premda je znao

da se ne treba nadati čudu, nije mogao ne nadati se da će ih Nadia možda odvesti ravno do Evangeline.

“Možda”, odgovorila je tiho Nadia. Ustavši, otišla je do police prepune prašnjavim knjiga i s nje uzela album umotan u kožu. “Ali samo jaje nije toliko važno. Ono je samo posuda, neka vrsta vremenske kapsule, nešto što nosi vrijednost u sebi, čuva je za budućnost.”

Nježno je na stolu rastvorila stranice tako da budu sasvim vidljive. Bile su pune osušena cvijeća, a svaki je cvijet bio pričvršćen kvadratom voštana papira. Na nekim su stranicama bila i po tri ili četiri primjerka iste vrste cvijeta, dok se na drugima nalazila samo jedna latica. Nadia je stranice primaknula svjetiljci i boje su se izoštrile. Redovi su bili uredni i pomno poredani, kao da je položaj svakog cvijeta bio pažljivo razmatran prije nego što mu je dodijeljeno točno određeno mjesto. Bilo je ondje primjeraka perunike, đurđice, cijelih pupoljaka ruže, stisnutih kao šaka, te velik broj osjenčanih orhideja koje su se uvijale poput jezika. Bilo je i cvjetova koje Verlaine nije prepoznao, i to unatoč etiketama koje su ispod svakog primjerka bilježile njegovo ime na latinskome. Neke su latice bile krhke i prozirne poput moljčevih krila, a njihova uvela tkiva bila su blijeda i prašnjava. Bio je u iskušenju dodirnuti ih, no bili su toliko lijepi i krhki da se činilo da bi se mogli pretvoriti u prašinu kada bi na njih položio prst.

Cvjetovi su bili izvorni sadržaj ovoga albuma. Iznad njih se, međutim, pojavio drugi sloj, moderniji i manje živopisan, slučajniji od prethodnoga. Bilješke su bile zapisane izravno na stranice, između redaka prešanog cvijeća, neuredne škrabotine koje su se nakošenim rukopisom kotrljale pod čudnim kutovima. Na marginama su bile neuredno napisane matematičke formule te nehajno ispisane kemijske formule i simboli, kao da je album bio nadohvat ruke nekog znanstvenika tijekom pokusa u laboratoriju. U tim je bilješkama, koliko je Verlaine uspio vidjeti, bilo malo ili nimalo reda, a nizovi brojki često su prelazili s jedne stranice na drugu, pa čak i na sljedeću, bez ikakva obaziranja na rubove papira.

Nadia je prelistavala knjigu sve dok nije došla do istrgnute požutjele stranice preko koje su bile ispisane rečenice na francuskom jeziku. “Pročitajte ovo”, rekla je pružajući album Verlaineu.

I objasnismo Noi sve lijekove za bolesti njihove, zajedno sa svojstvima njihovim, kako bi biljkama zemaljskim liječiti mogao. A Noa je u knjigu upisao sve kako mu rekosmo o svakoj vrsti lijeka. I tako zlim dusima bi onemogućeno nanijeti štetu sinovima Noinim.

Sjedili su u tišini i razmatrali ove tajnovite riječi. Verlaine je osjećao kako im misli kreću u novom smjeru, kao da je netko sasjekao makiju u šumi i raskrčio im novi put koji im je omogućio da krenu naprijed.

Iznenada, Nadia je sklopila knjigu i podignula oblak prašine. “Ja sam dijete prosječnih ljudi”, rekla je suzivši oči, kao da ih izaziva da joj se suprotstave. “Ljudi

čiji su životi bili omotani nevjerojatnim događanjima. Moj se život tako pretvorio u sredstvo preko kojega su djelovale znatno veće sile, one koje je Vladimir nazivao silama povi- jesti, a ja jednostavno ljudskom glupošću. Moja je uloga u svemu tome bila malena, a gubici koje sam pretrpjela u širim se okvirima doimaju neznatnima. No ipak, duboko ih osjećam. Zbog Nefila sam izgubila sve. Mrzim ih čistom, dobro odmjerenom mržnjom žene koja je izgubila sve što voli.”

Nadia je ispila čaj i odložila šalicu na stol.

“Recite nam”, rekao je Bruno hvatajući Nadiju za ruku. Njegova je gesta bila prepuna nježnosti i strpljenja.

“Možda bi moj život krenuo sasvim drukčijim smjerom da nije bilo Angele, koja me uzela za asistenticu. Da nije bilo nje, ne bih upoznala Vladimira, čovjeka čija mi je ljubav promijenila život, a nikada ne bih doznala ni koliko su vitalnu ulogu moji roditelji imali na području angelologije.”

Verlaineu se u mislima ukazala zbirka krila Dimitrija Romanova.

“Jesu li bili povezani s Obitelji Romanov?” upitao je.

“Prije Revolucije, moji su roditelji radili u kućanstvu posljednjega ruskog cara Nikolaja II. i njegove supruge, carice Aleksandre. Moja je majka bila jedna od brojnih guvernanti carevih kćeri: Olge, Tatjane, Marije i Anastazije. U Rusiju je došla u dobi od osamnaest godina i upoznala mojeg oca, konjušara koji je skrbio o konjima careve vojne regimente pod nazivom Žuta oklopljena. Moji su se roditelji zaljubili i vjenčali. Živjeli su i radili u Carskom selu, kamo su Nikolaj i Aleksandra dolazili kako bi se povukli od razuzdanog života u palači u Sankt Peterburgu. Carska je obitelj više voljela živjeti tihim, obiteljskim životom, premda ispunjenim luksuzom kakav obični ljudi teško mogu zamisliti.

“Moja majka, koja je rođena i odrasla u Francuskoj, podučavala je velike vojvotkinje francuskom jeziku. Jedanput je ispričala kako je bila uz djevojčice tijekom upoznavanja s djecom nekoga visoko rangiranoga francuskog diplomata. Taj je susret bio neuobičajen, djeca, kraljeva i careva rijetko su se susretala s djecom diplomata, no kakvi god da su bili razlozi tog upoznavanja, moju su majku pozvali u blagovaonicu i rekli joj da ostane u blizini velikih vojvotkinja kako bi pažljivo pratila njihove jezične vještine i ponašanje. Majka je ostala u blizini i slušala kako djevojčice govore. Dojmila je se njihova gracioznost, no ono što je se još više dojmilo bila su blaga raspoređena po cijeloj prostoriji. Pozornost su joj osobito privukla uskršnja jaja optočena draguljima koja je carica svake godine dobivala na dar od svojeg supruga. Postavljena na izvornim lokacijama, presijavala su se na suncu, svako jedinstveno, ali i jednako raskošno kao i ostala. Tada nije mogla znati da će nekoliko godina poslije Nikolaj abdicirati, što će biti kraj njihovu životu u Carskom selu. Moja majka ni u najluđim snovima nije mogla pomisliti kako će neka od tih jaja završiti kod nje.”

Verlaine je kriomice pogledao Veru, pitajući se koliko je sve ovo šokira. Činilo se

kako bi caričina zbirka mogla poduprijeti njezine dvojbene teorije o uskršnjim jajima i kraljevskim rođenjima iz jajeta. No Verino je lice bilo bezizražajno, baš kao i prilikom njihova dolaska u Ermitaž nekoliko sati prije svitanja. Njezini su osjećaji bili skriveni duboko ispod znanstvenog stava i ekspertize.

Činilo se kako Nadia uopće ne zamjećuje njihove reakcije. Nastavila je, pogleda uprtoga u daljinu.

“Revolucija i ubojstvo carske Obitelji u selu Ekaterinburg 17. srpnja 1917. preokrenuli su naglavce svijet mojih roditelja. U kratkom razdoblju između careve abdikacije i Revolucije u listopadu i studenom 1917. carica se, znajući da su u opasnosti, odvažila sakriti svoja najvrednija blaga. Nakit je ostao s Obitelji do samoga kraja. Doista, kada je obitelj strijeljana, meci su se u njihova tijela zabili između dijamanata i bisera, no veća su blaga ipak ostala skrivena. Moji su roditelji bili jednostavni ljudi, vrijedni i odani Obitelji Romanov, a to su bile osobine koje je Aleksandra iznimno cijenila. Zato je carica mojim roditeljima povjerila podatke o mjestu gdje su ta blaga skrivena.”

“Ali palača u Carskom selu je opljačkana”, umiješala se Vera i prekinula Nadiju. “Revolucionari su konfiscirali carska blaga i prebacili ih u skladišta, gdje su fotografirana, katalogizirana, a zatim i prodana izvan Rusije kako bi se prikupio kapital.”

“U pravu ste, nažalost”, rekla je Nadia. “Moji roditelji nisu mogli zaštititi blaga u carskome posjedu pa su uzeli samo ono što su mogli ponijeti i napustili zemlju. Otišli su u Finsku, gdje su sve do Prvoga svjetskog rata bili u službi Rusa u egzilu. Ubrzo zatim nastanili su se u Parizu, gdje su nekoliko godina poslije otvorili antikvarijat Stara Rusija.”

“I ponijeli su sve ovo?” upitao je Verlaine prelazeći rukom preko gomile stvari koje su ih okruživale.

“Naravno da nisu”, odgovorila je Nadia. “Ovi su predmeti plod životnog prikupljanja. No moji su roditelji doista uspjeli prokrijumčariti određeni broj predmeta. Mnogo su riskirali čineći to.”

Verlaine je primio jaje optočeno draguljima koje ih je dovelo do Nadije. Pomislio je na igru sudbine: baš kao što je ovo jaje Nadijinim roditeljima otvorilo put prema novome životu, tako bi i njega moglo odvesti na put do Evangeline.

“Ovo je jaje financiralo život vaših roditelja u Francuskoj.”

“Da”, rekla je Nadia. “Jaje optočeno draguljima koje držite u ruci i ono emajlirano, izrezbareno ljubičasto jaje na portretu, samo su dva od osam jaja koja su moji roditelji 1917. iznijeli iz Rusije. Drugi su predmeti bili manje blistavi, ali nipošto manje vrijedni.” Nadia je rukom pokazala na album, a zatim ga uzela u svoje kvrgave ruke. “Moji su roditelji isprva vjerovali da je riječ o albumu s uspomenama. Takvi su albumi bili poprilično česta pojava koncem 19. stoljeća i početkom 20. Mlade bi djevojke prešale cvjetove koje bi primile u posebnim prigodama, osobito

cvijeće dobiveno od udvarača prije balova ili na Valentino-vo, te ih čuvale kao uspomenu. To je bilo moderno među pripadnicama viših slojeva. Četiri velike vojvotkinje to su cvijeće možda osobno prikupile. Neobična je to knjiga, a moji je roditelji nikada nisu sasvim shvatili. No jedno im je svakako bilo jasno: carici je bila iznimno važna. Zbog toga nikada nisu htjeli prodati taj album. Tijekom života moji su se roditelji domogli mnogih carskih predmeta, koje su zatim prodavali. Tako su pokrenuli posao i stekli dobru reputaciju. No majka nikada nije prodala jaja i album. Prije nego što je umrla dala mi je ovu knjigu." "Vaši roditelji možda nisu shvatili značenje ove knjige", rekla je Vera ledenim glasom, premda su joj oči iskrile od zanimanja. "No sigurno imate neke vlastite teorije o cvijeću."

Nadia je nakratko oklijevala razmatrajući koliko je opasno razotkriti im što zna.

"Nadia", rekao je Bruno blagim glasom, kao da se obraća djevojčici na portretu, a ne starici ispred sebe. "Evangeline je Verlaineu dala jaje s kočijom i kerubinom. Kći Angele Valko dovela nas je do vas."

"To sam i pretpostavila", rekla je Nadia, a u glasu joj se osjećala blaga sumnjičavost. "A to je i jedini razlog zašto ću vam pomoći da doznate značenje tog jajeta."

Svijet oko Evangeline zatvarao se dok je lebdeći dolazila k svi- jesti. Treptala je trudeći se identificirati čudne slike koje su je salijetale, no nije uspijevala dobiti išta više od gradacije svjetla: treperenje boja koje su se kretale iznad nje, bijelo bljeskanje s obiju strana, tama onkraj svega. Progutala je slinu i oštra joj se bol zabila u potiljak, vratila je natrag u stvarnost. Sjetila se uboda skalpelom. Sjetila se Godwina i trijumfalna izraza njegova lica dok je njezinom krvlju punio staklenu bočicu.

Motreći strop, pogledom je prelazila preko vrtloženja boje. Stroj je izbacivao projekciju - izgledao je poput mikroskopa - na suprotni kraj prostorije. Ispred tog kaleidoskopskog snopa stajao je Godwin, a blijeđa mu je koža upijala crvenu, grimiznu i modru nijansu. Na dnu projicirane slike pojavio se redak teksta. Evangeline je škiljila kako bi ga pročitala: *2009. Mitohondrijska DNK: Evangeline Cacciatore, 33 godine, majčinska linija Angele Valko/Gabrielle Lévi-Franche.*

Uhvativši njezin pogled, Godwin je rekao:

“Prije mnogo godina pregledao sam uzorke DNK tvoje majke. Pregledao sam i tvoju mitohondrijsku DNK, premda to zapravo nije bilo nužno: ženska linija savršeno se čuva u mitohondrijskoj DNK, što znači da ste ti, tvoja majka, baka, pa čak i prabaka mitohondrijski genski identične. Konceptualno gledajući, to je poprilično lijepo: svaka žena u svojem genskom kodu posjeduje DNK svojega najstarijeg ženskog pretka, a njezino tijelo taj kod prenosi dalje.”

Evangeline mu je htjela odgovoriti, no bilo joj je teško govoriti. Djelovanje sedativa koje je primala slabjelo je - mogla je pomicati prste i osjećala je bol na mjestu gdje ju je zasjekao skalpelom - no svejedno joj je svaka riječ bila istinski izazov.

“Nemoj se baš tako upinjati”, izjavio je Godwin, prilazeći joj bliže sve dok naposljetku nije zastao iznad nje. “Nema svrhe da išta kažeš. Ne zanima me baš ništa što bi mi htjela reći. To je jedna od stvari koje volim u ovom poslu: tijelo govori sve.”

Evangeline je stisnula usnice, prisilila svoj obamro jezik da oblikuje riječi i rekla:

“Moja ti je majka dopustila da uzimaš uzorke moje krvi. Zašto?”

“Ah, zanimaju te motivi. Mogu samo reći da mi je psihološka komponenta mojeg posla, razlozi zašto smo ti uzimali uzorke krvi, osjećaji tvoje majke dok smo te ispitivali, dok smo tebe - njezino jedino dijete - izlagali takvim pregledima, u najmanju ruku nezanimljiva. Moj je posao britva, oštrica koja odstranjuje nevažne slojeve ljudskoga postojanja. Osjećaji, emotivna privrženost, majčinska ljubav, sve to u mojem laboratoriju nema baš nikakva značenja. No budući da te zanimaju pitanja

koja započinju sa 'zašto', dopusti mi da ti pokažem nešto što bi te moglo fascinirati.

Godwin je otišao do projektor, a nakon zveckanja stakalaca - mijenjao je dijapozitive ispod leća - na stropu se pojavila nova fotografija.

"Ovo su vrlo neobrađene slike koje sam prije trideset godina dobio iz tvoje krvi, ali i krvi tvoje majke. Zadivljujuće je što uopće mogu raditi s takvim fotografijama s obzirom na to da su toliko neprecizne. Tehnologija je, dakako, promijenila sve." Godwin je prišao stolu i stao pokraj Evangeline. "Ne možeš vidjeti detalje, no kada bi mogla pobliže promotriti, uočila bi golemu razliku između svoje i majčine krvi. Tvoja majka nije bila ljudsko biće. Bila je dijete Percivala Grigorija i ljudske žene. Anđeoski su geni u njezinu slučaju bili recesivni, pa je uvijek ostavljala dojam da je ljudsko biće. Nalikovala je na oca, no njezin je izgled bio samo ljuska cjelovitoga anđeoskog organizma. To se može vidjeti i u njezinoj genskoj karti." Godwin se odmaknuo ustranu kako bi stao ispod druge slike. "Tvoju sam krv, međutim, odmah prepoznao kao nešto drukčije, a prepoznala ju je i tvoja majka. Nije imala nikakve veze s miješanom krvlju tvoje majke. Baš kao što nema nikakve veze ni s ljudskom krvlju tvoje bake Gabrielle."

"Ali rekao si da je moja krv istovjetna njihovoj", rekla je Evangeline škiljeći kako bi mogla vidjeti sliku.

"Tvoja mitohondrijska DNK je identična", rekao je Godwin. "No mene ne zanima tvoja mitohondrijska DNK. Ne, mene zanima gensko nasljeđe koje si primila od svojeg oca, a koje te čini onim što jesi." Evangeline je sklopila oči trudeći se shvatiti što Godwin podrazumijeva pod tim. Mogla je osjetiti Lucu kako pokraj nje hoda ispunjen neiscrpnom energijom. Učinio je sve što je bilo u njegovoj moći kako bi je udaljio od Nefila, zaštitio je, i zbog toga ga je uvijek smatrala čovjekom s izvanrednim moćima. No njezin je otac zapravo bio obično ljudsko biće s uobičajenim ljudskim karakteristikama. Godwin je sigurno pogriješio. Ono što je naslijedila od Luce nije se moglo mjeriti s njezinom krvlju.

La Vieille Russie, antikvarijat, Sankt Peterburg; Rusija

Brunu je sada još zabrinjavala samo Nadijina sklonost da je nostalgična sanjarenja o vlastitu životu odvrata od razotkrivanja njoj poznatih tajni. Naposljetku, bilo joj je osamdesetak godina, a udruženje je napustila toliko davno da su postojali dobri izgledi da je zaboravila informacije za kojima su najviše čeznuli. Pa kada je napokon ponovno otvorila album s namjerom da objasni njegov sadržaj, Bruno se usudio ponadati da će se njihov trud ipak isplatiti.

Dolazak Nadiji bio je očajnički potez. Čim ju je ugledao na onom filmu - njezino tiho, promišljeno držanje zasjenjeno blistavijom, prpošnjom osobnošću Angele Valko - pomislio je kako bi mogla posjedovati odlike savršenog svjedoka, osobe koja budno promatra i sluša, koja može napraviti odmak prema vlastitu iskustvu. Kao Vladimirova supruga, istodobno je bila i unutar i izvan svih aktivnosti, što joj je omogućavalo da promatra sve iz prikrajka. Sada je bilo najvažnije ispravno se ponašati. Verlaine je teško mogao prikriti nestrpljenje, dok se Vera i dalje držala hladno, ponašajući se kao da je Nadia samo nevažan igrač. Bruno je shvaćao Verlainea, no još nije bio siguran može li vjerovati Veri i stoga je pažljivo motrio svaki njezin potez. Njezina profesionalnost djelovala je ohrabrujuće, no najbolji agenti često su najdvoličniji. A postojao je i problem u vezi s time što bi sve Nadia zapravo mogla znati. Postojala je velika vjerojatnost da im neće moći reći ništa o Angelopolisu ili Evangelini. Bilo je nemoguće predvidjeti ishod.

Nadia je uprla prstom u unutrašnju stranu korica albuma. Ondje se nalazila bakrena pločica s natpisom čija su se slova poput cvjetnoga uzorka provlačila kroz patinu: Našem Prijatelju s ljubavlju, OTMA, Carsko selo.

“Vidite li ovo?” upitala je Nadia. “OTMA je bilo zajedničko ime četiriju velikih vojvotkinja Romanov: Olge, Tatjane, Marije i Anastazije, koje su sve odreda 1917. brutalno ubijene zajedno s carem i caricom. Po svemu sudeći, djevojčice su pisma i posvete najčešće potpisivale zajedničkim imenom, a dok je njihov brat Aleksej još bio malen, o svojim je sestrama govorio skupno - OTMA.” Listala je album i iz njega izvukla crno-bijelu fotografiju.

Brunu je zaprepastilo koliko su sve četiri djevojčice bile iznimno lijepe, krupnih,

izražajnih očiju, blijeda tena i kovrčave kose, odjevene u bijele lanene haljine. Kakav li je samo zločin bio ubiti tako prelijepa stvorenja.

“Svatko tko poznaje najosnovnije činjenice vezane za Romanove odmah će vam objasniti značenje kratice OTMA”, nastavila je Nadia prelazeći prstom preko bakrene pločice. “No shvatiti nadimak Naš Prijatelj malo je složenije.”

“Zašto je to složenije?” upitao je Verlaine.

Bruno je nakratko prijekorno pogledao Verlainea kao da mu govori: *smiri se i pusti tenu da govori*, a zatim se okrenuo prema Nadiji.

“Znate li tko je bio taj Naš Prijatelj?” nježno ju je upitao.

Nadia ih je oprezno promotrila i okrenula se prema Veri, koja je pažljivo proučavala album.

“Nije riječ o samo jednoj osobi. Carica Aleksandra tim se pojmom služila kada bi se obraćala svojim duhovnim savjetnicima. U pismima suprugu nikada nije navodila ime svojega gurua, nego bi ime zamaskirala kako bi izbjegla skandal. Aleksandra je pseudonim Naš Prijatelj prvi put upotrijebila za čovjeka po imenu Monsieur Philippe, koji je u njihov život ušao 1897. Bio je to francuski mistik i šarlatan koji je caricu dovodio u stanje transa. Aleksandra je bila žena sklona misticizmu i ezoteričkim vjеровanjima, tako da je Francuz ubrzo postao neka vrsta dvorskog svećenika.”

“Kao John Dee kraljici Elizabeti”, izjavila je Vera.

Bruno je nakratko pogledao Veru u oči, impresioniran. John Dee bio je opskuran angelolog koji je proveo jedno od prvih zabilježenih suđenja anđelima. Vera se Brunu počinjala sviđati.

“John Dee nije bio toliko duhovni savjetnik, koliko dvorski renesansni čovjek”, rekla je Nadia. “No kada smo već kod toga, angelologija ne može biti primjerenija, osobito kada čovjek zna koliko su ruska i engleska kraljevska obitelji bile povezane.”

“Carica je bila unuka engleske kraljice Viktorije i Alberta”, rekla je Vera. “Car Nikolaj s majčine je strane bio nećak engleskog kralja Georgea V. A Nikolajev je otac bio Aleksandar III. Romanov.”

“Baš tako”, uzvratila je Nadia. “Svi su ti ogranci carskoga obiteljskog stabla bili silno prožeti nefilskim utjecajem, a sva djeca tih Obitelji bila su Nefili rođenjem, izuzmemo li njih nekoliko koji su igrom gena imali ljudske osobine poput, primjerice, velikog vojvode Mihaela II. Njihovo su razmnožavanje s velikim zanimanjem pratili svi europski angelolozi s obzirom na to da su djeca tih Obitelji određivala smjer našeg rada, baš kao i tijekom povijesti. Priča o tome kako su Nikolaj i Aleksandra očajnički pokušavali dobiti sina svima je dobro poznata, a zapisana je i u svim povijesnim knjigama. Dobivali su samo kćeri, jednu za drugom, sve odreda prelijepa i inteligentna, no nevažna kad je bila riječ o nasljeđu: kćeri Romanovih nisu mogle postati regenti.” “Kao carska guvernanta Aleksandrinih kćeri, moja je majka imala uvid u skrivene slojeve carske Obitelji. Carica je bila

dojmljivo stvore- nje te je od samoga početka braka dominirala nad Nikolajem. Nikolaj je bio slab te je imao malena bijela, nimalo dojmljiva krila nalik na guščja, a Aleksandra je bila iznimno čistokrvna, poput svoje bake. Njezina ljubičasta krila bila su snažna i puna, raspona od tri metra; oči su joj bile duboko usađene i čelično plave, a volja neslomljiva. Aliks, kako ju je suprug zvao, bila je iznimno ponosna na svoje nasljeđe i darovitosti. Provodila je sate i sate dotjerujući si krila. Slobodno je vrijeme provodila podučavajući kćeri letenju u privatnim vrtovima njihova ladanjskog imanja na Krimu. Sve vam to govorim kako bih dočarala koliko je ta žena bila odlučna. Aleksandru ništa nije moglo zaustaviti u namjeri da rodi nasljednika.”

“A u sve je to bio upleten Naš prijatelj?” upitao je Bruno.

“Da, da tako kažem”, odgovorila je Nadia. “Ali ne onako kako vi to zamišljate. Monsieur Philippe carici je ponajprije bio privlačan zbog proročanstava vezanih za budućeg nasljednika. Koristio se molitvama i različitim oblicima hipnoze kako bi pridobio njezino povjerenje, a kada je zatrudnjela, rekao joj je da će roditi sina. Aleksandra je javno objavila trudnoću i otpustila sve dvorske liječnike. Cijela je Rusija bila u iščekivanju. Naposljetku se nikakvo dijete nije rodilo. O tome se šutjelo, no sluge i liječnici širili su glasine da je carica imala lažnu trudnoću: toliko je vjerovala M. Philippeu da joj je tijelo počelo pokazivati sve simptome normalne trudnoće.”

“No najveće se razočarenje dogodilo nakon nekoliko godina. U Aleksandrin je život ušao drugi sveti čovjek, vidjelac i mistik poput M. Philippea, sa svojim poznavanjem medicine, tinktura i ljekovitih napitaka. Taj je čovjek postao njihov najbliži savjetnik, njezin osobni liječnik, svećenik, čovjek od povjerenja. I njemu se u mnogim pismima obraćala kao Našem Prijatelju. Taj je čovjek naposljetku postao ozloglašen, poznat kao seljak koji je uništio veliku dinastiju Romanov i promijenio tijek povijesti 20. stoljeća.”

“Grigorij Rasputin”, izdahnula je Vera, a oči su joj se caklile od radosti prepoznavanja.

Nadia je okrenula prvu stranicu albuma preko koje su tintom bila ispisana ćiriliska slova.

“Možete li to pročitati?” upitao je Verlaine.

“Naravno”, odgovorila je Nadia. “Vaša je kolegica u pravu: to je ime Grigorija Rasputina.”

Bruno je uzeo album i pobliže ga promotrio.

“Ovaj je album pripadao Rasputinu?”

Nadia se slabašno nasmiješila, a Bruno je osjetio kako je njezin osmijeh dokaz da su im se osobni životni putovi sreli s razlogom.

“Rasputin je bio jedan od najintragantnijih ljudi u povijesti Rusije, a po mojemu osobnom mišljenju i najneshvaćeniji. Otac Grigorij bio je središnji lik onoga što

bismo danas mogli nazvati kultom. Oko sebe je stvorio krug sljedbenica, uglavnom iz visokih društvenih slojeva, koje su mu davale novac, seks, društveni položaj i političku moć u zamjenu za duhovno vodstvo. Rasputin je u Sankt Peterburg došao 1909. te je već 1911. imao neograničen pristup carici Aleksandri, a preko nje i caru Nikolaju i njihovoj djeci. Kružile su glasine da je zaveo caricu, da je s velikim vojvotkinjama igrao seksualne igrice, da je goleme količine državnoga novca trošio na vlastito zadovoljstvo te da je zapravo on vladao Rusijom tijekom ključnog razdoblja Prvoga svjetskog rata kada je car otišao zapovijedati vojskom. Sve su te optužbe bile neutemeljene, osim one da je imao utjecaj na državnu politiku. Aleksandra je vjerovala da je Rasputina poslao Bog. Kao takvome, dopuštala mu je da odabire ministre iz redova svojih prijatelja. Predano je punio vladu nesposobnjakovićima i ulizicama te tako zajamčio pad dinastije Romanov. Ruskome je narodu Rasputinov uspon na vlast bio misterij. Nazivali su ga čarobnjakom, hipnotizerom, demonom. Možda je i bio sve to, no ono što mu je doista dalo moć nije imalo nikakve veze s čarolijom ili hipnozom. Ono što cijela Moskva i Sankt Peterburg nisu znali bila je činjenica da je samo Otac Grigorij mogao spasiti prijestolonasljednika Alekseja od smrti od hemofilije.”

“Romanovi su otkrili da je Rasputin bio uspješan liječnik?” upitao je Bruno.

“Nije bio liječnik po naobrazbi”, odgovorila je Nadia. “Mnogo se nagađalo oko toga što je zapravo bila njegova specijalnost. Moć koju je imao nad Aleksejem sasvim je sigurno imala mnogo veze s medicinskim liječenjem. Početkom 20. stoljeća hemofilija je bila smrtonosni poremećaj. Riječ je o poremećaju krvnih žila koje nakon ozljede ne mogu zacijeliti pa hemofiličar može umrijeti i od najobičnije modrice. Aleksandra je bila genski prenositelj ‘bolesti krvarenja’, kako su tu bolest tada zvali, a naslijedila u je od bake, kraljice Viktorije. Tu bolest žene samo prenose, dok muškarci od nje obolijevaju. Viktorijini sinovi i unuci svi su se odreda osušili i poumirali poput ubrana cvijeća zbog nasljeđa koje im je preneseno. Carica je osjećala strahovitu grižnju savjesti zbog bolesti koju je prenijela svojem sinu. Znala je da je riječ o smrtonosnom poremećaju koji zahtijeva stalnu medicinsku skrb, no svejedno je vjerovala Rasputinu, koji nikada nije prošao medicinsku naobrazbu, i povjerala mu svojega sina.”

“Zašto?” upitao je Bruno.

“Odgovor počiva u srcu ovoga albuma”, odgovorila je Nadia. “Njegove su metode prelazile medicinske parametre. Dakako, većina te moći proizlazila je iz snage njegova karaktera.” Nadia se usredotočila. “Bio je mistik, sveti čovjek, lukav i manipulacijama vičan skorojević, no u središtu svega ipak je počivao nevjerojatan misterij ljudske prirode. Ništa što je činio nije bilo slučajno. Poslije, kada se sprijateljio s caricom, kada je shvatio da će imati apsolutnu moć nad svijetom bude li izliječio njezina sina, stvari su se promijenile. Vjerujem da je svojim formulama spasio Alekseja.”

Bruno je letimice pogledao album i vidio da ga je Nadia otvorila na stranici prepunoj brojki.

“Imam pristup svim datotekama o carskome blagu”, rekla je Vera. “No nikada nisam naišla ni na što prikazano o ovome albumu.”

“Nije baš opće poznato”, rekla je Nadia. “Ali nakon Revolucije 1917. utemeljen je odbor čija je zadaća bila provesti istragu o Rasputinovu životu, njegovu utjecaju na cara te o njegovu ubojstvu. Ispitali su ljude koji su ga poznavali, te od njegovih sljedbenika, šefova, prijatelja i neprijatelja dobili svjedočanstva iz prve ruke. Stvoren je dosje o Rasputinu. Taj je dosje nestao tijekom komunističke vladavine, a većina ljudi vjeruje da je spaljen zajedno s mnogim drugim dokumentima iz carskoga razdoblja.”

“Neki od mojih kolega smatraju kako je spaljivanje carskih dokumenata zločin protiv čovječnosti, jednako nečuven kao i Staljinove čistke”, izjavila je Vera.

Bruno je Veru prostrijelio pogledom, nadajući se kako nije od one vrste znanstvenika koji smatraju da su povijesni dokumenti važniji od živih ljudskih bića. Zbog takvih je stvari Bruno bio alergičan na akademski dio angelologije.

“Onda bi možda vaše kolege angelologe umirilo kada bi doznali da je Rasputinov dosje sačuvan”, izjavila je Nadia odsječnim glasom. Bilo je jasno da joj uopće nije draga ta ideja o papirima koji su važniji od ljudi. “Kada sam osamdesetih godina radila u sovjetskim arhivima, otkrila sam taj dosje u prostoriji prepunoj dosjea sa zapisnicima o raznim prisluškivanjima i nadzorima. Bilo je to nedugo nakon smrti Angele Valko. Vladimir se preselio u New York, a ja ovamo u Sankt Peterburg, koji se tada još zvao Lenjingrad, gdje su ograničenja s kojima sam se tada susretala bila melem za rane dobivene tijekom rada u Parizu. Uzela sam taj dosje, kopirala ga u cijelosti i dala kopiju prijatelju koji ju je prokrijumčario u Francusku. Sotheby's je 1996. prodao dosje na aukciji u Parizu, a kupio ga je neki ruski povjesničar. Originalni dosje sada je u rukama tog čovjeka, koji je javno objavio njegov sadržaj te čak otišao toliko daleko da je pokrenuo istraživačku televizijsku emisiju o Rasputinovu životu.”

“Niste pomišljali da bi taj dosje mogao biti važan za naš rad?” upitao je Bruno, pitajući se koliko je Nadia zapravo bila odana udruženju.

“U tom sam trenutku raskrstila s angelologijom”, odgovorila je Nadia. “Morate me shvatiti. Nisam htjela imati nikakva posla s mrtvim ruskim mistikom. Nakon Staljinova dolaska na vlast teško biste u Moskvi ili Lenjingradu pronašli ikoga tko bi pristao govoriti o Rasputinu ili caru. No moji su razlozi bili mnogo osobniji od ogorčenja prema povijesti. Upravo su Rasputin i njegov album doveli u opasnost Angelu Valko. Moć tog čovjeka bila je prevelika čak i iz groba: još i dan-danas strahujem što bi se moglo dogoditi zbog ovog albuma.”

“Mislite da je Rasputin kriv za smrt Angele Valko?” upitao je Verlaine s nevjericom.

“Nakon smrti moje majke, koja mi je oporučno ostavila jaja i ovaj album, pokazala sam Vladimiru stranice s cvijećem te mu skrenula pozornost na Rasputinovo ime. Znao je da je u pitanju nešto izvanredno pa smo album odnijeli Angeli. Ona je bila uvjerena kako je album iznenađujuća poveznica između drevnih i modernih metoda borbe protiv Nefila, pronađena u 20. stoljeću. U mojoj je nazočnosti, jer zapravo sam osobno prevodila Rasputinove zapise, knjigu opisala kao zbirku medicinskih recepata. Bila je uvjerena da sadrži najvredniju i najopasniju zbirku kemijskih pripravaka, formula iz drevnih vremena. Tvari koje mogu biti otrov, ali i lijek, ovisno o pristupu.”

“Je li Angela u knjigu umetnula ulomak o Noi?” upitala je Vera, koja je škiljila dok je izvlačila stranicu iz knjige.

“Upravo tako”, odgovorila je Nadia i uzela papir iz Verinih ruku te počela čitati: *I objasnismo Noi sve lijekove za bolesti njihove, zajedno sa svojstvima njihovim, kako bi biljkama zemaljskim liječiti mogao. I tako zlim dusima bi onemogućeno nanijeti štetu sinovima Noinim.*

Bruno nije mogao vjerovati vlastitim ušima. *Zar je Angela Valko doista knjigu prepunu prešanoga cvijeća protumačila na takav način?* Slavni ulomak o Danu Velikog Oprosta bio je jedna od velikih zagonetki vezanih za Nou i Potop. Taj je ulomak tvrdio da postoji ljekoviti pripravak koji može ubiti Nefile te da je Noa stvorio i upotrebljavao taj pripravak, no svaki student prve godine angelologije dobro zna da su Nefili preživjeli Potop te se nakon njega nastavili razmnožavati u svijetu.”

“Je li Angela vjerovala da je Rasputin pokušavao ubiti Nefile?” “Angela, Vladimir i ja nagađali smo o njegovim motivima, no nitko sa sigurnošću ne zna zašto je to činio. Vladimir je vjerovao kako je i sam potekao iz Obitelji Nefila te da mu je zato Aleksandra toliko vjerovala. Ime Grigorij poprilično je često, a često se upotrebljava i njegova skraćena inačica Griša - među Rusima je to popularno ime. No bilo je dokaza da je Rasputinova majka imala mrvicu nefilske krvi te da je svojem sinu nadjenula ime Grigorij u čast velike Obitelji Grigorij, koja je u 19. stoljeću bila poznata diljem Europe. Uzme li se u obzir Rasputinova fizička snaga, hipnotička moć njegovih modrih očiju, kao i nadaleko poznata seksualna dominacija nad sljedbenica- ma, sve upućuje na njegovo nefilsko podrijetlo, premda je tu teoriju teško potkrijepiti budući da je potekao iz seljačke Obitelji. Čak mu je i nadimak imao vulgarno značenje na ruskom jeziku. To se caru nije sviđalo do te mjere da je službeno prezime Oca Grigorija promijenio u Novi, odnosno onaj koji se tek pojavio.”

“No čak i ako je Rasputin pokušao pripremiti taj navodno djelotvorni ljekoviti pripravak, nije uspio u tome”, rekao je Bruno. “Nefili su još živi.”

“U pravu ste”, odgovorila je Nadia. “Kakve god da su bile njegove namjere ili sposobnosti, on u tome nije uspio. Baš kao ni Angela. No vi biste, s ovim albumom, možda mogli.”

Vera je ustala i, uzimajući album u ruke, rekla:

“Tijekom prve godine u udruženju pokušavala sam raditi s ruskim angelolozima. Bilo je to jednostavno nemoguće. Oni su teritorijalna skupina, sumnjičavi prema novim metodama i nimalo skloni istraživanjima koja se ne podudaraju s njihovima. Zato sam se obratila jedinoj osobi za koju sam znala da će mi pomoći, starom obiteljskom prijatelju, doktoru Hristi Azovu, angelologu koji živi na obali Crnog mora u Bugarskoj. Dok sam još bila djevojčica, Rusima je bilo dopušteno putovati na obalu Crnog mora, tako da je moja obitelj ondje ljetovala. Azov me je podupirao na počecima mojeg rada. Sjajan je to čovjek, a njegova istraživanja poprilično zaprepašćujuća.”

“Misliš da bi Azov volio pogledati ovo?” upitao je Bruno, a još dok je izgovarao pitanje, bilo mu je jasno da je Vera dva koraka ispred njega.

“Naravno”, odgovorila je Vera. “Usprkos velikoj udaljenosti, s Azovom sam održavala bliske kontakte posljednjih nekoliko godina. Davao mi je savjete na svim područjima mojeg rada. Sigurna sam da mogu odmah dogovoriti susret s njim.” Pogledala je na svoj ručni sat. “Vrijeme je objeda. Pođem li sada, do večeri bih već mogla biti ondje.” “Javi se čim doznaš nešto što bi nam moglo pomoći”, zamolio je Bruno.

“Naravno”, odgovorila je Vera i obojicu ih poljubila u znak pozdrava. Tako se graciozno snašla u ovoj situaciji da joj se Bruno jednostavno morao diviti. Kada bi se samo on mogao izvući tako vješto. S albumom, u rukama, pogledala je Nadiju:

“Sigurna sam da ga ne želite izgubiti iz vida, no Azov nam ne može pomoći ako ga osobno ne pregleda.”

“Onda mu ga morate odnijeti”, rekla je Nadia oklijevajući. “No morate biti iznimno oprezni. Taj je album skriven već godinama. Doznaju li Grigoriji da je kod vas, htjet će ga za sebe. Ä uvjerenam sam da znate što su sve sposobni učiniti kako bi se domogli onoga što žele.”

Vera je na trenutak djelovala zabrinuto, a onda je, ugledavši torbu u uglu, ugurala album u nju. Kimnuvši glavom, uputila se kroz labirint Nadijina stana. Nekoliko trenutaka poslije Bruno ju je kroz prašnjavi izlog vidio kako žurno hoda ulicom dok joj plava kosa leprša prepuna podnevnoga sunca.

Verlaine je primio udarac i prije nego što je do kraja kročio na ulicu. Svijet kao da se zaljuljao i nagnuo: svom je težinom pao na kameni pločnik i zakotrljao se iščekujući drugi udarac metalnom pločicom na vrhu kožnate cipele. Topla gusta tekućina kapala mu je preko čela u oči. Trepnuo je kako bi razbistrio vid. Bio je zaslijepljen krvlju.

U nekoliko sekunda koje je proveo ležeći na pločniku povezo je činjenice vezane uz zasedu: automobil koji su uočili u blizini Neve sigurno ih je slijedio. Stvorenja su čekala ispred antikvarijata i pripremala se napasti ih čim Bruno i on izađu iz Nadijina stana. Sve je bilo planirano i savršeno provedeno u djelo.

Otirući oči rukavom jakne, vidio je da ondje nije jedan, nego dvojica Nefila. Dok je pogledom prelazio s jednoga na drugog, shvatio je da su savršeno isti, od bujnih plavih uvojaka do talijanskih kožnatih cipela. Blizanci su mu se doimali jezivo poznatima. Prepoznao ih je po građi, crtama lica, pa čak i načinu odijevanja. No bilo je nemoguće da ih je vidio u Parizu. Ovi su momci bili sasvim izvan svojega prirodnog okruženja. Nefili iznimno rijetko obavljaju vlastite prljave poslove. Tijekom svih godina svojega lovačkog iskustva Verlaine ih je susreo samo nekoliko puta. Skočio je na noge i, ciljajući solarni pleksus, udario sebi najbližeg blizanca. Premda se sva anđeoska bića međusobno razlikuju po snazi i bojama, jedno im je zajedničko: pluća su im najslabija točka. Osjetio je kako mu cipela udara u metu, ali bez ikakva efekta. Njegova meta - sigurno je to bio jedan od Grigorija, shvatio je, jer ni jedna obitelj nije bila poput njih - samo se smiješila, kao da mu Verlaine nije baš nikakva opasnost. Bruno se borio s drugim blizancem, no biće ga je bacilo na tlo. Verlaine se dlanovima pljeskao po jakni kako bi osjetio je li jaje još ondje. Za sada je barem još bilo na sigurnom.

Odmah zatim, poput treptaja svjetla, krajičkom oka ugledao je Eno. Istupila je iz sjene. Koža joj je na suncu kasnog poslijepodneva bila prozirna. Krila su joj bila skrivena ispod ogrtača od samurovine, no znao je da bi rastvorena krila svojim rasponom pokrila cijelu širinu ulice.

Vrijeme kao da se zaustavilo dok je Eno hladnokrvno prilazila Verlainu i udarila ga u trbuh. Pokušao je ostati na nogama, no ona ga je odgurnula na tlo, pretražila mu džepove pa iz jednoga od njih izvadila pušku te je prezirno pogledala i odbacila ustranu. Zastala je i još mu jedanput pregledala jaknu. Verlaine je znao da je pronašla jaje i prije nego što ga je izvadila iz džepa jakne. Pokušao je oteti joj ga iz ruke, no ona dvojica nisu mu dopuštala da ustane. Bruno je skočio na noge i puškom zapucao u Eno, koja se okrenula na petama i potrčala. Blizanci su tada

uskočili u automobil i iščeznuli jednako brzo kao što su ih napali.

“Hajde”, rekao je Bruno otirući rukama odjeću. “Slijedit ćemo ih.”

“Bilo bi pametnije da se razdvojimo”, rekao je Verlaine prateći pogledom Eno.

Bruno ga je zabrinuto promotrio.

“Misliš da možeš izaći na kraj s njom?”

“Ubrzo ćemo doznati.” Verlainea je obuzela kratkotrajna sumnja. Bruno ga je noć prije upozorio kako je napad na nju bez ičije potpore ravan samoubojstvu. Ali ona je stvorenje koje bi svaki angelolog poželio uhvatiti. Bit će najveći ulov njegova života ili će ga ubiti.

“Dobro, idemo onda”, rekao je Bruno. “Prati je s male udaljenosti. Znat će da je slijediš, ali to nije važno. Važno je održavati pritisak. Ja ću za automobilom. U jednom ćeš se trenutku sigurno suočiti s Eno.”

Verlaine je podignuo svoju pušku s tla, ugurao je u džep i potrčao znajući da će je morati sustići, stjerati u kut, ošamutiti puškom i svezati je koristeći se umijećima kojima ga je Bruno naučio tijekom godina. Verlaine je to učinio već bezbroj puta, prvo s Golobiuma, pa Gibborima, a naposljetku i s Nefilima. Znao je kako uskladiti korak s tim stvorenjima, kako izaći pred njih u pravom trenutku te kako ih ispravnim potezima zarobiti. No još nikad nije imao užitak hvatanja bića kao što je Eno.

Skrenula je na Nevski Prospekt, prostranu ulicu obrubljenu buticima i galerijama, te se sagnula i ušla u trgovinu čiji je ulašteni izlog bio prepun kožnatih putnih torbi, torbica i šalova. Zastavši ispred ulaznih vrata, zapitao se treba li uopće ulaziti ili da je čeka ispred trgovine. Ni jedna opcija nije mu se doimala ispravnom. Znala je da je slijedi. Uđe li unutra, ona će pobjeći. Ostane li ispred trgovine, mogla bi pronaći neki drugi izlaz. Verlaine je prišao izlogu i škiljeći se zagledao kroza staklo. Trgovina je bila puna lijepih, dobro odjevenih žena. Eno je stajala ispred staklene police s novčanicima i modnim dodacima. Biralala je broj na mobitelu te ga zatim prinijela uhu. Cijelo je vrijeme proučavala uzorak na svilenome bijelom šalu s crnim točkama koji je svezala oko vrata, a koji je savršeno pristajao uz njezinu bijelu beretku i crni ogrtač. Nekoliko minuta poslije sklopila je telefon, ubacila ga u torbicu, platila šal i ponovno izašla na ulicu. Verlaine se sakrio i gledao je kako odlazi.

Čak i ako je Eno uočila Verlainea, to nimalo nije utjecalo na njezino ponašanje. S avenije Nevski Prospekt sve se bržim korakom uputila prema Nevi. Verlaine je ubrzao korak, a njegova odlučnost da je uhvati bila je sve veća iz sekunde u sekundu. Njezine visoke potpetice činile su ju još većom među običnim ljudskim bićima koja su je okruživala. Hodao je sve brže i brže sve dok naposljetku nije potrčao, a ledeni mu vjetar počeo puhati kroz kosu. Nije bilo upitno hoće li je moći uhvatiti - bio je odlučan uhvatiti je bez obzira na sve. Pitanje je zapravo bilo koliko je

daleko spremna otići kako bi mu umaknula. Ako je išta znao o Emimima, onda je to bila činjenica da će Eno nastaviti hodati unedogled.

Dok ju je slijedio, nešto u njemu kao da se pomaknulo. Samoga sebe vidio je s odmakom, kao da je izvan cijelog prizora te se promatra iz ptičje perspektive, visoko iznad grada: vidi čovjeka u žutoj sportskoj jakni umrljanoj krvlju kako se probija kroz gužvu na mostu, izbjegava automobile dok prelazi ulicu kod Ermitaža.

Verlaine je nakratko pogledao zdanje Zimske palače, koja se ponovno uzdizala ispred njega. Zgrade su se sada na poslijepodnevnom suncu doimale još impozantnijima nego kada su tek stigli, nešto prije svitanja. Činilo mu se da je prošla cijela vječnost otkad je poljubio Verin obraz i pružio joj jaje, potpuno nesvjestan da je ono mnogo više od smiješno urešene kutijice. Pitao se je li Vera na putu do Azova. Pitao se i vodi li ga ovaj zamršeni put prema Evangelini.

Kada je Eno skrenula prema ulici uokvirenoj stablima, Verlaine je shvatio da mu se pružila prilika. Premda labirint drevnih prolaza iza Zimske palače nije bio onoliko skrovit koliko bi volio - nije to bila nikakva mračna uličica, ni zatvoreno dvorište, ni napuštena cijev podzemne željeznice - ipak je znao da će i to biti dovoljno. Nije imao previše vremena da izvede svoj potez. Ako ju je htio ščepati, morao je to učiniti odmah.

Kao da je osjetila njegove namjere, Eno je još više ubrzala korak. Uskladio se s njezinim ritmom, sustizao je straga dok mu je cijelo tijelo drhtalo od iščekivanja. Nakon svih tih godina proganjanja i hvatanja anđela, to ga je i dalje istodobno veselilo i užasavalo. Dojam koji je Eno na njega ostavljala - mješavina straha i nevjerice zbog koje je osjećao nervozu i tjeskobu - podsjećao ga je na ono što je osjećao kad je prije mnogo godina lovio svojega prvog anđela. Prilazio joj je sve bliže i bliže sve dok se nije našao opasno, nesmotreno blizu nje, toliko blizu da je mogao osjetiti njezin gust miris – mošusni miris tipičan za njezinu vrstu. Verlaineu su taj miris bili opisali kao zavodljiv, no njemu je to bio zadah truleži, raspadanja, miris svojstven stvorenjima nižima od Nefila, čiji je miris bio mnogo profinjeniji. Osjetio je kako se zrak između njih ledi, a on je postajao sve napetiji, obuzet tolikom bliskošću. Blijeda joj je koža svjetlucala; crte njezina lica bile su oštre, orlovske. Kada ga je nakratko pogledala preko ramena, vidio je da su joj oči poput jantara, zlatnije od svega što se moglo vidjeti u prirodnome svijetu. Crte lica što su ih slikari pripisivali anđelima još od renesanse pa nadalje bile su urezane na njezinu licu: imala je krupne simetrične oči, visoko čelo, visoke jagodične kosti, sve one odlike koje su postale ključna obilježja anđeoske ljepote. Nije bila nikakva zagonetka zašto ona žrtva s početka 20. stoljeća nije odoljela njezinim čarima. Eno je bila očaravajuća.

Dok su skretali iza ugla, Eno je zastala i okrenula se prema Verlaineu. Njezine zlatne oči počivale su na njegovima, izazivale ga da joj priđe bliže. Tanahna bijela membrana spustila joj se preko očiju i stvorila mliječnu zaštitu, pa su joj oči bile

poput reptilskih. Trepnula je i tanki sloj se povukao. Na jedan kratki, zastrašujući trenutak osjetio je da će ga poljubiti. Cijelim mu je tijelom prošla električna drhtavica, nešto poput pristanka koji Verlaine nije htio priznati samome sebi, i spoznaja ga je pogodila ravno u grudi: Eno je bila jedno od najstrašnijih, najzavodljivijih bića koje je ikada vidio.

Morao ju je pogoditi dovoljno jako da je ošamuti kako bi joj stavio lisičine oko vrata. Opipao je stražnji džep kako bi se uvjerio da su lisičine još ondje gdje ih je uvijek nosio - bile su plosnate, fleksibilne i smotane na veličinu kovanice - a zatim ju je ščepao za ruku, odgurnuo unatrag i udarcem joj izmaknuo nogu. Pala je na nogostup, udarila o kamen pločnika, a torba je pala pokraj nje. Verlaine ju je dohvatio i bacio je dalje od Eno, kojoj je koljenom nasjeo na prsa, prikovavši uz tlo. Izbio joj je zrak iz pluća - mogao je čuti kako se bori da dođe do daha. Bilo je gotovo nemoguće da u ovom položaju raširi krila i napadne ga. Verlaine joj je jednom rukom držao zapešća, a drugom iz džepa vadio ogrlicu kojom će je svezati. No dok joj je vezao metal oko vrata, odgurnula ga je s takvom lakoćom da se činilo kako izvodi mađioničarski trik.

Eno se izvila ispod njega i skočila na noge, a osmijeh je ledene crte njezina lica preoblikovao u blistavu botticellijevsku ljepotu.

“Moraš biti bolji od toga.”

Verlaine je ponovno nasrnuo na nju i zadao joj udarac u trbuh. Ona mu je uzvratila tako da mu je noktima prešla preko lica, iz- bivši mu noge i tlo pod njima. U tom maglovitom trenutku pao je na pločnik. A nakon samo nekoliko sekunda začuo je oštar zvuk potpetica Enoinih čizmica na kamenom nogostupu dok je bježala.

Skočio je na noge i potrčao za njom. Bila je brza, no Verlaine je s njom išao u korak sve dok nije rastvorila krila. Caklila su se, vibrirala energijom oko njezina tijela. Podigla se s tla i poletjela iznad ulica, svake sekunde postajući sve brža.

Verlaine se osvrnuo oko sebe tražeći nešto što bi mu moglo pomoći uhvatiti je. U blizini je bio parkiran zahrđao motocikl marke Zid s kojeg su visjele žice. Motocikl se uvelike razlikovao od njegova Ducatija, no u samo nekoliko sekunda uspio je spojiti otpuštene žice, prebaciti nogu preko kožnatog sjedala i pojuriti za Eno. Čvrsto se držao za upravljač dok je ulicama vrludao natrag do prostrane avenije. Pokušao je orijentirati se te je pretpostavio da vozi u smjeru zapada, prema Nevi. Minaret se uzdizao na pozadini grimiznog neba ispred njega.

Vjetar mu je udarao u lice, zadavao bolne udarce u ranu iznad oka. Tup, probadajući bol razlijevao mu se lubanjom. Krv na posjekotini počela se zgušnjavati. Kada je okrenuo glavu, osjetio je kako se rana ponovno otvara i iz nje počinje kapati nova, topla krv.

Iznenada je ispred sebe ugledao Nefile. Njihov je automobil jurio uz Nevu, a slijedio ga je otrcani taksi s Brunom na stražnjem sjedalu. Verlaine je skrenuo prema

njima, pojurio za oba automobila te mahnuo Brunu. Budući da mu on nije uzvraćao, odustao je i skrenuo u pokrajnju ulicu. Ako je dobro izračunao Enoinu putanju i bude li održao ravnotežu između brzine i upravljanja vozilom, možda bi joj mogao presjeći put. S Brunom, koji će joj doći straga, mogli bi je uhvatiti s dvije strane. Iz prve je ruke doznao da čak ni dvojica angelologa nisu dorasla Eno, no nisu imali previše izbora: morali su se domoći jajeta, a što je najvažnije, Eno im je bila potrebna kako bi pronašli Evangeline.

Verlaineovu je pozornost tada privukla buka. Okrenuo se i iza sebe ugledao skupinu motorista koji su vozili u formaciji. Kada je ponovno pogledao ispred sebe, vidio je Brunu koji mu je mahnuo iz taksija. Motoristi su protutnjili pokraj njega usporedno s Eno, vozili se amo-tamo, zalijetali se i nasrtali kao ose.

Kada je automobil skrenuo uz rub pločnika i zaustavio se uz škripu, taksu je učinio isto. Verlaine je zaustavio motocikl i odbacio ga ustranu.

Bruno je iz taksija iskočio s puškom u ruci.

“U pravom trenutku”, rekao je, odmjerio Verlainea i tiho zazviždao. Verlaine je sigurno izgledao jednako loše kao što se i osjećao. Sigurno je prepun modrica, a glava mu je izgrebena poput nogometne lopte. Dok je koračao prema Brunu, postao je svjestan kako je zbog udarca u glavu pomalo nesiguran na nogama.

Dok se taksu udaljavao, skupina ruskih angelologa sjahala je sa svojih motocikala i prišla Brunu i Verlaineu. Nikada još nije susreo svoje ruske kolege, no podosta se naslušao o njima, uglavnom šala o njihovu ležernom posezanju za teškom artiljerijom. Nosili su crne rukavice i kožom presvučene čelične kacige sa zakovicama i srebrnim anđeoskim krilima na objema stranama. Bilo je tu devet ruskih lovaca na anđele, što je značilo da se na okupu našlo jedanaest angelologa. U normalnim bi okolnostima taj broj bio i više nego dovoljan. No bilo je sasvim jasno da susret s Eno nije uobičajen lov te da Eno i blizanci nisu prosječne mete. Osjećao se sretnim što se izvukao samo s udarcem u glavu.

Baš kada se Verlaineu počela vraćati vjera da će uspjeti izaći na kraj sa situacijom, novo je stvorenje iskočilo iz onog automobila. Bio je to jedan od Raiphima, fanatičnih sljedbenika anđela prikovanih za zemlju, tipičnih za Rusiju. Iz leksikona o anđelima Verlaine je znao kako su Raiphimi čudovišta nalik na Feniksa koja neprestano ustaju iz vlastite smrti. Bili su poznati kao “mrtvacu” zbog bljedoružičastih očiju i sposobnosti da se vrate natrag u svoja tijela. Još nikada ni jednoga nije vidio izbliza. Djelovali su poput utvara zbog blijede beskrvne kože koja je bila bijela i suha kao kreda.

Promatrajući kako oštra krila grotesknog bića sijeku zrak poput ogoljenih grana, Verlaine je samo trepnuo i već su se otvorila i druga vrata automobila te je izašao još jedan Raiphim. Jedan od ruskih lovaca potrčao je prema prvom biću, naciljao i zapucao ciljajući mu prsa. Drugi ga je lovac omamio s leđa. Stvorenje se sručilo na nogostup i počelo se boriti za dah. Treći je lovac jurnuo prema biću koje je ležalo na

tlu, svezavši mu oko vrata ogrlicu.

“Oprezno”, povikao je Bruno. “Ako ih ubijete, postaju još podmukliji i jači.”

Krajičkom oka, Verlaine je vidio da su ruski lovci okružili drugog Raiphima. Lovac je jurnuo na njega i šćepao ga za jedno od krila nalik na ogoljenu granu. Stvorenje se počelo otimati te je palo unatrag, a krila su mu sve brže i brže šibala zrak oko sebe. U frenetičnom je mahanju zasjekao ogoljeni komad kože koji je provirivao ispod lovčeve kacige. Lovac je opsovao i pao na tlo, uhvativši se rukom u crnoj rukavici za ključnu kost kako bi zaštitio ranu. Biće je osjetilo da je nastupio trenutak slabosti pa je krenulo naprijed, a baš kada je htjelo nasrnuti na lovca, između njih se umiješao Verlaine kako bi ga obuzdao. Čudovište je udarilo Verlainea i otvorilo mu novu ranu, od koje su mu se usta napunila svježom krvlju. Pljunuo je pokušavajući isprati krv, no krvarenje je bilo obilno. Stvorenje se sada sručilo na njega, no jedan od ruskih lovaca omotao mu je ogrlicu oko vrata. Kada se kopča zakopčala, anđeo je pao na tlo, preko svojih krila.

Blizanci su stajali nasred ceste i sve promatrali s ledenom ležernošću. Bili su identične kopije Percivala Grigorija - ali ne ostarjelog Percivala kojeg je Verlaine susreo prije deset godina u New Yorku, nego mladoga i zdravog Percivala s filma Angele Valko. Zbunjeno ih je promatrao pitajući se tko su oni i kako to da o njima nema baš nikakva zapisa. Prema Bruninu mišljenju - a isto su mislili i svi lovci koji su se oslanjali na dosjee i profile anđela - ako stvorenje ne postoji u dosjeima, onda jednostavno ne postoji i točka.

Tko god da su ovi Nefili, Eno je u njihovoj službi. Raširenih je krila istupila i stala ispred njih kako bi ih zaštitila. Blizanci su joj dopustili da ih zakrili, držeći se podalje i sa sve većim strahom promatrajući lovce na anđele.

“Nešto traže”, izjavio je Bruno prelazeći pogledom preko gomile.

Verlaine je bacio pogled preko trga nadajući se kako će ondje ugledati rezervnu jedinicu angelologa spremnu za borbu. Bili su u samom središtu Sankt Peterburga, nasuprot Ermitažu, što je sve činilo složenijim. Svakoga se trenutka ovdje trebala pojaviti policija, a Verlaine nije bio odviše siguran hoće li stražari reda biti prijateljski raspoloženi. Nebo se u pozadini počelo ružičasto žariti u sumraku, postajati tamno, kao zastrto dimom. Oko trga su se počela paliti svjetla, bacati bijelu, jezivu Svjetlost preko Zimske palače, čiji je blijedi kamen nalikovao na otopljenu bijelu čokoladu.

Bruno je bio u pravu: Eno je nešto tražila. Otirući krv s obraza i čela, pokušavao je predvidjeti njezin sljedeći potez. Ako je čekala dolazak još jednog Emima, bit će gotovo nemoguće boriti se protiv njih.

Verlaine je pogledom potražio Brunine oči kako bi vidio shvaća li i on koliko je situacija delikatna. Žele li imati ikakvu nadu u to da će Evangeline pronaći živu, moraju se oprezno domoći Eno a da je pritom ne ubiju. Prilazili su joj zajedno, svaki s jedne strane, a Verlaine je na nju usmjerio svu svoju pozornost.

“Uspiješ li se dočepati jajeta”, rekao je Bruno ohrabrujući ga, “sjedni na motor i bježi odavde. Ne zadržavaj se da bi mi pomogao i ne osvrći se.”

Dajući ostalim lovcima znak da ga slijede, Bruno se nastavio približavati, omogućivši tako Verlaineu da priđe još bliže. Eno nije uzimala. Verlaine je munjevito ispružio ruku kako bi se domogao jajeta, pretpostavljajući kako se nalazi u džepu njezina ogrtača. I posrećilo mu se. Dohvatio ga je osjećajući njegovu hladnu težinu u šaci te se uputio natrag prema motociklu. Baš kad je prebacio nogu preko sjedala motocikla, iznad sebe je osjetio hladnu sjenku, ledeni osjećaj koji mu je prodro kroz odjeću i zavukao mu se u kosti. Iznenada, brza poput ljutice koja napada svoj plijen, Eno ga je oborila na tlo. Zastenjao je i izvukao pušku iz pojasa, naciljao joj prsa te - premda je bila u pokretu, a on nije bio siguran hoće li pogoditi metu - povukao okidač. Udar elektriciteta izbio mu je pušku iz ruku, oduzeo mu svaku nadu da ponovno pokuša pucati, no iz jačine električnoga pražnjenja znao je da i neće morati ponovno pucati.

Ošamutio ju je. Rukama je prekrila grudi i stenjala od bola. Ženski lovac na anđele - Verlaine je po njezinoj vještini zaključio da pripada elitnoj postrojbi - dobacila mu je ogrlicu. Verlaine je rastvorio ogrlicu i krenuo prema Enoinu vratu. Bio je obučen djelovati brzo, zatočiti stvorenje dok je još omamljeno od električne puške te mu energičnom kretnjom zaključati ogrlicu oko vrata. Čim bi ogrlica bila na svojem mjestu, anđeo bi potonuo u stanje omamljene podčinjenosti, što bi angelolozima dopustilo da ga s lakoćom privedu. Verlaine se savršeno pridržavao propisanog postupka. No baš kada je krenuo zakopčati ogrlicu, Eno je ponovno napala. Izbila mu je zrak iz pluća, a on je pao. Ogrlica mu je kliznula iz ruku i sletjela na pločnik. Verlaine nije mogao disati. Bio je paraliziran.

Silovitim udarcem, Eno je Verlainea prikovala uz tlo te mu uz vrat pritisnula oštru visoku potpeticu kao da će ga probosti. Kleknula je iznad njega, položivši mu podlaktice na prsa, a dlanove iznad srca. Električni udar prošao mu je kroz tijelo, dok mu je uši ispunio tih, škrgutav zvuk. Nije prepoznao taj zvuk te je bilo nemoguće reći je li riječ o nečemu stvorenome u njegovu umu - metalni štropot užasa koji mu je zvonio u ušima - ili je Eno stvarala tu bizarnu glazbu koja je prolazila kroz njega. Premda je proučavao vibracije kojima se Nefili koriste kako bi ošamutili svoje žrtve - bila je to jedna od njihovih brojnih taktika kojima bi pomutili osjetila prije samog čina ubijanja

- Verlaine još nije čuo da anđeli Emim raspolažu takvim moćima.

Verlaine se otimao, osjećao je kako ga obuzimaju njezina krila dok mu je sve žešće rukama pritiskala prsa. Osjećao je oštar vibrirajući puls koji je nadjačavao otkucaje njegova srca. Vidio je kako izgledaju žrtve električnih napada anđela. Tijela su im bila spaljena, svedena na crni pepeo, toliko sagorjela da su nalikovala na debla izgorjela u šumskome požaru. Zapljusnuo ga je val straha i panike. Eno će ga ubiti.

Vrućina mu je zapljuskivala kožu kao da je upao u kotao pun ki- pućeg ulja. Možda je i vrištao - u ušima je čuo vlastiti glas - no nije mogao razabrati čini li to doista. Negdje u daljini čuli su se koraci, pucnji, Brunin glas koji je odjekivao. Obuzela ga je blistavost, a u valu vrućine, snazi koja mu je obuzela tijelo i um, Verlaine je izgubio svijest.

Četvrti krug

POHLEPA

Burgas, obala Crnog mora, Bugarska

Dok se zrakoplov prizemljivao, Vera je promatrala nebo. Let od Sankt Peterburga do Burgasa pretvorio se u četiri sata turbulencija, u Cessnino vrludanje kroz oštre zračne struje. Svejedno je zaspala već nekoliko trenutaka nakon polijetanja. Propadanja i poskakivanja zrakoplova stopila su se u jednoličnost njezine ošamućenosti. Nije se mogla sjetiti što je sanjala, no u pozadini uma osjećala je bestežinsko stanje, daleko ali ipak živo.

Zračna je luka bila malena; bila je to regionalna ispostava sa samo jednim zrakoplovom parkiranim na asfaltu. Pogledala je betonsku zgradu, močvarno, blatno tlo oko zrakoplovne piste te bodljikavu žicu omotanu oko vrha ograde od pletene žice. Još nikad nije bila u Azovljevu domu na obali Crnog mora, tako da je ovu priliku prigrlila kako bi osobno vidjela kako su nekoć možda izgledale velike bugarske ekspedicije - prva se odvijala u 12. stoljeću, a druga tijekom Drugoga svjetskog rata. Zračna luka doimala se umorno, istrošeno, kao da se oporavlja od duge neumoljive zime. Nebo je, međutim, bilo puno proljetnoga, upornog svjetla. Vera je nataknila sunčane naočale i pošla za ostalim putnicima.

Na kraju piste dočekala su je dvojica zaštitara i provela je kroz žičana vrata iza kojih ju je čekao crni Mercedesov džip, istodobno razmetljiv i anonimn. Nisu je zatražili putovnicu: njezin dolazak u Bugarsku ostat će nezabilježen. Službeno nikada nije ušla u zemlju.

S vozačeva ju je sjedala pozdravila crnokosa žena jako osunčane kože. Predstavila se kao Sveti i rekla joj da je Bruno nazvao prije nekoliko sati kako bi ih izvijestio o Verinu dolasku i svemu što će joj biti potrebno tijekom boravka u Bugarskoj. Rekla je:

“Ako ste gladni, slobodno se poslužite.”

Vera je otvorila pletenu košaru prepunu sendviča s krastavcima i rajčicom te paštetom od feta sira i jaja, za koju je Sveti rekla da se zove *banica*, punjenih listova vinove loze uz koje je bilo i nekoliko boca piva Kaminitza i mineralne vode Gorna

Bania. Nije mogla ni zamisliti da bi mogla išta pojesti nakon jutra provedenog s Nadijom, no svejedno je preko krila rasprostrla ubrus i uzela sendvič.

“Trenutačno smo izvan Burgasa”, rekla je Sveti dok su napuštale zračnu luku. Gume automobila razbacivale su šljunak dok je s po- šljunčanog prilaza prelazila na kamenom popločenu cestu. “Udaljene smo otprilike dvadeset pet minuta od Sozopola. Čim stignemo, odvest ću vas do ronilačkog centra bugarske ispostave Angelološkog udruženja, gdje ćete se susresti s doktorom Azovom. Naša je ispostava ovdje već godinama, no nekako smo uspjeli ostati nezamijećeni. Doktor ovdje izvodi radove koje nitko ne može ni zamisliti. No svejedno nam se ostatak svijeta još nije obratio. Vi ste prvi strani angelolog koji nas posjećuje nakon cijelog niza godina.”

Vera se zavalila u sjedalo džipa i zurila kroz prozor. Prolazile su kroz grad Burgas, a benzinske postaje i McDonald’s bilježili su im put. Provezle su se pokraj ozbiljne betonske stambene zgrade, benzinske crpke Lukoil i brojnih pokretnih štandova s voćem i povrćem. Promet je bio rijedak pa je Sveti potpuno iskoristila sve mogućnosti otvorene ceste i vozila sve brže i brže. Dok su putovale u smjeru juga, dvotračna autocesta skrenula je prema vodi slijedeći vijugavu liniju obale. Prošle su pokraj brodogradilišta s tegljačima i skupinom kuća koje su izgledale kao da će svakoga trenutka propasti u more. Crno more, ta golema površina zelenkastomodre vode mirne poput ulja, iskriilo se na suncu. Za osobitu boju morske vode, izvijestila ju je Sveti, bila je zaslužna alga koja je cvjetala u proljeće. Voda je inače čelično siva, više u skladu s nazivom mora.

“Gotovo smo stigle”, izjavila je Sveti skrećući s autoceste na cestu koja je vrludala iznad vode. Ispred njih, uspravno na uzvisini, uzdizalo se selo.

“Sozopol se nekoć zvaao Apolonija”, rekla je Sveti. “Grci su trgovali iz ove luke, koja je postala njihova važna ispostava na Crnome moru. Od tog se vremena očito štošta promijenilo: došli su Rimljani, pa Turci, a naposljetku i Rusi. Od djetinjstva posjećujem ovo mjesto, a Sozopol je tada bio maleno ribarsko mjesto u koje su Obitelji dolazile ljetovati.” Sveti je usporila na vijugavoj cesti. “Samo selo tada se prostiralo sve do mora. Zatim je došlo do masivnoga razvoja. Hoteli i klubovi izniknuli su na svakoj slobodnoj površini. Moderni dio grada zauzeo je i suprotnu stranu zaljeva. Nekoć je ovdje bilo kao u raj. A sada je poput svega ostaloga: sve se svelo na zaradu i posao. Barem je u proljeće još sve tiho i mirno.”

Vozile su se uz luku, pokraj jedrenjaka i ribarskih brodice preko čijih su bokova visjele mreže. Sveti je zatim zaustavila automobil, ugasila motor, iskočila van i dala znak Veri da je slijedi. Protegnula se i osjetila na koži Svjetlost sunca u opadanju. Iznenada joj se učinilo da su ledeni naleti vjetra koji puše s Neve daleko iza nje.

Vera je pogledala selo ispred sebe. Uzdizalo se iznad luke, prošarano mrežom uskih uličica. Pomno je promatrala kuću koja se smjestila na brijegu. Činilo se kako joj je konstrukcija prastara - prizemlje je bilo izgrađeno samo od kamena, bez

prozora, kao da treba odoljeti vodenoj bujici, dok je prvi kat bio od drveta. Kuća je imala malenu terasu ukrašenu vjenčićima crvenih papričica koje su se sušile, snopovima ljekovitih trava i čistim rubljem na užetu. S terase je u njih zurila starica s lulom u ustima, s rukama prekriženima na prstima, kao da se pita što se to dolje događa.

Nekoliko minuta nakon njihova dolaska, uz obalu je pristao motorni čamac. Vera i Sveti ukrcale su se na nj, sjele i čvrsto se uhvatile za metalnu ogradu koja se protezala uz rub čamca. Vozač je okrenuo upravljač pa se čamac počeo udaljavati od Sozopola krenuvši prema mirnoj vodi Crnog mora.

“Istraživački centar nalazi se na otoku Sveti Ivan”, rekla je Sveti upirući prstom prema komadiću kopna koji se uzdizao nasred zaljeva, a na čijoj je najvišoj točki bio smješten svjetionik.

“Otok su nastanjivali Tračani u razdoblju između 4. i 7. stoljeća prije Krista, no svjetionik, zapravo njegova najranija verzija, sagrađen je tek nakon dolaska Rimljana, u 1. stoljeću prije Krista. Otok se smatralo svetim tлом i uvijek je štovano kao mjesto mističnih otkrivenja. Rimljani su navodno na njemu pronašli hramove i redovničke izbe koje su podignuli Tračani. Na čast im je to što su sačuvali prirodno okruženje otoka: podignuli su Apolonov hram, a Sveti Ivan ostao je mjesto kontemplacije, obreda, štovanja i tajni.” rekla je Sveti. “Pristat ćemo za nekoliko minuta, što mi daje dovoljno vremena da vas izvijestim o situaciji. Koliko sam shvatila, dobro poznajete doktora Azova i njegov rad, no možda bi bilo najbolje da krenemo ispočetka.”

Ohrabrena mješavinom iskrenosti i gostoljubivosti u Svetinu glasu, Vera je rekla:

“Znam da doktor Azov radi u centru na otoku Sveti Ivan već više od tri desetljeća, tad se još nisam ni rodila. Njegova ispostava osnovana je ranih osamdesetih, kada se istraživanjima došlo do saznanja da se u Crnom moru nalaze dobro očuvani artefakti. Prije toga angelolozi su u Bugarskoj bili stacionirani u blizini Đavoljeg ždrijela u Rodopima, gdje su budno pratili aktivnosti Nefila i spremali se djelovati kao brana u slučaju da Stražari požele pobjeći. No kada je značenje Crnog mora (osobito Noi i njegovim sinovima), postalo bjelodano, Azov se zalagao da se i ovdje osnuje jedna ispostava.”

“Očito ste pratili njegov rad”, rekla je Sveti. “Svejedno se pitam jeste li vi i vaši kolege svjesni da trenutačno radimo na otkriću desetljeća.”

“Ako iza toga stoji doktor Azov, onda se to podrazumijeva”, rekla je.

Sveti se nasmiješila kao da joj je drago što je susrela nekoga tko se divi doktoru Azovu.

“Onda vam i ne moram reći da Azov radi nešto što na našem polju još nitko nikada nije učinio. Ovaj je centar osnovan kako bismo izravno mogli proučavati artefakte vezane za Nou i Potop.”

Vera se preko Sveti zagledala u otok. Jasno je mogla vidjeti detalje svjetionika,

gladak kamen njegovih zidova koji se spiralno uvijao sve do prvih prozora na samome vrhu. Pogledavši ponovno prema obali, u daljini je vidjela selo koje kao da je izviralo iz mora.

“Ovdje su, dakle, Nefili po drugi put krenuli ispočetka”, rekla je Vera.

“Tijekom godina mnogo se nagađalo o tome što sve leži ispod ovoga našeg mora. Jedno od tih nagađanja odnosilo se na izgubljenu civilizaciju Atlantide, no najzanimljivija teorija, popularna još od 4. stoljeća, jest ona da se Noina arka nasukala na planinu Ararat na turskoj obali.

“Ali to je tisuću kilometara odavde”, rekla je Vera.

“Istina”, uzvratila je Sveti. “A nije ni blizu obale Crnog mora. Znanstvenici su oduvijek vjerovali kako je baš zato nemoguće pronaći predmete s arke.” Sveti je preko ramena pogledala otok, kao da procjenjuje koliko će im još vremena trebati da stignu, a zatim nastavila:

“Međutim, prije nešto više od desetljeća dvojica znanstvenika sa Sveučilišta u Columbiji, William Ryan i Walter Pitman, objavila su knjigu koja je promijenila cjelokupni pristup istraživanjima vezanima za Potop. Oni su bili uvjereni kako je mit o Potopu, koji se može pronaći u gotovo svim mitolojskim sustavima od Grčke do Irske, proizašao iz velike kataklizme koja se dogodila prije približno sedam tisuća šesto godina. Utvrdili su da je, dok su se ledenjaci topili, voda iz Sredozemnog mora prodrla kroz geološki prag na današnjem Bosporu te da su potopne vode preplavile kopno i s lica zemlje izbrisale drevne civilizacije stvorivši današnje Crno more.

Vera se sjetila vremena kada je knjiga objavljena. Bila je na samom početku naprednoga studija na akademiji, a Azov joj je poštom poslao članke o kontroverzijama što ih je knjiga izazvala.

“Ozbiljni znanstvenici iz regije složili su se da je prag kod Bospora doista bio probijen, no smatrali su kako su razmjeri kataklizme o kojima su Ryan i Pitman govorili ipak pretjerani. Ako se dobro sjećam”, pridodala je, “njihove su teorije napadali kao neodržive.”

“Tako je bilo tada. No onda je Robert Ballard, američki oceanolog i podmorski istraživač koji se proslavio otkrićem Titanika, počeo podmornicama i naprednom tehnologijom istraživati Crno more. Čak su se i skeptici morali zapitati nije li nešto nanjušio. Ono što svijet općenito nije znao jest da je Ballard radio primjenjujući savjete doktora Azova. A kako se ispostavilo”, rekla je Sveti pružajući Veri detaljno izrađenu topografsku kartu, “ispod površine Crnog mora leži nešto mnogo, mnogo bolje od arke.”

“Teorija dvojca Ryan-Pitman, dakle, zapravo je točna”, rekla je Vera. “Tlo ispod površine Crnog mora nekoć je bilo nastanjeno.” “Baš tako”, odgovorila je Sveti. “Samo, Potop se nije dogodio kao jedna velika kataklizmička poplava kako to opisuju Gilgameš i Biblija. Voda se malo pomalo podizala tijekom duljeg vremenskog razdoblja. Bospor je pucao postupno, a voda je u bazen prodirala

tijekom nekoliko desetljeća te potapala sela kako joj se razina povećavala.”

“Znači, moglo bi se reći kako su četrdeset dana i četrdeset noći trajali četrdeset godina”, rekla je Vera.

“Pa čak i dulje”, rekla je Sveti. “Tijekom naših istraživanja doznali smo da je prvi val poplava izazvao masovne migracije s ovoga ovdje područja na ovo tu.” Sveti je pomicala prst preko karte koju je Vera držala u rukama. “Možete vidjeti kako je današnja obala Crnog mora izvučena neprekinutom crvenom linijom. Točkasta linija koju vidite oko pet centimetara unutar tog kruga, a zatim i druga i treća koje su međusobno udaljene po pet centimetara, označavaju drevne linije obale.” Sveti je prstom uprla u liniju koja se nalazila u središtu, a zatim i onu u samome središtu. “Drugi val Potopa izazvao je drugu migraciju, što je dovelo do izgradnje novih sela, a isti se uzorak nastavio tijekom mnogih desetljeća.” Brojna najstarija sela na obali Crnog mora, poput Sozopola i Nessebüra na sjeveru, nastala su generacijama nakon što su podignuta naselja na samoj današnjoj obali. Sela koja leže ispod površine mora jesu, dakako, prastara. Tisućama godina starija od bilo čega što možemo pronaći iznad površine vode.” “Svjesna sam znanstvene važnosti tog otkrića”, rekla je Vera. “No kakve to veze ima s Noom i njegovim sinovima?”

Sveti se nasmiješila kao da je čekala baš to pitanje.

“U svakom je smislu izravno povezano s njima.” Uzela je zemljovid iz Verinih ruku i složila ga. “Ubrzo ćete to i vidjeti.”

Otok ispred njih bio je prekriven visokom travom koja je podrhtavala na povjetarcu. Kad je čamac skrenuo prema kopnu, Vera je otišla na pramac, osjetivši kako joj vjetar silovito struji preko kože dok je pokušavala što bolje vidjeti. Galebovi su oblijetali oko otoka i nadlijetali ga kao da tragaju za miševima u raslinju. Iz toliko velike blizine činilo se kao da se svjetionik odmiče od otoka, što je bilo trik perspektive koja joj je omogućila vidjeti čovjeka koji je stajao pred malenim crvenim vratima i gledao čamac što se približavao. Vozač je isključio motor, a čamac je polagano nastavio kliziti niz dugo drveno pristanište.

Iskrcala se iz čamca i slijedila Sveti preko drvenog pristaništa, a zatim i neravna terena. Svjetionik se uzdizao ispred njih. Kamena površina bila mu je nagrižena vremenom, pojele su je slana voda i vjetrovi. Velika metalna konstrukcija na vrhu tornja služila je kako bi štitila reflektor od galebova. Nasred popločena kruga stajao je helikopter, čija se ispupčena plastična pilotska kabina kupala u suncu. Čovjeka kojeg je Vera bila zamijetila više nije bio ondje, a vrata su bila otvorena.

“Dođite”, rekla je Sveti. “Pođite za mnom. Azov nas čeka unutra.” Okrenula se i povela je zavojitim, grubo klesanim stubama svjetionika.

Hodale su do otvorenih vrata. Vera je čula glasove koji su dopirali iznutra, a Sveti je širom otvorila vrata. Potplati njihovih cipela glasno su odzvanjali na kamenom podu dok su ulazile u svijetli opservatorij s prozorima koji su pružali panoramski pogled na more. Poslijepodneвно je sunce bilo blistavo i toplo te se caklilo na

smaragdnoj površini vode. Skupina ribarskih brodica plovila je u daljini. Svjetionik je bio odvojen od normalnoga svijeta, ispunjen mirom, pa je pokušala zamisliti kako bi bilo svakoga se jutro buditi u ovoj prostoriji, ustati i promatrati izlazak sunca nad morem.

Azov je sjedio na čelu stola na kojemu se nalazila gomila drevnih ljuštura mekušaca, komada drveta i staklenih vrčeva prepunih perlica čudnovatih oblika. Bilo mu je pedesetak godina, kosa mu je bila prošarana sjedinama, baš kao i brada. Ljubazno je promatrao Veru dok

su ulazile u prostoriju. Ustao je, isključio radio i rukom pokazao Veri da sjedne.

“Moram priznati”, rekao je Azov osmjehujući se Veri, “bio sam iznenađen kada su mi javili da dolazite u službeni posjet. Naši su nas kolege do sada isključivo ignorirali. Berlinski ogranak udruženja pružio nam je određenu potporu, no ništa više od toga.”

“Ruske znanstvenike zanima svaki napredak u borbi protiv Nefila”, izjavila je Vera boreći se s odanošću koju je osjećala prema svojim kolegama, zaposlenicima Ermitaža, i dubokim divljenjem što ga je osjećala prema svojem mentoru. “A vaš rad ide u istome smjeru.”

“Mudar odgovor, draga moja”, uzvratio je Azov, očito ponosan na Verino diplomatsko ponašanje. “Dođi, poljubi me. Oduševljen sam što si me napokon došla posjetiti, i to baš ovdje gdje sam potpuno u svojem elementu.”

Vera je ustala i prišla Azovu. Dok mu je ljubila obraz, osjetila je tjeskobu izazvanu dojmom da je postala angelolog kakav se i nadala postati jednoga dana. Pa ipak, kada ju je Azov primio za ruku i stisnuo je, ponovno se osjetila mlado i gorljivo poput djevojčice. Okrenula se prema artefaktima nagomilanim na stolu. “Ovo su sigurno vaši nalazi s dna Crnog mora.”

“Točno tako”, rekao je Azov i prišao stolu te s njega podignuo komad kovanoga bakra. “Ovo su predmeti iz naselja osnovanoga u razdoblju od otprilike četiristo godina nakon Potopa, odnosno za vrijeme Noina života.”

“Čini se da je riječ o nekoliko životnih vjekova”, rekla je Vera. “Noa je doživio devetsto pedeset godina”, rekla je Sveti.

“Selo smo locirali prije nešto više od dvadeset godina”, nastavio je Azov. “I otad ondje provodimo podvodna iskapanja. Nije bilo lako jer već poslovično ne raspolažemo opremom i resursima kojima raspolažu visokoprofilirani podmorski istraživači, no uspjeli smo na površinu izvući velik broj intrigantnih predmeta koji podupiru naše najnovije pretpostavke.”

“A one su?” upitala je Vera.

“Pa ne samo da je Noa bio zadužen za očuvanje različitih životinjskih vrsta, kako je zapisano u biblijskom izvješću, nego i biljnog svijeta našeg planeta. Imao je veliku zbirku sjemenja. Kada je kiša prestala padati, uzgojio je te biljke i sačuvao ih za buduće generacije te tako zajamčio da se očuva dragocjena stanična energija drevnih

vremena", rekao je Azov.

Vera se igrala kopčom svoje torbice, pitajući se treba li pričekati da Azovu predoči Rasputinov album. Bila je grozničavo svjesna da prešane biljke u tom albumu predstavljaju sličnu vrstu energije te da će ih Azov smatrati fascinantnima.

Sveti je ustala, otišla do ormara, otključala ga i iz njega izvadila spiralno uvezanu debelu bilježnicu zgužvanih stranica koje su izgledale kao da je bilježnica izvučena iz vode, a zatim ostavljena da se suši na suncu.

"Postoje brojne priče o tome što se Noi događalo nakon što se razina vode spustila", rekla je. "Prema nekim je izvješćima posadio vinovu lozu i proizveo vino. Druga pak izvješća tvrde da je bio najveći poljodjelac čovječanstva jer je sve sjemenke posijao sam. Neki vjeruju da je sjeme podijelio svojim sinovima te da su ga oni odnijeli na različite kontinente, ondje zasijali i uzgojili biljke."

"Proces regeneracije flore i faune svijeta trajao bi tisućama godina", rekla je Vera. "Mislim da je priča da ih je posijao samo najobičniji mit."

"Naravno", odgovorio je Azov. "No u svakom mitu postoji zrnce istine."

Azov je ustao, uhvatio Veru za ruku i poveo je do staklene vitrine smještene uza zid. Vitrina je bila prazna. Na njezinim su policama ležali samo komadići naplavnog drveta različitih veličina.

Azov je prstom upro u komadiće drveta.

"Ovo su pločice za koje vjerujemo da su pripadale Noi. Ballardov ih je tim pronašao na podvodnome grebenu koji je nekoć bio sastavni dio obale slatkovodnog jezera koje je ondje postojalo prije pucanja bosporskog praga. Naselje je poplavljeno tijekom drugog vala Potopa, koji je vjerojatno bio jednako velik kao i prvi, a samo naselje uništeno je." Pretpostavljamo da je Noa napustio naselje prebrzo i zaboravio ponijeti pločice. Možda ih je izgubio tijekom druge faze Potopa ili ih je možda namjerno ostavio, ne možemo biti sigurni. Putovao je do današnje granice između Turske i Bugarske, gdje je posijao sjeme i uzgojio životinje koje je ukrcao u arku. Ovdje na našoj obali započeo je novi svijet."

"Ili se s ovog područja proširio", pridodala je Vera.

"Točno tako", rekao je Azov. "Noini sinovi Sem, Jafet i Ham migrirali su u različita područja svijeta, osnovali plemena u Aziji, Europi i Africi, što svi znamo s predavanja na studiju angelologije. Znamo i da je Jafeta ubio Nefil, a njegovo mjesto na brodu zauzeo je jedan od njih, tako zajamčivši opstanak tih stvorenja i nakon Potopa."

"Ono što se ne zna", umiješala se Sveti, "jest da je Noa bilježio sve; Potop, svoje putovanje arkom, detalje o suprugama i unučadi, pa čak i podatke o širenju životinja koje je spasio. Vidio je kraj jednog svijeta i početak drugoga. Bog ga je odabrao da preživi trenutak kada je ostatak svijeta doživio uništenje. Njegovo pisanje o svemu što je iskusio stoga savršeno ima smisla." Otvorila je bilježnicu koju je uzela iz ormara. "Prije ovog projekta bavila sam se proučavanjem drevnih jezika, zato me je i

dopalo da asistiram Azovu u dešifriranju sadržaja Noinih pločica. Ova stranica", rekla je upirući prstom u rukopis koji je djelovao neopisivo poznato, "kopija je riječi pronađenih na onoj tamo pločici." Uprla je zatim prstom u fragment pločice koja je ležala u vitrini. "To je zapis o sjemenju koje je Noa ponio na arku."

"To su Noini memoari?" upitala je Vera.

Azov je navukao par gumenih rukavica, posegnuo u vitrinu i uzeo pločicu.

"Ovaj komad drveta", rekao je podižući pločicu iz vitrine, "jedna je od petsto pločica izvađenih iz nalazišta u podvodnome selu potopljenome 350 metara ispod površine Crnog mora. Bile su pronađene zajedno, pohranjene u drvenom kovčegu. Datiranje ugljikom potvrdilo je da su stare gotovo pet tisuća godina."

"Oprostite, ali doista je teško povjerovati u to", rekla je Vera navlačeći gumene rukavice koje joj je Sveti pružila kako bi preuzela komad drveta iz Azovljeve ruke. "Svaki se organski materijal brzo raspada u vodi."

"Upravo suprotno", rekao je Azov. "Sastav Crnog mora stvorio je idealne uvjete za očuvanje ovih materijala. Zapravo je riječ o mrtvom moru. Premda je ovo nekoć bilo slatkovodno jezero, u njega se ulila slana voda Sredozemnog mora i stvorila okoliš siromašan kisikom. Nema organizama koji se hrane drvetom ili drugim materijalima sklonima raspadanju. Artefakti kojih u normalnim uvjetima više ne bi bilo nakon tisuću godina, ovdje su i dalje nedirnuti, kao zaleđeni u vremenu. To je san svakog arheologa."

Vera je vrhovima prstiju prešla preko pukotina. Pločica je bila lagana, napravljena od tvrdoga otpornog drveta, a u nju su bili utisnuti čudni simboli. Bacivši pogled na Svetinu bilježnicu, shvatila je da simboli neobično nalikuju na zapise u Rasputinovu albumu. Morala se silno obuzdati kako se odmah ne bi bacila na uspoređivanje.

"Želite reći kako ne samo da vjerujete da su ove pločice iz vremena Noina života nego da ih je ispisao on osobno?" upitala je Vera.

Azov je odgovorio:

"Ove su pločice pronađene među ostalim predmetima u naselju, a sigurni smo da je to naselje bilo Noin dom nakon Potopa."

"Sto vam je dokaz za to?" upitala je Vera.

"Datiranje ugljikom, mjesto na kojemu se naselje nalazi, osobni predmeti koji se mogu identificirati. I, što je najvažnije, same pločice."

Vera je preokrenula komad drveta. Nalikovao je na nešto iz egipatske grobnice.

"Ako je ovo staro koliko tvrdite, jednostavno je nevjerojatno da uopće postoji", rekla je. Bilo je još simbola urezanih u drvo, od kojih su mnogi bili isprani.

"Kakav je ovo alfabet?" upitala je pokušavajući prikriti uzbuđenje koje joj se osjećalo u glasu.

"Riječ je o henokijskom jeziku i pismu", odgovorila je Sveti. "He- noku ga je darovao Bog, a on se njime poslužio kako bi napisao izvornu priču o Čuvarima i Nefilima. Postoji opće uvjerenje da je postojao pretpotopni leksik, univerzalni jezik

koji je u sebi sadržavao moć

Stvaranja. Neki vjeruju da se baš tim jezikom Bog služio kada je stvarao svijet te da je to bio jezik kojim su govorili Adam, Eva i anđeli. Ako je Noa bio posljednje ljudsko biće koje je u novi svijet prenijelo pretpotopne tradicije staroga svijeta, onda je savršeno suvislo da se poslužio baš henokijskim pismom."

"Noa je bio izravni Henokov potomak", pridodao je Azov. "Što može objasniti kako se pismo prenijelo dalje."

Sveti je nastavila:

"Henokijsko je pismo 1582. godine otkrio angelolog John Dee te je ono nazvano *Sigillum Dei Aemeth*. Njegov pomoćnik Edward Kelly prepisao je pismo prema uputama jednog anđela i nastavio dalje ispisujući brojne knjige. Većina angelologa smatrala je taj jezik autentičnim, premda je bilo nemoguće datirati ga. U 16. stoljeću činilo se kako je henokijsko pismo došlo doslovno niotkuda. Dakako, postoje i oni koji vjeruju da je John Dee pismo jednostavno izmislio. Lingvisti su jezik analizirali i zaključili kako ne raspolaže nikakvim posebnim odlikama. No ako su ove pločice autentične, one ne samo da će potvrditi Deejevo pismo kao jezik kojim su se služili Noini potomci nego će i potvrditi Deejevu tvrdnju da jezik nije sastavljen, nego dobiven izravno od Boga. Razmjeri takva otkrića bili bi golemi."

Sveti je zastala, kao da traži znakove negodovanja na Verinu licu, a Vera je bila fascinirana onim što je upravo čula. Opsežno je proučavala Deejevu povijesnu ulogu u angelologiji - od njegovih razgovora s anđelima do njegove klasične i biblijske knjižnice - te je znala kako je on, uz Mariju, bio jedino ljudsko biće koje je preživjelo čin prizivanja arkanđela. No po uzoru na sve ostale, i Vera je vjerovala kako je Deejevo henokijsko pismo samo neslana šala."

Sveti je nastavila:

"Popis sjemenja koje je Noa ponio na arku najvjerojatnije je samo fragment znatno većeg kataloga. Cijeli je zapis sigurno bio golem, možda je to bio popis od nekoliko stotina tisuća sjemenja."

Vera je pomislila na stranice albuma prepune cvijeća, na tisuće prešanih latica na papiru.

"Čemu toliko zanimanje za Noine biljke?" upitala je. "Jeste li sjemenje s popisa usporedili s današnjom florom?"

Azov je djelovao oprezno, kao da u mislima procjenjuje treba li razotkriti dugo skrivanu tajnu.

"Kao što znate, Vera, cijeli sam život posvetio zagonetkama vezanima za Nou i njegove sinove. U srži svega toga nalazi se opsesija koju nevoljko priznajem: moj vlastiti El Dorado, ako baš hoćete." Kratko je pogledao Sveti kao da traži njezinu potporu. Kimnula je glavom, a on je nastavio. "Pokušavao sam napraviti Noine ljekovite pripravke, osobito onaj koji se spominje u apokrifnoj Knjizi godina oprosta." Nadala se da će joj Azov dati nekakav uvid u hirove pretpotopne

geografije, kako će joj možda pomoći pojmiti cvijeće u Rasputinovu albumu. Nije ni pomislila koliko će ovaj posjet biti važan za njezinu karijeru, samu angelologiju, a možda i cijelo čovječanstvo.

“I tako zlim duhovima bi onemogućeno da naškode sinovima No- inim”, izgovorila je Vera dok je zavlačila ruku u torbu kako bi iz nje izvadila Rasputinov album.

“To je najzagonetniji, a samim time i najviše ismijavan citat iz Starog zavjeta”, odgovorio je Azov. “Dakako, projekt je od samog početka bio izazov, nema opisa formule iz Knjige godine oprosta, a u drevnoj se literaturi pojavljuje samo nekoliko referencija vezanih za taj ljekoviti pripravak, no ja sam vjerovao u to.”

“Možda”, izjavila je Vera izvlačeći iz torbe album prepun cvijeća, “niste jedini.”

Azov je proučavao stranice albuma, zastajao kako bi pobliže promotrio formule ispisane uza same rubove papira, a izraz lica mijenjao mu se od zbunjenosti do čuđenja. Zatim je suzio oči:

“Gdje ste pronašli ovo?”

“Album mi je dala umirovljena angelologinja Nadia Ivanova”, odgovorila je Vera. Vidjela je kako mu raste uzbuđenje dok je prepričavala kako ih je jaje optočeno draguljima dovelo do 8-milimetarskog filma s Angelom Valko, koji ih je pak doveo do Nadije i Rasputinova albuma s cvijećem.

Azov je u nevjerici zatresao glavom.

“Počeo sam već vjerovati da sam luđak što posljednjih trideset godina života radim na ovome, ali sada u tome vidim tračak smisla i znam da sam na pravom putu. Znao da mi je Nadijin suprug Vladimir bio prijatelj.”

“I on je bio u filmu Angele Valko”, rekla je Vera. “Nisam imala pojma da ste se poznavali.”

Azov se nasmiješio:

“Angelolozi iza željezne zavjese oslanjali su se na veoma stara prijateljstva, od kojih su neka bila sklopljena još prije Revolucije. Moju mrežu čine djeca i unuci carskih agenata. Vladimir mi je bio dobar prijatelj. Mogao mi je preko mreže starih kontakata prenositi poruke

i prije pada Berlinskoga zida. No ponajviše sam potresen ovime što ste mi rekli zato što sam kratko vrijeme bio u službi Angele Valko. Dobro poznajem njezin rad. Na neki sam način čak pridonio njezinim otkrićima.”

Vera je šutjela jer ju je ova informacija silno iznenadila.

Azov je nastavio:

“Nažalost, u Sovjetskom Savezu nisam bio u mogućnosti putovati, tako da je nikada nisam osobno upoznao. No osamdesetih smo godina nekoliko godina bili u stalnom kontaktu. Bila je krajnje izričita u onome što je zahtijevala, a njezine sam naputke smatrao u najmanju ruku čudnima. Kada je ubijena 1984., strahovao sam da je za to kriv moj doprinos njezinu radu. Njezin otac Raphael uvjeravao me kako svi

u udruženju osjećaju jednak osjećaj krivnje. Doseg njezina utjecaja i mreže suradnika bio je toliko velik.”

“Poznavali ste i Raphaela Valka?” upitala je Vera.

“I danas ga poznajem”, odgovorio je Azov.

Vera je pokušavala shvatiti kako to da nikada nije uspjela spoznati kolika je Azovljeva povezanost s ostatkom udruženja. Oduvijek ga je smatrala genijalcem u egzilu, a sada joj se činilo kako je u središtu svega važnoga što se događalo u angelologiji.

“Vrlo je vjerojatno da je, u trenutku kada vas je kontaktirala, Angela Valko radila baš na dešifriranju ovog albuma.”

Azov je otvorio album i počeo okretati stranice, prelazeći pogledom preko cvijeća.

“Znao sam da je stvarala kemijsku smjesu”, rekao je. “Nije mi razotkrila prirodu te smjese, samo činjenicu da zahtijeva drevne sastojke. Tada sam bio jako mlad, tek sam počinjao s radom na tom području. Kada se sad na to osvrnem, pretpostavljam da joj je od koristi bila upravo ta moja spremnost na suradnju.”

“Sada kada znate cijelu priču o tome zašto vas je kontaktirala”, rekla je Vera, “što sada mislite?”

Azov je uzeo presavijeni list papira na kojemu je Angela Valko bila ispisala ulomak iz Knjige godine oprosta. “Ovaj je odlomak toliko često odbacivan kroz povijest da je Angeli bilo teško vjerovati u njegovu važnost. Ja sam jedan od onih koji su je natjerali da ga shvati ozbiljno. No Godine oprosta jedna su od biblijskih knjiga koje su utemeljitelji angelologije smatrali kanonskom. Poput Henokove knjige, ni ona nije uvrštena u Bibliju, premda su među teolozima kružili njihovi svici te su u konačnici utjecale na tekstove koji su uvršteni u Bibliju. Otkriće svitaka iz Kumrana na Mrtvom moru pokazalo je da se Knjiga godine oprosta čitala i štovala i nakon Kristove smrti. Ona je zapravo popis blagdana i vjerskih počasti, no u njezinu je tekstu važan dokument koji je uvelike utjecao na moj rad, osobito jedan odlomak koji se odnosi na bitku između ljudi i Nefila.”

Sveti je odlomak počela recitirati kao po nalogu: *“A Noa je u knjigu zapisao sve o svakomu ljekovitom pripravku, baš kako smo mu i naložili. Tako da zli duhovi više nisu mogli nanijeti zla sinovima Noinim.”*

“To se odnosi na Knjigu o ljekovitim pripravcima”, rekao je Azov. “Tako barem glasi njezino suvremeno ime, koje su osmislili angelolozi. No riječ je o točnom opisu zapisa iz Knjige Godine oprosta. Ti su opisi sadržavali Noina zapažanja i razmišljanja o uništenju ljudske civilizacije tijekom Potopa. Kao što ste vidjeli, Noa je pisao o svojoj misiji očuvanja zemaljske flore i faune. Zapisao je tehničke detalje o zaštiti i parenju životinja, o procesu sadnje i žetve. Sveti i ja pronašli smo i aluzije o lijeku, odnosno eliksiru koji razoružava Nefile. Zato onaj ulomak iz Knjige Godine oprosta shvaćamo vrlo ozbiljno.”

“Razoružava?” upitala je Vera. “Kako netko zapravo može razoružati Nefile?”

“Moja je pretpostavka da ljekoviti pripravak koji se spominje u Godinama oprosta uzrokuje u Nefila efekt ljudske ranjivosti. Zbog njega gube anđeoske moći. Postaju skloni ljudskim bolestima i smrtnosti. A i umiru baš kao ljudi.”

“Meni to više nalikuje na otrov nego na ljekoviti pripravak”, izjavila je Vera.

“Formula koju je Noa dobio božanskog je podrijetla”, rekla je Sveti. “Njegova logika nije poput naše, ne možemo je pojmiti.”

“A vama je taj tekst postao temelj životnog istraživanja?” upitala je Vera, ne mogavši prikriti nevjericu.

“Točno je”, odgovorio je Azov blago se osmjehujući, “daje tekst iz Knjige godina oprosta opskuran, najblaže rečeno. Knjiga o ljekovitim pripravcima zbog svojih je namjera i svrhe pravi angelološki Sveti gral.

“Mnogo je angelologa zbog ovoga odustalo od važnog posla”, rekla je Sveti. “Ako čovjek budno ne bdije nad vlastitim motivima te nastavi proučavati Noine zapise - Knjigu o ljekovitim pripravcima koja se spominje u Knjizi godine oprosta - to može rezultirati čistim ludilom. U tom smislu, bezglava potraga za Noinom formulom može» biti jednako opasna kao i naši neprijatelji. Zato akademija službeno ne podupire potragu za formulom.”

“Istina se znači namjerno skrivala kako bi se znanstvenike držalo podalje od Godina oprosta?” upitala je Vera.

“Ukratko: da”, odgovorio je Azov. “Akademija je nekoć slala znanstvenike u velike knjižnice kako bi tragali za Noinim zapisima. Za sve je informacije nudila nagradu. Već je samo to jamčilo poplavu krivotvorina. Jedanput mi je Raphael Valko rekao kako je osobno, još kao student, vidio na desetke krivotvorina koje su kružile akademijom, zbog čega je uvelike trpio moral udruženja. Iza toga stoji duga tradicija. U srednjem vijeku postojala je gomila kopija, no naposljetku su iz samostana i manastira počele dolaziti i krivotvorine. Zato je Vijeće obustavilo praksu potrage za tim tekstovima te je Knjiga godine oprosta tijekom stoljeća pala u zaborav. A onda je u 16. stoljeću okultist John Dee potvrdio da posjeduje jedan primjerak. Oduvijek je vjerovao da će henokijsko pismo biti medij putem kojeg će se doći do Knjige o ljekovitim pripravcima, a vrlo je uvjerljivo tvrdio kako su mu taj jezik diktirali sami anđeli. Je li doista otkrio Knjigu o ljekovitim pripravcima ili ju je krivotvorio, to ostaje za raspraviti. Opće se mišljenje opredijelilo za ovo drugo, premda je rasprava u jeku s obzirom na to da nigdje nema primjeraka iz knjižnice Johna Deeja, ni krivotvorina ni originala.”

“Potraga je ponovno pokrenuta nakon što je koncem 19. stoljeća ponovno otkrivena Henokova knjiga”, pridodala je Sveti. “Znanstvenici su vjerovali da bismo rehabilitacijom Henoka ponovno mogli stvoriti Knjigu o ljekovitim pripravcima - bilo tako da ponovno pretražimo Godine oprosta, bilo da iskopamo primjerak samog djela.”

“Postoji nešto oko čega se slažu svi koji su vidjeli Godine oprosta”, rekao je Azov.

“Ulomak koji je Angela Valko umetnula u album jedan je od najintragantnijih izvora o Nefilima od svih drevnih izvora koje posjedujemo. Dok su ljudska bića sklona bolestima svake vrste te umiru nakon što prožive manje od sto godina, Nefili se ne razbolijevaju. Ljudske žene mogu umrijeti tijekom porođaja, no ženke Nefila rađaju bez boli i žive petsto godina. Prednosti anđela nad ljudskim bićima bile su mnogostruke. Knjiga o ljekovitim pripravcima trebala je donijeti ravnotežu na tom polju.”

“A sada sam vam donijela knjigu koju je Angela Valko smatrala istinskim zgoditkom”, rekla je Vera. “Recite mi, ako sam ispravno zaključila, simboli što ih je Rasputin ispisao na ovim stranicama pripadaju istom alfabetu kao i tekstovi zabilježeni na Noinim pločicama?” “U pravu ste”, odgovorila je Sveti smiješeci se. “Kako je neobrazovani, pijani šarlatan kao što je Rasputin uspio otkriti henokijski, za mene je zagonetka koju nisam spremna razriješiti. No vjerujem kako se ovu knjigu isplati smatrati mogućim prijepisom Noine Knjige o ljekovitim pripravcima.”

“Vjerujete li, dakle, da je album autentičan?” upitala je Vera osjećajući kako joj ambicije rastu iz sekunde u sekundu.

“Pođite sa mnom”, rekao je Azov mahnuvši Veri da ga slijedi. “Zajedno ćemo odgovoriti na to pitanje.”

Niz spiralne su se stube uputili prema podnožju svjetionika. U dnu stubišta pošli su kamenom stazom niz obronak otoka, između dvaju bregova. S lijeve im se strane uzdizala urušena kamena struktura, možda rimski hram što ga je Sveti bila spomenula. Vera je preko kamenog hrpta pogledala prema pristaništu i vidjela da motorni čamac više nije ondje. Bacila je pogled preko zaljeva te pogledom preletjela preko modre vode zamračene sutonom tražeći čamcem. Nije mu bilo ni traga. Bit će prepuštena na milost i nemilost domaćinima bude li poželjela napustiti otok.

Sveti ih je odvela do prizemnice, zapravo onoga što je preostalo od nekoć znatno veće zgrade. Strop je bio nizak, a na zidovima su se nalazili prorezi koji su slaboj svjetlosti omogućavali prodor u prostoriju. Uza zid bio je poslagan dojmljiv broj boca s kisikom, ronilačkih odijela, svjetiljki. Na podu je ležao madrac preko kojega je bio položen uredno presavijen vuneni pokrivač, a ondje se nalazilo i kuhalo te maleni hladnjak, što je svjedočilo o Azovljevu cjelodnevnom boravku u ovoj prostoriji. Zidovi koji su se trusili bacali su sitnu prašinu preko poda, zbog čega je tlo bilo sklisko. Cijela se struktura doimala poput ruševine, kao da je zgrada bila predviđena samo za najosnovnije.

“Naš veći ronilački centar nalazi se južnije”, rekao je Azov pokazujući na boce s kisikom. “Ova je oprema za osobnu upotrebu. Kada poželim zaroniti, uzmem čamac i ronilačku opremu te provodim vrijeme u izgubljenom svijetu. Ne mogu često posjećivati drevno naselje jer nas brod u tom slučaju mora odvesti na pučinu, tisuću metara od fakijske obale. No već samo zaranjanje ispod površine nevjerojatno je opuštajuće”, uzdahnuo je Azov. “Premda za to i nemam baš previše vremena.

Dođite, pokazat ću vam svoju zbirku.”

Kroz uzak ih je hodnik poveo do hladne prostorije bez prozora. Sveti je upalila šibicu i zapalila niz voštanica postavljenih u svijećnjake koji su se uzdizali na četvrtastom drvenom stolu na kojemu se nalazio i niz noževa te staklenih bočica. Prostorija je ubrzo bila obasjana toplim svjetlom. Uza zid, od poda do stropa uzdizao se kompliciran metalni ormar s tisućama malenih ladica.

“Moj sustav pohrane”, rekao je Azov.

“Čega?” rekla je Vera pitajući se što bi moglo stati u toliko malene ladice.

“Zbirke sjemenja”, odgovorio je Azov. “Prikupili smo gotovo dvije tisuće vrsta.”

Otišao je do ormara, otvorio ladicu i iz nje izvadio platnenu vrećicu te iz nje nježno istresao sjemenke. Sjemenke su bile sitne, bijele poput bisera.

“Ovo su sjemenke drevne vrste povrća. A ovo su sjemenke”, rekao je izvlačeći još jednu vrećicu iz ladice, “božura, no riječ je božuru koji nije viđen u suvremenom svijetu. Uzgojio sam jedan prije petnaest godina: cvijet mu je bio veličine moje glave, bljedogrimizan i prošaran žutim, iznimno lijep.”

“No ovo bi sjemenje sigurno bilo potpuno uništeno da se nalazilo među predmetima pronađenima u naselju”, izjavila je Vera. “Oštetila bi ih otrovna voda. Niste ga mogli pronaći u blizini pločica.”

Azov je odgovorio:

“Ovo sjemenje nismo pronašli u naselju. Pronašli smo ga na kopnu, pohranjeno na suhome, hladnom mjestu, mjestu koje je Noa možda podignuo kako bi mu bilo skladišni prostor, no kojim su se Tračani zatim koristili kao grobnicom. Na pločicama smo pronašli kartu s prostorima za skladištenje. Nakon što se razina vode podignula, a Noa bio prisiljen napustiti prvo naselje, otišao je na prostor današnje sjeverne Grčke, koji je nekoć bio sastavni dio Trakije. U to su vrijeme njegovi sinovi već započeli migracije, utemeljivali nove civilizacije, a Noa je bio star i umoran čovjek koji se bližio tisućitoj godini života. Noino putovanje u unutrašnjost posvetilo je tlo preko kojega je prolazio, a svećenici, redovnici i isposnici stoljećima su nakon njegove smrti prolazili tim putom kako bi se duhovno pročistili. Ovaj je otok bio polazište takvih hodočašća. Ovamo su prenosili tijela svetaca i ostavljali ih da upravo ovdje počivaju. Ovdje je pokopano i tijelo Ivana Krstitelja. Njegovo obezglavljeno tijelo počiva u samostanskom svetištu.”

“No sačuvati sjeme na sigurnome bila je naša primarna zadaća”, rekla je Sveti i pokazala na ormar. “Azov može sa svojim proučavanjima nastaviti bez straha, prilagoditi si posao: još je mnogo sjemenki neidentificirano.”

“Jeste li ih sve uzgojili?” upitala je Vera, pokušavajući prikriti gotovo dječju znatiželju da vidi takav egzotičan vrt.

“Da, neke od njih”, odgovorio je Azov. “Broj sjemenki je ograničen. Bdiem nad njihovom pohranom: pazim da se ne izlažu svjetlu i vodi, čuvam ih od potencijalnih lopova - i to je sve. Mnogi od nas, na ovaj ili onaj način, obnašaju

funkciju stražara. Naš se posao svodi na stajanje na ulaznim vratima od kojih podalje držimo Nefile i sve one koji bi htjeli nanijeti štetu sjemenju. Ne mogu podnijeti ni samu pomisao na to da bi se sjemenje slučajno moglo uništiti ili, još gore, da bi zbog nečije nestručnosti moglo završiti u rukama neprijatelja. Pronalaziti ga i štititi jedna je stvar, no uzgajanje je nešto sasvim drugo.” “Ovo je nevjerovatno”, izjavila je Vera. “A sasvim je jasno da ste uspjeli osmisliti sustav klasifikacije sjemenja. No je li doista moguće da je to sjemenje i dalje živo nakon više od pet tisuća godina?”

“U geološkim razmjerima, to i nije jako dugo razdoblje”, rekao je Azov. “Prošlo je jedva sedam tisuća godina od nastanka Crnog mora. Svaka osnovna povijest botanike navodi da je prehistorijski biljni život bujao stotinama milijuna godina prije toga te da je to sjemenje bilo nevjerovatno otporno. Atmosfera koju udišemo razvija se zahvaljujući kisiku što ga ispuštaju velike površine lisnatog pokrova. Mnogo vrsta dinosaura preživljavalo je hraneći se samo biljkama, što nas mora dovesti do zaključka da je najveći dio planeta Zemlje bio prekriven vegetacijom. Skriveno sjemenje koje smo pronašli sasvim je sigurno samo djelić prepotopne flore, koja je najvećim dijelom izumrla. Pravo je čudo što je ovo sjemenje sačuvano, no kada čovjek pomisli na količinu biljaka koje su izbrisane s lica zemlje, mora doći do zaključka da je ovo sjemenje iznimka. Sjemenje koje je ostalo na životu jest jako, najotpornije na prirodne elemente.”

Vera je s Azovom i Sveti otišla u drugu pretrpanu prostoriju. Azovljev je laboratorij bio mješavina suvremene opreme i starinskoga angelološkog istraživačkog centra - zastarjelo računalo stajalo je okruženo biljkama na staklenu stolu i bacalo meku svjetlost preko mjedenih vaga. Bila je ondje skulptura Merkura i niz staklenih posuda, plišani kauč zatrpan papirima i polica s knjigama koja se protezala preko cijelog zida. Već na prvi pogled, Vera je uočila enciklopedije o biljkama, knjigu o kemiji, francuski, njemački, grčki, latinski i arapski rječnik, sabrana Dioscoridesova djela. Dojam što ga je stekla pri ulasku u prostoriju dobio je potvrdu: ovo je bio dom prvoklasnog radoholičara.

Kao da se prisjetio zadaće koja ga je čekala, Azov je rekao:

“Vera, dajte mi album. Sveti, jesi li ponijela popis sjemenja?”

Vera je album predala Sveti i pažljivo motrila njezine reakcije, kao da bi joj nešto u izrazu lingvistkinjina lica moglo reći što znače henokijski simboli zapisani na stranici.

“Razumijete li ih?” upitala je Vera.

“Da, najvećim dijelom”, odgovorila je Sveti. “Oko ovih primjeraka cvjetova zapisani su sastojci i proporcije koji variraju brojem i količinom.” Zatim je zastala na nečemu što je Vera bila propustila, na gotovo praznom listu papira na čijem je središtu bilo nacrtano nešto što je moglo biti srce.”

Zaintrigirana, Vera je upitala:

“Kakav je to simbol?”

Azov je uzeo olovku s radnog stola i na komad papira nacrtao slično srce.

“Ovaj oblik dobiven je od ljuske sjemenke *silphiuma*, koja je s jedne strane udubljena, a s druge izbočena. Oblik je naposljetku postao poznat kao simbol ljubavi, srce, jedan od najmoćnijih suvremenih simbola. Doista bi se za povezanost srca i romantične ljubavi moglo reći da proizlazi iz upotrebe *silphiuma* kao afrodisijaka u drevnoj Cireni.” Azov je kratko pogledao album kao da želi provjeriti nacrtani simbol, te nastavio:

“Dok sam još bio u kontaktu s Angelom Valko, bila je u potrazi za jednom osobitom biljkom, no nije je znala imenovati. Pitam se nije li ovaj simbol srca element koji je pokušavala dešifrirati.”

“Ali ona bi sasvim sigurno znala da simbol srca vuče podrijetlo od *silphiuma*! rekla je Sveti.

“Angela je bila skeptik”, odgovorio je Azov. “*Silphium* je jedna od najintragantnijih biljaka drevnog svijeta. Brojni suvremeni botaničari odbijaju potvrditi da je postojala, tvrdeći kako za to nema dokaza.

“Imam dojam da se ne slažete s njima”, rekla je Vera.

“Biljka je izumrla prije više od tisuću godina, no u pravu ste, Vera. Ne sumnjam da je *silphium* postojao. Je li drevnim sredozemnim civilizacijama doista ta biljka bila lijek za sve bolesti, to ne bih znao reći. Problemi s probavom, astma, rak - ta se biljka navodno upotrebljavala u liječenju svih tih bolesti. Što je najvažnije, za biljku se vjerovalo da istodobno ima i kontracepcijski učinak i, kao što sam već rekao, afrodisijaki. Smatrala se toliko dragocjenom da je bila važan dio trgovinske razmjene između Cirene, Libije i drugih zemalja, i to u tolikoj mjeri da se njezin prikaz nalazio na kovanicama i glifima.”

Sveti je uzela album u ruke i ponovno počela pomno promatrati tu stranicu.

“U ovom je kontekstu to poprilično intrigantno s obzirom na to da je *silphium* jedina biljka u ovoj formuli koja ne cvjeta, a usto je i izumrla.” Prelistala je zatim stranice na kojima su bile prešane ruže*. “U knjizi se, na primjer, nalazi više od stotinu vrsta ruža. Očito je da formula zahtijeva destilaciju ružina ulja.”

“Ali ružino je ulje tako uobičajeno”, rekla je Vera. “Ruža ima posvuda.”

Azov joj je rekao:

“Sada jest tako. No nakon Potopa bilo je preostalo samo nekoliko sjemenki koje su taj cvijet spasile od izumiranja. Čovječanstvo je tijekom tisućljeća uzgajalo i oživjelo ružu. Da tomu nije bilo tako, živjeli bismo u svijetu bez ruža. Isto se može reći za sve cvijeće s Noina popisa sjemenja. Samo čovjekovoj sklonosti cvijeću možemo zahvaliti što je ono i dalje s nama. Pravo je čudo što je *silphium*, koji je nekoć bio toliko važan, gotovo izumro.”

“Gotovo?” upitala je Vera. “Mislila sam da jest izumro ”

Azov se nasmiješio i rekao:

“Izumro je. Preostalo je samo jedno ili dva sjemena.”

Vera je zurila u Azova pokušavajući shvatiti smisao onoga što je upravo rekao. Kada bi imali tu biljku, mogli bi stvoriti ljekoviti pripravak - kakav god on bio.

“Nalazi li se i *silphium* u vašoj zbirci?”

“Ovdje je”, odgovorio je Azov. Otvorio je malenu ladicu i iz nje izvadio metalnu kutijicu. Otkopčao je kopču na njoj i podignuo svilenu vrećicu. Izgledala je kao da u njoj nema ničega drugoga osim zraka. Okrenuo je vrećicu, a iz nje se otkotrljala jedna jedina sjemenka - žućkastosmeđa sa zelenim točkicama.

“Osobno čuvam samo jednu sjemenku”, rekao je Azov. “Drugu je sjemenku 1985. dobio doktor Raphael Valko.”

“Mislite li da je on znao za ovaj album i ovu formulu?” upitala je Sveti.

“Teško je reći”, promrmljao je Azov listajući album. “Područje Angelina rada za njega nije bilo nikakva tajna, a sigurno je znao da smo ona i ja bili u kontaktu prije njezine smrti. No Raphael je ni u jednom trenutku nije spomenuo kada sam mu isporučio sjemenku.” “Nije mi jasno kako je Raphael Valko imao veze sa svime ovime”, rekla je Vera. “Premda priznajem da umirem od želje da ga upoznam. Osobito ako ima neke veze s ovim eliksirom.”

“Pravo pitanje glasi: možemo li napraviti taj napitak?” rekla je Sveti. “I može li taj napitak išta učiniti Nefilima”, rekao je Azov, ponovno zureći u album. “Uzmemo li latice cvijeća zalijepljene iza voštanog papira te ih smrvimo i pomiješamo u ispravnim omjerima, onako kako je zapisano u Rasputinovim jednadžbama, dobit ćemo bazu za kemijsku reakciju. Preostaje nam samo *silphium*, koji možemo uzgojiti, iako u sasvim malenim količinama.”

“Najveći je problem posljednji sastojak”, rekla je Sveti upirući prstom u stranicu albuma. “Riječ je o metalu za koji još nije dokazano da je uopće bio poznat u vrijeme Rasputinova života.”

“Znam što ćete reći”, umiješala se Vera. “To je metal koji se prije Potopa upotrebljavao u velikim količinama, no koji je doslovno iščeznuo nakon Noine smrti. Henok, Noa i ostali koji su u drevnome svijetu imali doticaja s njim nazivali su ga različitim imenima. Raphael Valko ponovno ga je otkrio i klasificirao te mu nadjenio ime valkin, Vera se nakratko zamislila, a zatim nastavila. “No ni jedan komadić valkina nije viđen već više od šezdeset godina.”

“U pravu ste, ako zanemarite liru od valkina koja je 1999. godine pronađena u New Yorku. Posljednja osoba koja je raspolagala minimalnom količinom tog metala bio je Raphael Valko. Početkom 20. stoljeća domogao se poprilične količine te stvari kada je došao u posjed nebeskoga glazbala, prelijepe lire za koju se vjerovalo da je instrument što ga je svirao Orfej. Prije nego što je pronašao liru bilo je nagađanja o stvari od koje su se ti instrumenti izrađivali. Neki su angelolozi vjerovali da su lire izrađene od zlata, a drugi od bakra. Nitko nije bio siguran. A onda je Valko uzeo

uzorak s podnožja lire, analizirao metal i shvatio da je riječ o jedinstvenom materijalu koji još nije ni proučavan ni klasificiran. Metal je prozvao valkin. I dok je liru spakirao i poslao u Sjedinjene Države na čuvanje tijekom rata, uzorci metala ostali su kod njega. Nekoliko ih je godina čuvao, a zatim ih je, kazuje priča, rastalio i od njih izradio privjeske u obliku lire.”

“Doktor Raphael Valko izradio je privjeske. Sigurno ima još uzoraka metala, čak i ako je riječ o minimalnoj količini”, izjavila je Vera. Azov je ustao i navukao smeđu kožnatu jaknu.

“Postoji samo jedan način da to otkrijemo”, rekao je polažući ruku na Verino rame i izvodeći je iz prostorije.

Peti krug

BIJES

Transsibirski ekspres

Verlaineu je prodorno zujalo u ušima. Otvorio je oči i ugledao nejasan prostor, maglovit i nestvaran, sive zidove koji su se pretvarali u sivi strop, zbog čega je imao dojam da se probudio u špilji. Cijelo mu je tijelo proždirala vrućica, bilo mu je toliko vruće da mu se činilo kako mu pamučna plahta prži kožu na ramenima. Nije uspijevao shvatiti gdje je, kako je završio na tako tvrdom madracu, zašto ga boli cijelo tijelo. A onda mu se sve vratilo: Sankt Peterburg, anđeo crnih krila, elektricitet koji mu se širi tijelom.

Pokraj njega pojavio se obris ženskog tijela, sjenovita prisutnost koja je istodobno djelovala umirujuće i prijeteće. Trepnuo je pokušavajući razabrati crte njezina lica. Na trenutak se ponovno našao u svojem ustrajnu snu o Evangelini. Osjetio je ledenu hladnoću njezina poljupca, električnu privlačnost koju je iskusio kad ju je dodirnuo, snagu njezinih krila koja su mu se omotala oko tijela. Njezina ga je prisutnost dezorijentirala, bio je zbunjen i nije znao je li je doista vidio, te je strahovao da će je - kada se potpuno razbudi - ponovno izgubiti. No oči su mu sada bile otvorene, a ona je stajala pokraj njega. Vratilo mu se prelijepo biće za kojim je čeznuo.

Verlaine je ponovno trepnuo trudeći se usredotočiti na okolinu.

“Možda poželiš ovo”, rekao je glas, a Verlaine je na koži osjetio metal naočala sa žicanim okvirom. Istoga mu se trena cijeli svijet vratio u fokus, a pokraj sebe ugledao je Ruskinju, lovca na anđele koju je bio vidio trenutak prije nego što je izgubio svijest. Lice joj je bez kacige izgledalo blaže nego što se sjećao: manje je nalikovala na profesionalni stroj za ubijanje, a više na običnu osobu. Žena je imala dugu plavu kosu i zabrinut izraz lica. Bruno je stajao u njezinoj blizini, a izgledao je jednako loše kao što se Verlaine osjećao. Kosa mu je bila slijepljena, a obraz izgreben do mesa. Vidjevši Brunine ozljede, Verlaine se sjetio vlastitih. Svaki mu je udisaj bio bolan. Sjetio se lova ulicama Sankt Peterburga te Eno i opakih nefilskih blizanaca. Progutaio je pljuvačku, s kojom mu se bol spustila niz jednjak. Htio je nešto reći, no nije imao glasa.

“Dobro došao natrag”, rekao je Bruno i prišao Verlaineu kako bi mu stisnuo rame. Verlaineu je bilo jasno da je u nekakvoj medicinskoj ustanovi, no nije imao pojma je li u Rusiji ili Francuskoj.

“Gdje sam?”

“Negdje između Moskve i Jaroslavlja, pretpostavljam”, odgovorio je Bruno pogledavajući na ručni sat.

Brunino lice bilo je prekriveno skorenom krvlju, a odjeća mu je bila umrljana zemljom. Verlaine je Brunu upitno pogledao pokušavajući shvatiti što se dogodilo.

“Putujemo u Sibir”, odgovorio je Bruno. “Vlakom.”

“Sto ti se dogodilo?” upitao je Verlaine pokušavajući ustati iz kreveta, osjećajući prodornu bol.

“Utrkivao sam se s ruskim Raiphimima”, odgovorio je Bruno. ¹

“Zvuči kao dobar naslov za tvoje memoare”, rekla je plavokosa žena.

“Ovo je Jana”, rekao je Bruno. “Ona je ruski lovac na anđele te je, koje li slučajnosti, neslužbeno proganjala Eno približno koliko i ja. A pristala je i prepustiti nam jedan od svojih teretnih vagona kako bi se u njemu oporavio.”

Jana je na sebi imala uske traperice i drečavo ružičastu jaknu, što se uvelike razlikovalo od profesionalne estetike kože i čelika. Doimala se zabrinuto i umorno kada se odmaknula od kreveta. Naslonila se na zid i prekrizila ruke kao da nestrpljivo čeka povratak na posao. Njezin je engleski imao jak naglasak.

“Jesi li dobro?”

“Fenomenalno.” Verlaine je imao osjećaj kao da će mu glava eksplodirati. “Baš savršeno.”

“Iskreno, sretan si što išta osjećaš”, rekla je Jana pogledavši ga profesionalno, kao da njegove ozljede uspoređuje sa svojim.

Verlaine je pokušao sjesti, a bol se lokalizirao u oštro probadanje u prsima.

“Što se, k vragu, dogodilo?”

“Ne sjećaš se?” upitao je Bruno.

“Sjećam se svega do određenog trenutka”, rekao je Verlaine. “Sigurno sam izgubio svijest.”

“Sigurno si izgubio razum kad si onako nasrnuo na Eno”, rekla je Jana. “Da je trajalo minutu dulje, bio bi sasvim spaljen.”

Verlaine se prisjeti osjećaja elektriciteta kako mu struji tijelom i odmah zadrhti.

“Pokušala me ubiti”, rekao je.

“I gotovo je u tome uspjela”, rekao je Bruno.

“Imaš sreće što smo je uspjeli zaustaviti prije nego što te ubila”, pridodala je Jana. “Imaš opekotine, ali su lokalizirane.”

“Jesi li sigurna?” Verlaine se osjećao kao da mu se tijelo peklo na vatri.

“Ako se sjećaš tijela iz samostana svete Rozalije, onda mislim da se trebaš smatrati sretnim”, rekao je Bruno.

Napad na Svetu Rozaliju ostavio je dubok dojam na Verlaineovu maštu. Ondje su bili nasmrt spaljeni deseci žena, a tijela su im bila toliko unakažena da ih nije bilo moguće identificirati. Bio je savršeno svjestan što su ta bića mogla učiniti čovjeku.

“Zbog električnog je udara tvoje srce prestalo kucati na dobre tri minute”, rekao je Bruno. “Jana je provela postupak oživljavanja. Uspjela je održati te na životu dok njezini kolege nisu donijeli prenosivi defibrilator.”

“Vratio si se iz mrtvih”, rekla je Jana. “Doslovno.” “Pretpostavljam da imam nešto zajedničko s Raiphimima”, izjavio je Verlaine.

“Premda to ne objašnjava zašto si preživio napad”, rekla je Jana. “Oprosti na izrazu, ali trebao si biti poput pečenke.”

“Lijep prizor”, rekao je Verlaine odmičući se od kreveta. Koža na prsima bolno ga je pekla, no trudio se ne obazirati se na to i nastaviti dalje, korak po korak. Sjetio se Enoine snage, usijanja njezina dodira.

“Ovo bi moglo imati neke veze s tim”, rekao je Bruno izvlačeći iz džepa ogrlicu i pružajući je Verlaineu.

Uzeo je talisman i zagledao se u njega. Nije bio nimalo oštećen u Enoinu napadu. Metal je i dalje sjajio kao obasjan suncem. Znao je da je Bruno već zbrojio dva i dva te da mu je vjerojatno jasno kako je Verlaine došao do talismana. Gabriella je bila Brunina bliska prijateljica, a premda njegov mentor nije htio govoriti o talismanu pred Janom, bilo je jasno da Bruno uopće nije sretan što mu je Verlaine svih ovih godina tajio njegovo postojanje.

Verlaine se pognuo kako bi prikopčao lančić oko vrata te se trznuo od bola. Jana mu je - više zbog nestrpljenja nego iz samilosti - uzela lančić iz ruku i prikopčala ga.

“Evo”, rekla je i pljesnula ga po prsima, poslavši mu pritom novu dozu bola kroz tijelo. “Sad ti čudovišta više ne mogu ništa.”

Otvorila su se vrata i pojavila se liječnica, niska, jaka žena s naočalama s debelim staklima i savršeno počešljanom kosom. Nagnula se iznad kreveta i povukla plahte do Verlaineova pojasa. Preko prsa bila mu je zalijepljena gusta bijela gaza. Zavukla je nokte ispod rubova, povukla rubove ljepljive vrpce i nježno je uklonila.

“Evo”, rekla je Jana vadeći iz torbice maleno zrcalo i pružajući ga Verlaineu.

Pogledao je u zrcalo i vidio odraz pretučena čovjeka, svježe zašiven ožiljak preko oka, niz modrica. Prizor je bio toliko nepoznat, toliko šokantan da je Verlaine ispravio kralježnicu i zabacio ramena. Spaljena ga je koža zatezala; više od svega, čeznuo je za snom. Odbijao je biti čovjek kojeg je promatrao u zrcalu. Držao je zrcalo u visini prsa i uvidio da su mu prsa crna, prošarana ružičastim i crvenim dijelovima ispod kojih se naziralo živo meso prekriveno prozirnom tekućinom. U kožu mu je bio otisnut Enoin dlan.

“Sada nosiš prepoznatljivu oznaku nefilskog napada”, rekao je Bruno.

Jana je pomno promatrala liniju prstiju zapečaćenih na Verlainovim prsima.

“Oblik opekotine vrlo je osobit. Riječ je o nečemu što me zanima već mnogo vremena. Stvorenje mora postaviti ruke na određeni način kako bi došlo do električnog pražnjenja: palčevi se moraju dodirivati, a ostatak prstiju mora biti okrenut prema van. Prepoznaješ li taj oblik?”

“Naravno”, rekao je Verlaine, osjećajući mučninu pri samom pogledu na to. “To su krila.”

Bio je naviknut na ozljede - posljednjih se deset godina ozlijedio nebrojeno puta - no napad poput ovoga bio je nešto što nije bio spreman zaboraviti. Stvorenje ga je zauvijek obilježilo.

“Na mjestima gdje je koža crna, živci su mrtvi. Bol koji osjećaš dopire s područja oko same ozljede.” Liječnica je zastala i proučavala oblik ozljede. “Već dugo nisam vidjela ovakvu ozljedu”, rekla je premazujući ranu nekakvom mašću i postavljajući novu gazu. “Ova će vam mast uvelike pomoći da se oslobodite bola. U stara bi vam vremena trebalo nekoliko tjedana, pa čak i mjeseci da se oporavite od ovakve ozljede.”

Verlaine je osjećao kako mu ugodna hladnoća preplavljuje kožu. Djelovanje masti bilo je trenutačno i intenzivno.

“Zadivljujuće”, rekao je. “Bol popušta.”

“Vaša koža rapidno zacjeljuje”, rekla je liječnica i sagnula se prema Verlaineu. “Mast je nanoemulzija koja bakterijama onemogućuje pristup tkivu, istodobno stvarajući uvjete za brzo obnavljanje stanica kože. Sloj nove kože odmah se stvara preko opekotine te onemogućuje da zrak prodire u ranu i umanjuje razinu bola. Rijedak je to luksuz: imamo samo nekoliko doza koje sam dobila od anonimnog pošiljatelja. Sasvim mi je jasno da su tu mast angelolozi osmislili za angelologe. Nevjerojatno je efikasna.” Rukom je prešla preko površine ozljede kao da želi potvrditi ono što je upravo izrekla.

“Bila ona efikasna ili ne, ovaj nam je angelolog potreban”, izjavila je Jana, koja nije mogla prikriti nestrpljenje. “Koliko se još dugo mora odmarati?”

Doktorica je uhvatila Verlainea za zapešće kako bi mu opipala puls: “Vaši su otkucaji srca normalni”, rekla je. “Kako se osjećate?” Verlaine je počeo pomicati nožne prste i gležnjeve. Zujanje u uši - ma i oštar bol na prsima nestali su.

“Savršeno”, rekao je.

Liječnica je zatim uzela pliticu s instrumentima i uputila se prema vratima, rekavši:

“Onda bi trebao moći iskrcati se iz vlaka na planiranoj postaji. Tjumenj se nalazi otprilike trideset pet sati odavde. Predložila bih da se do tada odmara.” Bacila je zatim pogled prema Verlaineu i izjavila: “A to znači: nema više sastanaka s

vragom. Premda sumnjam da ćete prihvatiti moj savjet. Agenti poput vas nikad me ne poslušaju." Verlaine je prebacio noge preko ruba kreveta. Uspravio se i ustao.

U tome se slagao s Janom: nije dolazilo u obzir da ostane u nekoj bolnici u zabit.

Nakon što je liječnica napustila prostoriju, Bruno je rekao:

"U svemu ovome ima i nekih dobrih vijesti. Uspjeli smo ponovno doći do jajeta. A što je najvažnije, zatočili smo Eno."

"Gdje je ona?" upitao je Verlaine.

"Na sigurnome", odgovorila je Jana i pogledala ga kao da ga iza- ziva usudi li se pitati išta više.

Bruno je namignuo Verlaineu i rekao:

"Vera je inzistirala da je odvezemo u zatvor specijaliziran za Nefile - u Sibiru."

Verlaine je rekao:

"Od Rusa smo dobili gulag za anđele "

"Vodimo je na promatranje", rekla je Jana. "Imali ste sreće što sam vam dopustila da pođete sa mnom."

"A ti misliš da možeš izvući iz Eno ikakve informacije?" upitao je Verlaine.

"Nema drugog načina", izjavila je Jana. "Čim Eno odvedemo u sibirsko zatočeništvo, bit će prisiljena progovoriti."

"Jesi li već svjedočila takvim ispitivanjima?" upitao je Verlaine Janu.

"Stručnjaci u zatvoru imaju posebne metode za izvlačenje informacija iz svojih zatvorenika", odgovorila je Jana tihim glasom.

Verlaine je iščitao mentalni popis svega što mu se dogodilo u posljednja dvadeset četiri sata, pokušavajući osloboditi se osjećaja da se našao u alternativnom univerzumu, nekoj ludoj, živopisnoj igri koja je istodobno stvarna i nestvarna. Nalazio se u vlaku koji je putovao kroz ledenu sibirsku tundru u potrazi za napola ljudskim, napola anđeoskim stvorenjem za koje je sada - nakon deset godina sumnje - sa sigurnošću znao da je voli. Nakon svega što je dosad vidio, bio je uvjeren kako ga više ništa ne može iznenaditi. Bio je u krivu. Stvari su samo postajale sve čudnije i čudnije.

Otok Sveti Ivan, Crno more, Bugarska

Azovljev helikopter utjelovio je baš onu vrstu mješavine kulturoloških referencija koja je znanstvenike poput Vere nadahnjivala da svakog dana odu na posao. Sveti je rekla da je stroj iz vijetnamskoga razdoblja te da su ga Amerikanci izgubili - nakon prisilnog slijetanja u Kambodži napustila ga je posada Ružnih anđela - a u Azovljeve je ruke dospio nakon što je tri desetljeća mijenjao najrazličitije vlasnike. Komunisti su ga konfiscirali te je popravljen u Sovjetskom Savezu, a u sedamdesetima je poslan njihovim bugarskim saveznicima. Kada ga se dočepao Azov, hladni rat već je bio završen, a Bugarska je ušla u NATO. Gledajući Sveti, koja je između koljena držala upravljač helikoptera, Vera se zapitala u kakvom se to svijetu promijenjenih savezništava rađaju današnja djeca.

Azov je kimnuo, a Sveti je povukla prekidače i pregledala ekrane na upravljačkoj ploči prije polijetanja. Podignuli su se s tla i uskovitlali vjetar. Vera je gledala kako se tlo ispod njih udaljava dok su se uspinjali sve više u zrak, kako se obrisi svjetionika vertikalno gube, kako more postaje ujednačeno sivo sve dok nije nalikovalo na nepropusnu plahtu rasprostrtu između mutnih rubova kopna. Sunce je zalazilo bacajući sve tamniju, grimiznu Svjetlost preko svijeta. Napela je oči kako bi vidjela ribarska sela koja su se ugnijezdila u zaljev, niske sive kućice koje su se poput stijena kupale u sve slabijem svjetlu. Plaže su bile puste - nije bilo suncobrana koji bi cvjetali iz pijeska, ni jednog čamca koji bi plutao uz obalu zaljeva, samo beskrajni potez stjenovite obale. Vera je pokušala zamisliti naselja zakopana ispod tamne vode, ostatke drevnih civilizacija zaleđenih u hladnoći podvodnog svijeta lišenoga svjetla i zraka.

Helikopter je poskakivao dok ih je Sveti vozila iznad same obale, a zatim skrenula prema kopnu dok su se elise iznad njihovih glava vrtjele u polaganu, ujednačenu ritmu. Preletjeli su iznad krovova prekrivenih crepovima od pečene gline, uskih prometnica i praznih polja, ostavivši Crno more iza sebe.

Iznenada, krajičkom oka, Vera je vidjela da u daljini još nešto leti. Na trenutak se činilo kako je to samo obris jedrilice koja lebdi zrakom, potez crvenog preko

grimiznog obzora. Zatim se pojavio i drugi lik, pa treći, sve dok cijelo jato nije okružilo helikopter. Crvena su im krila mlatila zrakom dok su usredotočenih pogleda stezali obruč oko njih.

“Niste spomenuli da otok Sveti Ivan čuvaju Gibborimi”, rekla je Vera i kratko pogledala Azova.

“Ne čuvaju ga: sigurno su slijedili naš džip još od zračne luke”, izjavila je Sveti upravljajući helikopter prema kopnu u trenutku kada je jedno od stvorenja nasrnulo na vjetrobransko staklo te se crvenim krilom očešalo o plastiku i iza sebe ostavilo trak ulja.

“Ne možemo se ovdje gore boriti s njima”, izjavio je Azov ispod glasa. “Morat ćemo ih prestići. Na tlu ćemo dobiti potporu. Kada bismo samo stigli do zračne luke.”

“Držite se”, rekla je Sveti pomičući upravljač, nakon čega je helikopter naglo skrenuo ustranu.

Letjelica je lelujala i poskakivala, naglo ponirala, no stvorenja su im i dalje bila za petama. Iznenada, letjelica je zastala i zatresla se, što je Veru bacilo naprijed i zategnulo joj sigurnosni pojas oko ramena. Pogledala je kroz prozor i vidjela da su se Gibborimi uhvatili za nogare helikoptera. Raširenih krila, povlačili su helikopter prema stjenovitoj obali.

Sveti je zagrizla donju usnu i primila se upravljača. Tek kada su se približili električnim vodovima i kada je njihova pilotkinja okrenula nogare letjelice prema stupovima dalekovoda, Vera je shvatila da Sveti kani ostrugati stvorenja s donjeg dijela helikoptera. Sveti je naglo skrenula udesno, pa ulijevo, a zatim spustila helikopter malo niže. Gibborimi su udarili u vodove te su im se krila zapletala dok se helikopter još jedanput vinuo u zrak, a zatim pojurio preko zaljeva.

Samo nekoliko minuta poslije, u vidnom im se polju našlo brodogradilište u Burgasu. Uz obalu su izranjale piramide soli, bijele i kamene. Sveti je ponovno skrenula prema kopnu, prema zračnoj luci smještenoj samo nekoliko kilometara od obale. Pista se protezala u daljinu, a na njoj je - poput metalnog kukca koji iščekuje let - stajala napuštena Cessna.

Kada ih je Sveti meko prizemljila na asfalt, prišla im je skupina ljudi u odorama koji su izgledali gotovo kao da se dosađuju dok su ih pratili od letjelice, preko provjere putovnica i kroz izlaz iz zračne luke. Našavši se ponovno na hladnoći noći, Vera je zapazila da je nebo tamno poput tinte: pistu s druge strane žičane ograde prekrila je tama. Pogledom je prelazila preko uzletišta u potrazi za Gibborimima.

Muškarac u trapericama i crnoj majici prošao je pokraj nje, a Vera je osjetila kako joj je u ruku ugurao nešto metalno i hladno - svežanj ključeva nanizanih na kožnatu vrpču. Agent - za kojeg je znala je da ga je mogao poslati samo Bruno - rukom je pokazao prema Range Roveru i bez riječi otišao dalje.

Azov ju je zaprepašteno pogledao. Očito nije navikao da mu se oprema i osoblje

pojavljaju bez objašnjenja. Ni Vera još nikada nije iskusila takvu potporu - još nikada nije radila na terenu – no znala je da će se Bruno skrbiti za njih. Čvrsto je stisnula ključeve u ruci, odlučila kako će iskoristiti sve što joj se pruži, svaki djelić vlastita talenta kako bi došla do doktora Valka.

Bez riječi je sjela na mjesto vozača. Azov je sjeo pokraj nje, pa je Sveti morala sjesti na stražnje sjedalo. Džip je bio novi model s mjenjačem i pogonom na četiri kotača, s manje od tisuću prijeđenih kilometara. Kožnati upravljač bio je hladan od noćnog zraka. Na upravljačkoj je ploči ležala omotnica od svjetlosmeđeg papira. Vera ju je dobacila Azovu, ubacila mjenjač u brzinu i pohitala dalje od zračne luke.

Azov je povukao patentni zatvarač i otvorio svoju naprtnjaču te izvadio snop plastičnih čaša i bocu nekakve tekućine.

“Rakija”, rekao je Azov podižući bocu i nudeći Veri piće.

Prihvatila je i ispila velik gutljaj - rakija nije bila jaka poput votke, ali ni izbliza toliko pitka, no uživala je u osjećaju što ga je stvarala u njezinu tijelu, u postupnom opuštanju mišića i uma dok je bocu predavala Sveti.

Azov je nastavio kopati po naprtnjači, iz koje je zatim izvukao zemljovid na kojemu je bila označena cesta koja od Grnog mora vodi do planina koje su sada bile prekrivene noćnom tamom.

“Doktor Valko živi u Smoljanu, koji je od nas udaljen približno pet sati vožnje, a smješten je u blizini Trigrada. Ove su ceste daleko od idealnih, no putem barem nećemo susretati Gibborime.”

Sto se tiče Gibborima, Azov je bio u pravu - oni napadaju samo u letu, samo tako hvataju svoje žrtve - no Vera je znala da je Bugarska prepuna svakojakih bića te da će sasvim sigurno putem sresti neka od njih.

Pridržavajući se Azovljevih naputaka, skrenula je na autoput te u glavi pokušala izračunati kada bi mogli doći do doktora Valka. Sat na upravljačkoj ploči pokazivao je da je tek nešto više od devet sati navečer. Budu li do Smoljana došli za nekih pet sati, pred vratima starčeva doma pojavit će se usred noći.

“Čak i ako ste i dalje u dobrim odnosima s njim, neće biti oduševljen kada mu se pojavimo usred noći.”

Azov je rekao:

“Istina je da bismo Raphaelu trebali pristupiti s oprezom. Silno je zaštitnički raspoložen u vezi sa svojom privatnošću i poslom. Nakon Angeline smrti prekinuo je sve kontakte s izvanjskim svijetom. Moramo ga uvjeriti da bi trebao razgovarati s nama. Vrijedi potruditi se.”

“Zapravo i nemamo izbora, moramo pokušati”, rekla je Sveti ispijajući gutljaj rakije.

Vozeći prema planinama, Vera je bila svjesna da je prema doktoru Raphaelu Valku imala jednako mišljenje kao i svi mladi angelolozi - bila bi u oblacima čim bi netko izgovorio njegovo ime. Doktor Valko bio je legenda. Nije ni sanjala da bi ga

ikada mogla osobno upoznati.

Možda osjećajući da bi Vera htjela doznati nešto više, Azov je rekao:

“Valko s razlogom živi u samoj blizini špilje Đavolje ždrijelo.” “Iskopava valkin?” upitala je Vera.

“To bi nam išlo naruku”, rekla je Sveti.

“Svatko ima vlastito tumačenje njegova boravka na tom mjestu”, rekao je Azov. “Ondje živi samo uz najosnovnija suvremena pomagala. Nema ni telefon ni struju. Grije se na drva, a vodu donosi s izvora. Gotovo je nemoguće doći do njega. Živimo u istoj zemlji, a samo sam ga nekoliko puta posjetio u njegovoj utvrdi - naime, samo tako mogu opisati ono što je sagradio u Smoljanu - i to samo kad sam mu nosio sjeme, o kojem smo u tim prigodama raspravljali. Poznat je kao istraživač i znanstvenik, no kada ga osobno susretneš, više nalikuje na tipičnog bugarskog pastira - teško je izaći na kraj s njim, a njegova potreba da se osvećuje svakome koga smatra potencijalnom prijetnjom zastrašujuća je. Žilav je, premda mu je već sto godina.”

Vera je zaprepašteno pogledala Azova:

“Ima sto godina?”

“Sto deset godina, da budem točan”, odgovorio je Azov. “Kada sam ga prvi put vidio 1985. godine, izgledao je u skladu sa svojim godinama, a bilo mu je sedamdeset šest godina. Poslije, nakon što smo počeli razmjenjivati pretpotopno sjemenje, izgledao je poput čovjeka kojemu nije više od pedeset godina. Trenutačno živi sa ženom kojoj je četrdeset pet godina. Ona mu je prije deset godina rodila dijete.” “Sto je godina stariji od vlastite kćeri?” upitala je Sveti. “Pa to je potpuno nemoguće.”

“Ne ako se sjemenjem koristi u privatne svrhe”, odgovorio je Azov. Vera se nadovezala:

“Devedesetih su kružile glasine da Valko svoju bivšu suprugu Gabriellu opskrbljuje bočicama destilata biljaka i svojeg vrta. Bila je već u poodmaklim godinama, svojim osamdesetima, dok se još borila protiv Nefila, odlazila na zadatke, izlazila na kraj s nedaćama koje su teško padale i upola mlađim agentima. Poginula je na zadatku. Nikom nije bilo jasno odakle joj uopće snaga da sudjeluje u njemu. Sjemenje što ste ga dali Raphaelu Valku jedino je objašnjenje. Sigurno je ondje gore uzgojio vlastiti pretpotopni vrt.”

“Miješa li njihova ulja ili uzgaja biljke iz sjemena, nemoguće je reći. Nemojte zaboraviti da je sjeme koje je Valko uzgajao isto ono sjeme što ga je prije Potopa uzgajao i Noa, a Noa je, kao što i same znate, živio gotovo tisuću godina. Nemoguće je reći koje hranjive sastojke sadrže te biljke te kakve efekte mogu izazvati, no očito je da ih je Valko iskoristio u svoju korist.”

“Jeste li možda razmatrali mogućnost da je Valko već stvorio Noin ljekoviti pripravak?” upitala je Vera.

Azov je uzdahnuo kao da je već bezbroj puta i sam razmatrao to pitanje.

“Istina je da se mnogo toga moglo dogoditi u Valkovoj radionici. On je čovjek koji je 1939. otkrio položaj zatvora u kojemu su smješteni Stražari. Organizirao je i pokret otpora našeg udruženja tijekom Drugoga svjetskog rata. Doktor Raphael Valko čovjek je koji ništa ne prepušta slučaju. Siguran sam da čemu god se posvetio ondje u Rodopima, to čini krajnje usredotočeno, na način koji mu je već omogućio uspjeh u stvarima u kojima su drugi nailazili na neuspjehe.”

“Ne strahujete li da ćete jednoga dana otići ondje gore i pronaći ga mrtvoga? upitala je Vera.

“Nimalo”, odgovorio je Azov. “Ali itekako me zabrinjava da bi nas mogao odbiti kada mu dođemo. Nema nikakva jamstva da će nam pomoći oko one mješavine. Premda je najrazličitijim neslužbenim kanalima povezan s našim udruženjem, između ostaloga i sa mnom, angelologiju je napustio prije nekoliko desetljeća. Velike su mogućnosti da nam neće pomoći u pronalaženju sastojka koji nedostaje - valkina - čak i ako će mu to osigurati nešto toliko privlačno kao što je Noin ljekoviti pripravak.”

Vera je vozila dalje prema obroncima Rodopa. Premda je željela što prije stići do sela Smoljana, teren joj nije išao na ruku. Dok su se uspinjali sve više i više, cesta se probijala kroza sve uže prijevoje, provlačeći se uz obronke preko usjeka uz koji su se s jedne strane uzdizale stijene, dok se ispod ceste protezao ponor. Prisilila se pogledati prema guduri, ponoru koji je vrebao iz tame, te je bila svjesna kako bi samo jedan trzaj upravljačem bio dovoljan da odlete preko ruba. Čak bi i po danu, kada čovjek može predvidjeti svaki zavoj ispred sebe, ovakva vožnja bila istinski izazov. Držala se nižih brzina i tjerala Range Rover da se uspinje ujednačenom, polaganom brzinom.

Vozeći uz hrbat planine, džip je iznenada zapljusnula svjetlost punog Mjeseca koja se prelijevala preko šume breza, hrastova i borova koja je prekrivala obronke iza njih. Cesta je uronila u kanjone prugasto ispresijecane mjesečinom, a zatim se počela uspinjati prema selima smještenima na vrhovima planina te se ponovno spuštati kroz uske planinske usjeke. Veri se zbog toga činilo kao da se voze kroz zamršeni labirint hodnika što su ih iskopale krtice, a koji možda nikamo ne vode. Nakon nekoliko sati vožnje stigli su do onoga što je vjerojatno bio najviši planinski vrh: Vera iznad sebe nije vidjela ništa, samo veliko prostranstvo zvjezdanog svoda. Na uzdignutom komadu zemlje, selo Smoljan bilo je skriveno u tami.

Azov je Veru uputio da skrene na cesticu prekrivenu tamnim šljunkom koja se zavojito spuštala nizbrdo sve dok se ispred njih nije ukazala pravoslavna crkvice. U blizini se uzdizao toranj s metalnim satom, koji kao da je lebdio iznad sela. Bila su gotovo tri sata ujutro. Slijedeći Azovljeve upute, Vera je nastavila voziti cestom koja se spuštala, prošla pokraj drevne utvrde i došla na trg omeđen zimzelenim stablima. Ugasila je motor. Nitko nije izgovorio ni riječ, no zavladao

je osjećaj novorođene nade. Kao da su svi osjetili da je rješenje moguće, da će posjet Valku uspjeti prevladati sve naizgled nesavladive teškoće.

“Stigli smo”, rekao je Azov. “Nadajmo se samo da će nas Raphael primiti.”

Bruno se zavalio na meke jastuke sjedala i kroz prozor zurio u Svjetlost zvijezda koja je plesala na snijegu. Drndanje kotača vlaka njegovim je mislima davalo odsječan, *staccato* ritam. Pokušavao je zamisliti tisuće i tisuće kilometara otvorenog prostora koji se proteže sve do Tihog oceana, permafrost i drevne šume, tresetišta, pustopoljine i planine na koje ljudska noga još nije stupila. Vlak je prelazio devet tisuća kilometara dug put između Moskve i Pekinga. Krajolik se doimao toliko strano, toliko daleko od suvremene Rusije, koju su nedavno napustili, da je gotovo mogao zamisliti davno razdoblje Romanovih, s balovima u palači, saonicama i organiziranim lovovima, regimentama elegantnih vojnika na konjima. U ovako neprijateljskom i beskrajnom okruženju, tajne mogu ostati zauvijek zakopane. Možda je poneku od tih tajni baš ovdje zakopao i sam Rasputin.

Okrenuo se i kriomice nakratko pogledao Verlainea. Koža mu je bila blijeda, kosa gnijezdo tamnih uvojaka, a ramena blago pogrbljena. Premda je čaroban lijek što mu ga je dala liječnica pomogao u poboljšanju njegova fizičkog stanja, psihološke posljedice Enoina električnog napada ostavile su na Verlaineu dubok i neizbrisiv trag. Bruno nije mogao ostati ravnodušan. Brunini su osjećaji u posljednjih nekoliko sati varirali od bijesa zbog vlastita junačenja - nije trebao poticati Verlainea da sam pođe u potjeru za Eno - do osjećaja olakšanja zbog činjenice da je njegov lovac koji najviše obećava i dalje živ. Bio je toliko zahvalan zbog toga da se nije mogao ljutiti zbog onog privjeska.

Poslužitelj je kroz odjeljak prolazio s čajem i kavom. Bruno je pokušavao mirno držati porculansku šalicu dok mu je poslužitelj točio čaj, no tanjurić je podrhtavao i vrela mu je tekućina prskala po trapericama.

Kada mu je šalica naposljetku bila puna, Bruni je do nosnica dopro bogat miris crnog čaja pa se pokušao opustiti i u glavi prevrtjeti sve što im je Nadia rekla prije napada stvorenja. Dok je u glavi analizirao sve detalje, Bruni se učinilo kako nema točno određene metode kako pristupiti tako bizarnim tvrdnjama i artefaktima. Nadia nikada nije u cijelosti istražila informacije pronađene u Rasputinovu dnevniku. Zapravo se činilo kako joj je bilo dovoljno da njegove stranice ostanu kuriozitet iz prošlosti. Na njima je bilo da doznaju svrhu Rasputinove knjige s prešanim cvijećem.

Bruno je na ramenu osjetio Janinu ruku.

“Dođi”, rekla je.

Hodali su kroz naizgled beskrajnu karavanu vagona. Jana je skakutala ispred

njega i vodila ga naprijed. Bruno je uočio pištolj zataknut u korice ispod njezine jakne. U bolnom bljesku divljenja, sjetio se vještine koju je pokazala kada je u Sankt Peterburgu šćepala Eno; ophodila se s Emimom nevjerojatno vješto, na promišljen, gotovo klinički način. Bruno se zapitao što ga je spriječilo da se posluži vlastitom vještinom kako bi se obračunao s Eno. Možda je podsvjesno kočio svoje sposobnosti. Možda je nešto u njemu htjelo da ona ostane slobodna. Možda ženski lovci nemaju tih problema.

Jana je zastala ispred čeličnih vrata stražnjeg dijela posljednjega putničkog vagona te je nakon prtljanja po svežnju ključeva ugurala ključ u bravu. Okrećući se prema Bruni, rekla je:

“Posljednjih deset vagona naši su skladišni i transportni prostori rezervirani za zatvorenike koje prevozimo u Sibir. Uz ambulantu, tu su i vagoni opremljeni za siguran transport jazličitih vrsta anđeoskih bića, a svaki je od njih dizajniran prema snazi pojedinog stvorenja. Nefili su u vagonu ispunjenom visokofrekventnom električnom strujom, koja ih drži u komatoznom stanju. Eno je u ledenici, vagonu rezerviranome za najnasilnije anđele, anđele ratnike, poput Gibborima i Raiphima te Emima, kao što je ona. Kao što dobro znaš, niže temperature usporavaju otkucaje srca, umanjuju snagu krila te svode na minimum razinu nasilja.” Jana se nasmiješila i otvorila vrata. “Možda čak nećeš ni prepoznati Eno.”

Zašli su u uzak, neosvijetljeni prolaz koji je vodio prema ostalim vagonima. Dok su hodali, Bruno je zastajao u svakom vagonu kako bi promotrio stvorenja. U jednoj su ćeliji bila tri međusobno svezana anđela: Leogan, Nestig i maleni crveni Mendax, tri stvorenja čijim se riječima nikada nije moglo vjerovati. Nisu ni zamijetili Brunu, bili su previše zaokupljeni mrmljanjem jedan drugome. Na kraju kompozicije, na početku posljednjeg vagona bila su staklena vrata prekrivena ledom.

“Ovo je moj tjedni transport”, rekla je s ponosom u glasu.

“Dojmljivo”, izjavio je Bruno trudeći se ne pokazati razmjere svojeg divljenja.

“Eno je nevjerojatan ulov kojemu sam se već godinama nadala. Mislim da to ne bih uspjela sama, zato ti moram zahvaliti.” Jana je zastala ispred zaledenih vrata. “Dođi pogledati našeg anđela ”

Otključala je vrata i Bruno je ušao u odjeljak. Koža ga je pekla od hladnoće. Vidio je vlastiti dah kako se magli u zraku, dok su mu se potplati cipela klizali na zaledenu podu. Trebalo je vremena da mu se oči priviknu. Ugledao je Enoinu obnaženu nogu, njezinu modrosivu kožu u vitici magle; vidio joj je usnulo lice, sklopljene oči, grimizne usne. Glava joj je bila obrijana, tako da su joj se na tjemenu vidjele debele modre žile koje su pulsirale. Sada kada je s nje bila svučena sva njezina ljepota, Bruno je mogao spoznati - bolno, iz dubine duše - koliko ljudski zapravo izgleda. Kada je kleknuo pokraj nje, čuo je kako joj se dah lijepi za grudi, kao da joj se ledeni zrak taloži u plućima. Prstom joj je prešao preko obraza, osjećajući staru električnu privlačnost. Vlak je poskočio i Eno je otvorila oči. Reptilski treći kapci povukli su joj

se s očiju. Dok ga je netremice gledala, vidio je da ga prepoznaje, da mu želi nešto reći, no nije imala nimalo snage.

Otvorila je usta, a preko donje usnice objesio se njezin dugi crni jezik, račvast kao u zmije. Bruno je osjetio iracionalnu potrebu da je privije uza se, da na vratu osjeti njezino disanje, da osjeti kako se otima pod težinom njegova tijela. Igra koju su igrali bila je gotova. Bruno je pobijedio.

Jana je naposljetku rekla:

“Imaš li pojma koliko je teško uloviti ovog Emima?”

Bruno je još neko vrijeme zurio u Eno. Pola je života proveo loveći je. Jana nije imala pojma da je itekako dobro znao koliko ju je teško uloviti i koliko može biti opasna.

“Nažalost, da, imam”, rekao je slijedeći Janu, koja se vraćala prema hodniku.

“Misliš li da će progovoriti?”

“Možda”, rekao je Bruno. “Imamo veće izgleda sada kada smo je odvojili od Grigorija.”

Jana je uzela cigaretu iz kutije i ponudila Brunu. U normalnim okolnostima Bruno nije pušio, no posljednjih nekoliko dana uopće ništa nije bilo normalno. Uzeo je cigaretu, pripalio, uvukao dim i osjetio kako mu se um razbistruje.

“Moram priznati kako mi je ovo prvi put da mi je strani lovac na anđele pomogao u lovu”, izjavila je otpuhujući dim cigarete dalje od Brune.

“Tvoj tim i nije pretjerano velik, zar ne?” upitao je Bruno.

“Posljednjih pet godina postao je aktivniji, ali i to se događa samo zato što su naftne kompanije ponovno donijele poprilično akcije u ovaj dio svijeta. Stare nefilske Obitelji, Obitelji koje su Rusiju napustile nakon Revolucije, ovdje grade kuće za odmor i osnivaju korporacije. Novi su oligarsi radili u dogovoru s Grigorijima kako bi stvorili golema bogatstva. Prije tog velikog priljeva nove krvi, ovdje smo bili samo ja, poneki zalutali anđeo Anakim i sibirske zime u zabiti.” Jana je bacila opušak na metalni pod vagona, gdje se žar potom topio na tankom sloju leda. “Ovim sam ti htjela reći da ako želiš pronaći Ne- file u zapadnom Sibiru, onda znam gdje ih možemo pronaći i kako. Raspoložem dosjeima o svakom stvorenju koje je ovuda prošlo posljednjih pedeset godina.”

“Pokrivaš golemo područje rada”, rekao je Bruno diveći se njezinoj sposobnosti da nadzire toliko opsežne operacije.

“Čula sam za metode koje primjenjujete u Parizu. To nema nikakve veze s našim pristupom ovdje. Eno je bila poseban slučaj. Većina mojeg posla odnosi se na odvođenje stvorenja u zatvor. Čim ih dopremim ondje, više nisam u igri. Ne mogu ni zamisliti da neko vrijeme provedem unutar samog panoptikuma.”

“Panoptikum?”

“Zatvor je projektiran prema panoptikumu Jeremyja Benthama”, rekla je Jana. “Ima klasičnu kružnu strukturu izvornika, što stražarima dopušta nadzor nad svim

anđeoskim stvorenjima. Zatvor je, dakle, prilagođen našim posebnim potrebama.”

Bruno je pokušao zamisliti to mjesto, njegovu svrhu i razmjere. Obuzela ga je profesionalna zavist pri samoj pomisli na broj anđela koji su ondje utamničeni.

“Možeš li me uvesti unutra?”

“Sasvim je sigurno da se ondje ne možemo samo tako pojaviti”, rekla je Jana. “To je najveći i sasvim sigurno najčuvaniji zatvor što su ga angelolozi ikada sagradili. Osim toga, nalazi se u Celjabinsku, području za zbrinjavanje nuklearnog otpada, na najzagađenijem mjestu na planetu. Ruski angelolozi i vojska bdiju nad svakim djelićem tog područja. Premda sam na njihovoj platnoj listi i imam ograničen pristup samom zatvoru, propusnica mi je nevažeća još od perestrojke. Za ulazak u unutrašnjost zatvora morat ćeš zamoliti za pomoć nekoga drugoga.

Bruno ju je pomno promotrio, pokušavajući utvrditi je li njezina neupućenost iskrena.

“Je li u tom zatvoru i Malcolm Godwin?” upitao je. Znao je da su izgledi da dobije odgovor na to pitanje sasvim mali, no kako je Godwin bio upleten u gotovo u sve - njegova uloga u panoptikumu spomenutome u filmu nije bila objašnjena - Bruno je jednostavno morao pokušati.

“Naravno”, odgovorila je Jana. “Već je više od trideset godina upravitelj Sibirskog projekta.”

Bruno je razmotrio opcije koje su mu preostale: mogao je zatajiti sve što je doznao gledajući film Angele Valko, kao i tajne razotkrivene u Ermitažu. Ili je mogao imati povjerenja u Janu i zamoliti je da mu pomogne.

“Jesi li čula za nešto po imenu Angelopolis?”

Janino se lice sledilo i probljedjelo:

“Gdje si čuo za to?”

“Vidim da je to nešto više od legende”, rekao je Bruno osjećajući kako ga obuzima sve veća znatiželja.

“Poprilično više od toga”, rekla je duboko udišući i uspravljajući se, a zatim je nastavila:

“Angelopolis je zagonetka svima nama koji nemamo odgovarajuću sigurnosnu razinu za pristup unutrašnjosti zatvora. To je tema velikog broja glasina: da je zatvor mjesto na kojemu se provode masivni eksperimenti, neka vrsta znanstvenofantastičnog laboratorija, te da Godwin klonira niže vrste anđeoskih oblika života koji će poslije biti sluge Nefilima. Nema načina da se sa sigurnošću dozna što se ondje događa. Kao što rekoh, osiguranje tog područja na visokoj je razini, u najmanju ruku. Ovdje radim već dva desetljeća, a nikada nisam uspjela prijeći ni prvu nadzornu točku.” Jana je pripalila još jednu cigaretu i zamislila se. “Sto ti znaš o tome?”

“Ne previše”, priznao je Bruno. “Znam da je doktor Malcolm Godwin nekada radio za Grigorije, a možda i dalje radi za njih, no to je sve što znam.”

“Jesi li pogledao njegov profil?” upitala je Jana.

“Ne, nažalost nisam”, odgovorio je Bruno.

Jana je zakolotala očima, kao da mu je time htjela dati na znanje kako nema smisla nastaviti ako nije učinio ono što je svaki lovac na anđele smatrao prvim korakom svake istrage.

“Iskreno”, rekao je Bruno osjećajući da mu se lice žari. “Nisam imao prilike za to.”

Jana je iz naprtnjače izvukla prijenosno računalo, otvorila ga i položila na pod hodnika. Nakon što ju je vidio kako iz naprtnjače vadi prijenosni defibrilator i ogrlicu za anđele, Bruno se ne bi začudio kada bi iz te iste naprtnjače, koja kao da nije imala dna, izvukla i njemačkog ovčara.

“Naša mreža, sigurna sam, nije na visokoj tehnološkoj razini poput vaše, no mogu joj pristupiti. Znat ćemo ako ondje ima išta vezano za Godwina.”

Bruno je gledao kako se Jana spaja na mrežu ruskog udruženja, kako počinje pretraživati angelološku bazu podataka, koja kao da je pljuvala sve moguće podatke: od neprijateljskih profila do popisa pripadnika udruženja.

Jana se time bavila nekoliko minuta. A zatim, nakon lavine tipkanja po tipkovnici, na ekranu se pojavio profil Malcolma Branwella Godwina, jasan i sažet poput Enoina profila na njegovu mobitelu.

“Evo nas”

“Jesi li pronašla nešto?”

“Sam pročitaj”, rekla je pružajući mu prijenosno računalo. “Možeš birati jezik na kojem ćeš čitati: francuski, engleski ili ruski.”

Bruno je aktivirao profil i pročitao ga na engleskome. Rođen 1950. u Newcastleu, Godwin je diplomirao kemiju na sveučilištu u Cambridgeu, a zatim 1982. došao na akademiju, gdje je radio na nizu povjerljivih projekata. Dobio je prestižne nagrade i odlikovanja. No biografski podaci nisu ni izbliza toliko privukli Bruninu pozornost koliko je to učinila fotografija koja se nalazila pokraj samog teksta. Godwin je bio mršav muškarac jarko crvene kose i velikoga, oštrog nosa te prodornih crnih očiju.

“Nije bog zna što”, rekao je Bruno naposljetku.

“U dosjeima s općim podacima nikada nema ničega sočnoga”, rekla je Jana i lukavo ga pogledala. “Svatko ima pristup toj vrsti informacija.”

Nastavila je tipkati sve dok se na ekranu nisu počeli pojavljivati brojni okviri, koji su se izmjenjivali tolikom brzinom da ih je Bruno jedva uspijevao registrirati dok su se pojavljivali i nestajali s ekrana. Zatim je iznenada zastala.

“Ovo je uvrnuto. Postoji još jedan dosje o Malcolm Godwinu koji je nastao 1984., ali je izbrisan.”

“Kako je to moguće?”

“Netko s propusnicom imao je pristup dosjeu i izbrisao ga”, odgovorila je Jana.

“Nije baš lako izbrisati strogo povjerljivi dosje.”

“Očito je da se netko svojski potrudio.”

“Postoji li neki način da mu svejedno pristupimo?”

“U našoj mreži podataka nikada ništa nije sasvim izgubljeno”, rekla je Jana. “Ovaj je dokument sigurno bio pohranjen u strogo povjerljiv arhiv te je najvjerojatnije šifriran, što znači da negdje postoji nekakav trag.” Jana se ponovno okrenula prema prijenosnom računalu. “Da vidimo što mogu učiniti.”

Samo jednim potezom, ćirilska su slova zamijenili beskrajni nizovi binarnih brojeva koji su klizili preko ekrana. Kada je vidio da se Janina leđa ispravljaju, shvatio je da je pronašla nešto zanimljivo. Mogao se samo nadati da će to biti nešto nevjerojatno.

Smoljan, Rodopi, Bugarska

Azovu se činilo kao da su se uzdigli iznad nastanjenog svijeta, sve do udaljenoga i skrovitog mjesta s kojega bi, kada bi napravio samo jedan korak, mogao nestati u planinskome klancu i nitko ga više ne bi vidio. Kamo god bi pošli, nailazili su na tišinu. Bacio je pogled preko ramena i zabrinuto promotrio ulicu. Pomno je motrio cestu iza njih i bio siguran da ih nitko nije slijedio, no ipak se nije mogao oteti dojmu da ih netko motri, da su neprestano okruženi opasnošću.

Mjesečina je obasjavala blistave kamene nogostupe. Zatvorene trgovine i kafići ležali su u tami, s podignutim tendama. Drevne zgrade uzdizale su se iz oštih komada klesana kamena. Dok je Veru i Sveti vodio dalje od trga, Azovu se činilo kao da je cijelo selo isklesano iz žive stijene, da svaka zgrada u sebi sadrži minerale koji tvore šare nalik na one u mramoru. Bacivši pogled na drugu stranu sela, vidio je doline i usjeke koji su se u daljinu prostirali poput plimnih valova prekrivenih lanenim plahtama koje u sebe upijaju tintu noći.

Kretali su se kroz mrežu ulica koje su se uvijale i uspinjale. Na kraju jedne slijepe ulice Azov je zastao, osvrnuo se i ponovno pogledao ispred sebe. Bio je već u ovoj kući, ali samo tijekom dana, a labirint mračnih uskih ulica sada ga je nakratko zbunio. Nakon nekoliko se koraka, međutim, uspio sabrati.

“Stigli smo”, rekao je, iznenada zastavši ispred veoma visokih i uskih crnih vrata uokvirenih štukaturom koja se ljuštila. Kuća se nalazila u nizu seoskih kuća. Bila je to dvokatnica s bljedomodrim zatvorenim prozorskim kopcima koji su gledali na ulicu. Azov je podignuo alku i pustio je da udari o metalnu ploču.

“Predstavite se.”

Poznati ga je glas prenuo iz misli. Podignuo je pogled i ispred sebe ugledao muškarca s naočalama i dugom sijedom kosom koji je, kako se s mračne ulice činilo, na sebi imao vojnički šinjel. U ruci je držao pištolj.

“Recite mi, k vragu, što točno tražite ispred mojih vrata u pola četiri ujutro”, rekao je muškarac.

“Doktore Valko”, rekao je Azov smirenim glasom. “Ja sam Hristo Azov iz

angelološke ispostave na otoku Sveti Ivan. Oprostite mi što dolazim bez prethodne najave, no moramo s vama razgovarati. Hitno je.”

Raphael Valko škiljio je kao da pokušava razabrati svako pojedino lice pripadnika skupine. Zastao je kada je ugledao Azova, a izraz lica postao mu je blaži kada je prepoznao kolegu:

“Azov”, rekao je. “Prijatelju, što radiš ovdje?”

“Mislim da bi bilo najbolje da razgovaramo unutra”, rekao je Azov pogledavajući preko ramena mačku koja je istrčala iz mraka.

“Nadao sam se da ćeš se vratiti”, rekao je Valko. “No nadao sam se i prethodnom upozorenju: pismu, možda, ili glasniku. Nije pametno dolaziti ovamo tako otvoreno. Tako dovodite u opasnost vlastite živote, ali i moj. Spustio je pištolj i rekao:

“Dođite sa mnom. Najbolje je da se maknemo s ulice. Ovdje nas svatko može motriti.”

Pošli su za Valkom kroz uzak kameni prolaz. Zastao je ispred željeznih vrata, koja je zatim otvorio i uveo ih u divovsko unutarnje dvorište prepuno cvijeća. Dvorište je dimenzijama bilo u potpunoj suprotnosti s uskim hodnikom kroz koji su prošli: bio je to golemi kvadrat sa svjetiljkama, omeđen visokim kamenim zidovima koji su stvarali ozračje privatnosti. Da Azov već nije imao prilike posjetiti Valkov dom, ne bi ni slutio da se u njegovoj unutrašnjosti krije tako čudesno zatvoreno dvorište. Svaki centimetar vrta bio je prepun zelenila. Uza zidove rasle su voćke s granama otežalima od voća; cvijeće svih vrsta i boja raslo je u loncima od pečene gline; vinova loza puzala je uz rešetke dok su joj se vitice uvijale na blijedoj mjeseci. Zrak je prožimao miris gardenija, ruža i lavande. U središtu vrta klokotala je kamena fontana, a kako su zalazili dublje u vrt, Azov je osjećao kako ga ispunjava sve veći osjećaj mira. Ovdje, u ovom tajnom vrtu, usred te neprirodne plodnosti, bio je okružen prijateljima.

Već izdaleka, Azov je uspio razabrati biljke koje su rasle u nečemu što je nalikovalo na staklenik smješten na suprotnome kraju dvorišta. Željezna konstrukcija pridržavala je staklene ploče koje su oblikovale visoku, složenu viktorijansku kupolu. Struktura je na vrhu nalikovala na brušeni dragulj. Oštro poput kristala ljeskala se na mračnoj pozadini neba. Na Azovljevo iznenađenje, iza staklenika nalazile su se solarne ploče okrenute na jug. Unutarnja svjetla bila su magličasta, kao da se kroz vlažan zrak uvija magla. Kada su prišli bliže, vidio je listove priljubljene uza stakla i u mislima se vratio tisućama sjemenki koje je prikupio i čuvao. Otok Sveti Ivan i posao kojim se ondje bavio izgledali su sada milijunima kilometara daleko.

Valko je otključao vrata staklenika i ušli su unutra. Hladni planinski zrak zamijenio je topao i vlažan zrak prožet mirisom cvijeća. Ultraljubičaste svjetiljke visjele su sa stropa. Iz generatora pokretanih solarnom energijom dopiralo je muklo brušenje.

Stolovi su bili prepuni najrazličitijih vrsta biljaka. Suma voćki rasla je iz lonaca. Azov je zastao kako bi bolje promotrio jedno od stabala i proučio njegov kruškoliki plod, koji je svojom grimiznocrvenom bojom podsjećao na grožđe. Primaknuo se bliže i pomirisao ga kao da njuši cvijet ljiljana. Miris je bio snažan i pun, više nalik na mješavinu čaja od cimeta i kardamoma nego na voće.

“Pomiriši ovo”, rekao je dozivajući Veru. Dok je udisala miris, pogled joj je pao na čudno stablo.

“Što je ovo?” upitala je.

Valko se nasmiješio, vidljivo zadovoljan time što je privukao njihovu pozornost.

“Sve što vidite u ovom stakleniku biljke su koje ne postoje već tisućama godina. Cvijeće koje cvate na stolu, biljke koje rastu na drugom kraju staklenika, voće koje ste upravo mirisali, ništa od svega toga nije cvalo još od vremena Potopa. Prema mojim izvornim planovima, staklenik je trebao biti golem, a u njemu je trebalo biti posađeno više od dvije tisuće vrsta pretpotopnog sjemenja.”

Kada je Azov bolje pogledao, vidio je da sve biljke istodobno djeluju i poznato i strano, da u sebi sadrže temeljne odlike flore koju čovjek svakodnevno viđa, no ipak - dok je dodirivao listove – znao je da ove vrste nije vidio nikada u životu. Listovi su bili sjajniji, voće mirisnije. Jabuke su visjele na granama, svaka savršeno obla, blistavo ružičaste kože. Valko je s drveta ubrao jabuku i pružio je Azovu.

“Kušaj”, rekao je.

Azov je jabuku okretao u ruci. Izbliza joj je koža bila jarko ružičasta, besprijekorna i blistava poput gumene loptice. Peteljka je bila prštavo modra.

“Ne brini se”, rekao je Valko. “Prekasno je za izbacivanje iz rajskog vrta.

Azov je zagrizao. Okus je bio zapanjujući i čudan. Očekivao je eksploziju slatkoće, nešto slično okusu koji imaju različite vrste jabuka koje je nekoć jeo. Umjesto toga, usnu šupljinu ispunio mu je čudan i neugodan okus koji je podsjećao na okus ljekovitih trava, ljekovitog ' pripravka. Gotovo je ispustio jabuku iz ruke, no tada je ugledao njezino meso: bilo je iste modre nijanse kao i stabljika, fluorescentno, kao da je iznutra obasjano svjetlošću.

Valko je uzeo jabuku iz Azovljeve ruke i odložio je na stol. Zatim je iz džepa izvadio švicarski vojni nož i prerezao jabuku napola. Na- rezao je zatim jabuku na kriške te pružio po jednu Sveti i Veri. Azov ih je promatrao dok su kušale jabuku, vidjevši im na licima reakciju poput one koju je i sam imao samo nekoliko sekunda prije - neviđeno gađenje.

“Možda je baš ovo bilo voće koje je Adama i Evu prognalo iz raja”, rekao je Valko odmičući se od stabla jabuke i prilazeći stablu limuna s bujnim i sjajnim listovima. Između listova rasli su grozdovi sitnih jarko žutih plodova koji su izgledali poput minijturnih limuna. “No kad bolje razmislim, ako bih trebao odustati od raja kako bih kušao neko voće, onda bi to moralo biti baš ovo.” Ubrao je jedan od grozdova i pružio ga svojim gostima. Vera je s grozda otkinula jedan

limun i podigla ga prema neonskoj rasvjeti. Nije bio veći od nokta na njezinu palcu, meke i tanane kože.

“Ne morate ga guliti”, rekao je Valko dok je stavljala limun u usta.

Azov je slijedio njezin primjer. Zagrizavši voće, jezikom mu se razlila slatkoća, bogat okus koji je samo izdaleka nalikovao na okus limuna i u kojem se naziralo ponešto od jagode i trešnje, a bilo je i nešto tamnijega, suptilnijeg okusa koji je podsjećao na smokvu i šljivu. Pogledao je stablo jer je htio ubrati još jedan grozd.

“Kako vam je pošlo za rukom da iz toliko sjemenki izrastu biljke?” upitala je Sveti.

“Razvio sam otopinu s gnojivom i hormonima biljaka te bih u njoj držao sjemenke sve dok ne bi počele klijati. Većina sjemena uspješno se razvila u biljke u sigurnom ozračju staklenika. Vodio sam zapisnik

o svakom cvijetu na svakom stablu i svakom voću koje sam ubrao.” Dok je rukom prelazio preko djela vlastitih ruku, bilo je očito koliko Valko uživa. “Kada iza sebe zatvorim vrata staklenika, ostanem nasamo s drevnim oblicima biljnog života i gotovo mogu zamisliti kako je svijet izgledao prije Potopa.”

Azov je pažljivo promatrao Raphaela. Koža mu je bila blijeda i prošarana borama, a sijeda mu je kosa bila svezana u rep, dok su mu kovrče bijele brade padale do trbuha. Ono za što je Azov isprva mislio daje vojnički šinjel, bio je zapravo ogrtač koji mu je sezao do gležnjeva, modar kao noć, u kojemu je stari znanstvenik nalikovao na čarobnjaka.

Azov se samo htio prošetat i pogledati sve biljke.

“Ove nove vrste mnogo su neobičnije i ljepše nego što sam zamišljao”, rekao je naposljetku. “Jeste li izgubili neku od sjemenki?”

“Nekoliko njih”, odgovorio je Valko. “Ali ne onoliko koliko sam očekivao da bih mogao izgubiti. Sada kada imam solarne ploče, vrlo sam uspješan u uzgoju svih njih, a doživio sam i golem uspjeh u izradi ljekovitih pripravaka.”

“Ljekovitih za koga?” upitala je Vera, kojoj je glas drhtao. Azovu je njezina uzbuđenost bila simpatična - njezin ga je entuzijazam oduševljavao još otkako je bila djevojčica.

“Uglavnom za mene osobno”, odgovorio je Valko.

“Je li to pametno?” upitao je Azov. Premda to nije spominjao Veri i Sveti, bio je u iskušenju posvetiti se umijeću pripremanja ljekovitih pripravaka, no u konačnici se odupro tom nagonu. Potencijalne opasnosti koje vrebaju iz miješanja različitih pripravaka mnogo su veće od mogućih dobrobiti.

“Većina tinktura savršeno je bezopasna uzme li se u malenim količinama”, objasnio je Valko. “Imao sam samo jedan slučaj opasnog trovanja, i to kada sam sjemenke prehistorijskog grožđa pomiješao s čajem. Pretpostavljam da sam jednostavno trebao pojesti voće, no htio sam doznati posjeduju li sjemenke svojstva vezana za dugovječnost, koncentrirane količine nerazrijeđenih polifenola koje u razblaženim količinama pronalazimo i u suvremenom voću. Ispostavilo se

da su sjemenke moćnije nego što sam mogao zamisliti. U konačnici sam tako, unatoč činjenici da sam se jedanput ili dvaput od njih razbolio, od njih imao zapravo velike dobrobiti. Star sam čovjek, no ovaj t mi je vrt darovao drugu mladost. Svake se godine osjećam sve mlađe i mlađe, a tako i izgledam.”

Azov je pomnije pogledao Raphaela. U dobi od 110 godina, njegova je vitalnost "bila zadivljujuća, najblaže rečeno. Nije izgledao kao da mu je pedeset godina, kako je izgledao kada ga je Azov posljednji put vidio, nego kao da mu je. trideset pet, usprkos dugoj sijedoj kosi.

“Čim sam osjetio učinke tog sjemena, pomiješao sam ga s ekstraktom dobivenim od kukute. Riječ je o iznimno moćnoj mješavini.”

“To je smrtonosna mješavina, Raphaela”, rekao je Azov.

“Nije sasvim smrtonosna”, odgovorio je Valko. “Uz pravilno doziranje, to je klasičan primjer *pharmakona*?

“Grčki pojam”, rekla je Sveti i nakratko pogledala Veru kako bi se uvjerila da joj je jasno. “Odnosi se na tvar koja je istodobno i lijek i otrov.”

“Dobro sročeno, draga moja”, rekao je Valko. “Sjemenke imaju moć usmrtniti me, no imaju moć i produljiti mi život. To je temelj homeopatije: određeni omjer tvari može učiniti veliko dobro. Neki drugi omjer može ubiti. Sigurno je da većina lijekova i cjepiva djeluje upravo prema tom principu. To je najsjajnija zvijezda mojeg rada. No dosta smo raspravljali o meni i mojoj fontani mladosti. Pođimo sada unutra pa mi recite što vas dovodi k meni.”

Šesti krug

HEREZA

Izvješće o nadzoru, 9. lipnja 1984., predala Angela Valko

Prvi put u svojoj angelološkoj karijeri pišem ovakvo izvješće, a to činim osjećajući određenu nelagodu. No strašna priroda mojih sumnji i razmjeri uključenosti doktora Malcolma Godwina u aktivnosti koje ugrožavaju našu sigurnost zahtijevaju od mene da napišem izvještaj o onome čemu sam svjedočila. Ovaj vam dokument predajem u nadi da će moje opservacije biti od koristi zaštiti našega posla.

Moja zabrinutost vezana za Godwina počela je u noći 13. travnja 1984., kada sam doktora Godwina susrela na ulici. Moj suprug Luca i ja išli smo na večeru u restoran Rue de Rivoli kada sam prepoznala doktora Godwina. Bio je ispred nas, hodao je sam. Na sebi je imao trodijelno odijelo, a u ruci je nosio aktovku. Odlučili smo sustići ga kako bismo ga pozdravili i pozvali da s nama popije čašu vina, no prije nego što smo uspjeli u toj namjeri, prišlo mu je visoko žensko stvorenje s tipično anđeoskim crtama lica.

Moj suprug, kojeg je ovaj susret zaintrigirao koliko i mene, vođen instinktima lovca na anđele, odlučio je slijediti ih kako bi doznao kamo su se zaputili. Godwina smo slijedili s pristojne udaljenosti sve dok nije zastao u Rue de Temple, gdje su on i stvorenje ušli u restoran. Sjeli su za stol u dnu restorana, daleko od ostalih ljudskih bića. Nismo se usudili poći za njima unutra. Doktor Godwin dobro me poznaje - karijeru je počeo kao moj stažist - i odmah bi me prepoznao.

Luca je pozvao kolegu - Vladimira Ivanova, čovjeka kojeg Godwin ne bi prepoznao - i poslao ga u restoran da ih promatra izbliza. Vladimir je ušao u restoran i sjeo za bar kako bi ih držao na oku. Sat vremena poslije, Godwin i stvorenje koje je s njim bilo napustili su restoran. Ubrzo nakon toga javio nam se Vladimir i podastro nam iznenađujuće informacije: Godwin je cijeli sat razgovarao sa ženom za koju je Vladimir sa sigurnošću znao da je anđeo Emim. Smatrao je da je Godwin radio s tim stvorenjem. Opširno je govorio o svojem poslu, a ono što najviše iznenađuje jest činjenica da je Godwin nakon susreta predao ženi svoju aktovku.

Luca i ja opširno smo razgovarali o tome, nagađali o sadržaju aktovke, te naposljetku odlučili kako bismo trebali nastaviti motriti Godwina prije nego što napišemo službeno izvješće. Suradnja s neprijateljem ozbiljan je prijestup, no zaključili smo kako bi ipak moglo postojati nekakvo objašnjenje za njegovu

povezanost s tim stvorenjem. Odlučili smo da ćemo jednostavno motriti i čekati.

To nije bilo teško s obzirom na to da je Godwin nedavno dobio laboratorij pokraj mojega, tako da sam imala prilike tjednima ga neometano motriti. Nisam uočila ništa neobično. Radi sedam dana u tjednu, samotnjak je, drži se točno određene rutine. Kada sam provjeravala njegov rad na našim tjednim sastancima, nisam pronašla ništa pogrešno u eksperimentima doktora Godwina.

Luca je u međuvremenu počeo pregledavati dosjee nekoć lovljenih i uhvaćenih stvorenja. Godwinovu je pratilju identificirao kao anđela Emim po imenu Eno. Neću sada zalaziti u detalje vezane za značenje tog imena, no dovoljno je reći da je njezin identitet ostavio jak dojam na Lucu i mene te da nas je zbog toga Godwinovo ponašanje počelo još više zabrinjavati.

U jedanaest sati u noći 30. svibnja vidjela sam kako napušta laboratorij i žurno se udaljava hodnikom. Ponovno je na sebi imao odijelo, a u ruci aktovku. Pošla sam za njim u dizalo, a on mi je pridržao vrata. Bio je pun poštovanja, klanjao mi se poput pravog džentlmena. Sada vjerujem da je Godwin o meni znao više nego što sam mislila. Godinama sam mislila da je njegovo pomalo čudno ponašanje prema meni posljedica nesposobnosti da razgovara sa ženama te da je previše neiskusni i naivan da bi se sabrao u prisutnosti atraktivne kolegice. Vjerovala sam da je ta crta njegova karaktera jednostavno znak nevinosti. Ubrzo sam, međutim, doznala koliko je moja procjena bila pogrešna.

Dok smo tako zajedno stajali u dizalu, vidjela sam da u džep sakoa ugurava bakrenu karticu za otključavanje vrata, a rub kartice ostao je viriti. Možda je to bilo pod Lucinim utjecajem, no uhvatila sam se u razmišljanju kako bih se mogla domoći ključa, kakvu bih diverziju mogla izvesti da ga ukradem te što bih s njim učinila kada bih ga se domogla. Ako Godwin krije bilo kakvu tajnu - ako Nefilima odaje naše tajne kao što sam sumnjala - onda bih u njegovu laboratoriju mogla pronaći dokaz kojim bih to potkrijepila.

Prošli smo zajedno pokraj osiguranja i napustili zgradu. Pozvao je taksi te me, i ne pogledavši me u oči, pitao želim li poći s njim. Iskoristila sam priliku i ušla s Godwinom u taksi. Razgovarali smo o uredskoj politici, o novim pravilima koja se primjenjuju na znanstvenicima te drugim bezazlenim temama, no cijelo sam vrijeme krajičkom oka promatrala onu karticu u njegovu džepu.

Zatim sam vozaču taksija rekla da stane, a izlazeći iz automobila, odglumila sam da sam posrnula te sam svom težinom pala u Godwinovo naručje dok mi je pridržavao vrata. To mu je skrenulo pozornost, pa sam u općem metežu izvukla karticu iz njegova džepa i ugurala je u rukav. Još dok sam mu se ispričavala zbog svoje nespretnosti, Godwin je uskočio u taksi i nestao u noći.

Odmah sam se vratila u laboratorije te sam, koristeći se Godwinovim ključem, s lakoćom ušla u njegov kabinet. Raspored unutar njegova laboratorija bio je isti kao i

u mojemu, samo što sam umjesto radne opreme koju mi je pokazivao na našim sastancima pronašla gomile dosjea naslaganih na svim ravnim površinama. Počela sam ih prelistavati, pokušavajući pronaći nešto što bi mi pomoglo shvatiti Godwinovu povezanost s Eno.

Ono što sam pronašla potreslo me do srži. Dosjei su bili prepuni fotografija anđeoskih bića u erotskim pozama, pornografskih fotografija ženskih i muških Nefila, sadomazohističkih spolnih odnosa ljudskih bića i anđela, svih zamislivih vrsta seksualnih perverzija. Daljnjim sam pretraživanjem nailazila na fotografije koje su prikazivale sve veće nasilje, a ubrzo sam naišla na fotografije ljudi koje Nefili muče, siluju i ubijaju. Na tim je fotografijama bilo vidljivo

koliko ta bića uživaju u ljudskoj patnji, pa još i sada - premda neke od tih fotografija leže ispred mene - ne mogu vjerovati da takvo što uopće može postojati. Još je, međutim, nevjerovatnija bila debela knjiga s fotografijama žrtava snimljenih nakon što su ih stvorenja iskoristila za vlastiti užitak i odbacila; tijela prekrivena modricama, krvava, izmasakrirana, fotografirana kao da je riječ o trofejima. Nikad prije nisam vidjela nešto toliko zorno kao što su te fotografije, shvativši da sam zapravo bila zaštićena od spoznaje kako se Nefili zapravo ponašaju u stvarnome životu, od užasa koje su spremni činiti.

Kao kolegi znanstveniku, htjela bih povjerovati, ako je ikako moguće, da su Godwinu te fotografije bile potrebne u obavljanju njegova posla. Ako je Godwin istraživao prirodu anđeoske seksualnosti, možda je s određenom akademskom rezervom sudjelovao u podzemlju anđeoskog seksa i nasilja te se s određenom hladno-krvnošću odnosio prema prizorima koje je fotografirao. Iskreno, međutim, ne vjerujem da je tomu tako, i to iz razloga koji će uskoro postati očiti.

Te sam noći u Godwinovu laboratoriju provela mnoge sate. Osim riznice užasa, pronašla sam mnogo predmeta koji su me zanimali, kako privatno, tako i profesionalno. Prvi u nizu bio je dokument što ga je napisala moja majka, Gabriella Lévi-Franche, a čini se kako je riječ o zbirci njezinih terenskih bilježaka prikupljenih u razdoblju između 1939. i 1943., kada je bila tajna agentica i pohađala akademiju. Bilješke su bile uvezane u crvenu kožu, na službeni način, što je značilo da su tiskane i objavljene uz odobrenje Vijeća. Sve do te večeri, to je razdoblje Gabriellina života za mene bilo misterij - nikada mi nije iznosila detalje o svojem radu tijekom rata, a koliko znam, nikome

o tome nije govorila - te sam stoga znatiželjno i nestrpljivo otvorila crvenu knjigu i zavirila u nju. Kako je Godwin došao u posjed te knjige i zašto su ga zanimala iskustva moje majke, pitanja su na koja se ne usuđujem odgovoriti u ovome izvješću. Mogu samo reći da me ono što sam pročitala u Gabriellinu izvješću duboko potreslo te da će imati utjecaja na sve aspekte mojeg života.

Što se drugog otkrića tiče, s olakšanjem moram priznati da je profesionalnom važnošću gotovo zasjenilo bol koju osjećala nakon prvog otkrića. Na polici, položeno

na srebrni stalak, nalazilo se jaje.

Odmah sam ga prepoznala kao jedno od jaja koja je Fabergé izradio za Romanove. Mnoga sam poslijepodneva svojeg djetinjstva provela prelistavajući knjige o Romanovima - obitelj je angelolozima bila iznimno zanimljiva - a moja je majka posjedovala veliku zbirku knjiga o caru. Jaje u Godwinovu laboratoriju bilo je jedno od osam nestalih jaja. Istog mi se trena pred očima pojavila knjiga sa slikama tih jaja, knjiga glatkih blistavih stranica jarkih boja: jaje s kočijom i kerubinom, carsko nefritsko jaje, jaje s kokoši, carsko jaje, jaje Nécessaire, ljubičasto jaje, dansko jubilaro jaje, jaje Aleksandra III. Na policije bilo jaje s kokoši, a njegova modra emajlirana površina sa safirima kao da je bila živa. Uzela sam ga s police i okretala u rukama, pronašla mehanizam i pritisnula polugu.

Jaje se razdvojilo na dva dijela. Unutra se nalazilo iznenađenje u obliku kokoši, a u kokoši dragocjena minijatura: tri minijature staklene bočice pune tekućine bile su omotane muslinom. Na svakoj od njih nalazila se etiketa ispisana Godwinovim rukopisom. Uzela sam povećalo kako bih pročitala što piše. Uspjela sam pročitati imena ALEKSEJ i LUCIEN, no treća je riječ bila ispisana toliko ružnim rukopisom da sam odbijala priznati da su je moje oči dešifrirale kao: EVANGELINE. Uklonila sam sićušan čep s treće bočice i prinijela je nosu. Bio je to miris krvi, istodobno slatkast i metalan, no i dalje nisam mogla vjerovati da je Godwin čuvao bočicu krvi moje kćeri.

Nakon što sam se vratila u svoj radni prostor noseći određen broj najzornijih fotografija - ali i Gabriellinu crvenu knjigu te jaje s kokoši - nazvala sam Vladimira Ivanova, koji mi je, osim što je blisko surađivao s Lucom, pomogao u velikom broju projekata vezanih za ruske Nefile. Zamolila sam ga da povede i svoju suprugu Nadiju, moju asistenticu, za koju sam znala da je stručnjak za carske artefakte, između ostaloga i za Fabergéova jaja. Vladimir i Nadia odmah su mi se pridružili. Dok sam počinjala provoditi testiranja kapljica krvi, Nadia je objasnila da jaje u Godwinovu posjedu - sa zlatnom pticom

u središtu - simbolizira potragu za Spasiteljem, novim stvorenjem koje će doći spasiti naš planet. Pregledavši snop fotografija, objasnila je kako nasilje prikazano na njima uopće nije neobično - kroz takve se ekstremne prakse Nefili razmnožavaju - no nikada ga nije vidjela dokumentiranoga s toliko pozornosti. Slušala sam je analizirajući krv, pokušavajući shvatiti kako bi se svi ti elementi mogli uklopiti u jednu cjelinu.

Bočice su bile osobito dojmljiv trio. Najstarija je bila ona s Aleksejevom krvlju - većina krvi bila se osušila, bila je crna, zalijepljena za stijenke - no bila je to i krv o kojoj je sve bilo jasno: bila je sasvim nefilska. No sadržaj bočice s imenom Lucien opirao se svakoj kategorizaciji. Boja te krvi bila je mnogo crvenija od tipično nefilski modre - više je podsjećala na indigo boju, toliko cijenjenu među rimskom elitom - ali nije se odlikovala ni jednom ljudskom fiziološkom osobinom. Da nisam bila toliko tjeskobna u vezi s uzorkom krvi moje kćeri, počela bih na njemu

provoditi kompleksnija testiranja. No moju potpunu pozornost privukla je treća i posljednja bočica, ona na čijoj je etiketi pisalo EVANGELINE.

Bilo je jasno daje grimizna krv ljudska, no ipak je u njoj bilo abnormalnosti atipičnih za nefilsku kontaminaciju: razina željeza bila je ' nevjerojatno visoka, a kalija uopće nije bilo, što je svakako bilo čudno

- nijedno ljudsko biće ne može živjeti bez kalija u krvi. Osobno sam Malcolm Godwin dopustila da testira Evangelininu krv - godinama smo je pratili - no nikada me nije izvijestio o takvim očitim abnormalnostima. Zapravo je uvijek tvrdio da je njezina krv ljudska, bez tragova nefilskih osobina. Zaključak što sam ga prisiljena izvući iz ovog otkrića osobito me šokira: Godwin je potajno uzimao uzorke krvi moje kćeri te je upotrebljavao u svoje perverzne svrhe.

Vera je s Raphaelom ušla u nisku kamenu zgradu smještenu u zapadnom dijelu zatvorenog dvorišta Azovi Sveti su ih slijedili. Unutra se zatekla u Velikoj prostoriji obasjanoj plinskim svjetiljkama, prostoriji prepunoj užadi, čizama, pojaseva s pijucima. Vjetrovke i naprtnjače ležale su na gomili na kauču, dok je na zidu bila velika karta Rodopa, čija je površina bila prekrivena raznobojnim pribadačama. S obzirom na velik nered koji je ondje vladao, bilo je očito da su posjetitelji rijedak fenomen. Dok je pogledom prelazila preko nereda, shvatila je da je iscrpljena. Nekoliko sati sna u zrakoplovu nije joj bilo dovoljno. Ovaj ju je zadatak počeo iscrpljivati.

“Moja su me istraživanja odvela u gotovo sve dijelove ovih planina”, izjavio je Valko vidjevši Verino zanimanje za zemljovid. “Akademiju u Parizu napustio sam nakon Angeline smrti zato što, iskreno govoreći, nisam mogao podnijeti da me išta podsjeća na nju. Ubrzo sam, međutim, shvatio da za to postoji još jedan razlog: morao sam se vratiti izvoristu svojeg posla, nadahnuću svih mojih nastojanja.”

Prelazio je prstom preko zemljovida i zaustavio se na špilji Đavolje ždrijelo.

“Do najvećih sam otkrića uvijek dolazio kada bih se vratio na izvorna mjesta ukazanja Nefila: u Alpama, Pirenejima ili Himalaji.”

“Ili u Rodopima”, rekao je Azov.

“Točno tako. Mjesta koja su tim stvorenjima najvažnija uvijek se nalaze u zabačenim predjelima, daleko od ljudskih očiju.”

Vrata su se otvorila i u prostoriju je ušla djevojčica. Izgledala je kao da joj je deset ili dvanaest godina, a na sebi je imala traperice, tenisice i bljedožuti džemper koji je odlično pristajao njezinoj podšišanoj plavoj kosi. Imala je modre oči i uočljive, profinjene crte lica tipične za doktora Raphaela Valka. Vera je pretpostavila da je riječ o kćeri koju je Azov spomenuo. Kada ju je malo pomnije pogledala, uočila je ožiljak na jednoj strani djevojčičina lica, blijedi potez zaraslih šavova koji joj se protezao uz čeljust, iza uha, pa sve do tjemena. Djevojčica je na očev stol odložila šalicu čaja i prisutne pogledala kao da joj je toliko mnogo posjetitelja probudilo znatiželju.

“Hvala ti, Pandora”, rekao je Raphael.

Vera se zapitala nije li to možda čaj od biljaka koje je Valko uzgajao iz sjemena što ga je Azov prikupio s dna Crnog mora. Premda se činilo kako Valko nije čovjek koji bi priznao tuđi doprinos. Unutra ih je pozvao kako bi doznao razloge koji su ih doveli u Smoljan, no čak ni Azov nije uspijevaao doći do riječi.

Uočivši kratku stanku u Valkovu monologu, Vera se nakašljala i rekla:

“Postoji nešto u čemu biste mi, nadam se, mogli pomoći, doktore Valko.”

“Toliko sam shvatio”, rekao je uzimajući šalicu i ispijajući čaj. “Prešli ste dug put kako biste razgovarali sa mnom. Nadam se da mogu pomoći.”

“Vera je pronašla dokumente koji se odnose na Noine ljekovite pripravke”, rekao je Azov.

Valko se doimao neprirodno smireno, kao da je u transu.

“Da je živa, moju bi kćer neobično zanimalo razgovarati s vama o toj temi.

“Angelu je, dakle, doista zanimala ta mješavina?” upitala je Vera te zatim ustala i otišla do vrata, s kojih se zagledala prema vrtu. Prva Svjetlost zore preplavila je nebo iznad dvorišta. Posegnula je u svoju torbu kako bi izvadila Knjigu o ljekovitim pripravcima - koja je, kako se činilo, preko noći više postala njezina nego Rasputinova ili Romanovljeva - a zatim se vratila u prostoriju.

“Zanimala?” rekao je Valko blago se osmjehujući. “Moram reći da je bilo snažnije od toga. Povezanost moje kćeri s tim bila je jača od puke teorije. Njezina uključenost u to uvela ju je duboko u tajne prirode anđeoskog života na ovom planetu. Naposljetku je uspjela doznati stvari koje su je dovele u opasnost.”

“Mislite da ju je ta informacija stajala života?” upitao je Azov.

“Najvjerojatnije”, odgovorio je Valko, a na njegovu se licu ogledala tuga. “No u početku je to bila smiješna, krajnje dvojbeno potraga. Rasputinov je dnevnik u Angeline ruke dospio gotovo kao grom iz vedra neba.”

“Nadia je spomenula da joj ga je Vladimir jednoga dana jednostavno pokazao”, rekla je Vera.

“Naravno, lakoća s kojom je to dospjelo u njezin život učinila ju je sumnjičavom. Mogla je to biti krivotvorina stvorena da je nasamari, no naposljetku je bila uvjerena da je to autentičan Rasputinov rad te da je on bio jedan od čarobnjaka iz duge tradicije tragača za formulom koja se šifrirana pojavljuje u Knjizi godina oprosta: Noa, Nicolas Flamel, Newton, John Dee. Dug je niz tragača.

“I tako je povjerovala u potragu”, rekla je Sveti.

“Možda najvažnije pitanje glasi: Zašto bi Rasputin pokušao stvoriti napitak za koji se tako univerzalno vjeruje da šteti Nefilima, odnosno Obitelji kojoj je služio?”, rekao je Azov.

“Ah, pogodili ste srž Angelina skepticizma”, odgovorio je Valko. “No sumnje su se brzo raspršile nakon što je proučila obiteljsko stablo Nefila.”

“Knjigu generacija”, rekla je Vera. I sama je jednom prilikom vidjela zloglasnu kopiju zbirke genealogija koju je Udruženje posjedovalo. Dogodilo se to na konferenciji u Parizu, tijekom koje je vidjela moćne fotografije mrtvog Stražara Seraphine Valko. Nefilske genealogije smatrale su se rijetkim i dragocjenim izvorima.

Valko je iskapio čaj, odložio šalicu na stol i rekao: “Vidite, hemofilija Alekseja Romanova vuče podrijetlo iz Aleksandrine Obitelji. Carević je krvni poremećaj

naslijedio od kraljice Viktorije. Kraljica Viktorija bila je jedan od najvitalnijih i najdjelotvornijih nefilskih vladara u povijesti Engleske, dok je njezin suprug Albert zapravo bio dijelom Golobium, što je bila dobro čuvana obiteljska tajna. Hemofilija se prenosila nefilskom linijom. Iz toga proizlazi da je taj poremećaj jedna od odlika koje bi izliječio Noin ljekoviti pripravak.

“To bi ga sigurno ubilo”, rekao je Azov, kao da čita Verine misli. “Možda i bi”, priznao je Valko. “No Rasputin je u toj igri imao malo toga za izgubiti. Obećao je da će ne samo olakšati Aleksejeve epizode krvarenja nego ga i sasvim izlječiti. Da je Noin ljekoviti pripravak pretvorio carevića u ljudsko biće, obećanje bi se ispunilo; da je ubio dječaka, za njegovu bi smrt uvijek mogao optužiti hemofiliju.” “Rasputin bi bio osuđen na progonstvo, a možda i pogubljen, da je Aleksej umro pod njegovom paskom”, izjavila je Vera.

“Ne smijete zaboraviti moć koju je Rasputin imao nad Aleksejevom majkom”, rekao je Valko. Smatralo se da je općinio Aleksandru. Optužili su ga za sve moguće zloslutne čini: da u palači održava crne mise, da doziva demone kako bi činio zlo Aleksandrinim neprijateljima, da organizira orgije. Možda je u tim glasinama bilo trun istine. No da nije pronašao lijek, ne bi imao više nikakve moći nad carskom Obitelji.” Valko je pogledao kroz vrata, kao da zvijezda Zornica doziva u njegove misli neke daleke uspomene. “Bio sam devetogodišnji dječak kada je carević smaknut zajedno s cijelom svojom Obitelji. Usprkos njegovu nefilskom podrijetlu, usprkos svemu za što sam znao da ' je bilo loše u carskoj Rusiji, sjećam se da sam bio duboko užasnut pri pomisli na njegovo pogubljenje, užasnut pri pomisli na bol koju je zasigurno osjećao dok su njega i njegovu obitelj izvodili na hladnoću, a zatim i ubili. Naposljetku, bio sam užasnut okrutnošću ljudskih bića. Ne znam reći zašto, no osjetio sam čudnu vrstu povezanosti, nešto poput bratskog osjećaja prema tom ubijenom djetetu. Kada je njegovo tijelo nestalo i počele se širiti glasine da je živ, počeo sam se pitati krije li se možda negdje i čeka ponovni povratak.”

Azov je pogledao Veru i rekao: “Prošloga su mjeseca genetskim testovima identificirati posmrtni ostaci Alekseja Romanova. Pronađeni su u zajedničkom grobu u Ekaterinburgu.”

“I tako Rasputinov uspjeh ili neuspjeh nisu značili ništa”, rekao je Valko. “Revolucija je izbrisala svaki mogući napredak što ga je Rasputin možda postignuo s Aleksejem.”

“Ono što mi nije jasno”, rekao je Azov, “jest zašto se Angela uplela u sve to. Što je s tom formulom kanila postići?”

“Ne zaboravi da je Rasputin taj, a ne Angela, koji je pokušao izraditi Noin ljekoviti pripravak”, izjavio je Valko. “Naponi moje kćeri samo su nalikovali na takav pothvat, no prava priroda njezina posla bilo je nešto sasvim drugo.”

“Što?” upitala je Vera.

“Organizirati svadbu”, odgovorio je Valko te je, vidjevši iznenađeni izraz na Verinu licu, pridodao:

“Kemijsku svadbu. Konceptija se primjenjuje kao simbol kemijskog jedinstva: ženski i muški element povezani u neraskidivu, vječnu vezu. Ta svadba suprotnih elemenata daje novi element, koji često nazivaju alkemijskim djetetom.” Valko se okrenuo prema Veri i položio dlan na Rasputinov dnevnik, usput joj dodirnuvši ruku. “Smijem li?” upitao je.

Vera je osjetila trenutačnu reakciju na dodir Raphaela Valka. Nešto u njemu nagnalo ju je da se osjeća duboko svjesna same sebe; nakratko je pogledala dolje, prema svojoj znojnoj i zgužvanoj odjeći, istoj onoj odjeći koju je imala na sebi kada su se Verlaine i Bruno pojavili u Ermitažu, te se upitala kakav li samo dojam ostavlja na čovjeka kao što je Valko.

Valko je prelistavao Rasputinov dnevnik te se naposljetku zaustavio na stranici s na brzinu ispisanim rečenicama. Rukopis se razlikovao od svega napisanoga u knjizi.

“Övu sam stranicu prije trideset dvije godine čitao s Angelom. Shvaćala je vrijednost Noina ljekovitog pripravka i imala je namjeru ponovno ga izraditi.” Valko je Azovu kimnuo glavom. “Tako smo se i upoznali, Hristo. No nije samo Rasputinov recept privukao njezinu pozornost.” Prstom je prelazio preko stranice sve dok nije došao do crteža jajeta obojenog zlatnom i grimiznom bojom.

Vera je prepoznala još jedno jaje koje se razlikovalo od ostalih; bilo je to četvrto nestalo jaje koje je vidjela u posljednja dva dana.

“Ovaj akvarel što ga je naslikala jedna od velikih vojvotkinja, vjerojatno darovita Tatjana, silno je zanimalo Angelu. Vjerovala je da je jaje naslikano prema uputama Rasputinova prethodnika Monsieura Philippea, duhovnog savjetnika koji se trudio pomoći caru i carici da dobiju nasljednika. Vidite, to je jaje Nécessaire, jedno od najpraktičnijih, koje je u sebi sadržavalo sav toaletni pribor koji je mogao biti potreban jednoj carici. Suprotno prihvaćenu mišljenju što ga povjesničari imaju o tom jajetu, bilo je iznimno skupo, optočeno rubinima i dijamantima u boji, a sav je toaletni pribor bio izrađen od zlata i dijamanta.”

“Izgleda”, izjavila je Vera primičući se bliže, “kao da je ispod jajeta naslikana zmija koja si grize rep.”

“Dobro ste to zapazili”, rekao je Valko. “To je i Angelu zaintrigiralo.”

“Taj je simbol dobro poznat”, nadovezala se Sveti, “*oroborus*, alfa i omega, simbol rođenja i smrti, regeneracije i novog života. Zapis ispod Isusove su riječi:

Ja sam Alfa i Omega, prvi i posljednji, početak i kraj.

Otkrivenje 22-13.”

“Da, naravno”, rekao je Valko. “Sto se toga tiče, jaje Nécessaire podsjeća na jaje sa

satom pod nazivom Modra zmija, koje je Grace Kelly dobila kao svadbeni dar, a koje je jedno od najdetaljnije izrađenih i najljepših Fabergéovih jaja, majstorsko djelo izrađeno tehnikom *quatre couleurs*, od zlata i dijamanta, kraljevski modrog i opalno bijelog emajla. Najzanimljivija je zmija optočena dijamantima omotana oko njegova podnožja, čija je glava okrenuta prema satnom mehanizmu. Riječ je o *oroborusu*, simbolu vječne obnove i besmrtnosti.”

“Ali kakve to veze ima s kemijskom svadbom?” upitala je Vera. “Osobito s obzirom na to da je jedina ostavština Monsieura Phillipea bila Aleksandrina umišljena trudnoća.”

Valko se nasmiješio i rekao:

“Imajte obzira. Alkemičarova potraga nekoć se temeljila na potrazi za kamenom mudraca, koji je navodno imao moć pretvaranja običnih metala u zlato. To se mnogo puta iznova odbacivalo kao neostvariv san pohlepnih i ludih. No kamen mudraca istodobno je utjelovljivao još jednu ljudsku želju, univerzalnu čežnju toliko čvrsto ukorijenjenu u kulturu i mitologiju da se smatrala sastavnim dijelom ljudske psihe: vjerovalo se da je kamen mudraca panacea koja može zajamčiti vječni život.”

“Eliksir života”, izjavio je Azov.

Valko je nastavio:

“Pojavljivao se i nestajao mnogo puta u povijesti: Aab-Haiwan, Maha Ras, Chasma-i-Kausar, Amrita, Mansorovar, Soma Ras. Najstariji zapisi o tom fenomenu pojavljuju se u Kini i opisuju tvar sazdanu od tekućeg zlata. U Europi ta tvar često ima osobine vode i stoga su brojna pića koja umiruju tijelo prozvana vodom života, na francuskome *eau de vie*, na galskome viski. U Evandjelju po Ivanu 4:14 postoji i biblijski presedan: *A tko pije od vode koju ću mu ja dati, sigurno neće nikad ožednjeti. Štoviše, voda koju ću mu dati postat će u njemu izvorom one vode što struji u život vječni.*”

“Uzgajate li vi to u svojem vrtu, Raphaele?” upitao je Azov. “Zar ste se usredotočili na vlastito očuvanje dok se mi ostali borimo protiv Nefila?”

“Ne bi trebalo čuditi to što sam htio ono što mi se nudi kako bih ostao živ”, odgovorio je Valko umirujućim glasom. “No bojim se da griješite, prijatelju, kada kažete da to nije sastavni dio naše borbe. Od trenutka kada je Vera iz svoje torbe izvadila Rasputinov dnevnik, znao sam zašto ste došli.”

Valko je širom otvorio knjigu, a Vera je gledala kako svojim dugim prstima uokviruje simbol srca koji ih je zapravo i potaknuo da se upute u Smoljan.

“Savršeno mogu zamisliti tijek događanja”, rekao je Valko. “Ispravno ste ovdje dešifrirali Rasputinov simbol za *silphium*. A zatim ste otišli nekoliko stranica dalje i zaključili kako je valkin sve što trebate kako biste ponovno stvorili Noin ljekoviti pripravak. I evo, u mojem ste domu, čekate da sve sjedne na svoje mjesto. Zamolio bih vas, međutim, da napravite korak unatrag i razmotrite jezik ove knjige u cjelini, zajedno s Tatjaninom ilustracijom jajeta i *oroborusa*. Naš Prijatelj odnosno prijatelji, kako Monsieur Phillipe, tako i Grigorij Rasputin, bili su duboko prožeti seksualnim i mističnim svojstvima alkemijske tradicije. Njihova Knjiga o ljekovitim pripravcima mnogo je više od knjige recepata Noinoga ljekovitog pripravka. Svojim govorom, simbolikom i estetikom, ovo je himna kemijskoj svadbi, apoteoza alke- mije, vrhunac ljudskih duhovnih težnji. Kako biste shvatili Angelino zanimanje za ovaj ruski artefakt, njegove simbole i henokijski žargon, morate ga razmotriti na metaforičkoj i moralnoj razini, pa čak i angelološkoj.”

Nešto je bljesnulo u Verinoj glavi. Prije samo dvadeset četiri sata davala je Verlaineu i Bruni lekcije o Angelinu jungovskom pristupu najcjenjenijim tekstovima udruženja.

“Ova Knjiga o ljekovitim pripravcima bila je njezina verzija Jakovljevih ljestava”, izjavila je Vera posežući za dnevnikom.

“Ni sam nisam mogao osmisliti prikladniju usporedbu”, rekao je Valko prepuštajući joj knjigu, nakon čega je prišao hrastovu ormaru te iz njega izvadio debeo svežanj omota za dokumente.

“Ova nevjerojatna zbirka izvješća o Rasputinovu životu iz prve ruke prokrijumčarena je iz Sovjetskog Saveza. Moja je kći pronašla dosjee više od dvadeset godina prije nego što sam ih kupio, i to tijekom njezine potrage za dokumentacijom o Rasputinu. Pročitala ih je i odložila na sovjetsko groblje dokumenata. Angela se nadala kako će ondje pronaći nešto o Knjizi o ljekovitim pripravcima. Nije pronašla ni spomena o toj knjizi, no naišla je na aluzije o Rasputinovu prijateljstvu s nekim travarom. Taj se čovjek bavio ljekarništvom, točnije tibetanskom medicinom. Badmaieff, tako se zvao, imao je čast pripravljati tinkture za cara, uglavnom čajeve pomiješane s kanabisom kako bi se car umirio s obzirom na to da je tijekom Prvoga svjetskog rata bio rastrojen. Angeli to nije djelovalo neobično jer je biljna medicina bila popularna među ruskim seljacima, koji su je smatrali ‘Božjim lijekom, a trave sami uzgajali i ubirali. A Rasputin je, prije svega, bio seljak iz Pokrovskoja, tako da nije trebalo pridavati nikakvu važnost činjenici da je netko caru pripravljao čajeve. Badmaieff je mogao biti još jedan šarlatan u nizu.”

“Ili”, izjavila je Vera osjećajući zadovoljstvo zbog smjera kojim se kretala Valkova priča, “možda je posjedovao informacije koje su Angeli bile potrebne.”

“Baš tako”, rekao je Valko. “U tom mi se trenutku kći obratila za pomoć. Preko kontakata njezina prijatelja i kolege Vladimira, doznao sam da je Badmaieffova kći

Katja još živa te da živi u Lenjingradu. Bilo je to prije više od trideset godina, kada je još bilo živih ljudi koji su se sjećali Rasputina. Katja je pristala razgovarati sa mnom i pozvala me u svoj stan u palači Ančikov.”

“To je sigurno bio riskantan posao”, izjavila je Vera ispod glasa. “Ispostavilo se da je Katji bilo istinsko olakšanje to što sam je pronašao. Već je dugo željela nekome ispričati očevu priču, no nije znala kome vjerovati. Breme te priče ostavilo je velik trag na njoj. Bila je po- grbljena i deformirana, kostiju oslabljenih od osteoporoze. Slušao sam njezinu priču, koja je čak i meni - koji sam već bio čuo sve pod kapom nebeskom - djelovala nevjerovatno. Zamolio sam je zatim da sve zapiše i potpiše kako bih njezino svjedočanstvo mogao odnijeti Angeli u Pariz.” “Kladim se da je to bilo zadivljujuće svjedočanstvo”, izjavila je Sveti i zazviždala.

“Poprilično”, izjavio je Valko izvlačeći iz snopa spisa tanak dosje uvezan u crvenu kožu. Vera je prepoznala logotip udruženja na njegovu hrptu i shvatila kako je zasigurno riječ o terenskim bilješkama nekog angelologa.

Vera je posegnula za dosjeom.

“Je li ovo napisala Angela?”

“Njezina majka”, odgovorio je Valko turobnim glasom. “U ovom je dosjeu prikupljeno sve što moja kći nikada nije trebala pročitati.

Službeno, ovo su izvješća njezine majke Gabrielle Lévi-Franche o njezinu djelovanju u pariškom pokretu otpora tijekom nacističke okupacije. Između redaka, međutim, počiva istina o Angelinu biološkom OCU.

“Oprostite mi što ću ovo reći, Raphaela”, rekao je skrušeno Azov. “Ali Angelina povezanost s Percivalom Grigorijem opće je poznata činjenica.”

“Sada možda i jest.” rekao je Valko. “No dok je Angela bila živa, to je bila dobro čuvana tajna. Nakon njezina ubojstva Gabriella i ja bili smo shrvani kada smo među njezinim stvarima pronašli ovu crvenu knjigu. Ne samo da je umrla znajući da joj ja nisam biološki otac nego je umrla sa spoznajom da smo je njezina majka i ja namjerno prevarili. Sigurno ju je duboko povrijedila spoznaja da vuče podrijetlo od našeg neprijatelja.”

Valko je duboko uzdahnuo, a Vera je osjetila kako joj je srce pro- bola oštrica krivnje što ga prisiljavaju da se prisjeća tako bolnih uspomena.

„Pronalazak Katjina svjedočanstva u crvenoj knjizi bio je poput pljuske”, nastavio je Valko. “Angela je očito svojoj majci i meni htjela poslati poruku. Htjela nam je dati na znanje da je doznala istinu.” Vera je pogled s crvene knjige prebacila na dosje, svjesna da su stotine sati koje je provela s Angelinim stvarima u Ermitažu bile samo prvi korak prema velikom otkriću. Opsesija jajima, nejasni tragovi što ih je ta žena ostavljala iza sebe kamo god bi pošla - Vera je nekoć vjerovala da je sve to beznačajno. U samo nekoliko sati, Valko je promijenio sve to. Osjećajući gotovo neodoljivu potrebu da ščepa Katjino svjedočanstvo, Vera je rekla:

“Pretpostavljam da ove stranice vrve iznenađenjima.”

Valko je iz knjige izvukao snop papira i pružio ih Veri:

“Da, doista je tako”, tiho je rekao. “No predlažem vam da se sami uvjerite u to.”

Transsibirski ekspres

Verlaine je ušao u usku kupaonicu, upalio neonsku svjetiljku i pogledao se u zrcalu. Oko šavova na njegovu čelu stvarala se crna modrica i polagano se širila ispod njegova lijevog oka. Nakon što se pomokrio, uključio je slavinu i poprskao lice hladnom vodom, trznuvši se kada mu je voda dodirnula ranu. Loše je izgledao. Opekotina na prsima još ga je pekla, još mu je zujalo u glavi, a bio je toliko umoran da se jedva kretao. Znao je samo da mora smoći snage kako bi došao do Evangeline, gdje god da se nalazila.

Dok se kroz vlak vukao do svojeg odjeljka, začuo je kako netko govori ruski. Zvučao je neobično tečno, bez gruboga engleskog naglaska, a njegov mu je ritam djelovao umirujuće. Uzeo je primjerak *Moskovskih novosti* i pokušao se snaći u tekstu na ćirilici, no to mu pismo nije značilo ništa. Da je htio, mogao se cijelo jutro baviti tim uglatim simbolima, a spoznaja da mu ne znače baš ništa bila bi mu neobično ugodna.

Neki ga je čovjek okrznuo u prolazu, pa se okrenuo osjećajući kaka mu se kosa ježi na potiljku. Prepoznao je statički elektricitet u zraku, osjećaj neizvjesnosti kada se sve kao na tren zaledi, a zatim rasprši. Pogledavši pozornije, vidio je da je čovjekova koža prekrivena tankim slojem plazme, da struktura njegovih ramena i leđa odgovara nefilskim krilima te da oko sebe širi tipično nefilski miris. Prepoznao je baršunasto odijelo i eleganciju: jedan od blizanaca iz Sankt Peterburga bio je u vlaku.

Verlaine je počeo slijediti stvorenje natrag u smjeru kupaonice, kroz spavaća kola drugog razreda s otrcanim zastorima od čipke, zatim kroz vagon za pušače i restoranski vagon koji je mirisao na crni čaj. Stvorenje je zastalo ispred vrata sa zlatnom pločicom na kojoj je pisalo: PRIVATNI ODJELJAK. Pritisnuo je tipku interfona te se javio glas na ruskome. Riječi su bile nerazumljive, pa je osjećaj ugone koji je trenutak prije prožeo Verlainea sada zamijenila nervoza. Bilo je nužno da razumije sve što se oko njega događa.

Vrata je ubrzo otvorila mišićava muška ruka i netko je stvorenju promrmljao nekoliko riječi - Verlaine je prepoznao glas s interfona - te mu rukom dao znak da uđe. Verlaine je pošao za stvorenjem. Uvjerio se da je izbacivač ljudsko biće, a zatim mu u ruku ugurao svežanj eura koje je muškarac strpao u džep traperica i propustio Verlainea. Glazba je odjekivala u uskom oronulom odjeljku. Zrak je bio prožet zadahom alkohola i ostrim mirisom dima cigareta. Bilo je ondje neonskih svjetala, konobarica u jeftinim čipkastim korzetima, na visokim i tankim potpeticama, kožnih garnitura na kojima su zavaljeni sjedili Nefili. Nefilsko je stvorenje kimnulo šankeru

koji je podignuo telefonsku slušalicu te mu, nakon što je završio telefonski razgovor, mahnuo prema stražnjem dijelu prostorije.

Sjetio se što mu je liječnica rekla - treba izbjegavati opasnosti svake vrste – te se zapitao je li mudro što se doveo u ovakvu situaciju. Svi su čuli priče o izmasakriranim agentima tijekom propalih tajnih akcija. Bila je to poprilično česta pojava, osobito u provincijskim ispostavama. Nefili bi ga mogli ubiti, a u Parizu nitko ne bi imao pojma što se dogodilo. Jana bi vijest o njegovoj smrti mogla poslati u Francusku, no tko je sa sigurnošću mogao reći da u nju mogu imati povjerenja? Instinktivno, Bruno i on prihvatili su njezin identitet kao takav, uzeli Janino lovačko umijeće kao dokaz njezine autentičnosti. Dok je zalazio dublje u odjeljak, Verlaine je osjećao bockanje straha. Kada bi se kojim slučajem morao dati u bijeg, izlaza nije bilo.

Premda još nikada nije vidio Sneju Grigorij, odmah je znao da je ispred njega ženska glava plemena Grigorij. Ležala je na kožnatom kauču, sasvim ispružena. Dva anđela Anakim bdjela su nad njom: jedan ju je hranio komadićima baklave dok je drugi stajao s pladnjem na kojem je bila čaša šampanjca. Sneja je bila toliko golema da se Verlaine pitao kako je uopće uspjela ukrcati se na vlak te kako će, kada vlak stigne na odredište, iz njega izaći. Na sebi je imala nešto što je nalikovalo na svileni zastor omotan oko njezina tijela, a kosa joj je bila umotana turbanom. Dok je prilazio njezinu ležaju, Sneja je podignula svoje velike žablje oči.

“Dobro došao u Sibir”, rekla je prodorno ga gledajući. Glas joj je bio hrapav, grub, zadimljen.

“Moji su nećaci predvidjeli da ćete doći, premda nisu imali pojma da ćete putovati kao moj osobni gost.

“Vaši nećaci?” upitao je Verlaine. Pogledavajući iza Sneje, vidio je da se prvi blizanac pridružio bratu. Stajali su jedan do drugoga, prelijepi kao kerubini, s uvojcima plave kose koja im je padala preko ramena i velikih modrih očiju koje su prodorno gledale Verlainea.

“Susreli ste ih u Sankt Peterburgu”, odgovorila je Sneja uzimajući komad baklave i oprezno ga polažući na jezik. “Zajedno s našim omiljenim anđelom plaćenikom, Eno, koja će se uz pomoć mojih nećaka, uvjereni sam, uskoro naći na slobodi.”

Sneja je kimnula blizancima, koji su se uputili prema izlazu.

“A sada mi”, rekla je Sneja hvatajući čašu sa šampanjcem i ispijajući velik gutljaj, “recite što znate o mojoj unuci.”

Verlaine je suzio oči trudeći se pročitati Snejin izraz lica kroz gust oblak dima. Činilo mu se da je ona morsko stvorenje koje izranja iz mutne vode tamnog mora.

“Ne znam na koga mislite”, rekao je naposljetku.

“Budući da postoji tisuću načina da vas ubijem od polagane i bolne smrti, preko krvave smrti pa sve do smrti u kojoj se poigravam vama - bolje bi vam bilo da se odmah domislite. Evangeline je jedini potomak plemenite i ugledne Obitelji, jedino

dijete mojeg sina Percivala.”

“Zar je se već niste domogli?”

Sneja je promrmljala nešto na njemačkome i prezirno pogledala Verlainea.

“Ne igrajte se sa mnom.”

Verlaine je pokušao shvatiti o čemu Sneja govori. Eno je u Parizu šćepala Evangeline. Ako je nije predala Grigorijima, kamo ju je odvela?

“Sigurno griješite”, rekao je Verlaine odlučivši hiniti neznanje. “Uopće ne nalikuje na Percivala.”

Iznenada, Snejino se raspoloženje promijenilo:

“Poznavali ste mojeg sina?”

“Radio sam za vašeg sina”, odgovorio je Verlaine. “Vidio sam ga mrtvoga u New Yorku. Bio je slomljen i jadan, poput ptice podreza- nih krila.”

Odložila je čašu sa šampanjcem na srebrni pladanj, uprla prstom u Verlainea i rekla:

“Uklonite ga.”

Krećući se lakoćom dobro uvježbanog agenta, Verlaine je iz jakne izvukao pištolj i uperio ga u Sneju. No prije nego što je uspio položiti prst na okidač, sa svih su se strana pojavila anđeoska bića, zastala ispred Sneje i okružila ga. Anđeli su raširili krila i izbili mu pištolj iz ruke.

“Svežite ga vani”, rekla je Sneja. “Voljela bih ga ubiti sada i ovdje, ali ne podnosim nered.”

Jedno od stvorenja šćepalo je Verlaineove ruke i svezalo ih, poguravši ga prema kraju odjeljka. Zatim je nogom otvorilo vrata i izvelo ga na usko izbočenje vagona te ga svezalo za metalni rukohvat. Glava mu je bila pritisnuta uz ledenu ogradu, tako da je ispod sebe vidio bljeskanje željezničkih pragova, naizmjenično nizanje smeđih pruga i bijelog snijega. Verlaine se pokušao osloboditi užeta dok mu se topao dah u oblacima uspinjao na ledenu zraku. Ledeni je vjetar nasrtao na njega, šibao mu kožu. Pogledavši gore, vidio je golemo prostranstvo jutarnjeg neba posuto slabom svjetlošću zvijezda. Pogledavši iza sebe, vidio je beskrajnu kristalnu bjelinu sibirske ravnice. Vlak se polagano i neumorno kretao prema istoku, gdje se Samce pomaljalo na obzoru. Verlaine je osjećao kako mu se na rubovima kapaka stvara led te je znao da će se za samo sat vremena smrznuti i umrijeti.

Iskaz Katje Badmaieff, Sankt Peterburg, 1976.

Bila sam desetogodišnja djevojčica kada je moj otac doveo Rasputina u naš dom. Znala sam tko je on - čak sam i ja čula priče o njemu - no bila sam zaprepaštena što nije lijep kao što sam ga zamišljala. Nisam mogla shvatiti kako je caricu mogao opčiniti netko toliko ružan, toliko kvrgav, crne brade i čudnih očiju. Prvi mi je dojam bio da je on samo ružan grubijan u seljačkoj odjeći. No dojam što ga je na mene ostavio ubrzo se promijenio. Sljedećih nekoliko mjeseci, tijekom kojih nas je često posjećivao, stvorila sam drukčije stajalište o Rasputinu. Ponašanje mu nije bilo ugrađeno, pa čak ni laskavo, no bilo je nečega u njemu što je na mene djelovalo tako da sam naposljetku potpala pod njegov utjecaj. Nakon trećega ili četvrtog posjeta, njegovo je ponašanje promijenilo moj pogled na njega. Premda sam ga isprva smatrala najodvratnijim čovjekom na svijetu, počela sam na njega gledati kao na istančanoga, gotovo šarmantnog čovjeka. Vjerujem da je to bila tajna Rasputinove moći zavođenja: bio je on ružan čovjek obdaren sposobnošću da uvjeri ljude da je lijep. I ja sam, poput mnogih drugih, bila u transu.

Kad god bi Rasputin dolazio u naš dom - maleni stan u blizini palače Ančikov u Peterburgu - on i moj otac odlazili bi u očevu radnu sobu, a ja bih nastavila sa satom klavira, francuskoga, vezenja ili bilo kojom drugom aktivnošću predviđenom za taj dan. Nismo bili bogati, no imala sam privatne učitelje koji su me podučavali dok bi otac radio. Uglavnom sam Rasputina vidjela samo dok bi od ulaznih vrata išao prema očevoj radnoj sobi. Nakon otprilike godinu dana postupno je prestao posjećivati mojeg oca, a ja sam sve rjeđe mislila na njega. Nakon Rasputinova ubojstva i Revolucije nisam više imala razloga misliti na njega.

Tako sam barem vjerovala. Pedesetih je godina moj otac obolio od raka. Posljednjih dana njegova života, kada ga je bolest potpuno odvojila od ostatka svijeta, ispričao mi je priču koja me zaprepastila. Bio je u deliriju dok mi je iznosio sve te podatke, pa ne mogu biti sigurna jesu li to bile nesuvisle riječi čovjeka na samrti ili je u njegovoj bizarnoj priči bilo i neke istine. No uz njega je bila i moja majka te je potvrdila da je priča potpuno istinita. Ovdje je zapisujem što je moguće vjerodostojnije, a prosudbu prepuštam onima koji će je čitati.

Otac je priznao da mu je Grigorij Rasputin došao u studenom 1916. i zamolio ga za pomoć. Moj je otac stekao carevu naklonost pripremajući mu čaj - jednostavnu mješavinu kanabisa i vučje trave - koji je opuštao Nikolaja. A onda je Rasputin mojem ocu jednoga dana rekao da carevi - kako je katkad zvao Nikolaja i Aleksandru - imaju još jednu molbu. Htjeli

su da moj otac napravi ljekoviti pripravak. Rasputin je tvrdio da će ljekoviti pripravak pomoći careviću Alekseju Nikolajevu Romanovu da se oporavi od strašnog poremećaja. Otac je znao za dječakovu bolest - dječak je gotovo umro tijekom božićnih blagdana 1911., a tada je načuo i da je riječ o hemofiliji. Moj mu je otac odgovorio da ne postoji lijek protiv hemofilije. Rasputin je odbio prihvatiti takav odgovor. Za ljekoviti je pripravak, tvrdio je' Rasputin, bilo potrebno tisuću latica tisuću različitih vrsta cvjetova. Većina tih cvjetova, rekao je moj otac, nisu cvjetali u Rusiji i bilo ih je nemoguće nabaviti, osobito tijekom rata. Bila je 1916. i vladala je ciča zima; posvuda su bili samo snijeg, led i patnja.

Rasputin je njegove primjedbe pobio pokazavši mu knjigu prepunu cvijeća. Carica je već godinama osobno skupljala cvijeće; ona i velike vojvotkinje prikupljale su cvijeće diljem Europe i čuvale ga u zajedničkom dnevniku. Otac je samo trebao potvrditi da su cvjetovi ispravno označeni te ih zajedno umiješati u eliksir. Rasputin je zatim rekao da je carica obećala velik novčani iznos i visok položaj na Moskovskom sveučilištu onome tko uspije napraviti lijek. Rasputin je mojem ocu povjerio album prepun cvijeća i otišao.

Mjesec dana poslije Rasputin je ponovno došao kako bi vidio je li otac dovršio posao. Moj je otac pregledao sve cvjetove u albumu te potvrdio kako su baš to onih tisuću cvjetova potrebni za izradu ljekovitog pripravka - sve se savršeno poklapalo. Otac je, međutim, sumnjao u istinitost Rasputinova obećanja. Nije znao može li vjerovati seljaku te hoće li mu on doista donijeti novac. Zato je Rasputinu dao eliksir, no zadržao album s cvjetovima kao jamstvo.

Rasputin je bio pijan kada se vratio s novcem. Dobro se sjećam te večeri zato što sam tijekom posjeta bila u dnevnom boravku. Slušala sam kako se Rasputin razmeće time koliko mu je carica odana, kako ju zove "Mama", u čemu ga je carica poticala. Rasputin je tvrdio da zna sve Mamine tajne, da mu ona ništa ne tajni. Kako bi dokazao koliko je njezino povjerenje, rekao je mojem ocu da posjeti Pokrovskoje, njegovo rodno selo. Ondje će, kod Rasputinove supruge, pronaći blaga kakva svijet još nije vidio, koja vrijede više nego što itko u Moskvi ili Peterburgu može zamisliti. Rasputin je ocu rekao da će svojoj supruzi, koja još živi u Pokrovskoj, poslati telegram kojim će joj poručiti da mojem ocu dopusti da osobno pregleda blago. Priča je bila smiješna, a Rasputin toliko pijan da je moj otac od njega samo preuzeo novac, predao mu album s cvijećem

i izbacio ga van. Nekoliko dana poslije Feliks Jusupov i Dimitri Romanov ubili su Rasputina u palači Mojka, a njegovo tijelo bacili u Nevu.

Moj otac nikada nije otišao u Pokrovskoje vidjeti blago. Mislim da je bio sasvim zaboravio na nj; naši su životi tih godina bili prepuni istinskih briga. Nakon Rasputinove smrti, iz Carskog sela je, međutim, došao sluga s torbom punom novca za mojeg oca. Bio je to dar zahvalnosti same carice, ali i upozorenje da nikome

nikada ne smije reći što se između njih dogodilo.

Nakon očeve smrti, u ljeto 1951. moja majka i ja počele smo razmišljati o tim neobičnim događajima. Otišle smo vlakom do Rasputinova rodnog sela kako bismo vidjele je li njegova udovica još živa. Bilo je to dugo putovanje od Peterburga do okruga Tjumenj i bilo je pomalo blesavo otisnuti se na njega, no bile smo iznimno siromašne i krajnje znatiželjne, tako da smo odlučile provjeriti Rasputinovu priču i umiriti si savjest.

Bez velikih smo problema pronašle udovicu. Živjela je u istoj kući u kojoj je prije nekoliko desetljeća živjela s Rasputinom. Bila je to ljubazna žena. Uvela nas je u svoju dvokatnicu, posjela nas i poslužila nam čaj. Majka se predstavila i spomenula ime mogeg oca. Gospođa Rasputin nakratko se zamislila nad njegovim imenom, a zatim otišla do drvene kutije i iz nje izvadila telegram: bila je to Rasputinova poruka stara trideset pet godina kojom joj je poručio da mojem ocu pokaže caričino blago. Rasputinova udovica zatim se vratila s metalnom škrinjom na čijem se poklopcu nalazio orao Romanovih. Nije bilo sumnje da nesretna žena nema pojma što se nalazi unutra niti zašto bi to trebala čuvati. Znala je samo da će čovjek - liječnik čije je ime navedeno u telegramu - doći po nju. Činilo se kako jedva čeka da je se riješi, jer rekla nam je kako se kod nje samo povlači i sakuplja prašinu.

Nadale smo se nakitu ili zlatu, nečemu vrijednome što bismo mogle prodati. A s obzirom na to kako je škrinja izgledala, s obzirom na majstorski izrađene kopče i kožnate ukrase kojima je bila optočena, činilo se kako će naš trud uskoro biti nagrađen. Umjesto toga, kada smo otvorile škrinju, pronašle smo nešto sasvim drugo. Na crvenom je baršunu ležalo golemo jaje - zlatno jaje s grimiznim mrljama na ' ljusci. Podignula sam ga i opipala. Moram napomenuti kako taj predmet nije imao nikakve veze s jajima koja su se prije Revolucije mogla kupiti u Fabergéovim trgovinama. Bilo je to živo jaje, veliko poput nojeva, teško i toplo u mojim rukama. Nikada u životu nisam vidjela ništa slično i odmah sam ga htjela vratiti, no bilo je očito da je gospođi Rasputin drago što će ga se konačno riješiti te je inzistirala da ga ponese sa sobom. I tako smo to živo jaje vratile natrag u škrinju s grbom Romanovih i odnijele ga kući u Petrograd.

Vera je okrenula list papira tražeći nastavak teksta. "Svjedočenje ovdje završava", rekao je Valko uzevši stranice i uguravši ih natrag u crvenu knjigu. "Nakon što mi je Katja rekla za to divovsko jaje, počeo sam istraživati prošlost carske Obitelji kako bih pronašao nešto što bi objasnilo pojavljivanje tog jajeta." Na licu mu se vidjelo da je frustriran, kao da se prisjeća teškoća kroz koje je prolazio tijekom istraživanja. "No posljednji ruski car rođen iz jajeta bio je Petar Veliki. I on je bio rođen iz zlatnog jajeta prošaranoga grimiznom bojom, što je boja grba Romanovih, no poslije njega nije dokumentirano ni jedno takvo rođenje. Romanovi su žudjeli za još jednom zlatnom erom svoje vladavine, monarhom nadmoćnih sposobnosti koji bi ujedinio narod pod okriljem dinastije. I nije li to bio najbolji način? No do zlatne ere nikada nije došlo. I tako su čekali. Gotovo tristo godina poslije, pojavilo se zlatno jaje. A Katja ga je imala u svojim rukama."

"Ali sigurno znate što se dogodilo s Katjom nakon povratka iz Sibira", rekla je Vera.

"Katja je odbila zapisati što se događalo nakon susreta s gospođom Rasputin. Bilo je to previše opasno, a nije se htjela izložiti riziku da netko pročita što je napisala. No rekla mi je da je škrinju Romanovih ponijela sa sobom u Lenjingrad, gdje ju je skrivala u svojem stanu. Da su sovjeti doznali za škrinju, sigurno bi nekoga poslali da sve istraži." Vera je pokušala zamisliti taj čudnovati i prelijepi predmet koji je Katja skrivala, žrtvujući sve.

"I nikada ga nisu otkrili?"

"Ne", odgovorio je Valko. "Katja je bila oprezna. No u proljeće 1959., pedeset sedam godina nakon što je sneseno, jaje se raspuknulo i rastvorilo. Usred komadića raspuknute ljuske ležalo je dijete, dječak zlaćane kože, s očima koje su crveno gorjele i krilima omotanima oko ramena. Vidjevši stvorenje, Katja je bila kao u transu te ga je odgojila kao vlastita sina. Nadjenuła mu je anđeosko ime Lucien."

Vera je osjetila da su joj se usta razjapila. Zurila je u Valka čekajući da još nešto kaže. Naposljetku je uspjela pitati:

"Preživio je?"

"Oh, da, preživio je. Ne samo da je preživio nego je i rastao. S vremenom je odrastao i prolazio uobičajene faze razvoja kao bilo koje drugo dijete. Katja je pokušavala ophoditi se prema njemu kao prema ljudskom biću. Nikad ga, dakako, nije upisala u školu niti je ikada imao doticaja s drugim ljudskim bićima osim s Katjom, no naučio je čitati, pisati, govoriti, jesti i odijevati se poput ljudskog bića.

Kada sam došao u Lenjingrad, bio je već odrasla osoba. Nikada nisam vidio tako veličanstveno stvorenje."

"Je li bio stvorenje s prepotopnim nefilskim osobinama?" upitao je Azov.

"I letimičan pogled mi je bio dovoljan da shvatim da Lucien nije Nefil. Činilo mi se da je slika i prilika drevnih opisa nebesnika, glasnika koje pronalazimo u biblijskoj literaturi, s kosom poput kovana' zlata, svilene kose, s očima poput ognja. Poslao sam telegram Angeli te mi se, nakon brojnih peripetija, pridružila u Rusiji. Bilo je to tijekom 1970-tih, kada zapadnjaci nisu bili dobrodošli iza željezne zavjese. "Mislite na arkanđele, pretpostavljam", rekla je Sveti.

"Tako nekako", odgovorio je Valko. "Pretpostavljam da je baš zato Lucienu bilo dopušteno napustiti stan samo nekoliko puta u životu. Bio sam s Angelom kada je susrela Luciena. Razrogačenih očiju prepunih znatiželje, gledao je malo Angelu, malo mene. Njegov je pogled zračio takvom čistoćom, takvim mirom da sam imao osjećaj da stojim ispred božanstva. Istoga sam trena shvatio metaforu kemijske svadbe: tu sinergiju, tu obnovu koja proizlazi iz savršenog susreta." "Je li i Angela osjetila to?" upitala je Vera, kojoj je bilo teško zamisliti da znanstvenica poput Angele Valko može nasjesti na nekakve vradžbine.

"Vjerujem da jest", odgovorio je Valko. "U svakom slučaju, uspjela je uvjeriti Katju da joj dopusti izvesti Luciena van. Stvorenje je bilo oduševljeno zrakom, hladnoćom snijega, modrim nebom, otvorenim prostorom. Nikad dotad nije vidio Nevu, dodirnuo led ili slušao glazbu u kazalištu. Angela mu je pokazala svijet ljudi, a on ju je zauzvrat poučavao kako je to biti vječan. Ne mogu reći je li ga Angela od početka planirala zavesti, no od trenutka kad ga je ugledala, za svoju kćer nije postojao nitko drugi. Zaljubili su se pred mojim očima. Ubrzo su se upustili u ljubavnu vezu. A 1978., nakon povratka u Pariz, Angela je rodila Lucienovo dijete."

Vera je bila previše ošamućena da govori.

"Evangelinin je otac Luca Cacciatore."

"Biološki, Luca nije imao nikakve veze s Evangelininim dolaskom na svijet. Djevojčin biološki otac bio je, zapravo, Lucien."

"Je li Luca to znao?" upitao je Azov.

Valko je uzdahnuo.

"Ne mogu odgovoriti na to pitanje. Nakon Evangelinina rođenja, moja se kći udaljila od mene."

"Postoje li igdje zapisi o tom anđelu?" Vera se sabrala kako bi postavila pitanje. Postojanje takvog stvorenja bilo je izravno povezano s njezinim radom - što bi također neoborivo potkrijepilo njezine teorije - da se gotovo bojala nastaviti:

"Fotografije? Videozapisi? Bilo što čime biste dokazali da postoji?" "Nema potrebe za fotografijama ili videozapisima", izjavio je Valko, prekrizio ruke na prsima i zagledao se Veri ravno u oči. "Lucien je s nama."

Transsibirski ekspres

Brunine misli bile su toliko zaokupljene izvješćem Angele Valko, detaljima onoga što je otkrila u Godwinovu laboratoriju i posljedicama onoga što je pronašla, da nije ni čuo kada su se otvorila metalna klizna vrata. Kada je shvatio što se događa, već je bilo prekasno: blizanci Grigorij već su bili u vagonu, okruženi vojskom anđela Gibborim. Kad je Jana potegnula pištolj, a vagonom odjeknula eksplozija metaka, bacio se na pod, dohvatio pištolj i počeo pružati potporu Jani. Pogađala je mete, no kao što su oboje znali, obično streljivo nije moglo osobito naškoditi Gibborimima. Oni su metke doživljavali onako kako Bruno osjeća ubode kukaca.

Iz znanstvene perspektive, bilo je nevjerojatno promatrati blizance. Bili su silno visoki, vitki, blijedi poput mlijeka, te su velikim praznim očima zurili u daljinu - ti su Nefili bili idealni primjerci za proučavanje. Bili su identični, a njihovo ih je pročišćeno podrijetlo činilo još poželjnijima. Pokušao je vidjeti ih kroz gomilu Gibborima, no bili su toliko dobro zaštićeni da više nije bio siguran jesu li još uopće u vagonu. Zapljusnuo ga je val bijesa: trebali su te gadove uhvatiti još u Sankt Peterburgu.

Bruno je ustao i probio se kroz prvu liniju Gibborima, doviknuvši Jani da mu čuva leđa. Gibborimi su ga okružili, kandžama mu kidali odjeću. Osjećao je kako mu ruke i leđa gore kao da trči gol kroz bodljikavu žicu. Borba s njima sve je svela na pokret, akciju u kojoj više nije bilo mjesta razmišljanju, gdje se sve rješava šakama, gdje sve ovisi o snazi njegovih nogu, plućima koja udišu i izdišu zrak. Prodor hladnog zraka ispunio je prostor: vrata ćelije u kojoj se nalazila Eno sigurno su bila otvorena. Dok se probio kroz Gibborime, blizanci su Eno već izvukli iz ćelije i s njom se probijali kroz vlak.

Jana je nešto doviknula izdaleka - nije uspio razabrati što - a zatim je osjetio udarac u glavu. Pao je na tlo, sklopio oči i prisilio se ostati pri svijesti. Kada je ponovno otvorio oči, tijela Gibborima bila su razbacana po cijeloj prostoriji, crna poput muha ubijenih strujnim udarom. Jana je stajala iznad njega, lijepo joj je lice djelovalo zabrinuto. "Bruno", šapnula je. "Jesi li dobro?"

Bruno ju je uhvatio za ruku, pridigao se i sjeo. Pogledavši bolje, vidio je da je Jana desetkovala cijelu populaciju Gibborima u samo jednom potezu. Bruno je podignuo obrvu, siguran da izgleda poput školarca.

"Kako si to izvela?"

"Čarolija", rekla je Jana smiješeći se i pomažući Brunu da ustane. "Jedan od trikova iz mog rukava."

“Jedva čekam da vidim sljedeći”, izjavio je Bruno gledajući prema praznome vagonu. Grigoriji su odavno pobjegli. “Oslobodili su sve tvoje zatvorenike.”

“Dođi”, rekla je Jana. “Moramo ih sve ponovno pohvatati.”

Bruno je Janu pratio u stopu dok su trčali kroz vlak. U vagonima je bilo uobičajeno mirno, putnici nisu ni znali da se događa nešto neuobičajeno. Bilo je to dojmljivo - uza svu buku i komešanje, pomislio je da će se barem netko pitati što se događa ili se barem žaliti. No ljudska želja za normalnošću uvijek nekako prevagne nad svime ostalim.

Nakon što su pomno pretražili cijeli vlak, došli su do vrata na kojima je pisalo PRIVATNI ODJELJAK. Jana je ukucala šifru u elektronsku bravu. Vrata se nisu otvorila.

“Čudno”, izjavila je i pokušala ponovno. “Ne prepoznajem ovaj vagon. Vjerojatno su ga u Moskvi pridodali kompoziciji.”

Bruno je znao što je Jani na umu: ako su stvorenja još u vlaku, onda su sigurno ovdje.

“Ako ne možemo ući ovako”, rekao je upirući rukom u vrata, “onda moramo izaći van.”

Jana je o tome nakratko promislila te je, okrenuvši se na petama, pvela Brunu natrag do spavaćih kola. Otvorila je jedna od vrata odjeljaka i preplašila putnike, muškarca i ženu koji su spavali u krevetima postavljenima jedan nasuprot drugome. Muškarac je skočio iz kreveta, počeo vikati na ruskome i rukama im pokazivati da izađu van te im - ako je Bruno ispravno protumačio njegove namjere - zaprijetio da će pozvati kontrolora. Jana mu je položila ruke na ramena te ga blagim glasom pokušala umiriti. Ubrzo je i muškarčeva supruga ustala iz kreveta i počela uzrujano govoriti. Nakon nekog vremena otvorili su prozor odjeljka. Jana je Bruni mahnula da je slijedi te se uzverala i popela na prozor. Gledao je kako svojim crnim kožnatim čizmama staje na rub prozora. Ubrzo su se popele na krov vlaka.

Bruno je kimnuo ruskom paru i uzverao se van, na vjetar koji ga je šibao. Hladnoća je bila silovita, nešto sasvim novo za njega. Treptao je kako bi rastjerao suze koje su mu se nakupljale u očima, osjećajući kako mu se lijepe za očne jabučice dok se smrzavaju i tope. Jana je stajala na rubu vlaka, njihala se kao da hoda po užetu, a kosa joj je zbog Sunca koje joj je izlazilo iza leđa plamtjela poput vatre.

“Što si im rekla?” upitao ju je Bruno kad joj se pridružio na krovu. Uz metalni zveket vlaka i vjetar koji je zavijao, morao je vikati kako bi ga čula.

“Da se njihov ujak napio i popeo na vlak”, rekla je Jana. “Rekla sam im da nemamo drugog izbora nego izaći van i pronaći ga.”

“I povjerovali su?”

“Ovo je Rusija”, odgovorila je Jana i snuždeno ga pogledala. “Svatko ovdje ima nekog ujaka koji se napije i barem jedanput u životu popne na krov jurećeg vlaka. Policija takve momke obično pronalazi smrznute u zapusima snijega, s bocom votke u ruci.”

“Krasno”, izjavio je Bruno.

“Postoji razlog zašto je u Rusiji prosječan životni vijek 63 godine”, rekla je nadglasavajući buku. “A sada moramo ići onamo, onaj je vagon ispred nas. Moramo biti oprezni: budemo li bučni, mogli bismo imati problema s kontrolorom. Misliš li da to možeš?”

Bruno je osjećao kako ga obuzima bijes. To što je imao problema s Gibborimima nije značilo da ne može sve što i Jana.

“Naravno”, rekao je. “Vidimo se ondje.”

Boreći se protiv vjetra, Bruno je koračao preko metalnog krova. Sloj snijega prekrivao je vagon i lijepio mu se za cipele. Stopala su mu se žarila, a nakon nekog vremena počela su se i kočiti od hladnoće. S lakoćom je preskočio prostor između vagona, no na kraju trećeg vagona sletio je na komad leda, izgubio ravnotežu i pao. Vidio je kako mu krajolik izmiče pred očima, kao da s ruba visoke litice pada kroz oblak bez dna.

Cijelom je težinom pao na krov vagona prekriven sitnim snijegom. Usred osjećaja suhe hladnoće koji mu je preplavio mozak, ispod sebe začuo je slabašan glas. Odvukao se do ruba krova i pod sobom ugledao Verlainea, privezanoga za metalnu ogradu uske izbočine. Bruno je domahnio Jani, pa su se zajedno preko ruba krova spustili do izbočine na kojoj je ležao Verlaine, zastrašujuće ukočen.

Unatoč naporima koje je činio kako bi govorio, Verlaine je izgledao kao da je napola mrtav. Koža mu je bila siva, usne modre, dok su mu naočale s metalnim okvirima bile okovane ledom. Uz Janinu je pomoć razvezao užad te je, nakon što je Verlaineu pomogao ustati, otvorio klizna vrata i ugurao ga u vagon, gdje mu je Jana počela trljati noge i ruke kako bi omogućila protok krvi u udove. Bruno je otrčao do vagonskog restorana, naručio crni čaj te se s čajnikom i šalicom vratio Verlaineu. Kada se vratio, Jana je Verlaineu već pomogla da sjedne uza zid. Izula mu je cipele i rukama mu trljala stopala. Bruno je nalio čaj i s olakšanjem gledao kako Verlaine ispija cijelu šalicu. Ponovno je nalio čaj i s jezom zamijetio da je Verlaineova kosa prekrivena grudicama leda.

“Trebao si se držati podalje od nevolja”, rekao je Bruno.

Ispijajući vreli čaj sada nešto sporije, Verlaine je odgovorio:

“Mogu te odvesti do blizanaca Grigorij.”

“Loša zamisao”, rekla je Jana. “Gotovo su te dvaput ubili. Ne bi trebao i treći put izazivati sudbinu.”

“Sneja je ondje”, rekao je Verlaine pogledavajući Brunu u nadi da će dobiti njegovu potporu. “Ona upravlja svime ovime.”

“To je očito s obzirom na to kako te htjela ubiti”, uzvratila je Jana.

“A kako me htjela ubiti?” upitao je Bruno ne želeći se svađati s Janom. Upravo mu je bila spasila život: dugovao joj je barem toliko, da je podrži. No već su desetljećima pokušavali uhvatiti Sneju Grigorij. A ona je sada bila ovdje, u vlaku, i

samo čekala da je ščepa.

“Sneja svoje žrtve voli smrznuti prije nego što ih pogubi”, rekla je Jana. “Klanje je tako manje prljavo i manje krvavo.”

“Zgodno”, odgovorio je Verlaine i probljedio.

“A budući da su te Grigoriji dosad već spržili i zaledili”, rekla je Jana. “preostaje im još samo da te ili utope ili živog zakopaju, u slučaju da želiš iskusiti sve njihove načine ubijanja. Vjeruj mi, iskušao si svoju sreću do krajnjih granica, a i moju. Ovi transporti katkad pođu po zlu, a kada se to dogodi, najbolje je dignuti ruke od svega. Osim toga, Bruno ima u planu nešto znatno važnije od skupine Nefila.” Verlaine je upitno pogledao Brunu.

“Idemo do panoptikuma”, rekao je Bruno.

Premda je Bruno savršeno shvaćao golem rizik i opasnost kojima izlaže i sebe i njih, znao je da mora iskoristiti ovu priliku da uđe u Godwinov zatvor. Naslonio se na zid i zurio u zaleđeni krajolik. Mnogo će još sati proći prije nego što prijeđu Ural i zađu u Aziju te se spuste sve do Celjabinska i njegova nadaleko poznatog zatvora za' anđele.

Sjedište doktora Raphaela Valka, Smoljan, Rodopi Bugarska

Vera je pažljivo promatrala Azova, odmjeravala svaku njegovu kretnju. Dovoljno ga je dobro poznavala da zna kako se upravo trudi obuzdati osjećaje. Bio je lud, a to Vera nije vidjela toliko često.

“Znali ste za to”, rekao je Azov glasom za mrvu glasnijim od šap- ta. “A svih mi ovih godina niste baš ništa rekli.”

“Ah, ali to je samo zato što ništa nije išlo onako kako smo očekivali”, rekao je Valko.

“Sto je pošlo po zlu?” upitala je Sveti.

“Evangelina je bila ljudsko biće”, odgovorio je Valko. “Ili je njezina majka bila uvjereni da je tako. Iz godine u godinu, Angela se nadala kako će se anđeosko nasljeđe njezine kćeri pokazati recisivnim. No sa svakim novim uzorkom njezine krvi majčino je razočarenje bivalo sve veće.”

Vera se sjetila filma što ga je prethodnog jutra vidjela u skladištu Ermitaža, bočica s krvlju obilježenih etiketama s različitim imenima. Shvatila je zašto su bile pohranjene i Aleksejeva i Lucienova krv.

“Angela je uzimala uzorke krvi svoje kćeri?”

“Da, osobno je nadgledala uzimanje uzoraka i testiranje”, odgovorio je Valko.

“Nije se bojala da će tako Evangeline dovesti u opasnost?” upitala je Vera.

“Čini se kako u Evangelininoj krvi nije bilo ničega što bi je moglo uznemiriti”, rekla je Sveti.

“Nažalost, u pravu ste”, odgovorio je Valko. “Evangelinina je krv tada još bila ljudska. A Angela se, vjerujući kako joj je dijete normalno, nastavila baviti svojim projektima. Jedan je od njih mojoj kćeri postao istinska opsesija.”

“Mislite na virus”, rekla je Vera.

“Da”, odgovorio je Valko.

“Bilo je to nevjerovatno postignuće”, izjavila je Vera.

“Nisam siguran je li je virus sam po sebi činio zadovoljnom”, rekao je Valko. “Njezini planovi bili su veći od pokretanja epidemije. Virusna se bolest može

izliječiti. Stvorenja se mogu zaštititi od zaraze. Angeli je bilo jasno da virus koji je stvorila nije dovoljan. Htjela je sasvim uništiti nefilsku rasu. Kako bi to i učinila, bilo joj je potrebno jače, sigurnije oružje.”

“Zato su je Nefili ubili”, zaključio je Azov nesigurnim glasom, kao da mu činjenica da je Angela mrtva i dalje zvuči iznenađujuće.

“Ne baš”, rekao je Valko. “Prisjetite se, molim vas, Tatjanina jajeta u Knjizi o ljekovitim pripravcima. Zamolio sam vas da taj akvarel tumačite kao vrata prema višem smislu, nešto mnogo uzvišenije od obične knjige s receptima za Noin ljekoviti pripravak.”

“Da, naravno”, rekla je Sveti. “Bile su to Angeline Jakovljeve ljestve. Premda mi još nije jasno do čega uopće može dovesti takvo tumačenje. Nenam dojam da ima ikakva očita značenja.”

Valko je odgovorio:

“Angelu je vodila slutnja kako crtež nije samo dokaz slikarskog umijeća velike vojvotkinje. Zamolila me za pomoć, a nakon kratkog čeprkanja shvatio sam da je Angela u pravu: crtež je imao mnogo veće značenje nego što je itko mogao naslutiti.”

“Ali, kakvo?” upitala je Sveti.

“Mislim da mi je jasno”, rekla je Vera uzimajući iz Svetinih ruku Knjigu o ljekovitim pripravcima i prelistavajući je natrag na početak, gdje je posveta što su je OTMA napisale Našem Prijatelju bila ugravirana u bakrenu pločicu. “Kada mi je Nadia jučer dala ovu knjigu, objasnila mi je da je prvi Naš Prijatelj, Monsieur Phillipe, 1902. predvidio da će car dobiti nasljednika, nakon čega je carica iskusila nesretnu fantomsku trudnoću.”

“Istražio sam tu trudnoću tijekom potrage za objašnjenjem Lucienova rođenja”, rekao je Valko. “O tom rođenju nisam uspio pronaći ništa, samo to da je za cara i caricu stvorio velike neprilike. Nakon toga su otpustili sve svoje liječnike, medicinske sestre i primalje. Monsieur Phillipe poslan je natrag u Francusku. Možemo reći kako je to u najmanju ruku bilo deprimirajuće.”

“Ali što ako Aleksandrina trudnoća uopće nije bila fantomska?” upitala je Vera.

“Mislite, što ako je Aleksandra trudnoću iznijela do kraja?” upitao je Azov.

“Ne”, odgovorila je Vera uvrćući kosu i vežući je u neuredan rep. “Sto ako je Aleksandra zapravo rodila, no nije imala dijete koje bi pokazala. Što ako je zapravo rodila jaje za kojim su Romanovi toliko žudjeli, a zatim se riješila svih svjedoka kako bi istina ostala skrivena?”

Valko se nakratko zamislio i počeo se smiješiti.

“Pretpostavljam da je to sasvim moguće”, odgovorio je. “No to ne objašnjava kako je došlo do rođenja jajeta, niti zašto uopće. Zašto se, nakon stotina godina iščekivanja, to dogodilo baš tada?”

Vera je zastala razmišljajući kako najbolje podastrijeti teoriju na kojoj je utemeljila cjelokupnu karijeru.

“Tvrdim”, rekla je što je autoritativnije mogla, “da je Monsieur Phillipe predvidio da će Aleksandra roditi sina zato što je, poput Johna Deeja i Rasputina nakon njega, naučio kako komunicirati s anđelima.” Ostali su u nju samo zurili jer nisu znali što bi mislili o toj teoriji. “To bi objasnilo”, umiješala se Sveti nesigurno, “zašto su rečenice na henokijskom ispisane na svim stranicama dnevnika. Ali kakve to veze ima s Aleksandrinom fantomskom trudnoćom, s jajetom ili bez njega? Ne vidim kako je to povezano.”

“Ako je Monsieur Phillipe uspio dozvati arkandžela Gabriela, onda je povezanost sasvim očita”, uzvratila je Vera. “Razmislite: Stražari nisu bili samo anđeli koji su općili s ljudskim ženama. Vjerujem da Gabriel nije samo navijestio, nego da je i općio, odnosno da nadaleko poznat Marijin susret s Gabrielom nije bio ni prvi ni posljednji primjer općenja čovjeka s predstavnikom kraljevstva nebeskog.”

“Sigurno se šališ”, rekla je Sveti.

“Ne šali se”, šaptao je Azov. “Poslušajte je.”

“Posljednjih godina provode se angelološka istraživanja prikaza bezgrešnog začeca, osobito Navještenje iz Evanđelja po Luki. Kako bi se, primjerice, otkrilo ima li istine u teorijama da je Isus plod spolnog općenja djevice i arkandžela Gabriela. Znače, nije to nova zamisao. Kontroverzija vezana za Navještenje nekoć je pokrenula cijelu raspravu između angelologa teoretičara. Jedan je tabor vjerovao da je Luka točno opisao Isusovo rođenje: Isus je plod Duha Svetoga koji se spustio na Mariju, sin Božji, što je Gabrielu dodijelilo ulogu glasnika, tradicionalnu ulogu koju anđeli obnašaju u Svetom pismu. Drugi je tabor vjerovao da je Gabriel zaveo Mariju, baš kao što je prethodno zaveo i njezinu rođakinju Elizabetu, te da su oba djeteta koje su žene rodile - Ivan Krstitelj i Isus - bili prvi u krvnoj Uniji onoga što će postati rod nadmoćnih bića: moralnih, božanskih anđela čija će prisutnost poništiti nefilsko zlo. Dakako, ni Ivan Krstitelj ni Isus nisu imali djece. Njihove su se krvne linije s njima ugasile.”

“Želite reći da Ivan Krstitelj, Isus i Lucien imaju istog oca?” upitao je Azov.

“Baš tako”, odgovorila je Vera.

“U ovom dijelu svijeta postoje ljudi koji bi nas zbog takvih tvrdnji spalili na lomači”, izjavila je Sveti.

“Onda se ježim pri pomisli što bi nam učinili kada bi čuli zaključak koji iz ovog moramo izvući”, rekla je Vera. “S ocem arkandželom i nefilskom majkom Aleksandrom, Lucien je potomak uzvišenih i prokletih.” “Istinski manihejac”, izjavila je Sveti:

“Ubacite li u mješavinu i Percivala Grigorija, drugoga Evangelinina djeda, dobivate doista đavolski koktel”, rekla je Vera.

“Dosta”, rekao je Valko ledenim glasom. “Govorite o radu moje kćeri, o onome za što je živjela, zbog čega je umrla. Neću vam dopustiti da se poigravate njezinom ostavštinom.”

“Evangeline je bila njezin rad?” pitala je Vera u nevjerici, zgrožena činjenicom da Valko o Evangelini govori toliko hladno, kao da je samo nešto više od misaonog eksperimenta.”

“Evangeline je bila najblistaviji i najopasniji rizik Angeline karijere”, rekao je Valko. “Angela je znala što čini i namjerno je to učinila.” Sklopio je ruke na prsima i zagledao se u njih dok su mu crte lica postajale sve strože. “Dijete nije bilo samo luckasti hir. Kako bi stvorila Evangeline, moja je kći u zalog dala svoje tijelo i vlastitu sigurnost.” “Ali bili ste rekli da su se Angela i Lucien zaljubili”, rekao je Azov. “Bilo je to neočekivana posljedica.”

“Što je očekivala da će se dogoditi?” upitala je Vera, zgrožena time što je Angela bila mnogo proračunatija nego što je mislila. “Želite li reći da je bila savršeno svjesna onoga što čini? Što je očekivala da će Evangeline postati?”

“Savršeno oružje”, odgovorio je Valko. “Oružje proizašlo iz prirodne hijerarhije anđeoskih bića. Postoje sfere nebeskih stvorenja: arkanđeli, serafini, kerubini; a postoje i sfere đavola, palih anđela, stvorenja koja su nebesa odbacila, demona. Angela je dobro poznavala te razlike. Znala je da se moć jednog anđela mora mjeriti u odnosu na moć drugoga. Znala je da lažno stvaranje - genetičko oblikovanje automata, golema, klona ili nekoga drugog genetički modificiranog bića - ne bi funkcioniralo jer bi bilo protivno božanskoj hijerarhiji bića. Angela je također znala da ako želi pobijediti stvorenje ljudskoga i anđeoskog podrijetla, čudovište nebeskog podrijetla, mora stvoriti novo, moćnije čudovište. I tako je pokušala stvoriti novu vrstu anđela koja će biti jača od Nefila.” .

Azovu je glas drhtao dok je govorio:

“To što govorite zvuči kao da je Angela bila neka vrsta Frankensteina koji stvara čudovište.”

“Moja je kći učinila nešto još smjelije.”

“Zar doista želite reći”, rekao je Azov, “da je Angela začela dijete kako bi dobila oružje?”

“Oružje možda nije najsretniji izraz kojim bismo opisali djevojčicu”, odgovorio je Valko. “Proučite njezino ime. Ono u sebi sadrži sjeme njezine sudbine. Zove se Evangeline. Eva Anđeo. Dijete je trebalo biti nova Eva, izvorno stvorenje stvoreno kako bi obnovilo novi svijet.”

“Zaboravimo semantiku. Teško je povjerovati da se Angela poslužila vlastitim djetetom kako bi provela neku vrstu genetskog eksperimenta”, izjavio je Azov sumnjičavim glasom.

“To u konačnici nije važno”, rekao je Valko. “Eksperiment je propao.”

“Zato što se ispostavilo da je Evangeline ljudsko biće?” pitala je Vera.

“Ljudsko žensko biće grube, neprozirne kože, grimizne krvi, podložno bolestima, s pupkom i zaprepašujuće nalik na svoju prabaku Gabriellu.” Valko je odvratio pogled, a glas mu je postao tiši kada je rekao: “I zato je Angela pokušala ponovno.”

“Što?” upitala je Vera, koja je promijenila ton glasa kad je shvatila da gotovo više. “Ne shvaćam. Trebalo je proći podosta vremena prije nego što je Angela shvatila da Evangeline nije biće koje je htjela stvoriti. Kako je, za Boga miloga, ponovno pokušala?”

“Angela se 1983. vratila u Sankt Peterburg i obnovila odnos s anđelom, Evangelininim ocem. Lucienu nikad nije rekla za Evangeline, niti mu je rekla zašto obnavlja njihovu vezu. Mislim da Angela nije bila svjesna činjenice da je možda bezdušna, ili čak neodgovorna. Sve je to činila u uvjerenju da će drugo dijete biti dječak i da će biti ratnički anđeo kojeg je čekala. Rođenje sina zaključilo bi njezin rad u borbi protiv Nefila.”

“I je li uspjela?” upitala je Vera.

Valko je tiho odgovorio:

“Moja je kći bila trudna kad je ubijena. Tijekom obdukcije otkriveno je da je nosila dječaka. Vidio sam njegovo tijelo. Koža mu je bila zlačana i imao je bijela krila arkanđela. Našem bi svijetu donio mir i spokoj. No to dijete Spasitelj umrlo je zajedno s njom.”

“Sto se dogodilo s anđelom?” upitala je Vera.

“Nakon Angeline smrti, znao sam da moram pronaći Luciena”, rekao je Valko. “A nakon višemjesečne potrage, pronašao sam ga zatočenoga u Sibiru.”

“Sigurno su ga odveli u panoptikum”, izjavila je Vera. Glasine o postojanju velikog zatvora u Sibiru oduvijek su kružile među ruskim angelolozima. Bio je to zatvor tipičan za divljinu: starinski, estetski kompleksan, besprijeckorno dizajniran i neprobojan. Nitko, međutim, nije uspio dokazati postojanje panoptikuma.

“Baš onamo”, odgovorio je Valko. “Istoga dana kada je Angela ubijena, ruski lovci uhvatili su Luciena i vlakom ga odvezli u Sibir.” “Htjeli su ga proučavati?” upitala je Vera.

“Vjerojatno”, rekao je Valko. “Na takvom veličanstvenom stvorenju mnogo se toga može proučavati i istraživati. Kada je riječ o sinu jednog arkanđela, nova otkrića na području biologije mogu godinama zaokupljati istraživače.”

“Ali udruženje je utemeljeno kako bi se borilo protiv Nefila”, rekla je Sveti. “Kako je netko mogao proći nekažnjen nakon što je zarobio stvorenje za koje je dokazano da je sasvim drukčijeg, istinski božanskoga anđeoskog podrijetla?”

“Nisam siguran bi li stražari uočili razliku”, rekao je Valko. “Osim toga, taj je zatvor izvan granica naše nadležnosti.”

Kao potaknut iznenadnim impulsom, Valko im je mahnuo da ga slijede natrag u vrt, gdje se nalazio postavljen stol s doručkom od Valkova pretpotopnog voća: narančaste jagode, plave jabuke i zelene naranče. Vera je zadrhtala kad joj je ledeni planinski zrak prešao preko ruku dok je koračala prema stolu.

“Sjednite nakratko”, rekao je Valko izvlačeći stolac kako bi Vera sjela. “Nešto ćemo pojesti dok razgovaramo.”

Vera je sjela s ostalima i gledala ih kako uzimaju voće iz košare. Vera je uzela jagodu, nož i vilicu pa prerezala voće napola. Iz njegova se središta razlio gust narančasti sok. Valko je otvorio termos-bocu i svima u šalice nalio kavu. Vera nije mogla ne zapitati se nije li i nju začinio ekstraktima svojih biljaka.

Valko je nastavio gdje je stao.

“Panoptikum je daleko od svega što si možemo predočiti. Iznimno je dobro opremljen i osiguran. Ondje znanstvenici iskorištavaju zatočena anđeoska stvorenja kao pokusne kuniće. Uzimaju im uzorke krvi i DNK, provode biopsije, uzimaju uzorke kostiju, a provode čak i operacije na tim stvorenjima. Veoma su moćni, a kad smo kod apsolutne moći, pa...” Valko je zastao i zarezao voće koje je nalikovalo na nekakvog križanca između kivija i kruške, “upravo bi to najbolje opisalo tamošnjega glavnog tehničara, britanskog znanstvenika Malcolma Godwina.”

Vera se zagrcnula kavom. Čuti ime Malcolma Godwina u ovome edenskome vrtu bilo je toliko neprikladno da je jedva uspjela progutati gutljaj. Kratko je pogledala na svoj ručni sat. Prošla su već gotovo dvadeset četiri sata od projekcije Angelina ispitivanja na zidu podruma Zimske palače. Zatim je napokon došla do glasa:

“Malcolm Godwin je izdajnik.”

“Godwin je od samoga početka bio igrač Grigorija”, nadovezao se Valko.

“A zašto su mu onda dopustili da nastavi s radom?” upitao je Azov. “Sveti i ja borimo se kako bismo nastavili raditi na svojem projektu, a taj kriminalac ima na raspolaganju neograničenu financijsku potporu i opremu.”

“Akademija vjeruje da im njegov rad donosi korist”, rekao je Valko. “Njegov boravak u Sibiru jedan je oblik zatočeništva: on živi u panoptikumu. Nema baš nikakvih doticaja s izvanjskim svijetom.”

“I on je zatvorenik”, rekla je Vera.

“Budući da je ravnatelj i glavni znanstvenik te ustanove, teško da bih ga nazvao zatvorenikom”, odgovorio je Valko. “Ima potpuni nadzor nad tom ustanovom. No njegova je moć ograničena na prostor unutar zidova zatvora. Uspio je nekako nastaviti suradnju s Grigorijima, premda mi nije jasno kako.”

“Ili zašto”, pridodala je Sveti. “Kako su mu mogli dopustiti da nastavi s radom? Ne mogu ni zamisliti kako Grigoriji mogu žrtvovati predstavnike vlastite vrste kao pokusne kuniće.”

“Imam neke teorije vezane za to”, odgovorio je Valko namigujući Veri.

“Pretpostavljam da pokušavaju razviti novu gensku osnovu kako bi se obnovili. Ono čega možda nisu svjesni jest činjenica da su njihovi naponi beznadni bez bića koje će im dati potreban biološki predložak.” “Zato im je trebao Lucien”, nadovezao se Azov.

“Pobrinuo sam se za Luciena”, rekao je Valko, a Vera je u njegovu glasu osjetila ponos čovjeka koji je cijeli život proveo nadmudrujući se s Nefilima. “Doveo sam

ga iz Sibira prije nego što su mu uspjeli učiniti išta nažao”

“Ovdje je?” upitala je Vera.

“Sve u svoje vrijeme, draga moja”, rekao je Valko. “K meni ste došli po neke odgovore, a ja ću vam ih pokušati dati.” Valko se zavalio na stolcu dok mu se u ruci pušilo iz šalice kave. “Kao što znate, anđeosku genetiku utemeljila je moja kći. Ono što možda ne znate jest činjenica da su njezini neprijatelji budno motrili njezin rad. Nadali su se kako će se genetskim inženjeringom moći poslužiti kako bi stvorili anđele.”

“No niste li rekli kako je Angela vjerovala da se kloniranjem ne mogu postići rezultati?” upitao je Azov.

“Smatrala je kako to nije moguće provesti”, rekao je Valko. “Svoje je zaključke vukla iz temeljnih aspekata genetskog nasljeđivanja: same prirode mitohondrijske DNK i DNK stanične jezgre.”

“Ah, to su temelji našeg društva”, rekao je Azov. “Velik broj religioznih znanstvenika traži da iskopamo kosti Ivana Krstitelja na otoku Sveti Ivan u nadi da bi mogli provesti upravo takva DNK ispitivanja.” “A vi im, dakako, odgovarate da to ne bi bilo pametno”, rekao je Valko.

“Kažem im da se mitohondrijska DNK ženskih članova Obitelji ponaša poput vremenske kapsule: mitohondrijska DNK djevojčice replika je majčine, bakine i prabakine te tako unedogled. Pa nam Ivan Krstitelj - kao muškarac, a sada bih pridodao, i mogući sin arkanđela Gabriela - ne bi pružio sav potreban materijal.”

“Angela je otkrila da isto vrijedi i za ženke Nefila”, rekao je Valko. “Svako žensko stvorenje prenosi identičnu repliku majčinske linije te tako otvara mogućnost istraživanja drevnih DNK struktura ženskih stvorenja.”

“Ali Nefili su potomci anđela i ljudskih žena”, rekla je Vera. “Mitohondrijska nas DNK zato vraća njihovoj ljudskosti, a ne anđelima.” “Točno”, rekao je Valko. “Zato Lucien u konačnici nije bio ni od kakve koristi Godwinu. Bio je potomak anđela i veoma, veoma čisto stvorenje. Ali budući da je imao anđeoskoga oca i veoma čistu nefilsku majku, Godwin je pokušao izraditi Lucienovu gensku kartu, koliko je to već bilo moguće s tehnologijom 1980-ih. Njegova mitohondrijska DNK izravno se slagala s onom Aleksandre Romanov. DNK njegove stanične jezgre bila je mješavina roditeljskih gena: ljudskih, nefilskih i nedefiniranoga gena kojima Godwin nikako nije uspijevaio otkriti podrijetlo, zbog čega je proglasio beskorisnim i njega i cijeli projekt.”

“A Lucien?” ponovno je upitala Vera. Nije mogla ne pomisliti koliko mora biti primamljivo vidjeti to stvorenje, dodirnuti ga, osjetiti toplinu njegove kože.

“Kada sam 1986. napokon pronašao Luciena, Godwin ga je držao u njihovu zatvoru u Sibiru. Činilo se da užasni uvjeti koji su ondje vladali nisu djelovali na njega: on je transcendentalno biće te ga stvarnost materijalnog svijeta uopće ne može dirati. No ipak sam znao da ga moram izvući odande, pa sam Godwina uvjerio kako

posjedujem nešto vrednije od Luciena: sastojak Noina ljekovita pripravka kojeg se još nitko nije uspio domoći.”

“*Silphium*”, rekao je Azov.

“Godine 1985. potajno ste mi poslali dva zrna sjemena”, rekao je Valko. “Jedno sam dao Godwinu u zamjenu za Luciena.”

“Ali, zašto?” upitao je Azov uzrujanim glasom. “Kako ste mogli učiniti nešto toliko neodgovorno?”

“Kao prvo, da je Lucien ostao u Sibiru, Godwin - a u neku ruku i Grigoriji - naposljetku bi ga iskoristio na ovaj ili onaj način. Ovako je najsigurnije. Drugo, a i najvažnije, jest to da nisam imao pojma kako glasi formula. Ona je zapisana samo na jednome mjestu i nigdje drugdje.”

“U Rasputinovoj Knjizi o ljekovitim pripravcima”, izjavila je Vera. “A ona je bila skrivena u antikvarijatu jedne starice, Grigorijima pod nosom.”

“Naravno, sve do sada”, odgovorio je Valko pogledavajući Verinu torbu kao da provjerava je li knjiga još kod nje. “A zapravo, čak i kada bi iz Godwinova sjemena uspjela izrasti biljka, ne bi se njome mogao poslužiti.”

“I tako ste Luciena doveli iz Rusije”, rekao je Azov.

“Došao sam s Lucienom ovamo, u ove planine. Nadao sam se da ću ga moći proučavati, slušati, shvatiti njegovu prirodu. Nije mala stvar imati na raspolaganju potomka serafina, jer bavimo se i klasificiranjem anđeoskih sustava. Lucien je potomak najvišeg anđeoskog reda.”

“Je li ovdje, u ovim planinama?” upitala je Vera prodorno zureći u Valka. Uočila je odlučnost u njegovu glasu dok je govorio o Lucienu, vidjela ambiciju koja mu je plamtjela u očima. Prije samo nekoliko dana ponovno je pregledala fotografije Stražara Seraphine Valko. Bilo joj je teško povjerovati da bi mogla susresti isto takvo biće od krvi i mesa, da bi ga mogla dodirnuti, razgovarati s njim.

Valko je ponosno kimnuo.

“Ponudio sam mu da se smjesti ovdje, u mojoj kolibi, no nije mogao ostati na jednome mjestu. Odlazio je lutati Rodopima, provodio dane u kanjonima, a zatim i tjedne. Pronašao bih ga na vrhu planine, gdje bi blistao poput zrake sunca i pjevao pohvale nebesima, a zatim bih ga zatekao u Špiljama, u transu poniranja u sebe sama. A zatim sam ga odveo do Đavoljeg ždrijela, gdje je ostao mnogo godina. Možda je to zbog blizine njegove braće anđela, no ondje u blizini Stražara našao je utjehu. U njegovoj duši postoji nešto što pronalazi mir u tom krugu pakla.”

Sedmi krug

NASILJE

Valko je navukao planinarske cipele, sagnuo se i svezao vezice. Proljeće u planinama bilo je hladno, pa će im biti potrebne debele jakne i rukavice kako bi im bilo toplo. Otišao je u staklenik po vjetrovke od Gore-Texa. Zatim je otišao do metalnog ormara i počeo iz njega vaditi sićušne lakirane kutijice, žlice izrađene od različitih metala, mužar i tučak i staklenke te sve pažljivo stavljati u naprtnjaču. Komadom tkanine omotao je prijenosno plinsko kuhalo te ga pridodao svemu ostalom. Za odlazak u špilju morao je ponijeti sve potrebno.

Kada je zakopčao jaknu, okrenuo se prema ostalima i promotrio ih. Svima im je dao vjetrovke, kape i rukavice. I Sveti i Vera potencijalno su mu mogle stvoriti probleme. Premda u dobroj kondiciji i tamna od sunca zbog rada na Crnom moru, Sveti je bila lingvist te joj je najveća fizička vježba bilo premještanje knjiga s jedne police na drugu, a ako je dobro procjenjivao karaktere, ni Vera nije bila ništa bolja. Ni jedna od njih nije bila uvježbana niti je imala snage za istinsku ekspediciju.

Pokušao je prisjetiti se da je i sam nekoć bio novak te se podsjetiti kako bi trebao biti strpljiv s mlađim kolegama. Prva mu je ekspedicija bila u Pirenejima, gdje su se on i njegova prva supruga Seraphina i zaljubili. I u braku su nastavili tražiti ostatke Neflla na planinskim lokacijama. Njezin rad u Rodopima promijenio je sve, za oboje. Otkriće Valkina, kontakt sa Stražarima, niz Seraphininih fotografija mrtvog anđela te najveće od svih otkrića: pronalazak lire - takav se napredak nije ostvario nikad dotad, a premda je već prošlo gotovo sedamdeset godina, nikad više nije doživio toliki uspjeh. Dvaput se ponovno ženio, no nikada nije zaboravio svoju sjajnu Seraphinu. Možda je u pitanju bila nostalgija za vremenom što su ga proveli zajedno, no ovdje u planinama osjećao joj se bližim nego ikad drugdje.

Uputili su se prema planinskim vrhovima iznad Smoljana, hodajući kroz gustu šumu. Izbjeći će seoske putove u blizini Trigrada te se sa stražnje strane spustiti do Đavoljeg ždrijela. Proteklih je godina to često činio, a u naprtnjači bi uvijek nosio videokameru kako bi sve snimio. Sada, međutim, nije ponio ni notes ni kameru. Znao je da je ovo njegovo posljednje putovanje do špilje.

Snijeg se otopio u ožujku pa su se uspinjali preko tla prekrivenoga borovim iglicama i stijenama, skriveni ispod krošanja divovskih zimzelenih stabala. Iznad glava zasjala im je zraka sunca koja se probijala između ogoljenih grana lipe i bacala zlatni sjaj na šumsko tlo. Dok su se uspinjali, preko ramena bacio je pogled i uočio dim koji se uzdizao iz dimnjaka njegove kamene kuće - dim je postajao sve rjeđi i rjeđi, sve dok naposljetku nije sasvim iščeznuo.

Kada su došli do Đavoljeg ždrijela, Sunce se već bilo uspelo visoko na nebo. Stjenovita površina obronka planine srebrno se caklila na sunčevu svjetlu. Valko ih je poveo uzbrdo preko strmog obronka planine, a zatim kroz gustu šumu. S druge strane gustiša nalazio se velik i mračan ulaz u špilju. Nekoć, prije mnogo godina, bio je *to* veoma štovan ulaz u špilju Đavolje ždrijelo. Tračani su ovdje podizali ' hramove, a o samome su mjestu nastale brojne legende i mitovi. Ovdašnji su ljudi vjerovali da se Orfej spustio u podzemlje baš kroz ovu pećinu te da duboko u njezinoj utrobi nalik na labirint obitavaju demoni. Smatralo se kako će svatko tko u nju uđe biti proklet i osuđen na vječni boravak u tami.

Prilazeći ulazu, Valko se sjetio trenutka kada ga je prvi put vidio. Tada mu se činilo kako je to samo otvor na obronku planine nalik na ostale koje je vidio tijekom mnogobrojnih putovanja, no dakako, bio je mnogo više od toga. Nikada neće zaboraviti trijumfalan Seraphinin osmijeh kada se u P

ariz vratila s Druge anđeoske ekspedicije. Bila je pronašla otvor koji je vodio u podzemlje i iz njega se vratila s njegovim najvrednijim blagom. Dakako, nakon njezine se smrti sve promijenilo. On je ostao u Parizu, ponovno se oženio, odgajao kćer,

razveo se, pokopao kćer. Tek je tada, nakon Angeline smrti, kada ga više ništa nije vezalo za Pariz, i sam otišao do špilje Đavolje ždrijelo. Valko se dvadeset pet godina uspinjao stjenovitim obroncima planine, a zvuk vodopada odjekivao mu je u ušima, uhodio je Nefile, pratio njihove pokuse i napretke što su ih postizali, čekao dan kada će se vratiti da sve uništi. Godinama se njegov život svodio na ovu udolinu. Toliko se dobro prurušio da Nefili nisu znali tko je niti što radi. Oženio se Bugarkom, a bugarski je govorio kao da mu je materinski jezik, zalazio je s mještanima u lokalne gostionice i činio sve kako bi se uklopio. Da su Nefili otkrili njegov pravi identitet, odavno bi već bio mrtav. Ali nisu. A sada će se napokon osvetiti.

Naslonio se na stijenku ulaza u špilju i zagledao se iza svojih mladih kolega, kroza splet grana breza, dopustivši da mu misli odlutaju u budućnost koja ih je čekala za nekoliko sati. Zatim je preko izbočine bacio ljestve od užadi. Vera je stupila na izbočinu, dohvatila prvu prečku ljestava i spustila se dolje. Spust će biti mukotrpan i opasan. Poznati zvuk vode odjekivao je ždrijelom, ispunjavao cijeli prostor neprekidnom bukom. Zapitao se kako to da ni Vera ni Azov nisu od njega zatražili podrobnije informacije o Đavoljem ždrijelu, zašto su odmah povjerovali u njegovu priču o Lucienu bez potrebe da provjere njezinu vjerodostojnost. Agenti некоć nisu vjerovali nikome.

Valko je znao sve mitove vezane za ovu špilju, no dobro ju je poznao i kao geološku formaciju. Iz prve je ruke odlično poznao njezinu dubinu i sve ostale opće parametre. Znao je razlikovati zvuk vode koji dopire od rijeke od zvuka koji stvara vodopad. Brzo se spuštao, dopuštao gravitaciji da čini svoje. Brojao je svaki korak, oprezno polagao nogu na svaku prečku, korak po korak. Bacio je pogled

preko ramena i upinjao se vidjeti put kroz gustu, beskrajnu tamu. Znao je da će, kako se budu spuštali, buka postajati sve glasnija. Kako je procjep bivao dublji, tama je postajala sve gušća. Nije vidio dalje od bijelih zglobova svojih prstiju, kojima se čvrsto držao za prečke, no svejedno je znao da će uskoro doći do dna.

Špilja Đavolje ždrijelo, Smoljan

Dok je slijedila Valka kroz tamu, Vera je ugledala lik nalik na kostur ispružen na stijeni, s bijelim rukama prekriženima na prsima. Fotografije mrtvog Stražara Seraphine Valko oduzele su joj dah kada ih je prije godinu dana prvi put vidjela u Parizu, a sada je ispred nje bio anđeo od krvi i mesa, čija je koža izgledala kao da je živ, a zlatni mu uvojci kose padali preko ramena. Dok su stajali iznad anđelova tijela, divili se njegovoj ljepoti, Vera je stekla dojam da ide putom koji je za nju bio zacrtan i prije njezina rođenja.

“Izgleda kao da je živ”, izjavila je Vera podižući rub njegove metalno bijele halje i trljajući tkaninu između prstiju.

“Na vašem je mjestu ne bih dodirivao”, rekao je Valko. “Razina radioaktivnosti možda je i dalje visoka. Tijela anđela ne bi se smjela dirati.”

Azov se nadvio nad tijelom.

“Ali mislio sam da ne mogu umrijeti.”

“Besmrtnost je dar koji se može lako darovati, ali i oduzeti”, rekao je Valko. “Clematis je vjerovao da je Gospod smaknuo anđela u znak osвете. Anđeli možda žive kao i ljudi: u sjeni svojeg Stvoritelja, prepušteni Njegovim božanskim hirovima.”

Valko, koji je očito već mnogo puta vidio Stražare, nastavio je dublje u špilju. Vera je slijedila drhtavu svjetlost džepne svjetiljke koja ju je vodila u hladan, vlažan prostor. Zastao je ispred usjeka u stijenci koja je, kada se bolje pogledalo, zapravo bila isklesani hodnik koji je vodio prema većoj prostoriji. Duboko u tom prostoru, daleko od hučanja vode, vidjela se svjetlost i nečiji pokreti, a čulo se i tiho struganje olovke po papiru. Netko je ustao i prišao im, tijelo toliko tanano da se jedva moglo razabrati.

“Lucien?” rekao je Valko glasom jedva glasnijim od šapta.

“Što je?” upitao je blagi glas.

“Luciene, ovdje su neki ljudi s kojima bih te volio upoznati”, rekao je Raphael. “Dopuštaš li nam da uđemo?”

Anđeo je oklijevao, a zatim se, kao da je shvatio da ih ne može odbiti, izmaknuo ustranu i propustio ih u svoje boravište.

Na stolu u uglu gorjela je svijeća i bacala lelujavu Svjetlost na prazne listove papira i tintarnicu. U špilji je bilo malo stvari - polica prepuna knjiga, otrcani sag, stolić i drveni stolac - pa je Vera imala dojam da je zašla u prazan, strog, izoliran prostor pustinjaka. Kreveta nije bilo, baš kao ni traga hrani ili vodi. Vera je znala da

anđeli mogu živjeti bez udobnosti materijalnoga svijeta s obzirom na to da su im tijela sazdana od vatre i zraka. Lucien je bio obavijen aurom spokoja bića koje je živjelo izvan vremena. Veru je istodobno obuzeo strah, divljenje i duboko štovanje. Poželjela je pasti na koljena i odati počast anđelovoj ljepoti.

Lucien je polako raširio krila, a zatim ih ponovno sklopio kao da su odveć krhka da bi ih izlagao ljudskom pogledu. Vera je pokušala jasno vidjeti stvorenje, no koža mu je bila fluidna poput svjetlosti svijeće. Dok je pogledom prelazila preko njega, činilo se kao da se topi - ruke mu se stapaju s krilima, a krila iščezavaju u tami. Vera je bila sigurna da bi joj ruke prošle kroz njega kada bi mu ih pokušala položiti na ramena.

Kratko je pogledala Azova i Sveti. Bilo je sasvim jasno kako ni jedno od njih dvoje nikad dosad nije vidjelo tako veličanstveno biće. Unatoč svim istraživanjima koja su proveli i obuci koju su prošli, ovo je bilo izvan svih njihovih očekivanja.

Lucien je pitao:

“Jesi li mi donio još tinte?”

“Naravno”, odgovorio je Valko izvlačeći bočicu iz džepa i polažući je na stol. “Imaš li dovoljno papira?”

“Da, za sada”, odgovorio je Lucien.

Valko se okrenuo prema Azovu.

“Dijelom je serafin, tako da mu je u prirodi pjevati hvale Bogu. S Katjom je stekao osnovnu glazbenu naobrazbu i otad piše psalme.”

“Niste došli ovamo kako biste slušali moje pjesme”, rekao je Lucien prodorno, zureći u Veru, Sveti i Azova.

“Ne danas”, odgovorio je Valko. “Došao sam zato što mi je potrebna retorta.” Vera je u njihovu odnosu mogla vidjeti sudioništvo, kao da počinju ostvarivati davno utvrđeni plan.

Lucien je otišao do kreveta i izvukao kovčeg koji se nalazio ispod njega. Podignuo je kopče i otvorio ga te iz njega izvadio drvenu škrinjicu. U njoj je bilo Fabergéovo jaje, zlatno jaje optočeno dijamantima i rubinima, s velikom dijamantnom kopčom na vrhu. Lucien ga je donio Valku, koji ga je promotrio i s odobravanjem kimnuo. Vera je gledala kako gura nokat ispod kopče i otvara jaje. Mehanizam se pokrenuo i jaje se otvorilo, a iz njega je izašao zlatni toaletni pribor. Uklonio je pribor te iz jajeta izvadio i posudu u kojoj se pribor nalazio. Posuda je bila glatka i prozirna poput gorskog kristala.

“To je jaje Nécessaire”, rekla je Vera, gotovo kao da govori samoj sebi. “Pravo, ono koje je Tatjana naslikala u onom akvarelu.”

“Dobro ste uočili”, rekao je Valko uzimajući dva toaletna pomagala i pokazujući joj ih. Bile su to dvije duge cjevčice posute dijamantnom prašinom. Umetnuo ih je zatim u sićušne rupe na jajetu i kristalnoj posudi te ih zavrnuo unutra kako bi ih pričvrstio.”

“Čini se kako je ovo samo nešto više od posude. No jaje se zapravo ponaša poput retorte, posude u kojoj se moraju miješati alkemijski, pripravci. Kvarcna unutrašnjost jajeta savršena je za pripremanje eliksira. Zlatne cjevčice provode tekućinu iz prve posude u drugu. Zlatno jaje u sebi zapečati napitak, čuva ga od vanjskih utjecaja. Moja je kći retortu dala Lucienu. On ju je čuvao uza se. Sakrio ju je prije nego što su ga zatočili, a kada sam ga oslobodio, došli smo po nju.”

Vera je promatrala retortu, pogled joj se gubio u njezinu apsurdnu blještavilu. Mogla je samo zamišljati dalekovidnost, pomno planiranje koje je prethodilo trenutku kada je Angela Valko povjerila jaje Lucienu. Sigurno je bila sve isplanirala: od pronalaženja sastojaka, do toga da će Lucien budno bdjeti nad retortom. Veru je fascinirala činjenica da je ovo jaje nekoć držala u rukama sama carica. Ono je bilo središte svih planova M. Phillipea i Rasputina.

Vera je dodirnula kristalnu posudu i prstom prešla preko njezine glatke površine.

“Teško je povjerovati da je ovo dovelo do tolikih istraživanja.”

“Ne možete ni zamisliti”, rekao je Valko ispod glasa. “Gotovo je nemogući pratiti slijed događaja od Noe do ove špilje. U rukama imate izvornu formulu koja se prenosila generacijama čarobnjaka, alkemičara, znanstvenika i mistika čiji su napori bili jalovi zato što nisu imali ključni sastojak.”

“*Silphium*”, rekao je Azov.

“I valkin”, pridodala je Sveti.

“Da, naravno”, rekao je Valko. “Ali najvažnije od svega ipak je andeosko stvorenje poput Luciena, stvorenje rođeno iz jajeta, potomak arkanđela. Prisutnost takvog bića apsolutno je nužna. Sada kada je Lucien s nama, sve će doći na svoje mjesto.”

“Vjerujete da je to doista moguće?” upitao je Azov, a Vera je u njegovim kretnjama mogla uočiti znatiželju, žudnju znanstvenika na djelu.

“Uskoro ćemo znati”, rekao je Valko. “Prvo trebamo vatru.” Iz naprtnjače je tada izvadio maleno plinsko kuhalo, a iz džepa vjetrovke izvukao šibice i zapalio vatru na plameniku. Prvo se čulo piskanje modrog plamena koji je ubrzo prerastao u ujednačenu vatru.

“A sada mi treba formula”, rekao je. Vera je iz svoje torbe izvadila Rasputinovu knjigu i dala je Valku.

Uzeo je cvjetove ispod zaštitnoga sloja od voštanog papira i ubacio ih u posudu, gdje su se rastopili. Postupak je trajao samo nekoliko minuta. Cvjetovi su se ubrzo stopili u smolastu masu bijele boje.

Valko je podignuo cjevčicu te je blago vrtio dok smjesa nije počela ključati i topiti se, stvarati gusti talog na dnu. Ubrzo se smeđa mješavina gusta kao karamela počela lijepiti za gorski kristal, za zaobljene stijenke posude. Umetnuvši dugu bakrenu šipku u pripravak i počevši njome miješati, Valko je rekao:

“Uskoro će kucnuti čas da dodamo valkin i *silphium*.”

Valko je tada iz džepa izvadio staklenu epruvetu. Vera je na njezinu dnu vidjela nešto što je nalikovalo na prašnike ne veće od nogu muha.

“Uspio sam prikupiti samo ovako malenu količinu *silphiuma*, premda ga već godinama uzgajam”, rekao je Valko. “Mogu se samo nadati da će biti dovoljno.” Uklonio je čep s epruvete i razbacao prašnike po površini mješavine. “Moram ih dodavati polako”, izjavio je Valko i ne podižući pogled. “Komadić po komadić smole.”

Već nakon prvog komadića, gusta smeđa mješavina počela je psikati i razrjeđivati se. Nakon sljedećeg komadića promijenila je boju, postala zlatna poput jantara, nalik na samu smolu, bogato žuta, blistava poput Fabergéova jajeta. Valko je prosuo preostale tučke i gledao kako nestaju u pripravku, a Vera je - dok se udaljavala od stola - pomislila na sve one koji su svoj život posvetili beskrajnim pokusima, traganju za sastojcima koji nisu postojali te naposljetku uludo protratili život pokušavajući ostvariti neostvariv san. Nije mogla ne zapitati se nisu li i oni jedni od njih.

“Vera, draga moja”, rekao je Valko. “Treat će mi vaša pomoć.” Činilo se da mu oči gore. “Privjesak.”

Vera je stala iza Valka i otkopčala mu ogrlicu. Metal je u sebe upio toplinu njegove kože.

“Rastalit će se?” upitala je Sveti.

“Valkin je iznimno mekan metal i trebao bi se s lakoćom taliti”, odgovorio je Valko miješajući pripravak. Vera je skinula privjesak s ogrlice i ubacila ga u retortu.

“A sada krv”, rekao je Valko.

“Krv?” upitala je Vera, iznenađena tim sastojkom. Nakratko je pogledala Azova pa Valka, pokušavajući shvatiti. “Nikada niste spominjali krv.”

“Što mislite, zašto nam je potreban Lucien?” rekao je Valko. “Anđeoska krv, određena vrsta anđeoske krvi, nužna je za pripravak. Krv anđela rođenoga iz jajeta razlikuje se od ljudske, pa čak i nefilske krvi.”

“A to objašnjava zašto Godwin želi Evangeline”, rekla je Vera. “Ne baš”, zamišljeno je izjavio Valko. “Zanima ih Evangelinina krv, to je sasvim sigurno, premda je ona samo rijetka mješavina, a ne dijete rođeno iz jajeta ili plod angelofonije. U svakom slučaju, oni nikako ne mogu stvoriti ovo što ćemo mi sada stvoriti.” Pogledavši Luciena, Valko mu je dao znak da priđe stolu. Stvorenje mu je prišlo i bacilo trak svjetla preko retorte. Valko je uzeo škarice za nokte iz jajeta Nécessaire i Lucienu zasjekao prst. Nekoliko kapi krvi palo je u mješavinu.

“Pomognite mi”, rekao je Valko pružajući Veri plastičnu bočicu koju je izvadio iz naprtnjače. Uхватила je bočicu i mirno je držala između prstiju dok je Valko u nju prebacivao gustu mješavinu. Vera je bočicu zatim zatvorila čepom i podignula je prema svjetlu. Retorta - koja je samo trenutak prije bila prekrivena gustom,

smolastom mješavinom - sada je bila savršeno čista, a njezine kristalne stjenke prozirne kao staklo.

Azov je promotrio bočicu.

“Nema baš mnogo.”

“Mješavina je iznimno koncentrirana”, izjavio je Valko i uzeo bočicu. Omotao ju je tkaninom, umetnuo u jaje i zatvorio ga. “Nekoliko kapi ubačenih u vodovod bilo kojeg većeg grada dovoljne su da pokose cijelu populaciju Nefila.”

“Učinite li to”, upitala je Vera, “što će se dogoditi Lucienu?”

Valko je uzdahnuo. Bilo je očito da si je već nebrojeno puta postavio to isto pitanje, a znatiželja njegovih kolega angelologa učinila ga je nesigurnim te se počeo braniti.

“Uvjeren sam da će pripravak djelovati samo na temeljne osobine anđeoskih stvorenja”, izjavio je naposljetku. “No ne mogu biti siguran. To je žrtva koju Lucien mora biti spreman prihvatiti. Čeka nas, doista, mnogo patnje. Moramo udariti žestoko, svim raspoloživim oružjima. Noin ljekoviti pripravak samo je dio našeg napada. Moramo se obračunati i sa Stražarima, koji su počelo cijele povijesti zla.”

“Sigurno se šalite”, rekao je Azov, čiji je bijes rastao dok je prilazio Valku i gledao ga ravno u oči. “Znate li koje su potencijalne posljedice puštanja Stražara na slobodu? Da, možda će se nakon toga obračunati s Nefilima, no mogli bi se okrenuti i protiv čovječanstva. Sve ćete nas dovesti u opasnost.”

Valko je položio dlanove na stol i sklopio oči. Na trenutak, Vera je mislila da se moli, traži božanske smjernice što činiti dalje. Naposljetku je otvorio oči i rekao:

“Tako je bilo s našim precima, plemenitim ljudima koji su ovamo došli u sklopu Prve anđeoske ekspedicije, a na nama je da nastavimo rad što su ga započeli. Opasnost je nešto što prihvaćamo u ovom našem poslu, Hristo. Baš kao i smrt. Ne možemo više ustuknuti.”

Valko je bočicu ubacio u džep. “Vrijeme je da krenemo, Luciene. Idemo.”

Crna voda meandrirajuće rijeke bučno je protjecala pokraj njih, ponirala u tamu izvan njihova vidokruga dok su se ukrcavali u čamac na vesla koji se njihao. Nakon što je sjela pokraj Sveti na pramac, Vera je ispred sebe ugledala vodopad, gustu izmaglicu koja se dizala ispred beskrajne praznine špilje. Shvatila je da se, prema legendi, ta rijeka zvala Stiks, rijeka smrti: dok su klizili preko vode, osjetila je kako ju je pritisnula nekakva težina, tamna, toliko potpuna praznina da je imala dojam kako joj je netko ili nešto oteo život. Živi ne mogu zaci u svijet mrtvih.

Uz Valkovu i Azovljevu pomoć, ona i Sveti veslale su prema suprotnoj obali. Čamac se podizao i spuštao u ritmu vodene struje. Lucien je stajao na suprotnoj obali i čekao. U potpunoj tami pećine tijelo mu se činilo još blistavijim nego prije. Bijela su mu krila čudnovato iskrla, kao da je svako pero na njima obloženo tanahnim slojem kristala. Vera ga je pažljivo promatrala te iznenada shvatila kako se nikada nije uspoređivala s nekim anđeoskim stvorenjem: svoje tjelesne i umne sposobnosti,

snagu i brzinu. Sva su njezina ljudska ograničenja i slabosti sada postali očiti. ¹

Suprotna obala rijeke isprva se činila pustom, no kada je bolje pogledala, Vera je vidjela niz svjetlećih stvorenja koja su se primicala obali, a zatim lepezasto stala ispred Luciena. Koža im je bacala blagu, eteričnu svjetlost. Lucien je Stražare oslobodio nakon tisuća godina zatočeništva. Bilo je ondje između pedeset i sto anđela, svi odreda prelijepi. Krila kao da su im bila od zlatnih listića, a oko plavih uvojaka bujne kose širili su se prsteni svjetla. Koliko god, međutim, veličanstveni bili, Stražari nisu bili dorasli Lucienu.

Zadivljena tim prizorom, Vera se osjećala razapetom između straha što se uopće našla u ovoj situaciji i očajničke želje da istraži anđele. Ubrzo je postalo očito da se manja skupina Stražara ponaša kao vođe ostalima. Hodali su među svojom braćom, pokazivali im da stoje u redovima, organizirali ih u legije kao da se spremaju za bitku. Kada su bili posloženi u savršene regimente koje su se uz obalu rijeke lepezasto širile u trakama svjetla, vođe su stali pokraj Luciena poput kraljevske garde.

Lepetom krila, anđeli su salutirali, a tijela su im blistala poput ognja na tamnoj pozadini. Prilazili su vodi, približavali se čamcu ujednačenim korakom. Verina zadivljenost i užas umnogostručili su se s približavanjem stvorenja. Dok su anđeli prilazili bliže, vatra se počela zrcaliti na površini rijeke, kiteći crnu vodu zlatnim odsjajem.

U kaosu krila i vjetra koji kao da je dolazio niotkuda, Lucien se vinuo u zrak i sletio između Stražara i angelologa. Bio im je nadređen po svemu. Stražari su zastali pred arkanđelovim sinom te graciozno kleknuli ispred njega.

“Braćo” rekao je Lucien, “na nebesima sam rodom iznad vas. No ovdje u egzilu jednaki smo.”

Stražari su ustali, a njihova je Svjetlost padala preko grubih stijenki ždrijela. U šutnji anđela, Vera je razabrala znatiželju, strah i oklijevanje. Lucien je nastavio:

“Vaša je priča nadaleko poznata i na nebu i na zemlji. Bog vas je zatočio. Čekali ste da vam udijeli milost, da vas vrati k sebi. A sada ste slobodni. Izađite sa mnom na površinu. Zajedno ćemo slaviti. Zajedno ćemo pjevati slavu nebesima. Zajedno ćemo se boriti protiv neprijatelja i ubiti ga.”

Jedan je anđeo tada istupio iz skupine. Na sebi je imao srebrnu halju, a njegova krila- veličanstvena krila slična Lucienovima - bila su mu sklopljena uz ramena.

“Brate, spremamo se za bitku.”

“Između nas nema nikakvih sukoba”, rekao je Lucien.

“Nećemo se boriti protiv vas, nego protiv njih”, rekao je Stražar, rukom pokazujući na Veru i Sveti. “Oni su razlog našem padu i gubitku Božje milosti.”

“Ne”, odgovorio je Lucien. “Bjesni rat između Nefila i ljudi. Mi, čista bića od svjetlosti, stvoreni na početku vremena, i ne zamjećujemo njihove djetinjaste ratove.”

Istupio je zatim još jedan Stražar:

“Ali, Nefili su naša djeca.”

“Oni su plod velikoga grijeha protiv nebesa”, odgovorio je Lucien. “Prihvatiti ih znači zanijekati krivnju.”

“Ispravno govori”, rekao je drugi Stražar. “Moramo ih odbaciti, zanijekati Nefile, otkupiti se.”

“Hajde”, rekao je Lucien zakoračivši prema skupini palih anđela. “Sazdani smo od iste prozračne tvari, niste umrljani ljudskim razumom. Pridružite mi se. Zajedno ćemo vas okajati. Uskoro ćete sjati poput najviših anđela nebeskih. Stvorenja sunca susrest će stvorenja sjene. Stvorenja etera borit će se uz bok sa stvorenjima iz bezdana. Pripremite se, anđeli! Pred nama je rat.”

Zasljepljujuća Svjetlost ispunila je špilju. Vera je osjetila kako ju je zapljusnuo val guste i ljepljive vrućine, kao da je pala u rastopljeni katran. Čula je kako Azov bolno zapomaže, a zatim je začula lepet krila koji je izazivao mučninu. Valko je bio izašao iz čamca i teturao je prema obali kada ju je zapljusnuo drugi val neizdržive vrućine, znatno bolniji od prvoga, od kojega je imala dojam da joj netko guli kožu. Čučnula je i zgrčila se od bola koji joj je prožimao utrobu. U trenu je osjetila strašan strah od smrti. Pokušala je zamisliti kako bi se borila protiv jednoga od ovih stvorenja kada bi morala. Nekoć je vjerovala kako bi imala hrabrosti, kako bi se svim srcem uključila u borbu, no sada u sebi nije osjetili ništa slično. U njoj je sada postojala samo istina o njezinu životu i smrti, temeljna stvarnost o prelasku iz postojanja u nepostojanje.

Kad se Vera probudila, imala je dojam da je umrla i probudila se na drugoj obali postojanja, kao da ju je preko Stiksa, rijeke mrtvih, Haron prevezao na drugu obalu. Kada je napokon potpunije izronila iz sna, sasvim ju je obuzeo bol. Tijelo joj je bilo ukočeno i usijano, kao uronjeno u vosak. Iznad nje bliještala je Svjetlost džepne svjetiljke. Osjetila je kako joj netko dodiruje ruku, nježno, ali ipak uporno, pa je bila sigurna u dvije stvari: nije bila mrtva i anđeli su bili pobjegli.

Vera je pokušala sjesti. Čamac se ljuljuškao na mirnoj površini vode. Obuzeo ju je val mučnine, pa je povratila preko ruba čamca. “Čekaj malo”, rekao je Azov objumivši je rukom. “Samo polako.” Znala je da se dogodilo nešto strašno. Bacila je pogled pokraj Azova i ugledala doktora Raphaela Valka kako sklupčan leži na stjenovitu tlu, spaljen do neprepoznatljivosti. Azov je otišao do tijela i pažljivo - kao da ne želi buditi usnulo dijete - iz Valkovih ruku uzeo bočicu s Noinim ljekovitim pripravkom te je ugurao u džep.

“Mrtav”, rekao je Azov, glasom jedva glasnijim od šapta. “Svjetlost ga je pomela svom svojom jačinom.”

“Gdje je Sveti?” upitala je Vera pogledavajući čamac i iza njega, zastrašujuće tihu unutrašnjost špilje.

Prvi put u životu vidjela je da je Azov ostao bez riječi. Samo je rukom pokazao preko vode, želeći tako upozoriti na tamne, tihe dubine Đavoljeg ždrijela. Oči su mu se ispunile suzama. Vera je htjela nešto reći, no nije uspijevala doći do glasa. Nadala se da će njezinu šutnju protumačiti kao oprez.

Azov se nakašljao.

“A sada se moramo usredotočiti na to kako izaći odavde. Ozlijeđena si. Trebaš liječničku pomoć.”

Azov joj je dodirnuo ruku i ona se bolno trznula. Tijelo joj je bilo prožeto oštrim, prodornim bolom. Polagano i pažljivo, Azov joj je pomogao ustati. Kada se naslonila na njega, znala je da joj je lice spaljeno.

“U lošem si stanju, Vera”, rekao je Azov. “Ne znam kako da te prevezeni preko rijeke a da ti ne nanese dodatni bol.”

Preko stijena tad je pao trak bijelog svjetla. Veru je obuzeo užas zbog onog što je vidjela, pa je ponovno povratila dok se Lucien spuštao na tlo. Lucien ju je pogledao, podignuo u naručje i prenio preko rijeke. Rudama mu se držala za vrat, ugnijezdivši se u paperjastoj toplini njegovih krila dok su letjeli natrag do ljestava od užadi. Ljestve su se uvijale i uspinjale u tamu te naposljetku nestajale ispod stjenovite izbočine.

“Čvrsto se drži”, rekao je Lucien, polažući jednu Verinu ruku preko svojih ramena, a drugu oko pojasa. “Odnijet ću te gore.”

“Ne”, rekla je Vera. “Prvo Azova dovedi ovamo.”

Lucien se nakratko zamislio, a zatim Veru spustio na tlo i odletio po Azova.

Vera je zaleгла uz stijenku špilje, a u ušima joj je zujalo od buke vodopada koji je zvučao poput rafalne paljbe. Bez svjetlosti Lucienova tijela, špilja je uronila u neprobojnu tamu. Trudila se razabrati prostor.

Pokušala je ustati, no noge su je izdale. Sručila se na tlo osjećajući da bi mogla izgubiti svijest. Sklopila je oči samo na tren, tako joj se barem činilo. Kada ih je ponovno otvorila, u daljini se pojavila blaga svjetlost. Lucien se vraćao; morala se pripremiti na prodoran bol kretnji. Pridižući se, gledala je kako joj se svjetlost približava. Ugledala je sjaj bijelih krila, ljeskanje srebrne halje, te je shvatila kako to nije Lucien, nego jedan od Stražara. Stao je ispred nje i znatiželjno se zagledao u nju. “Ti si ljudsko biće?” upitao ju je naposljetku anđeo.

Zureći u njega, Vera je kimnula. Bilo je nečeg blagog na njegovu licu, nečeg božanskog, te je prvi put istinski shvatila koliko je nepravedno bilo to što su toliko predivna stvorenja bila tako strogo kažnjena. Vera je poželjela shvatiti kako je čin ljubavi - zato što su Stražari, na kraju krajeva, svoj neposluh Bogu iskazali zbog ljubavi - urodio tolikom vjerolomstvom. Ovaj je anđeo tisuće godina proveo u podzemlju sazdanom od stijena i vode.

Anđeo se predstavio kao Samjaza i zatim položio Veri ruku na rame. Mišićima joj se proširio blag osjećaj topline, od kojeg je bol popustio kao da joj je netko dao morfij. Blagotvoran je učinak bio toliko jak da je Vera dobila snage da ustane. Htjela je zahvaliti anđelu, dati mu nešto zauzvrat.

“Drugi su ondje gore”, rekla je Vera upirući prstom u ljestve od užadi. “Ne želiš li se pridružiti svojoj braći?”

“Odlučio sam ostati ovdje”, odgovorio je Samjaza.

“Ali, zašto?” nije shvaćala Vera. Anđelima su ponudili slobodu, a on je odlučio ostati ovdje u tami i samoći.

“U prisutnosti drugih bića poput tebe, anđeo može iskusiti velike patnje. Tisućama sam godina bio stvorenje iz pakla. Ne znam mogu li se prilagoditi svjetlu”, nasmiješio se Samjaza. “Osim toga, Zemlja pripada ljudima. Nema ondje mjesta za mene. Nisam zarobljenik ove špilje, nego vječnog života što ga provodim kao pali anđeo. Volio bih, barem na tren, spoznati kako je to biti čovjek. Uspomene na trenutak kad sam se zaljubio još su toliko žive. Nikada nisam iskusio ništa slično. Osjetiti toplinu krvi u žilama, držati u naručju voljeno tijelo, jesti, bojati se smrti. Zbog toga bih se vratio na površinu.

Osmi krug

PREVARA

I.

Doktor Malcolm Godwin pritisnuo je palac uz ekran, a debela su se željezna vrata otvorila. Prošao je kroz mračnu betonsku cijev koju su osvjetljavale neonske svjetiljke. Svakoga je jutro u tunel ulazio kroz južni ulaz, pješao četiristo metara do unutarnje odaje, s aktovkom u jednoj ruci i kavom u drugoj. Bila je to mračna i samotna šetnja. I premda je putovanje hodnikom trajalo kraće od pet minuta, pružalo mu je nekoliko trenutaka savršenog mira i izolacije, dopuštalo mu da napusti normalan svijet - u kojemu su ljudi živjeli bez ikakva poimanja istine - i uđe u prostor koji mu je, čak i nakon dvadeset pet godina, nalikovao na mjesto noćnih mora.

A zapravo je putovao samo četrdeset metara ispod zemlje, do prostora isklesanoga u mekoj stijeni, ispod sibirskoga permafrosta. Bilo je pomalo čudno što je taj prostor uopće postojao. Premda je udruženje imalo dugu, dobro dokumentiranu povijest promatranja i proučavanja živih primjeraka; prvi kontakt s anđelom imali su u 12. stoljeću, kada je velečasni Clematis provalio u zatvor u kojem su se nalazili Stražari - centar za smještaj anđela u zapadnom Sibiru bio je najveći projekt sustavnog zatvaranja anđela u povijesti angelologije. Sastojao se od zatvorskih ćelija, prostorija za ispitivanje, laboratorija, posve opremljenog medicinskog centra i samica za anđeoske oblike života te samica za ljudska bića koja bi se po potrebi zatočila ako bi im pokušala onemogućiti rad. Postojao je ondje i prostor za privođenje, kao i za odlaganje mrtvih stvorenja. Postojao je i krematorij. Budući da je bio znanstvenik na čelu ovako velike operacije, na raspolaganju je imao svu moguću tehnologiju kako bi neprijatelja zadržao na mjestu.

Zatvor je prolazio kroz najrazličitije faze planiranja još od 1950-ih, kada je ruski ogranak Angelološkog udruženja počeo tragati za lokacijom gdje bi mogli smjestiti velik broj privedenih stvorenja. Nakon dva desetljeća neuspješnih pokušaja, druga je s Kremljem sklopila sporazum da se smjeste točno ispod najvećega ruskog

nuklearnog postrojenja u Celjabinsku. Sporazum je izazvao kontroverzije među angelolozima - osobito među zapadnjacima, koji su se protivili bilo kakvoj suradnji s ruskom vladom, koja je blokirala njihov rad u Istočnoj Europi - no nakon pregovora postignut je dogovor: ispod zaleđenih polja, u betonskim temeljima nuklearnog reaktora na plutonij postojat će golemo tajno postrojenje za proučavanje i utamničenje.

I premda su slična središta za proučavanje postojala i drugdje - Godwin je osobno posjetio strukturu u američkoj državi Indiani te onu u Kini - ništa se nije moglo usporediti s proporcijama sibirskog panoptikuma. Zatvorski je kompleks bio golem, s tisućama ćelija ispod zemlje. Zatvor je mogao primiti i do dvadeset tisuća anđeoskih bića, od najnižih anđeoskih oblika do onih najviših. Trenutačno je radio punim kapacitetom.

Do panoptikuma se moglo doći samo kroz sigurnosne kontrole, a zatim kroz posebno dizajnirane tunele. Godwin je uvijek išao južnim tunelom, no iz svakog su kvadranta vodili prolazi jednako udaljeni od središnjega otvora, gdje su se ćelije od stakla i čelika, obasjane neonskim svjetlom, protezale u na prvi pogled beskonačnoj krivulji, a u svakoj se - kada bi zatvor bio pun - nalazilo po jedno anđeosko biće. Zatvor se sastojao od tri razine. U prizemlju su bili smješteni najniži anđeoski oblici. U sljedećem prstenu ćelija nalazile su se opasnije vrste: Raiphimi, Gibborimi i Emimi. Na prvoj razini nalazili su se Nefili koji su zahtijevali najvišu razinu osiguranja. Tri su razine tvorile elegantnu i isprepletenu jajoliku strukturu koja je onomu koji bi je prvi put vidio nalikovala na saće s ćelijama u kojima čuče gnjevne ose.

U samom središtu prstenasto raspoređenih ćelija - odijeljenom od stvorenja velikim modrim osvjetljenim prostorom - uzdizao se promatrački toranj, velika staklena kapsula koja se iz tla izdizala poput svemirskog broda. Promatrački toranj bio je obložen zatamnjenim staklom, tako da je djelovao mračno. Jarko osvjetljene ćelije oko njega stoga su nalikovale na vatrene prstenove oko mračnog središta. U kapsuli su znanstvenici radili danonoćno, držeći stvorenja pod nadzorom.

Bila je to genijalna struktura, izrađena po uzoru na klasične panoptikume, zatvore koje je u 19. stoljeću projektirao Jeremy Bentham. Skupina inženjera prilagodila je njegovu izvornu koncepciju i prilagodila je potrebama angelologa. Izvorna svrha panoptikuma bio je psihološki nadzor nad zatvorenici. Središnji toranj bio je opremljen roletama, tako da zatvorenici nisu mogli sa sigurnošću znati promatraju li ih zatvorski stražari ili ne. Kada bi rolete bile spuštene, zatvorenici bi se ponašali kao da su pod nadzorom. Angelolozi su htjeli primijeniti isti princip. Promatrač u tornju može motriti svaku zasebnu ćeliju. Promjenom zatamnjenosti pleksiglasa, anđeli više ne mogu vidjeti znanstvenike iza njega. Stvorenja tako više ne mogu znati motre li ih ili ne. Posljedica je iluzija neprestanog nadzora. Anđeli su strogo kažnjavani zbog svakog kršenja propisa

pa su s vremenom postali poslušni i krotki.

Anđeli se nisu imali gdje sakriti. Ćelije su imale dimenzije tri puta tri metra, hladne i sive kao da se oštra sibirski klima preselila u unutrašnjost zatvora. U njima nije bilo ni kreveta, ni pokrivača, ni zahoda, samo oprema nužna za život stvorenja. Neki od zatočenih anđela u tim su uvjetima živjeli već nekoliko desetljeća, a pod nadzorom angelologa tako će i nastaviti. Ta se stvorenja nisu nalazila ni na kakvu popis, ni u kakvu registru. Nedavno zatočena stvorenja ustala bi kad bi ih Godwin došao obići, a u očima im se vidjela nada u puštanje na slobodu. Takav je stav bio toliko besmislen i patetičan da je Godwin morao obuzdavati smijeh.

Hodajući prema tornju, prošao je kroz slap zrnatomodrog svjetla koje je padalo po betonskome podu, uz metalne stube koje su vodile do prstenasto raspoređenih ćelija te po staklu samih ćelija, što je prostoru davalo teksturu akvarija prepunog egzotičnih riba. Kad god bi stvorenja stala uza staklo i na njega prislonila svoje svjetlucave dlanove, Godwinu se činilo kao da tisuće zvijezdača pliva u mutnome moru. Tako duboko ispod površine zemlje nije bilo nikakva prirodnog svjetla. Stvorenja su se neprestano kupala u neonskom svjetlu. Izostanak prirodnog ritma izmjene dana i noći pokazao se korisnim: zatočeni anđeli živjeli su u bezvremenskoj zoni, lebdjeli u stanju neodređenosti. A u njemu, zamišljao je doktor Godwin, svako stvorenje mora vrijeme koje prolazi mjeriti polaganim i plitkim otkucajima svojega neljudskog srca.

Njegovi su zatvorenici uglavnom bila beskorisna i nepoželjna stvorenja koja su uhvatili i ovamo dopremili ruski angelolozi. Mnogi od njih bili su Nefili zaraženi virusom koji je Angela Valko pustila u anđeosku populaciju prije nekoliko desetljeća; drugi su imali snažne ljudske karakteristike, izgledom i ponašanjem, zbog čega su se razlikovali od idealnih primjeraka Nefila; drugi su, pak, svoj klan izdali oženivši se ljudskim bićima.

Savršeno mu je bila jasna ironija njegova položaja. Nije bila tajna, Godwin je radio za neprijatelja. Bilo je ruskih agenata koji su se prodali Nefilima - ni po čemu nije bio jedinstven - no razmjeri njegove izdaje bili su bez presedana. Za to je, naravno, krivio temeljne elemente svoje ljudske prirode. Bio je pohlepan, tašt i željan moći. Pomogao je stvoriti sustav zatvora za anđele, nadmoćan bilo čemu što su angelolozi ikada mogli sami stvoriti, te je neprijatelju ponudio svoje usluge. Kada bi osjetio potrebu da se analizira, pitao se nije li se time pobunio protiv svojih roditelja, predanih britanskih angelologa » koji su ustrajali u želji da nastavi njihovim stopama. Nešto im je pokušao udovoljiti. Tad je bio gorljivi mladi angelolog čiji je rad bio oružje protiv Nefila. Asistirao je Angeli Valko u njezinim istraživanjima genskog koda stvorenja kako bi ih angelolozi mogli uništiti. A sada, godinama poslije, na temelju tih istraživanja pomagao je Obitelji Grigorij, provodio eksperimente o kakvima je Angela mogla samo sanjati.

Zaključci do kojih je došao učinili su ga moćnim i bogatim. Bude li uspio stvoriti dovoljno gustu populaciju^ to će ga učiniti najmoćnijim ljudskim bićem u novome svijetu.

Nakon svih tih godina, još se divio ironiji vlastita stažiranja kod Angele Valko. Ona je bila najpredaniji vojnik udruženja u nastojanjima da se Nefili zatru. Napokon je u tome i uspjela. Razvijanje virusa ptičje gripe koja im je napadala krila bilo je djelo promišljene znanstvenice: pustiti ga u anđeosku populaciju preko Obitelji Grigorij bilo je djelo genija. Percival Grigorij proširio je virus na sve velike Obitelji Nefila, što je dovelo do smrti velikog broja pripadnika elite. Desetljećima je Godwin zbog toga proklinjao Angelu i divio joj se. Virus je bio otporan na sve lijekove koje je pokušao razviti. Do sada je uspio samo zaustaviti njegovo širenje, ublažiti simptome i držati ga pod nadzorom.

Nakon novačenja, kada su Rusi Godwina doveli u Sibir kako bi nadzirao gradilište, zastao je na rubu prostranog polja beskonačnog leda koji se prostirao ispred njega i shvatio nevjerojatan potencijal zatvora koji je postojao ispod njegovih nogu. No istinski, tajni cilj njegova rada - znatno zahtjevniji i dramatičniji od obnove snage izvornih Nefila - bilo je to uzdizanje njihove rase, kako je to volio reći Arthur Grigorij, pomoću anđeoskih odlika koje su izgubili tijekom tisućljeća. Nekoliko je godina živio od obećanja njegova prvog i jedinog trijumfa: blizanci su bili dojmljiv primjer planiranog uzgoja, genetskih manipulacija i sreće. Uspješno kloniranje, i to dvostruko, pokojnog Percivala Grigorija - pomoću stanica koje je njegova majka Sneja uzela i zamrznula u njegovim najboljim godinama - otvorilo mu je put do novca Obitelji Grigorij. Godwina su ostavili na miru i nisu mu se više upletali u posao.

Godwin je pogledao gore, sagledao promatrački toranj u njegovoj punoj visini, zdanje obloženo neprobojnim staklenim pločama. Unutar tornja, na spiralnim su katovima bili angelolozi na dužnosti. Neki su radili na računalima, drugi na promatračkim mjestima s kojih su motrili, bilježili i nadopunjavali dosjee zatvorenika. Noćna smjena uskoro će otići kući, a dnevna će se javiti na dužnost. Rutina je jamčila neprestani rad zatvorskog stroja.

Godwina bi uvijek ispunio čudan, fantazmagoričan osjećaj dok bi prelazio preko betonskog područja koje je okruživalo toranj. Tisuće očiju pratilo je njegove pokrete, a on jednostavno nije mogao ne osjetiti iritantnu moć njihovih pogleda. Katkad bi mu se učinilo da su im se uloge preokrenule i da je postao zatvorenik, biće koje paradira na zadovoljstvo Nefila. Svakoga je dana morao samoga sebe podsjećati da je on gospodar, a da su oni, ta predivna bića čija su tijela bila jača od njegova, njegovi zatvorenici.

II.

U normalnim okolnostima, Jana se nizašto ne bi uputila prema ulazu u panoptikum. Bilo je prošlo već više od dva desetljeća otkako je posljednji put stupila u odlagalište nuklearnog otpada poznato pod imenom Celjabinsk-40, no cijela ju je struktura i dan-danas ispunjavala užasom. Premda su članovi njezine Obitelji oduvijek bili angelolozi, aktivni još od vladavine Katarine Velike, imala je ujaka koji je pedesetih godina u panoptikumu završio kao špijun. Oduzeli su mu sva prava i bacili ga u samicu. Radio je na reaktoru i čistio nuklearni otpad koji bi curio iz spremnika. Jezera i šume bili su prepuni radioaktivnosti, premda stanovništvo okolnih sela nitko o tome nije izvijestio. Janin ujak umro je od raka, a pokopali su ga na licu mjesta. Sada je većina stabala oko zatvora bila mrtva, a iza njih je ostala pustopoljina prekrivena pepelom. Ruska vlada tek je nedavno priznala radioaktivnu kontaminaciju - desetljećima su nijekali da reaktor uopće postoji - tako da su okolo bili vidljivi novi znakovi upozorenja na radioaktivnost. Jana nije bila sklona scenarijima sudnjega dana, no sada je imala osjećaj da se svijetu bliži kraj, da će katastrofa nahrupiti iz izoliranog Celjabinska, smještenoga Bogu iza nogu.

Naglo je zastala ispred ograde omotane bodljikavom žicom. Ulazeći u zgradu od valovita lima, smještenu ispred samog ulaza - zahrđalu stračaru koja je igrala ulogu ulaza u istočni tunel - izvadila je lisnicu i pokazala svoju identifikacijsku karticu ruskog Angelološkog udruženja. Barem se mogla identificirati. Teško je to mogla reći i za ostatak njihove družbe, čije francuske identifikacijske kartice neće značiti ništa ovim bezveznjacima iz osiguranja. Bit će teško ući unutra. Za to će nekome dugovati uslugu-dvije.

Dočekala su ih dvojica krupnih stražara glupava izgleda - ruski bezvezni vojnici koje je angažirala Moskva.

"Imam dogovoren sastanak s Dimitrijem Malečevim", izjavila je arogantno Jana, izazivajući ih da se usude uskratiti joj prolaz.

Stražar crvenih očiju, kojemu je dah zaudarao na votku, odmjerio ju je pogledom, nacerio se i rekao:

"Za Dimitrija si malo prestara, draga."

Drugi je stražar izjavio:

"Djevojke uvijek dolaze na zapadni ulaz."

"Recite mu da je došla Jana Demidova."

Jana je prekrižila ruke i čekala da nazovu Dimitrijevu upravu. Njezino je ime stražar izgovorio nekom drugom službeniku na drugom kraju linije, a zatim rukom mahnuo prema plastičnim stolcima pokraj dizala.

"Čekaj ondje. Poslat će nekog po tebe."

Jana je sklopila oči i duboko uzdahnula nadajući se da će je Dimitrij primiti. Prije nego što su je poslali ulov na anđele u Sibir, Dimitrij i ona su bili zaljubljeni

jedno u drugo tijekom mladosti provedene u Moskvi. Bili su zaljubljeni do ušiju, onako kako to samo tinejdžeri znaju - ludo, slijepo - i zaručeni sve dok Jana nije raskinula zaruke. Jana je Dimitriju pomogla pronaći prvi posao čuvara jednom visoko rangiranom angelologu. Njegova karijera otad je bila u uzlaznoj putanji. Sada je bio šef osiguranja panoptikuma, čovjek koji je nadzirao sve i svakoga, pa ako se morala malo poniziti kako bi im omogućila ulazak, onda neka bude kako bude. Osim toga, Dimitrij joj je dugovao uslugu.

Nakon petnaest minuta čekanja, vrata dizala otvorila su se i pojavio se Dimitrij, glavom i bradom. Jana ga nije vidjela punih dvadeset godina, no nije se mnogo promijenio. Bio je nizak i mišićav, prodorno modrih očiju i kose prošarane sjedinama. Jasno je vidjela da ga je iznenadila.

“Odvedi nas u svoj ured, Dimitrij, i sve ću ti objasniti”, rekla je Jana i pogledala ga u oči, nadajući se da su nakon svih tih godina i dalje prijatelji.

Dimitrij je kimnuo i stražari su se vratili natrag na posao. Pretraživali su odjeću i torbe angelologa, pregledavali njihovo oružje, a zatim im dopustili da uđu u lift. Dimitrij je pritisnuo tipku -31 i dizalo se polako počelo spuštati sve dublje i dublje ispod zemlje. Jana nije znala je li riječ o njezinoj mašti, no imala je dojam da je pritišće težina zemlje te se morala boriti kako bi došla do daha.

Napokon, vrata su se otvorila pa su izašli iz dizala u istočni tunel. Hladan zrak puhao je prolazom, zbog čega je osjećala kako je obuzima drhtavica. Bila je zaboravila koliko je zatvor hladan, lišen svjetlosti, kako se u njemu čovjeku čini da će usahnuti u sterilnoj tami. Znala je da će nekoliko minuta hodati kroz uzak tunel prošaran neonskim svjetlima, a zatim izaći na suprotnome kraju. Bila je to kratka šetnja, no Jana je svejedno imala dojam da putuju u drugi univerzum. Uvijek joj se činila jezivom činjenica da ljudi na površini i ne slute da ovaj zatvor uopće postoji. Mogao bi se urušiti, ubiti tisuće živih bića, a nitko ne bi imao pojma.

Kada su došli do jezgre panoptikuma, razrogačila je oči pred golemim razmjerima prostora ispred njih, a zatim joj se vid prilagodio toj grandioznosti, zamijetio čitave nizove stvorenja zatočenih u ćelijama od čelika i stakla u kojima je svaki anđeo bio obasjan oštrom neonskom svjetlošću.

Jana je nakratko pogledala Brunu i Verlainea te se zapitala što *ohi* misle o stanju njihova podzemnog zatvora. Za razliku od drugih zatvorskih institucija koje je posjećivala, a koje su sve odreda bile čiste, uredne i dezinficirane poput bolnica, ovo je bila istinska srednjevjekovna podzemna tamnica. Podovi su bili betonski i umrljani krvlju. Na stropu su gorjela prigušena svjetla koja su magličasto obasjavala prostor oko sebe. Negdje u gomili ćelija nalazio se laboratorij u kojemu su brojni muškarci i žene analizirali biološke uzorke anđeoskih bića. Svako živo biće ovdje se moglo secirati, proučavati, klasificirati. Sve je, dakako, bilo povezano sa znanstvenim napretkom, no u konačnici, svi su ovdje iskorištavali zatvorenike u vlastite svrhe. Svako je stvorenje, znala je Jana iz vlastita iskustva, pripadalo onome

tko ga je zatočio.

“Uredi osiguranja su ondje”, rekao je Dimitrij hodajući prema manjoj prostoriji smještenoj uz rub panoptikuma.

Jana je usporila korak kako bi je Verlaine sustigao te mu tiho, kako je ostali ne bi čuli, rekla:

“Ako je tvoja Evangeline ovdje, onda je u jednoj od ovih ćelija.” Verlaine ju je zahvalno pogledao.

Stisnula mu je nadlakticu i dala znak da priđe još bliže, a zatim je ispod džempera izvukla smotuljak tkanine i predala mu ga u ruke. Zbunjeno je pogledao u njega, a zatim se nasmiješio: bila je to jakna onoga pijanog stražara. Tu mu je jaknu uzela s naslona stolca dok su s Dimitrijem ulazili u dizalo.

III.

“Unutar kompleksa, ovo je jedna od rijetkih točaka bez nad- zornih kamera”, rekao je Dimitrij uvodeći ih u ured i zaključavajući vrata za njima. “Ovdje možemo razgovarati.” Verlaine je koracima izmjerio prostoriju.

“Nemamo o bog zna čemu razgovarati”, rekao je. “Samo želimo znati gdje Godwin drži Evangeline.”

Bruno nije znao treba li se diviti Verlaineovoj opsesivnoj potrazi ili bi mu, pak, trebao reći da se obuzda i pusti Dimitriju da ih vodi. U Verlaineovoj je prirodi bilo da, približavajući se meti, prione još žešće: uvijek je htio uletjeti unutra i pucati, bez obzira na rizike. Bila je to osobina vrijedna divljenja kada bi se nalazili na poznatom terenu, a na raspolaganju imali svu raspoloživu potporu u ljudstvu i oružju. Sve je sada bilo sasvim drukčije, miljama daleko od svega poznatoga, duboko ispod sibirskog odlagališta nuklearnog otpada, u uredu osiguranja prepunome plazma-televizora koji su prikazivali stotine ruskih angelologa i tisuće stvorenja u njihovim ćelijama. Jana ih je uvjeralo da se u Dimitrija mogu pouzdati, no on nije mogao ne brinuti se zbog čovjeka koji je veći dio karijere proveo u zaleđenoj tundri.

Bruno je pogledom prelazio preko ekrana u potrazi za Godwinom, no vidio je samo uredske prostore s ljudima u laboratorijskim kutama. “Uхватite li ikada Godwina na nekom od ovih ekrana?”

“Petnaest godina već pratim Malcolma Godwina”, odgovorio je Dimitri, prezirno odmahnuvši prema ekranima. “Vjerujte, bilo bi mi zadovoljstvo da ga ščepam u prijestupu. No mogu vam reći da Godwin i njegova ekipa nisu toliko glupi da bi mi dopustili vidjeti išta previše važno.” Dimitrij je sjeo uza sam rub stola i prekrizio ruke na prsima. “Moj nadzor ne ide dalje od ovoga.”

Bruno je pokušao zamisliti kako Dimitrij špijunira Godwina: kako mu prisluškuje telefonske razgovore, prati elektroničku poštu. Počinjao mu se sviđati.

“Cujmo prvo što imate o Godwinu.”

“Trebao bih prvo nešto raščistiti”, rekao je Dimitrij. “Ne može me se lako dojmiti bilo kakvo kriminalno ponašanje. Rusija je prepuna lopova. Većina njih, međutim, želi novac, moć i prestiž. Ali ne i Godwin. On je nešto sasvim drugo.”

“Što?” upitala je Vera.

Dimitrij je odgovorio:

“Godwin je s Obitelji Grigorij radio na uklanjanju slabih Nefila iz opće populacije, testirao neke njihove genske osobine, a zatim ih uklanjao ili zatvarao ako nisu dali tražene rezultate.”

“Čini se kako nam je taj gad činio uslugu”, rekla je Jana.

“Možda bi i bio od neke koristi da je jednostavno nastavio s genocidom”, odgovorio je Dimitrij. “Nažalost, čini se kako mu je središnji cilj bio nastaniti svijet stvorenjima nadmoćnijima Grigorijima - višom anđeoskom rasom, da se tako izrazim. Za to mu je potreban nadmoćniji primjerak anđela.”

“Imamo razloga vjerovati da se domogao stvorenja za kojim je tragao punih dvadeset pet godina”, rekao je Bruno.

Dimitrij je nakratko pogledao Verlainea:

“To je Evangeline koju ste spomenuli?”

“Baš tako”, odgovorio je odmjerenim glasom. Ponovno je prišao zidu prekrivenome ekranima. “Je li ona možda ondje?”

“U teoriji, znam za svakoga tko je ušao u panoptikum”, rekao je Dimitrij. “Svskog zatvorenika prvo pregledaju zaštitari na ulazu.”

“A u praksi?” upitala je Jana.

“U praksi Godwin može činiti što ga je volja”, priznao je Dimitrij. “Uvijek pronalazi načine da zaobiđe propise. Mogao je ovamo dopremiti Evangeline a da ja o tome ništa ne znam.”

“U tom slučaju, pitanje glasi”, izjavio je Verlaine prelazeći pogledom preko ekrana, “gdje se nalazi Godwin.”

“Što je s nuklearnom elektranom?” upitala je Jana.

“Osiguranje u nuklearci na najvišoj je razini”, odgovorio je Dimitrij. “Godwin ga je mogao zaobići”, rekla je Jana. “U panoptikum može ući izravno kroz nuklearni reaktor.”

“Bila bi to samoubilačka misija u najgorem smisli te riječi, čak i za psihopata kakav je Godwin, ali ne i nešto neizvedivo”, Dimitrij je prišao ekranu, pomaknuo sklopku i podignuo ekran iza kojega se nalazio velik prostor prepun plastičnog eksploziva omotanog plavim i crvenim žicama. “Ovo je pripadalo Godwinu.”

“PVV5A”, zaprepasteno je rekla Jana.

“U siječnju sam presreo isporuku”, rekao je Dimitrij.

“Ovdje imaš dovoljno eksploziva da digneš u zrak cijeli zatvor”, izjavio je Bruno.

“S obzirom na činjenicu da se nalazimo ispod nuklearnog reaktora, ne želimo da se to dogodi”, rekao je Dimitrij uzimajući jedan paket plastičnog eksploziva i odlažući ga na stol. “Godwin je, međutim, ovakve stvarčice umetnuo u svaki kutak i pukotinu zatvora. Kada sam presreo PVV5A, znao sam da nešto sprema pa sam se poslužio psima kako bih pronašao ostatak eksploziva. Ovo što vidite jest ono što smo pronašli unutar samog panoptikuma. Ne mogu jamčiti da eksploziv nije postavio i u svojem privatnom istraživačkom centru ili nuklearnom reaktoru, niti vam mogu obećati da drugdje nije postavio neke druge naprave.”

Bruno je bio Iznenađen kada je vidio znoj koji se cijedio preko Dimitrijeva lica. Glas mu je napuknuo kada je progovorio:

“Voli se, znači, igrati vatrometom”, rekao je. “No koji su mu ciljevi?” “Godwin zna da bi eksplozije u ćelijama uključile sigurnosni sustav panoptikuma”, odgovorio je Dimitrij. “Niz mehanizama postavljen je tako da se nakon aktivacije pokreće postupak samouništenja detonacijama velikih razmjera. Struktura zatim satima nastavlja uništavati samu sebe, tunel po tunel, razinu po razinu, sve dok se cijeli zatvor ne pretvori u prah i pepeo.”

“Do koje bi se mjere urušio?” upitala je Jana.

“Do tih razmjera da bi sve i svatko: anđeli u ćelijama, laboratoriji i svi podaci prikupljeni tijekom desetljeća bili sasvim uništeni. To je zaštitni mehanizam” rekao je Dimitrij, “poput paljenja polja i sela kako bi neprijatelj ostao bez izvora hrane. Najprije bi bio uništen toranj. A zatim laboratoriji. Kada bi različiti dijelovi kompleksa bili uništeni, u panoptikum bi se pustio plin i sve živo u njemu, kako ljudska bića, tako i čudovišta, bilo bi otrovano. Sustav je osmišljen tako da uništi sve tragove našeg postojanja. Panoptikum je zato i izgrađen ispod zemlje: budu li ga morali uništiti, ruševine će ostati skrivene ispod zemlje poput grobnice nekoliko tisuća mrtvih anđela.

“Postojanje sigurnosnih mjera ovdje i ima smisla”, rekao je Bruno. “Ali zašto bi Godwin htio pokrenuti taj sustav?”

“On nema namjeru napustiti ovo mjesto”, tiho je izjavio Dimitrij. “No bude li osjetio prijetnju, sve će sravniti sa zemljom.”

“Onda se moramo domoći Evangeline prije nego što Godwin pokrene proces samouništenja”, izjavio je Verlaine.

“Ovdje imamo stotine, ako ne i tisuće stražara koji patroliraju”, rekao je Dimitrij pružajući ruku prema dubinama skrovišta i izvlačeći iz njega tri kanistra benzina, maske za lice, dvije poluautomatske puške sa streljivom, dvije puške za omamljivanje i tri zaštitna neprobojna prsluka. “Godwinovo je kretanje predvidivo poput švicarskog sata. Jutros je došao ovamo, ušao kroz južni tunel i otišao u svoj laboratorij. Udaljit će se na jedan sat kako bi objedovao. Procjenjujem da ćete imati pola sata da uđete unutra, sve pretražite, pronađete svojeg anđela, a zatim se

zajedno s njom vratite. Sve to, naravno, ovisi o vašoj sposobnosti da u njegov laboratorij uđete nezamijećeni. Mogu se pobrinuti za sigurnosne kamere u samom panoptikumu, no dalje od toga ne mogu. Vi nakon ovoga možete napustiti Rusiju. Ja moram nastaviti raditi ovdje." Dok je Bruno navlačio neprobojni prsluk, nije mogao ne zapitati se vrijedi li sve ovo tolikog rizika. Gabriella bi sigurno htjela da je traže, duboko u srcu bio je svjestan toga, no istodobno je znao da je u igri mnogo više od pronalaženja napola ljudske, napola anđeoske izdajnice koja bi se mogla okrenuti protiv njih. Pa ipak, Evangeline ga je dirnula baš kao i Verlainea. Još se sjećao kako je kao djevojčica trčala dvorištem ispred akademije, a bila je divlje i sretno dijete. U to vrijeme nije mogao ni zamisliti da bi možda mogao svanuti dan kad je neće moći spasiti.

IV.

Verlaine je ustao i napustio Dimitrijevićev ured. Predugo je već čekao: nije ih više mogao slušati kako pričaju. Bruno je imao svoje metode: prikupljao bi informacije, organizirao lov prema fazama te u akciju krenuo s unaprijed razrađenim planom, no Verlaine ga sada nije mogao pratiti. Evangeline je bila ovdje negdje, i ništa na svijetu nije ga moglo zaustaviti u tome da je pronađe. A bude li se držao Brune, ništa neće postići. Bilo je gotovo s vremenom kada je samo slušao njegove naredbe. U potragu za Evangelinom krenut će sam.

Navukao je na sebe jaknu pripadnika osiguranja i uputio se u potragu za Evangelinom stazom koja je vodila uz ćelije. Niže razine ćelija bile su sve do jedne ispunjene mršavim stvorenjima u dronjcima. Nikada još nije bio ovako blizu tolikim različitim vrstama anđeoskih bića. Osjećao se kao u muzeju s izloženim primjercima.

Verlaine je zastao i čvrsto se uhvatio za metalni rukohvat dok je bacao pogled preko prostrana zatvora i promatračkoga tornja koji se uzdizao u njegovu središtu. Iznenada, zasloni su se pomaknuli i zrake svjetla pale su preko zidova panoptikuma. Verlaine je ugledao golem prostor, prostorije koje su se nizale unedogled. Još jedanput okrenuo se prema ćelijama koje su nalikovale na saće. U svakoj je ćeliji bio po jedan anđeo, a mnogima od njih krila su bila raširena. Ćelije su bile duboke, ali uske, tako da anđeli zapravo nisu mogli potpuno raširiti krila, nego bi se ona u tom pokušaju iskrivila i priljepila uza staklo, tako da su na staklima ćelija bili vidljivi savršeni otisci njihova perja. Iza stakla promatračkog tornja sjedili su angelolozi koji su klinički pratili svaki pokret svih stvorenja. Iznenada, staklene ploče postale su neprozirne te su sakrile promatrače iza zatamnjenoga stakla. Verlaine se ježio pri pomisli da su i dalje ondje, iza zatamnjenoga stakla, i da ga promatraju. Nije htio biti dijelom njihova eksperimenta.

Uputio se zatim prema sporednim metalnim stubama i otišao na najvišu razinu. Ako se Evangeline nalazi u ovome zatvoru, onda je vjerojatno ondje, među Nefilima. Svjetlost je bila prigušena te je pojačavala efekt neonskih svjetiljki u ćelijama stvorenja. Prolazeći pokraj ćelija, nakratko je pogledavao u njihovu unutrašnjost. Zatvorenici su bili krupni i moćni Nefili koji su ga mrko gledali i psikali dok je prolazio, zamahivali krilima, pljuvali i psovali ga. Jedno je stvorenje zagreblo staklo i na njemu ostavilo modar trag svoje krvi. Uvjeti su bili strašni i, sasvim sigurno, jamčili su da ujednačeni broj stvorenja ovdje umre svake godine, što je možda stvaralo mjesta za nova. Tijekom godina izgubio je svaki osjećaj suosjećanja prema Nefilima, no pri pogledu na izmučeno stanje zatvorenika, nije mogao ne zapitati se nisu li ruski angelolozi previše okrutni u svojim metodama.

Iz misli ga je prenuo zvuk koraka. Pogledavši u glatku površinu stakla prozora, vidio je odraz pripadnika osiguranja koji je hodao prema njemu. Bacio je pogled preko ramena i ugledao drugog stražara, koji je u njega zurio na suprotnoj strani

panoptikuma. Podignuo je ovratnik jakne i nastavio hodati, shvaćajući kako mu zakrivljenost kompleksa ne pruža nikakvu mogućnost bijega. Bilo je jasno da nikoga neće moći prevariti svojom krinkom budu li ga uhvatili. Nije govorio ruski, niti je nalikovao na stražara čija je identifikacijska kartica visjela na jakni. Osim toga, ne sebi je imao obične cipele i traperice. Dobro, angelolog je i mogao je potvrditi svoj identitet, no svejedno bi ga pritvorili zbog ispitivanja i zadržali sve dok ne bi došao netko iz Pariza i spasio ga. Ako ga ovi stražari zaustave, onda je sve gotovo.

Stražar iza Verlaineovih leđa doviknuo mu je nešto na ruskome. Verlaine je ubrzao korak, prelazeći pogledom preko ćelija kao da bi se staklena vrata na nekoj od njih mogla čudom otvoriti i ponuditi mu mogućnost bijega. Stražar je počeo trčati - Verlaine je čuo topot cipela na betonu - a zatim je, slijedeći njegov primjer, i drugi stražar krenuo prema Verlaineu. Pogledavši ispred i iza sebe, shvatio je da nema kuda, da mora skočiti preko ograde. U trenu je skočio preko ograde te se uhvatio za šipku, zanjihao i skočio na drugu razinu. Svom se težinom sručio na tlo ispred ćelije prepune anđela Maja.

Potrčao je, trčao je sve brže i brže, srce mu je luđački tuklo dok je prolazio pokraj ćelija u kojima su se nalazila najrazličitija stvorenja u najrazličitijim stanjima nespokoja. Verlaine je ubrzao ritam, potplatima žestoko udarao po betonu. Napokon, došao je do metalnih vrata na suprotnome kraju druge razine. Slušajući korake sve većeg broja stražara iza sebe, pokušao je pokrenuti kvaku.

Vrata su bila zaključana. Psujući ispod daha, protresao je bravu, gurajući vrata kao da bi se težinom svojega tijela mogao probiti kroz njih. Glasovi stražara odzvanjali su panoptikumom. Bruno i ostali sigurno će se pitati što se to, k vragu, događa.

Verlaine je ščepao pištolj i pucao u bravu. Pucanj je stvorio nevjerojatnu buku, tako da su ga stražari sada mogli locirati, no postojala je vjerojatnost da će tako uspjeti otvoriti vrata, a upravo mu je to i trebalo. Otvorio ih je nogom i pogledao unutra. Nije bio siguran što bi ga unutra moglo čekati. Unutrašnjost je nalikovala na prazan ormar, no bila je dovoljno prostrana da se u njoj sakrije. Što god da je to bilo, nije imao drugog izbora, nego sakriti se unutra. Ušao je unutra, zalupio vratima i uključio svjetlo.

Ormar je bio prepun metalnih otvora za zrak i divovskih aluminijskih cijevi koje su dopremale zrak u najudaljenije dijelove zatvora. Čuvši stražare, čiji su glasovi dopirali iz daljine, Verlaine je skinuo zaštitnu rešetku s otvora najbliže cijevi i zavukao se u nju. Oprezno je napredovao. Ako bi se kretao prebrzo, tanak metal ispod njega počeo bi se izvijati. Nakon prijeđenih desetak metara, došao je do nove metalne rešetke okrenute prema dolje. Pogledao je kroz nju i vidio da se nalazi na samome vrhu strukture, visoko iznad betonskog poda. Želudac mu se zgrčio. Osjećao se kao da se zatekao na žici razapetoj visoko iznad svijeta te da zuri u kanjon bez dna. Dok je pogledavao dolje prema dubinama, nije mogao ne zamisliti kako

pada na beton.

U mislima se vidio kako pada, kako ga privlači gravitacija dok prolijeće ispred ćelija s anđelima.

Progutao je pljuvačku i nastavio puzati dalje, slušajući pritom stražare koji su vikali ispod njega. U pravilnim se intervalima čulo struganje metala, pa je nakratko pogledao što se događa u panoptikumu. Vidio je sivi beton stupova, metalne zidove, središnji toranj, a dijelove strukture vidio je fragmentarno pa ih je u glavi sklapao u cjelinu. Vidio je stražare u kaosu, koji su trčali pokraj ćelija, te zatočena stvorenja iza stakala. Još se desetak minuta kretao prema naprijed, slijedeći zakrivljenost cijevi za dovod zraka, sve dok cijev iznenada nije počela ponirati i povlačiti ga. Rukama se isprva hvatao za stijenke što je bolje mogao kako bi se odupro gravitaciji, no zatim se samo prepustio.

Verlaine se svom težinom sručio na dno otvora, probio zaštitnu rešetku i pao na betonski pod. Nakratko je ležao ošamućen, pokušavajući doći do daha, trudeći se shvatiti je li slomio koju kost. U posljednjih su ga četrdeset osam sati pretukli, spržili i zaledili. Mišići su ga boljeli, bio je prepun modrica i sav polomljen. Bilo je pravo čudo što je uopće živ, pa se u cijeloj toj apsurdnoj situaciji samo počeo smijati. Prstima je po betonu počeo bubnjati uvodne taktove pjesme *Sympathy for the Devil* The Rolling Stonesa. Migoljio je nožnim prstima, osjećajući kako mu se mišići napinju i opuštaju, te ga je obuzeo čudan osjećaj radosti zbog činjenice da mu tijelo reagira onako kako želi. Jednog dana sreća će ga napustiti. No sada je imao sreće.

Ustao je i počeo istraživati novo okruženje. Bio je sasvim jasno da je upao u područje koje se potpuno razlikovalo od ostatka zatvora. Već se na prvi pogled činilo da je upao u nekakav vanjski hodnik, možda prilaz koji je izvana vodio u unutrašnjost kompleksa. S objiju strana hodnika bila su vrata. Pokušao je otvoriti jedna od njih, no kada je shvatio da su zaključana, nastavio je hodati sve dok nije čuo glasove koji su dopirali iza zida. Bacivši pogled preko ramena kako bi se uvjerio da je sasvim sam, prislonio je uho uza zid kako bi bolje čuo prigušene glasove.

“Odradila sam svoj dio”, rekao je ženski glas. “Ne očekuj od mene da čekam, Malcolm.”

Verlaine je prepoznao glas anđela Emim kojeg je lovio po Sankt Peterburgu. Čuvši taj glas, Verlaine je zaboljela opekotina na prsima. Verlaine je osjetio kako mu se cjelokupna pozornost usmjerila u jednu jedinu točku. Ako je Eno ovdje, onda je Evangeline u blizini.

“A ti ne možeš od mene očekivati da na njoj radim dok je u ovakvom stanju”, odgovorio je muški glas. Verlaine je pretpostavio kako je to Godwin. “Krv joj je još prepuna sedativa.” Godwinov glas postao je mekši. “Gle, toliko smo dugo čekali ovo. Možemo čekati još nekoliko sati.”

Verlaine je čuo korake dok je Godwin prilazio zidu.

“U međuvremenu ću ti objasniti proceduru. To je na neki način polazna točka.”

Verlaine je čuo kako Eno reži dajući mu na znanje da pristaje, a Godwinov je glas postajao sve glasniji. Prilazio je zidu.

“Ovaj stroj”, rekao je Godwin, “uzet će uzorak anđeoske krvi i filtrirati ga. Nas, kao što znaš, zanimaju plava krvna zrnca, a onaj stroj tamo odvojiti će plava krvna zrnca od crvenih i bijelih. Evangeline nam je zanimljiva, baš kao što su i njezinu ocu prije sto godina bili zanimljivi Romanovi, i to zbog rijetke odlike njezine krvi. Njezina je krv crvena, a ne plava, no sadrži obilje plavih krvnih zrnaca koja, tehnički gledano, sadrže matične stanice krajnje prilagodljive i kreativne vrste, daleko nadmoćnije regenerativnoj moći ljudskih matičnih stanica. Preciznost opreme daje nam veliku prednost u odnosu na krv koju smo prije upotrebljavali. Rasputin se, na primjer, koristio krvlju uzetom od anđela, no nije je prethodno mogao filtrirati. Bila je to mješavina bijelih, crvenih i plavih krvnih zrnaca. Sigurno ju je takvu i davao careviću te se stoga djetetovo zdravstveno stanje zasigurno silno pogoršalo, a tek zatim poboljšalo. Mi nećemo raditi na taj način. Koristit ćemo se samo nama potrebnim krvnim zrcima. A s tim ćemo zrcima nastaviti projekt koji sam započeo s tvojim gospodarima. Uskoro ćemo vidjeti rezultate naših nastojanja.”

“To bi trebalo biti barem deset puta zabavnije od onog što si postigao s mojim gospodarima”, rekla je Eno. “Ako uspiješ u svojoj namjeri.”

“Osim Boga, još ni jedan stvoritelj nije bio toliko uspješan u stvaranju novih bića kao što sam to ja”, rekao je Godwin.

“To je možda istina”, rekla je Eno. “Postupak stvaranja blizanaca bio je velik trijumf. Stara slava nije upitna. Ono što je upitno jest možeš li to ponoviti, Godwine. Možeš li to ponoviti ili ćeš razočarati moje gospodare?”

“Panoptikum ne može nikoga razočarati”, uzvratio je Godwin.

“Ne budi toliko siguran”, odgovorila mu je Eno. “Grigoriji se lako mogu razočarati. Poslali su me k tebi kako bi bili sigurni da ništa nećeš uprskati.”

Iznenada, vrata su se širom otvorila i on se našao licem u lice s čovjekom mrtvački blijeda lica i šokantno, kao mrkva narančastom kosom. Verlaine je ustuknuo u šoku i ščepao pištolj, no Godwin ga je uhvatio za jaknu i silovito ugurao u prostoriju. Eno je bijesno zurila u njega, oči su joj se suzile, a ponašanje joj je bilo tipično predatorsko. Verlaine nije mogao vjerovati da je toliko glup. Godwin ga je osjetio iza vrata i samo je čekao prikladan trenutak da ga zaskoči. Prije nego što mu se uspio oduprijeti, Godwin ga je smjestio u kavez i zalupio vratima.

Tijekom desetogodišnje karijere lovca na anđele, Verlaine je doživio gotovo sve što se moglo zamisliti. Vidio je sve vrste stvorenja, poznao fizičke uvjete u kojima su anđeli živjeli te prihvatio nasilje koje je bilo nužno kako bi se uhititi Nefili. No tijekom svoje angelološke karijere još nikada nije vidio ništa što bi nalikovalo na ono što je sada vidio ispred sebe. Trebalo mu je nekoliko sekunda da postane svjestan onog što zapravo vidi.

U središtu prostorije, vrpčama privezani za laboratorijske stolove smještene pokraj Eno i Godwina, bili su blizanci Grigorij. Verlaine nije uspijevaio razabrati jesu li živi ili mrtvi: bili su obnaženi i položeni na stolove poput leševa. Zlatna su im krila bila omotana oko tijela, prekrivajući ih od prsa do gležnjeva iskričavim pokrovom perja. Koža im je bila plavičastosiva, poput pepela. *Sigurno su mrtvi*, pomislio je Verlaine, no onda je vidio jednoga od njih kako trepće te je znao da su obojica na neki način sastavni dio Enoina i Godwinova eksperimenta.

Verlaine je iza sebe zatim začuo glas.

“Znali su da ćeš doći”, rekla je Evangeline.

Verlaine se okrenuo i zatekao je kako prekrivenih nogu sjedi u kutu kaveza. Krila su joj padala preko tijela zaogrnutoga sjenom.

“Osjetila sam te da stojiš iza vrata. Htjela sam te upozoriti, no Godwin je bio brži.”

“Ne mogu vjerovati da si to ti”, napokon je rekao Verlaine, koji nije pronalazio riječi kojima bi opisao osjećaj olakšanja i radosti koji ga je preplavio sada kada ju je pronašao.

“Znam, teško je za povjerovati”, rekla je i blago se nasmiješila.

Dok mu se Evangeline obraćala, Verlaine se osjećao kao da se mijenja poredak u svemiru. Dok je bio pokraj nje, nekako je sve savršeno shvaćao. Znao je zašto je toliko često mislio na nju; shvatio je zašto ju je slijedio na kraj svijeta. Verlaineovo je srce luđački udaralo, znoj mu se cijedio preko čela i potiljka. Ova je žena sve promijenila. Bez nje ne bi mogao ići naprijed.

“Moramo izaći odavde”, šapnuo je prelazeći dlanom preko njezine podlaktice i stišćući je. Pogledom je prelazio s jednog kraja laboratorija na drugi, tražeći mogući izlaz. Izgledi im nisu bili baš najbolji. Upro se uza zid. Pleksiglas je bio neprobojan. “Moramo biti bolji od Houdinija kako bismo se izbacili odavde.”

Samo ih je nekoliko minuta dijelilo od silovite eksplozije koja je potresla cijeli laboratorij. Verlaine se trudio razabrati što god kroz dim i pepeo, očajnički pokušavajući čuti što se događa. Naposljetku je uspio razabrati Brunu i Janu, koji su puzali kroz rupu u suprotnome zidu. Vidio ih je i Godwin, koji je nakon prvotnog šoka ščepao ključeve, otrčao do kaveza i iz njega izvukao Evangeline. Za svezane ju je ruke povlačio kroz kaos dima.

Verlaine nije mogao točno reći kada se oglasio alarm, no kada je Evangeline otišla, iznenada je čuo zvonjavu koja je odjekivala cijelim panoptikumom. Stupio je u prostoriju i ugledao blizance, čija su tijela bila spržena eksplozijom. Nisu se pomicali pa nije znao reći jesu li živi ili mrtvi. Otrovnii vonj plastike koja je gorjela miješao se sa slatkastim zadahom plazme blizanaca i stvarao mučan, škodljiv miris. Verlaine je pokušavao kretati se kroz dim, očajnički se trudio ponovno pronaći Evangeline. Trudio se doći k sebi. Ispred sebe uspio je uočiti Godwina, koji je, međutim, bio sam - Evangeline se sigurno uspjela osloboditi. U daljini se začuo novi niz eksplozija - bile su jače i glasnije od prve - a Verlaine je s mukom jasno shvatio da su svi u

opasnosti. Iznenada, na ramenu je osjetio Evangelininu hladnu ruku:

“Dodi”, šapnula je. Primio ju je za ruku pa su se zajedno dali u trk. Nakon nekoliko minuta, Evangeline je zastala.

“Idemo u pogrešnom smjeru”, rekla je.

“Kako znaš?”

“Zato što više ne osjećam prisutnost anđeoskih bića”, rekla je. “Ne znam zašto, ali imam osjećaj da sam nekako povezana s njima. U ovome smjeru zasigurno nema Nefila. Panoptikum je sigurno u suprotnom smjeru.”

Okrenuli su se i potrčali u suprotnome smjeru. Ubrzo je tlo počelo podrhtavati svakih nekoliko sekunda kao da eksplozije potresaju nešto u njihovoj neposrednoj blizini. Kad su eksplozije postale sve glasnije, shvatio je da se približavaju nultoj točki. Hodnik ih je doveo do panoptikuma, a dok su protrčavali pokraj širokog luka ćelija smještenih na prvoj razini, Verlaine je vidio samo prazne odaje, mnoge od njih prekrivene osušenom plazmom koja više nije iskrila zlatnim sjajem, nego je bila spržena do pepeljastih nijansi. Verlaine je vidio stvorenja raštrkana po cijelom panoptikumu, stvorenja koja su trčala prema tunelima u pokušaju da se spase. Zatvorenici su bili dezorijentirani i ošamućeni kao pokusni zečevi u nekom okrutnom pokusu. Kod tornja, skupina Raiphima okupila se u bijesnu rulju. Vikali su i udarali po tornju čime god su stigli - metalnim sklopivim stolcima i šipkama otrgnutima s ulaza u ćelije. Par Gibborima vinuo se sa zaštitne ograde i poletio iznad raštrkanih ljudskih bića. Napadali su ih, hvatali i podizali u zrak pa zatim ispuštali na tlo. Muškarci i žene raskrvavljeni su ležali na betonskom podu. Neki su vikali u agoniji, dok su ostali bili bez svijesti ili mrtvi.

Probijajući se kroz dim, on i Evangeline pronašli su metalno stubište koje ih je odvelo dolje, pokraj ćelija treće i četvrte razine. Dok su se spuštali, dim je postajao sve gušći: bilo je sve teže pronalaziti put kroz ovakav kaos. U njegovoj je ruci Evangelinin dlan bio sitan i hladan. Čvrsto ju je držao, kao da se bojao da bi mogla iščeznuti u dimu.

Kao bez duše, zajedno su trčali prema tunelu koji je vodio van, hodali preko stvorenja koja su kolabirala, a čija su polomljena tijela natopljena krvlju ležala na tlu. Verlaine je osjećao da Evangeline oklijeva. Muškarci u odorama ležali su u krvi na betonskome podu. Nekima od njih pištolji su još bili u rukama. Stražari su izginuli boreći se sa stvorenjima koja su bježala. Velika željezna sigurnosna vrata polako su se počela zatvarati.

“Pokušavaju anđele zadržati unutra”, rekla je Evangeline.

Verlaine si je dlanom prekrio usta i nos, no bilo je nemogući disati a da se pritom ne udahnu otrovna kemijska isparavanja. Nova je eksplozija raspršila u zrak krhotine stakla. U jednom je jedinom trenu panoptikum uronio u mrak.

“I odoše svjetla”, rekao je Verlaine. Premda nikako nije mogao sa sigurnošću znati, imao je užasan osjećaj da su nuklearni reaktori povezani s izvorom

električne energije panoptikuma.

Evangelinina ruka iskliznula je iz njegove. Zateturao je naprijed pokušavajući je ponovno uhvatiti.

“Evangeline”, povikao je, no nadjačao ga je stampedo stvorenja koja su trčala pokraj njega.

“Ovdje sam, iznad tebe”, rekla je, a on je iznad sebe u tami ugledao blistavu svjetlost koja je lebdjela.

Verlaine je trepnuo, gledajući je kako iznad njega lebdi poput kolibrija. Kupola panoptikuma ispunila se predivnom Evangelininom svjetlošću. Činilo mu se kao da je netko svjetlost sunca sazeo u jednu točku. Evangeline nikako nije mogla biti Nefil, niti potomak nekoga nižeg anđeoskog reda, niti neko od prostih stvorenja koja su služila Nefilima. Nije bila jedna od Anakima, Maja, Golobiansa ili Gibborima. Istina je bila toliko očita da mu nije bilo jasno kako to već prije nije shvatio: ni jedan angelolog nije mogao sasvim shvatiti koliko su Nefili pali daleko od milosti Božje sve dok ne bi vidio ljepotu čistog anđela.

“Moramo pronaći izlazni tunel koji nije blokiran”, doviknuo joj je Verlaine. “Ako je nuklearni reaktor oštećen, ovo je smrtonosna zamka. Ne pronađemo li otvoreni tunel, umrijet ćemo ovdje.”

“Možda postoji i drugi put van”, rekla je Evangeline.

Verlaine je podignuo pogled, trudeći se zamisliti kako sve izgleda iz njezine perspektive. Nalazila se na vrhu strukture.

“Možeš li išta vidjeti s mjesta gdje se nalaziš?” povikao je.

Evangeline mu je doletjela sasvim blizu, a on se bez razmišljanja uhvatio za nju. Brzo je i vratolomno letjela kroz panoptikum, podizala se i spuštala kao da plutaju na olujnome moru. Preplavljen čistim adrenalinom zbog toga što je izgubio tlo pod nogama, Verlaine se samo čvrsto držao za nju.

Obuzela ga je vrtoglavica od uzbuđenja njihova uspona. Htio je stegnuti Evangeline u još čvršći zagrljaj, kretati se u ritmu njezina tijela, letjeti s njom sve više i više. Bio je uvjeren da su se sve misli i svi osjećaji koji su ga ikada u životu dotaknuli baš sada okupili u njegovu srcu. Nije bilo važno što će se dogoditi, samo da je s Evangeline.

Kroz panoptikum se prolomila još jedna eksplozija i na put im bacila bujicu vatre. Evangeline je ponirala i uzdizala se, a Verlaine je ostao bez daha u trenutku kada mu je njezino tijelo iskliznulo iz zagrljaja. Padao je pokušavajući dohvatiti nešto za što bi se uhvatio, mahao rukama po zraku. Prije nego što je uspio zazvati je imenom, Evangeline se pojavila: prodorno zelenih očiju, tijela blistava poput sunca, poletjela je ispod njega i uhvatila ga, a on je poželio da je više nikada ne ispusti.

Gledao ju je u čudu. Crte njezina lica bile su savršeno spokojne, a - unatoč tome što je bila mnogo jača od njega i što mu je spasila život - u njima se očitovala blagost kojoj se divio.

“Hvala”, šapnuo joj je u uho. “Tvoj sam dužnik.”

“Ne bih dopustila da padneš”, rekla je. “Nikada.”

Sletjeli su na zemlju, a on se odmaknuo od nje, pomno je promotrivši usred ruševina panoptikuma. U dimu, onako sklopljenih krila, izgledala je gotovo kao ljudsko biće.

“Vidiš li išta?” upitao ju je i rukom pokazao prema otvoru tunela. “Možemo li izaći ovuda?”

Evangeline je kimnula glavom.

“Otvoren je”, rekla je. “A to je vjerojatno i jedini izlaz.”

Verlaine je dohvatio njezinu ruku, hladnu kao led, i povukao je prema tunelu. Gust, otrovan dim zaklanjao mu je vid.

“Moramo ići sada, prije nego što se zatvori.”

Ispred njih, na kraju prolaza sjala je zlatna svjetlost. Dok joj je prilazio, svjetlost je postajala sve jača te je naposljetku sasvim prožela tamu. Verlaine je stajao u ognju prosvjetljenja. Zidovi panoptikuma - od ulaštenog titana s klinovima veličine njegove glave - odašiljali su treperavo zrcaljenje. Činilo se kao da se svjetlost uvija u zraku, stvarajući stožac koji se zgušnjavao sve dok se nije moglo razabrati što je ispred njega. Skinuo je naočale i slika mu se izoštrila u očima. Verlaine je ispred sebe ugledao stvorenje tako zadivljujuće ljepote, koje je moglo doći samo izravno s nebesa. Sručio se na tlo, rukom prekrivši oči, trepćući od svjetla koje ga je bolno oslijepilo.

Kada se Verlaineu vratio vid, anđeo je stajao pokraj Evangeline. Usprkos njegovim golemim bijelim krilima, u njemu je bilo nečega jednostavnoga, gotovo djetinjeg.

Vidio je da se Evangeline ukočila te da suženih očiju zuri u arkanđela.

“Što si ti?” upitala je naposljetku.

“Dobro znaš što sam”, odgovorio je anđeo šireći svoja divovska krila. “A i ja mogu osjetiti tko si ti. No poštovat ću postupak i predstaviti se. Ja sam Lucien. I premda je ovo poput vježbe, a ja znam i tko si i što si, zamolit ću te da se predstaviš.”

Evangeline je anđela obišla slijeva i zdesna. A zatim se elegantno naklonila i raširila krila obasjana jarkom Lucienovom svjetlošću. Grimizna i srebrna pera doimala su se električno u usporedbi s bijelim Lucienovim krilima. Verlaineu je srce počelo tući u grudima kad je shvatio da su Evangelinina ljepota, veličina i veličanstvenost nalik na sve što je mogao vidjeti na stvorenju koje je stajalo ispred nje. Zajedno su bili najčišći i najrjeđi anđeli koje je ikada vidio.

“Tako si lijepa”, rekao je Lucien blago se osmjehujući. “I neobična.” Pristupio je Evangeline i naklonio joj se. “Tolike sam godine čekao da te ponovno vidim.”

Evangeline se malo predugo zagledala u Luciena, a Verlaine je znao da se između

dvoje anđela nešto dogodilo, nešto što nikada ne bi mogao sasvim shvatiti.

“Već smo se sreli?”

“Jedanput, dok si još bila beba, držao sam te u naručju. Tvoja te majka donijela meni.”

“Poznao si moju majku?” upitala je Evangeline.

“Bila si tako krhka dok sam te držao u naručju, tako malena, toliko ljudska da sam te smio samo nakratko držati u naručju. Bojao sam se da ću te ozlijediti. Nisam mogao ni zamisliti u što ćeš se pretvoriti.”

“Ali, zašto?” upitala je Evangeline. “Zašto me moja majka donijela tebi?”

“Tolike sam godine iščekivao ovaj trenutak”, rekao je Lucien.

Verlaine je zakoračio prema njima.

“Evangeline”, rekao je pružajući ruku. “Moramo napustiti ovo mjesto.”

“Ovdje sam da ti sve kažem”, rekao je Lucien. “No u srcu već ionako znaš da sam ti otac.”

Evangeline je nekoliko minuta stajala bez riječi. A zatim je, prebacivši pogled s Luciena na Verlainea, prije nego što se Verlaine uopće uspio snaći, poljubila Verlainea te se strasno i nježno privila uz njega.

“Idi”, rekla je i nježno ga odgurnula od sebe. “Idi odavde. Moraš izaći na površinu prije nego što bude prekasno.”

Deveti krug

IZDAJA

Čeljabinsk, Rusija

Kada je Verlaine otvorio oči, shvatio je da leži na polju prekrivenom snijegom koje se protezalo dokle pogled seže. Nije mogao odrediti koliko je dugo spavao. Snijeg oko njega bio je umrljan krvlju, a ubrzo je shvatio da je krv njegova. Noga mu je bila ozlijeđena, a rana na glavi ponovno se otvorila. Dok je pregledavao ranu na nozi, sjetio se da je iz panoptikuma ispuzao dok je oko njega plamtjela vatra, a zvuk eksplozija odjekivao mu u ušima. Osvrnuvši se prema zatvoru, shvatio je da je, osim njega, jedini trag koji je eksplozija ostavila na površini bio slab dim koji se uzdizao u daljini. Cijela se konstrukcija urušila.

Do ušiju mu je dopirao sve glasniji zvuk, prodoran poput struganja, uporan kao kukac. Bio je to kamion koji mu se približavao preko snijega. Kada mu je prišao, Verlaine je prepoznao Dimitrija za upravljačem Lade Nive. Sa stražnjeg sjedala iskočila je Jana, ostavljajući Brunu – Verlaine je vidio da je teško ozlijeđen - zgrčenoga uz vrata. Muškarac kojeg Verlaine nije prepoznao slijedio je Janu i Dimitrija. Pozdravio je Verlainea i pružio mu ruku, predstavivši se kao Azov i objasnivši da dolazi na Verin zahtjev.

“Što se ondje dogodilo?” upitao je Verlaine Dimitrija, otresajući snijeg s odjeće.

“Baš ono što je Godwin priželjkivao”, odgovorio je Dimitrij. Lice mu je bilo prekriveno crnim mrljama, odjeća osmuđena.

“Je li on unutra?” upitala je Vera.

“Ne možemo sa sigurnošću znati”, odgovorio je Dimitrij

Verlaine je osjetio kako mu se srce grči. Godwin je možda unutra, no možda je i pobjegao. Može biti bilo gdje.

“A što je s nuklearnom elektranom?” upitao je Verlaine.

“Trebala bi izdržati takvo urušavanje”, rekao je Dimitrij pogledavajući preko ramena prema stupu dima. “No mislim da se ne bismo trebali ovdje zadržavati i iskušavati sreću. Moramo otići što je moguće dalje odavde. I to odmah.”

“Ne možemo otići”, rekao je Verlaine. “Ne još.”

“Ostanemo li”, izjavio je Dimitry upirući prstom prema suprotnoj strani polja,

“suočavamo se s onim ondje.”

Odbjegli zatvorenici - sve moguće vrste anđela – ispunili su krajolik. Verlaine je pogledom prelazio preko kaotičnih kretnji tražeći Evangeline, koju bi na trenutke, kako mu se činilo, vidio, a zatim gubio iz vida, sve dok je nije uočio u središtu vreve. Koračala je uz rub panoptikuma držeći Luciena za ruku. Dok su mu prilazili, Verlaineu se u mislima ukazao prizor oca s djetetom. Krhak oblik njezina lica, krupne oči, svjetlost koja ju je okruživala - iz svega toga bilo je očito da su Evangeline i Lucien bili sazdana od iste eterične tvari.

“Evangeline mora poći s nama”, rekao je Verlaine, koji se osjećao sve bespomoćnije.

“Ne znam hoće li Lucien to dopustiti”, izjavio je zamišljeno Azov. “Zajedno smo prešli tisuće kilometara. Poznajem njegovu snagu, ali što je najvažnije, dobro znam i da je nježno i blago biće s pozitivnim motivima. A ako mogu vjerovati onome što sam o njoj čuo, Evangeline se nikada ne bi borila protiv njega ili nam dopustila da mu učinimo išta nažao. Zelite li Evangeline povesti sa sobom, to je izvedivo samo na jedan način.”

Azov je iz džepa izvadio posudicu i pokazao je Verlaineu. On se sjetio koliko je Vera bila sigurna da će im Azov pomoći odgonetnuti Rasputinov dnevnik. Nekako su, dakle, uspjeli napraviti pripravak.

Verlaine je pružio ruku da uzme bočicu, no Azov ga je zaustavio. Umjesto toga, sam je krenuo prema anđelima, zazivao ih glasom prepunim očajne nade, koju je Verlaine razumio: osjećao je istu bolnu potrebu da dozove Evangeline natrag, da je uvjeri da ostavi Luciena. Na Verlaineovo iznenađenje, Azov je privukao Evangelininu pozornost - uputila se prema njima preko polja prekrivenog snijegom, a Lucien je hodao uz nju.

“Tko si ti?” upitala je. “I što želiš od nas?”

Lucien je nakratko pogledao posudicu u Azovljevoj ruci. Što god da je Azov kanio učiniti, Lucien je sve odmah bilo jasno.

“Ne prilazi”, rekao je šireći krila i zaštitnički ih prebacujući preko Evangelininih ramena.

Azov joj je pružio plastičnu bočicu.

“Ovo je za tebe”, rekao je. “To će tebe, i ostala stvorenja poput tebe, vratiti natrag.”

“Natrag čemu?” upitala je Evangeline.

“Imaš mogućnost izbora”, uzvratilo je Azov.

“Ne moraš više biti jedna od njih”, rekao je Verlaine Evangelini. “Ako nisam jedna od njih”, uzvratila je ona zureći u Verlainea, “što ću onda biti?”

“Ljudsko biće”, odgovorio je Verlaine. “Bit ćeš poput nas.”

Ne skidajući pogled s Verlainea, odgovorila je:

“Nisam sigurna znam li i dalje kako je to biti poput tebe. Previše se toga dogodilo.

Promijenila sam se.”

“Mogu te naučiti”, rekao joj je Verlaine. “Pomoći ću ti da ponovno postaneš ono što si nekoć bila. Ako mi dopustiš.”

Evangeline se izmigoljila ispod Lucienovih krila i, drobeći stopalima snijeg, prišla Azovu te mu iz ruke uzela Noin ljekoviti pripravak. Verlaine je gotovo mogao vidjeti misli koje su joj se rojile u glavi - izraz lica mijenjao joj se od zgražanja, preko znatiželje do odlučnosti. Noktom je ovlaš prešla preko čepa bočice, zanjihala je amotamo i uskomešala tekućinu u njoj. A zatim je brzim, odlučnim pokretom ubacila bočicu u džep. Potom se okrenula i trčeći prišla Lucienu.

Verlaine je potrčao za njom, no Dimitrij i Azov obuzdali su ga i odvukli preko polja, prema Nevi.

“Hajde”, “povikala je Jana s vozačkoga mjesta. “Moramo sada ići.” Dok se otimao, svim se snagama borio otrčati do Evangeline jer je vidio kako gust dim koji se uzdizao iz reaktora postaje sve gušći. Cijeli je prostor ispunila buka. Sve je počelo kao vibracija, zveket oštar poput glasanja roja cvrčaka. Svjetlost dana blijedila je u slabašno, blijedo ružičasto svjetlo dok je niz bljeskova potresao zemlju.

U samo nekoliko sekunda, zrak se ispunio pepelom. Tada je započeo egzodus. Iz dubine dima uskomešao se roj krila koja su se iz kratera podizala u nebo, stvarala toliko gustu masu stvorenja da se nebo zamračilo. U sjeni odbjeglih anđela gorio je reaktor.

Autocesta M5, sibirska stepa, Rusija

Bruno se grčevito držao za vrata. Svaka rupa na cesti bila je mučenje, a Jana je vozila brzo i izbezumljeno: gume automobila proklizavale su dok je velikom brzinom vozila kroz tundru. Pogledavajući kroz prozor, Bruno je mogao vidjeti da se svijet počeo mijenjati. Nebo je prvo poprimilo pepeljastu boju, a zatim i krvavo crvenu. Prolazili su pokraj seljana koji su zurili u nebesa; pokraj stada ubijenih koza čija su tjelesa ležala na snijegu; pokraj potoka u kojima je umjesto vode tekla krv; pokraj desetkovanih, pougljenjenih stabala. Povećavajući brzinu, Jana je vozila uza sam rub ceste, neprestano se sve opasnije približavajući čistom ledu kojim je cesta bila okovana. Jato Stražara izbilo je na površinu zemlje, uspinjući se prema nebesima poput suludih ptica. Iznad njih, munja je bacala svoje prokletstvo, pucketala kroz ioniziranu atmosferu, protezala se iznad nazubljenoga planinskog lanca koji je ležao ispred njih. Činilo se kao da se Zemlja spotaknula na svojoj osi pa su zvijezde popadale preko nje u čudnovatu, gorljivu sjaju. Mjesec je postajao sve veći i grimizan. Pala je kiša, udarala je po njima i umrljala snijeg crnim tragom. Pali su se anđeli pobunili. Bitka je počela.

Jana je zaustavila automobil. Verlaine je zagrabio snijeg i odnio ga Bruni. Oblikovao je led u čvrst i moker blok. Bruno je osjetio ugodnu hladnoću na svojem izranjavanu tijelu dok mu je Verlaine prislanjao uz kožu snijeg koji se topio, blago ga pritišćući uz njegov obraz. Hladnoća mu je godili. Bruno je shvatio da drhti, premda nije znao je li to zbog hladnoće, boli ili užasnoga straha koji je u njemu rastao.

Negdje u usijanoj rupi u Celjabinsku leži čovjek koji je sve ovo započeo. Sklopio je oči i pokušao zaboraviti sve što je vidio. Od svih užasa toga dana - Nefili koji su pobjegli iz svojih ćelija, Stražari koji su izbili na površinu, eksplozije koje su odjekivale podzemnim zatvorom - ništa se nije moglo usporediti s užasnim krajem Malcolma Godwina, kojeg je dokrajčila Eno. Bruno je sve promatrao izdaleka: kako se Eno uzdignula iza Godwina poput kobre te kako je oko njega omotala svoja crna krila, nakon čega su se preko poda počeli izlijevati potoci krvi. Kada je svoj posao privela kraju, njegove je iscijedene ostatke samo ostavila na podu laboratorija u

ruševinama. Ono što je Brunu najviše uznemirilo bila je činjenica da su izvješća bila pogrešna: Eno nije uzimala trofeje sa svojih žrtava. Kada je dokrajčila Godwina, okrenula se prema Brunu, a usne su joj bile umrljane krvlju. Tada je shvatio istinski užas onoga što je činila svojim muškim žrtvama i spoznao da je mogao dijeliti Godwinovu sudbinu.

Dok su se nastavljali voziti dalje, Bruno je pokušao bol koji mu je pržio tijelo odijeliti od jasnih, izravnih kretnji svojih misli. Usprkos agoniji, um mu je morao ostati bistar; morao je misli zadržati na izravnoj budućnosti. Prava bitka tek će doći. Uspiju li Sibir napustiti živi -a s Janom za upravljačem izgledi su im bili veliki - borba će tek započeti. Najveći problemi tek ih čekaju. Uskoro se neće imati gdje sakriti.

“Hoćeš li nas čitave dovesti do Sankt Peterburga?” upitao ju je Bruno glasom jedva glasnijim od šapta.

Jana nije skidala pogled s ceste.

“Čak i ako uspijem”, odgovorila je ona, “što nam je zatim činiti?”

Bruno je osjećao led koji mu se topio na obrazu. Hladna tekućina slijevala mu se niz dlan i vrat. Prije nego što je Bruno uspio išta reći, umiješao se Verlaine.

“Borit ćemo se protiv njih”, rekao je Verlaine. “Zajedno ćemo se boriti protiv njih i pobijediti.”

Verlaine je sjedio za dugim hrastovim stolom i slušao crkvena zvona čiji je zvuk dopirao iz daljine. Vijeće će se uskoro okupiti, a Verlaine je htio biti spreman. Dva je dana uvježbavao svoj govor. Znao je da mu, usprkos njihovoj sklonosti donošenju konzervativnih odluka, neće biti teško uvjeriti ih. Pretrpljena je šteta bila dovoljna za potpunu i trenutačnu aktivaciju svih njihovih agenata. Havarija nuklearne elektrane otrovala je trećinu planeta. Stražari su bili na slobodi. Ljudska su bića bila užasnuta i počela su se grupirati u vojske. Angelolozima nije preostalo drugo nego boriti se.

Vrata su se otvorila i, uz glasno lupkanje potplata cipela po podu, u dvoranu su ušli članovi Vijeća. Verlaine, Jana, Dimitrij i Azov ustali su i čekali da članovi Vijeća sjednu za stol. Bruno ga je kratko pogledao u oči i nasmiješio se, izgledao je zabrinuto. Čak i ako dobiju sve što žele, neće imati razloga za slavlje. Svi su znali da će se time obvezati na borbu sve dok ne bude ubijeno i posljednje stvorenje.

» Članica Vijeća, žena sijede kose, s velikim naočalama, kimnula je Verlaineu i svojim kolegama:

“Kolege angelolozi, pozvali smo vas ovamo kako bismo vas zamolili za pomoć.”

Članica Vijeća nakašljala se i pogledala Verlaineu u oči. Obuzela ga je drhtavica divljenja. U njezinu je držanju bilo nečega što je ulijevalo osjećaj neustraivosti.

“Vijeće je nadugo i naširoko raspravljalo o trenutačnoj situaciji. Savršeno smo svjesni opasnosti u kojoj se nalazimo. A svjesni smo i toga da se borimo za opstanak našeg svijeta”, duboko je udahнула i nastavila:

“Zato smo nakon dugih razmatranja odlučili raspustiti Vijeće. Posve je sigurno da ulazimo u novu eru, doba velikih uništenja, užasnih opasnosti i tuge. Istodobno smo svjesni proročanstava, apokalipse koja nam je nadohvat ruke te mogućnosti da je ovo razdoblje boli nastupilo kako bismo mogli stvoriti novi i bolji svijet. Za to nam je potreban vođa, netko tko poznaje neprijatelja, tko ima snage sagledati ovu bitku. Očekujemo da vođa bude izabran iz redova naših elitnih lovaca na anđele.”

Verlaine je na sebi osjećao poglede članova Vijeća te iznenada shvatio da očekuju da se dragovoljno prijavi za taj položaj. Bruno ga je blago gurnuo, kao da mu daje znak da krene naprijed. U tom trenutku, dok su članovi Vijeća prodorno zurili u njega, s Brunom pokraj sebe, dok mu je cijelo tijelo prožimao bijes i strah, Verlaine je znao što mu je činiti. Stat će na čelo i predvoditi bitku. Ubit će Nefile, uništiti Stražare i ljudska bića dovesti do pobjede. Prije svega, pronaći će Evangeline. A kada je pronađe, zagledat će joj se u svjetlozelene oči i ubiti je.